

ISSN 0137 - 8015

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 17 (279) Warszawa 1984

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int Cl³ i zgodnie z § 26 ust 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21 XII 1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. Int. Cl³,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie zgłoszeń w układzie klasowym według symboli Int Cl³ podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26, ust. 3 u.o.w.). Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego, osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach na adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa, skr. poczt. 203, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy podaje do wiadomości konta w NBP

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 5 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
opłaty za skargi i odwołania
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 77 rozdz. 7811
§ 43 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw,
§ 44 - wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe
3. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie konto: 1052-2583-130-32 - wpłaty za powołanie biegłego.

Egzemplarze pojedyncze można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Numer oddano do składu w maju 1984 r. Ark. wyd. 11,36, ark. druk. 10,0.

Papier druk. V kl. 63 g, 61X86. Nakład 2810+25 egz.

Cena 200 zł

INDEKS 35326

Opolskie Zakłady Graficzne im. J. Łangowskiego. Zam. 1651-1301-84

BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 13.08.1984 r.

Nr 17 (279) Rok XII

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce

I. Wynalazkach do opatentowania II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01C

P.240475

08.02.1983

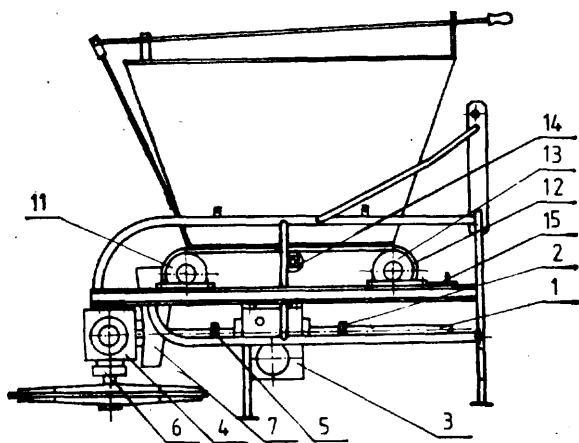
Państwowy Ośrodek Maszynowy, Pułtusk, Polska
(Jan Witkowski, Waldemar Patejuk, Wojciech Komorowski, Zdzisław Olszewski, Marian Piętka).

Rozsiewacz nawozów ciągnikowy,
zawieszany, dwutarczowy

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** opracowania rozsiewacza nawozów zapewniającego większą powierzchnię rozrzutu nawozu oraz większą równomierność rozrzutu.

Rozsiewacz nawozów mineralnych, zawieszany na ciągniku, służy do rozrzutu nawozu za pomocą dwóch poziomych wirujących tarcz rozrzutowych (6), na które nawóz spada ze zbiornika przez zsyp (7). Taśma podająca (12) wmontowana jest pod wylotem zbiornika i obracając się na wałkach (11) i (13), przesuwając nawóz za pomocą listew przez zgrzebło do zsypu (7), rozdrabniając jednocześnie bryły nawozu.

(1 zastrzeżenie)

A01C

P.245084

13.12.1983

Pierwszeństwo: 13.12.1982 - Węgry (nr 4008/82)

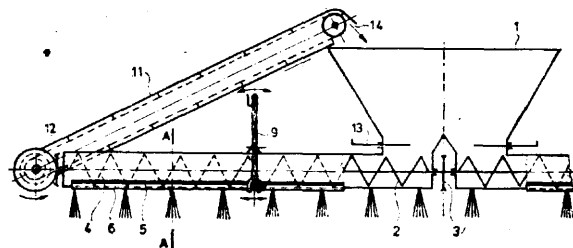
Debreceni Mozőgazdasági és Szolgálató Vallalat,
Debrecen, Węgry.

Urządzenie do dozowania chemikalii
rolniczych w stanie stałym

Wynalazek dotyczy urządzenia dozującego, które z wysoką dokładnością realizuje dozowanie **chemikalii** rolniczych w stanie stałym, granulatów, przy czym granulaty znajdujące się w zbiorniku jest przez mieszanie utrzymywane w ciągłym ruchu.

Urządzenie to wyposażone jest w zbiornik (1), przenośnik ślimakowy (2) wchodzący w dno zbiornika, element przenoszenia obrotu połączony z osią przenośnika ślimakowego oraz płaszcz (4) otaczający przenośnik ślimakowy. Istotą urządzenia według wynalazku stanowi to, że ma ono element regulacyjny (6) ruchomy w prowadnicy (5) dopasowanej do płaszcza, dołączoną do tego elementu regulacyjnego dźwignię nastawczą (9) oraz otwory wypływowe wykonane w płaszczu (4) i otwory dozujące w elemencie regulacyjnym, zakrywające otwory wypływowe (7) płaszcza zależnie od położenia dźwigni nastawczej (9).

(3 zastrzeżenia)

A01N
C07D

P. 239797

28.12.1982

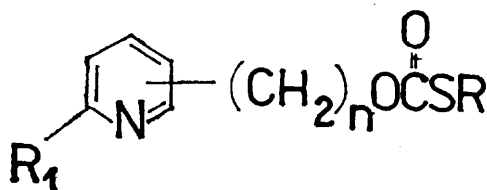
Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki (Rayman Y. Wong).

Środek odstraszający owady
oraz sposób wytwarzania nowych pochodnych
pirydylopropylotiowęglanów

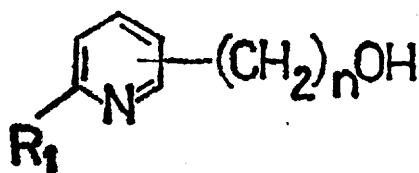
Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** opracowania środka odstraszającego owady zawierającego nowe pochodne pirydylopropylotiowęglanów.

Środek według wynalazku charakteryzuje, się tym, że jako substancję czynną zawiera pochodną pirydylopropylotiowęglanu o ogólnym wzorze 1, w którym

R oznacza grupę alkilową, cykloalkilową, aralkilową, chlorofenyłową lub chlorobenzylową, R^1 oznacza atom wodoru lub niższą grupę alkilową, a n oznacza 1, 2 lub 3. Sposób według wynalazku polega na tym, że pochodną pirydiloalkanolu o ogólnym wzorze 2, w którym R^1 i n mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z chlorotiomrówczanem o ogólnym wzorze $RSC(O)Cl$, w którym R ma wyżej podane znaczenie, w temperaturze 0–25°C, w obecności rozpuszczalnika i akceptora chlorowodoru. (24 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

A01N
C07C

P. 241938

12.05.1983

Pierwszeństwo: 14.05.1982 - RFN (nr P 3218176.0)

Bayer AG, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

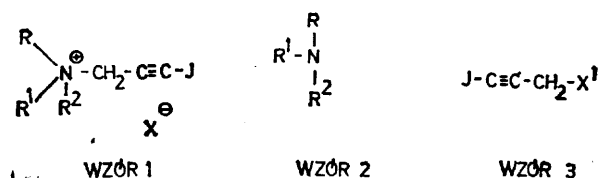
Środek szkodnikobójczy oraz sposób wytwarzania soli jodopropargiloamoniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania środka szkodnikobójczego, zwłaszcza grzybobójczego, zawierającego jako substancję czynną nowe sole jodopropargiloamoniowe.

Środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że jako substancję czynną zawiera sole jodopropargiloamoniowe o wzorze 1, w którym R i R^1 oznaczają takie same lub różne rodniki alkilowe, R^2 oznacza rodnik alifatyczny, rodnik aryloalkilowy ewentualnie zawierający jeden lub kilka takich samych lub różnych podstawników lub rodnik ferrocenmetylowy, lub R, R^1 i R^2 razem z atomem azotu tworzą pierścień, który może zawierać dodatkowe atomy azotu i X^- oznacza anion.

Sposób wytwarzania soli jodopropargiloamoniowych polega na tym, że a) trzyczędowe aminy o wzorze 2, w którym R, R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkiem jodopropargilowym o wzorze 3, w którym X^1 oznacza atom chlorowca lub resztę sulfonową, ewentualnie wobec rozcieńczalnika w temperaturze 0–110°C, lub (b) trzyczędowe jodopropargiloaminy o wzorze 4, w którym R i R^1 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze $R^2 X^2$, w którym R^2 ma wyżej podane znaczenie i X^2 oznacza atom chlorowca, resztę alkylsiarczanową lub alkilo- względnie arylosulfonową ewentualnie wobec rozcieńczalnika w temperaturze 0–110°C, lub c) otrzymane według wariantów a) względnie b) halogenki jodopropargiloamoniowe o wzorze 6, w którym R, R^1 , R^2 mają wyżej podane znaczenie i Hal^- oznacza anion chlorowca, poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze $B-Y$, w którym Y oznacza resztę anionową korzystnie mającą znaczenia. X^- oprócz chlorowca i B oznacza kation metalu alkalicznego lub metalu ziem alkalicznych.

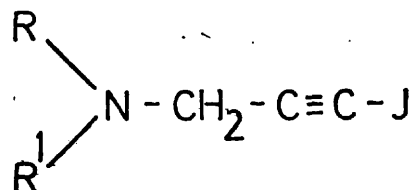
(2 zastrzeżenia)

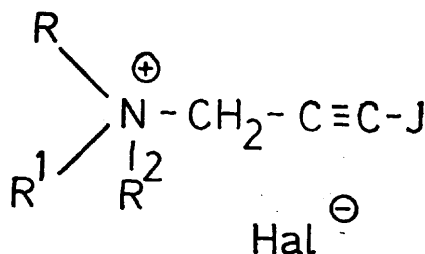
WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

WZÓR 6

A01N

P. 243122 T

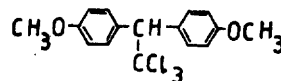
21.07.1983

Instytut Ochrony Roślin, Poznań, Polska (Władysław Czarnik, Edward Czaplicki).

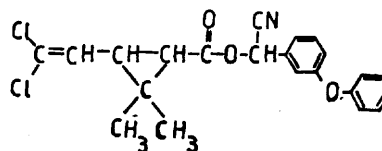
Środek owadobójczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka owadobójczego, który przy zachowaniu wysokiej skuteczności owadobójczej charakteryzuje się zmniejszoną toksycznością w stosunku do organizmów wyższych. Środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że jako substancję biologicznie czynną zawiera mieszaninę związku o wzorze 1 i 2 lub 1 i 3.

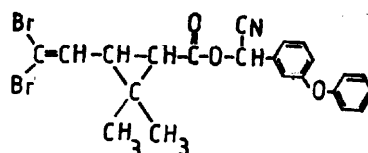
(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

A16H
A01B
G05G

P. 243970 T

30.09.1983

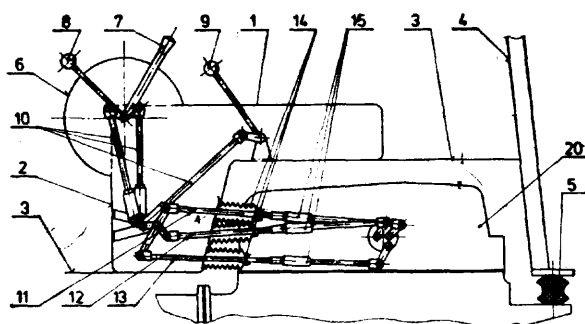
Zrzeszenie Przemysłu Ciągnikowego „Ursus”, Warszawa, Polska (Wojciech Sobczak).

Mechanizm sterowania układem **hydraulicznym**, zwłaszcza ciągników rolniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji mechanizmu sterowania układem hydraulicznym, zwłaszcza ciągników rolniczych z kabiną elastycznie zamocowaną do podwozia.

W mechanizmie sterowania według wynalazku wspornik (1) wraz z walcową konsolą (6) prowadzącą dźwignie sterujące (7, 8, 9) przymocowany jest do podłogi (3) kabiny (4), zaś prowadzone poziomo cięgiła (11, 12, 13), łączące dźwignie sterujące (7, 8, 9) z dźwigniami bloku napędowego, są zaopatrzone w elementy sprężyste (15) gumowo-metalowe.

(2 zastrzeżenia)

A22C

P. 240448

04.02.1983

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Daniel Dutkiewicz, Andrzej Dowgiałło, Wojciech Wołoszyk, Piotr Bykowski).

Urządzenie do odskorupiania kryla

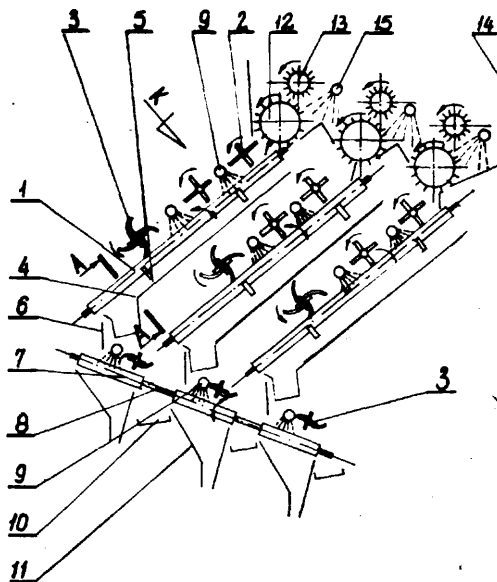
Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji urządzenia o dużej skuteczności oddzielania pancerza.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że pod dolnymi częściami odskorupiających rusztów (1) ma zainstalowany doczyszczający ruszt (7) złożony z podłużnie usytuowanych, równoległych względem siebie, rolek przemiennie obrotowych, tworzących parami szczeliny wciągające i mające na swej długości uskoki średnic, stanowiące w szczelinie wciągającej każdej pary współpracujących rolek przelotowe otwory (8) dzielące tę szczelinę na jej długości na odcinki równe ilości odskorupiających rusztów (1) zlokalizowanych nad doczyszczającym rusztem (7). Ruszty odskorupiające (1) i doczyszczający ruszt (7) są nachylone do poziomu w przeciwne sobie strony i są względem siebie zamocowane w ten sposób, że górne i dolne krawędzie odskorupiających rusztów (1) leżą w płaszczyźnie równoległej do doczyszczającego rusztu (7).

Dolne końce szczelin wciągających każdego z odskorupiających rusztów (1) połączone są ześlizgowymi rynnami (6) z początkami odpowiadających im odcinków szczelin wciągających doczyszczającego rusztu (7). Nad górną częścią każdego odskorupiającego rusztu (1) zlokalizowany jest obrotowy bęben (12) o szerokości równej szerokości odskorupiającego rusztu (1), mający na swej powierzchni równoległej do swej osi zbierakowe listwy. Nad każdym bębnem (12) jest zamocowana natryskowa rura (15) i obrotowa szczotka (13) o obrotach przeciwnych do kierunku obrotów bębna (12). Każdy z odskorupiających rusztów (1) wyposażony jest w przynajmniej jeden obrotowy, krzyżakowy rozgarniacz (2) o sztywnych ramionach, których krawędzie są usytuowane w regulowa-

nej odległości od powierzchni rolek odskorupiającego rusztu (1) i w przynajmniej jeden krzyżakowy rozgarniacz (2) o elastycznych ramionach tak ukształtowanych, iż tworzą zginające się na powierzchni tych rolek fartuchy. Pod rolkami odskorupiającego rusztu (1), poprzecznie do ich osi, **zamocowane** są przynajmniej dwie listwy (5), z których jedna jest osadzona w górnej, a druga w dolnej części odskorupiającego rusztu (1), stykając się z powierzchnią rolek elastyczną krawędzią, mającą łukowe wycięcia, odpowiadające kształtem krzywiznie powierzchni rolek w dolnej ich części.

(2 zastrzeżenia)

A23B

P. 240536

11.02.1983

Mazowieckie Zakłady Przemysłu Owocowo-Warzywnego, Tarczyn, Polska (Zofia Kutyna, Henryka Matulka, Gabriela Lipińska, Maria Grądziel, Ryszard Karmiński)

Sposób przerobu warzyw

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu przerobu warzyw, który pozwala na uzyskanie soku pitnego i suszu warzywnego nadającego się do produkcji mieszanek warzywnych przy znacznym obniżeniu zużycia energii.

Sposób przerobu warzyw polega na wstępnym wytlóczeniu bez dodatków płynów i substancji pomocniczych, umytych, oczyszczonych, ewentualnie rozdrobnionych i zbilansowanych warzyw, a następnie wysuszeniu wytlóków do uzyskania 90—92% suchej masy w suszu.

(1 zastrzeżenie)

A23J

P. 243253 T

01.08.1983

Akademia Rolnicza, Szczecin, Polska (Edward Kolański, Leszek Gajowiecki).

Sposób wytwarzania precypitatu białkowego z kryla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania precypitatu białkowego z kryla, przebiegającego z dużą wydajnością, i nie powodującego denaturacji białek.

Wytwarzanie precypitatu białkowego z kryla drogą autoproteolizy i ekstrakcji **wodnej** polega na prowadzeniu procesu podgrzewania i mieszania etapowo, co najmniej w dwóch etapach, a najkorzystniej w 3—4 etapach, przy czym temperatura czynnika grzejącego w kolejnym etapie jest wyższa od temperatury mieszaniny otrzymanej w poprzednim etapie o 5°C

do 40°C, najkorzystniej 12°C do 20°C. Otrzymany autoproteolizat rozdziela się na części stałe i płynne, po czym białka zawarte we frakcji płynnej strąca się i zamraża lub suszy. (1 zastrzeżenie)

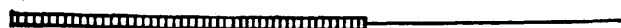
A61H **P. 244124** T 12.10.1983

Romuald Kuza, Piotrków **Trybunalski**, Polska (Romuald Kuza).

Igła do akupunktury jednorazowego użycia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji igły jednorazowego użytku do leczenia metodą akupunktury z zachowaniem wszelkich zalet terapeutycznych i bezpiecznego użytkowania.

Igła zbudowana jest z drutu ze specjalnej nierdzewnej i sprężystej stali, na który nawinięty jest w znany sposób drut miedziany posrebrzany. Końcówka drutu stalowego od strony nienawiniętej jest zaostrożona. (1 zastrzeżenie)

A61K **P. 243006** 14.07.1983

Pierwszeństwo: 19.07.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 399400)

Pfizer Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki

Sposób wytwarzania krystalicznego cyfoperazonu sodowego

Wodno-acetonowy roztwór cyfoperazonu sodowego miesza się z roztworem acetonu i chlorku metylenu, a wytrącone kryształy oddziela się i suszy.

Tak otrzymana sól antybiotyku jest wolna od rozpuszczalników organicznych i odpowiednia do podawania pozajelitowego. (4 zastrzeżenia)

A61K **P. 243773** T 14.09.1983

Politechnika Łódzka, Łódź, Fabryka Kosmetyków „Pollena-Ewa”, Łódź, Instytut Ekologii Polskiej Akademii Nauk, Dziekanów Leśny, Polska (Tadeusz Skwarski, Henryk Struszczyk, Paweł Wcisło, Maciej Brzeski, Alina Kowalska-Gwardys, Jan Chelmiński, Hanna Kaczmarek).

Preparat kosmetyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskiwania preparatów kosmetycznych posiadających właściwości przeciwgrzybicze, usztywniające włosy i przyspieszające regenerację naskórka.

Preparat kosmetyczny do pielęgnacji i upiększania skóry oraz włosów w postaci płynów, kremów, emulsji, kreków, szamponów, zawierający detergenty, alkohole alifatyczne, tłuszcze, emulgatory, środki konserwujące i kompozycje zapachowe, zawiera poliaminowęglowodany, zwłaszcza chitozan o rozwiniętej powierzchni wewnętrznej, ewentualnie poddany degradacji w środowisku alkalicznym lub kwaśnym, korzystnie o wartości wskaźnika wtórnego pęcznienia nie mniejszej niż 100, zwłaszcza w ilości od 0,1 do 20% wagowych suchej masy w stosunku do preparatu. Poliaminowęglowodany stosuje się szczególnie w postaci zawiesiny w środowisku nieorganicznym lub organicznym jak woda czy alkohol etylowy, lub w po-

staci roztworu, korzystnie o stężeniu od 0,1 do 10% wagowych suchej masy, zwłaszcza w kwasach organicznych jak kwas cytrynowy czy mlekowy. (1 zastrzeżenie)

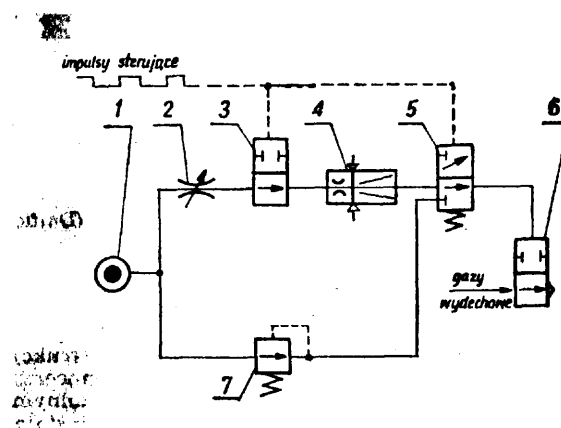
A61M **P. 240373** 31.01.1983

Fabryka Aparatury Rentgenowskiej i Urządzeń Medycznych „FARUM”, Warszawa, Polska (Andrzej Weigl).

Układ sterowania zastawką oddechową respiratora

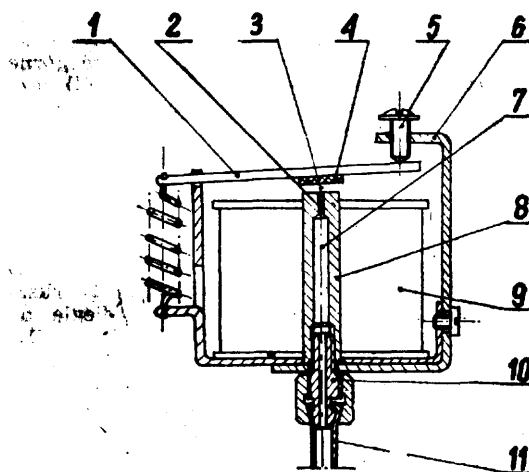
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia łatwego sterowania zastawką oddechową respiratora podczas uzyskiwania dodatniego ciśnienia wydechu przy jednoczesnym oddzieleniu gazów wydechowych pacjenta od gazów sterujących zastawką.

W układzie sterowania zastawką oddechową respiratora źródło sprężonego gazu (1) połączone jest poprzez zawór dławiący (2) z wejściem zaworu odcinającego (3), którego wyjście połączone jest ze zwężką iniektora (4) skierowanego swym dyfuzorem do wejścia I normalnie połączonego z wyjściem zaworu rozdzielającego (5), które połączone jest z wejściem sterującym zastawki respiratora (6). Źródło sprężonego gazu (1) połączone jest poprzez reduktor ciśnienia (7) z wejściem II normalnie nie połączonym z wyjściem zaworu rozdzielającego (5). Wejścia sterujące zaworu odcinającego (3) oraz zaworu rozdzielającego (5) połączone są ze sobą przewodami w celu jednoczesnego przesterowania. (i zastrzeżenie)

A61M **P. 240404** 02.02.1983

Fabryka Aparatury Rentgenowskiej i Urządzeń Medycznych „FARUM”, Warszawa, Polska (Tadeusz Wróblewski, Andrzej Weigl).

Kaskada pneumatyczna

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji kaskady o małych wymiarach oraz szybkim i niezawodnym działaniu.

W kaskadzie pneumatycznej komora kaskady (7) wykonana jest w postaci poosiowego otworu w rdzeniu elektromagnesu (8) i zakończona jest oporem wyjściowym w postaci poosiowego otworu (2) o mniejszej średnicy, a elastyczny krążek uszczelniający (4), zamykający kaskadę, zamocowany jest na zaworze elektromagnesu (1) naprzeciw wyjścia kaskady (3) znajdującego się na końcu poosiowego otworu (2) stanowiącego sobą opór wyjściowy kaskady.

(1 zastrzeżenie)

A61M

P. 245010

09.12.1983

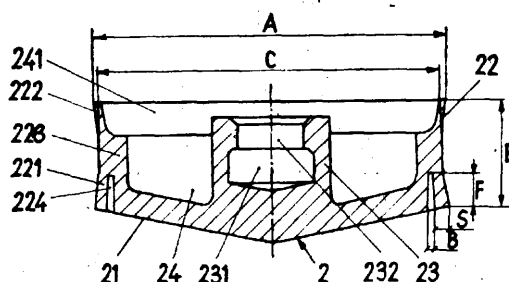
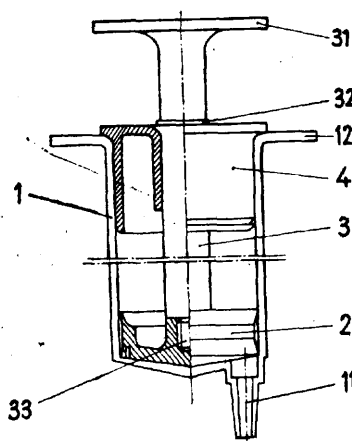
Pierwszeństwo: 10.12.1982 - Węgry (nr 3989/82)

Kőzponti Váltó- és Hitelbank Rt., Budapeszt, Węgry (András Adorján, Dávid Csaba).

Strzykawka jednorazowa z tworzyw sztucznych do celów lekarskich oraz tłoczek z tworzywa sztucznego, zwłaszcza do strzykawek jednorazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania bezzakaźnej konstrukcji strzykawki jednorazowej oraz tłoczka o cechach użytkowych bliskich cechom strzykawek wielokrotnego użycia.

Strzykawka składa się z cylindra (1), z tłoczka (2), zaopatrzonego w tłoczysko (3) prowadzone z odstępem od ścianki cylindra oraz z kołpaka zamykającego (4). Kołpak zamykający (4) zawiera dostatecznie długą, stabilną prowadnicę ślizgową do prowadzenia tłoczyska (3) tak, iż odkształcenia tego ostatniego, które wynikają z mimośrodowego działania siły w wysuniętym położeniu tłoczka, a także ze skłonności do wyboczenia stosunkowo cienkiego tłoczyska (3), nie są przenoszone na tłoczek (2). Tłoczek ma postać dzwonokształtnej bryły obrotowej z płaszczem (22) w postaci ścianki pierścieniowej, uformowanym przy

okrywce (21) tłoczka, oraz z częścią trzonkową (23), uformowaną pośrodku wewnątrz tłoczka, a także z otwartym w kierunku denka tłoczka wybraniem (24) w kształcie żłobka pierścieniowego, znajdującym się pomiędzy płaszczem (22) tłoczka a częścią trzonkową (23). Płaszcz (22) tłoczka zawiera w obu obszarach obrzeżnych tłoczka miękkosprężyste odcinki (221, 222) ścianki o znacznie zmniejszonej grubości (5), poszerzające się stożkowo w kierunku obrzeży tłoczka. Pośród odcinkami (221, 222) ścianki znajduje się walcowy odcinek (223) ścianki o trwałym w zasadzie kształcie i pełnej grubości. (19 zastrzeżeń)

A63F

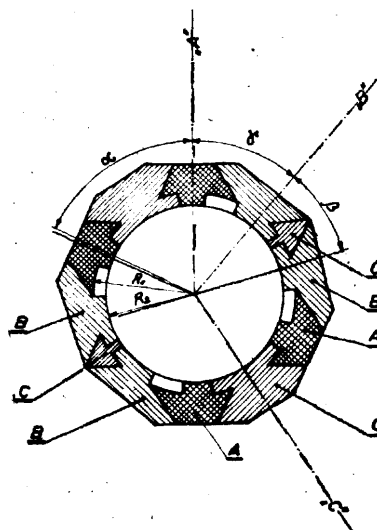
P. 238966

09.11.1982

Stanisław Paciorek, Rybnik, Jan Kajda, Jastrzębie Zdrój, Polska (Stanisław Paciorek, Jan Kajda).

Zabawka logiczna

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji zabawki umożliwiającej dowolną kombinację i formę jej kształtów zewnętrznych.

Zabawka logiczna, składająca się z elementów wzajemnie ze sobą współpracujących i stanowiących razem jedną bryłę, ma kształt wielościanu w granicach ścian zewnętrznych od 32 do 22, złożonego z 12 elementów osiowych (A), 20 elementów zewnętrznych (B) i 30 elementów wewnętrznych (C) ułożonych na kuli. Elementy zewnętrzne (B) i elementy wewnętrzne (C) zmieniają swoje położenie, natomiast elementy osiowe (A) wykonują jedynie ruch obrotowy, a płaszczyny obrotu mają kąt różny od 90°. Wszystkie elementy (A, B i C) mają wyprofilowaną część, której powierzchnia zawarta jest pomiędzy powierzchniami kul o promieniu (R_1) i (R_2) i ograniczona jest powierzchnią stożkową. (2 zastrzeżenia)

A63H

P. 243085

15.07.1983

Bolesław Lasoń, Wałbrzych, Polska (Bolesław Lasoń).

KAMA - kulista - amatorska - metodyczna - atrakcyjna gra dla dzieci, młodzieży i dorosłych

Przedmiotem wynalazku jest kostka do gry.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji kostki do gry o dobrej toczności.

Kostkę stanowi kula ze ściętymi symetrycznie, naprzeciwległe okrągłymi ścianami, przy czym przestrzenie pomiędzy ścianami mają kształt kulisty lub wklęsły. Wszystkie ściany i odległości między nimi są jednakowe tak, aby bryła zachowała regularny kształt. (3 zastrzeżenia)

A63H

P. 240358

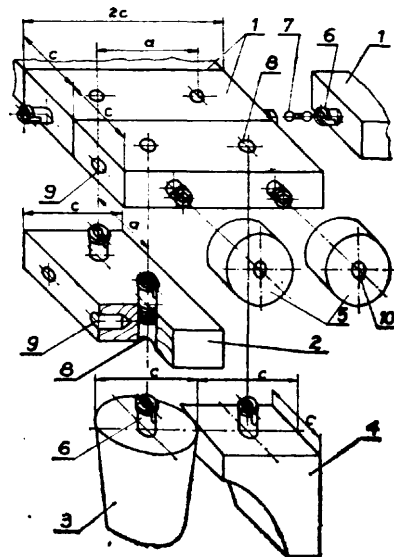
31.01.1983

Wiesław Steinhauf, Warszawa, Polska, Przedsiębiorstwo Polonijno-Zagraniczne „DREWEX”, Bielsko-Biała, Polska (Wiesław Steinhauf).

Zestaw montażowy do budowy zabawek

Celem wynalazku jest opracowanie zestawu umożliwiającego dużą dowolność składanych konstrukcji.

Zestaw montażowy składa się z powtarzalnych klocków (1, 2, 3 i 4) oraz kół (5) łączonych ze sobą rozłączanie przy pomocy wydrążonych kołków (6) lub kołków (6) i kulistych zaczepów (7). Prostopadłościenne, bazowe klocki (1) i pomocnicze klocki (2) zaopatrzone są w przelotowe otwory (8) w ścianach czołowych oraz gniazda (9) w ścianach bocznych o rozstawie określonym stałą podziałką (a), równą stałemu modułowi (c) określającemu wymiary geometryczne poziomych ścian czołowych. Krótszy bok ma długość równą modułowi (c), a dłuższy bok - długość, będącą wielokrotnością modułu (c). W przelotowych otworach (8) i gniazdach (9) osadzone są ciasno kołki (6), które mają długość równą lub mniejszą od grubości bazowych klocków (1) i pomocniczych klocków (2, 3 i 4). Przelotowe otwory (8 i 10) oraz gniazda (9) mają jednakową średnicę. (2 zastrzeżenia)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D

P. 236863

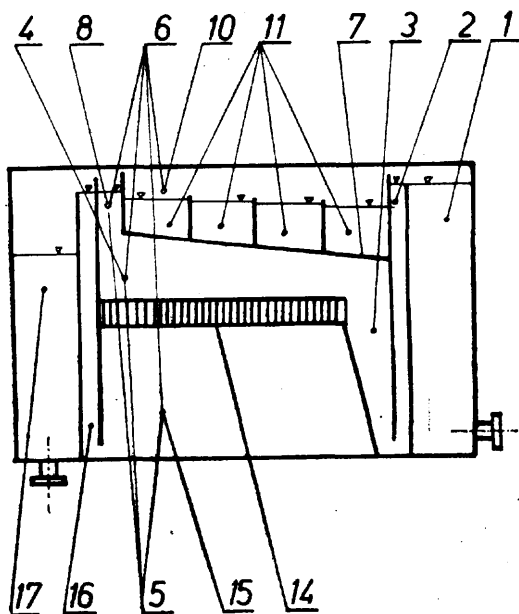
09.06.1982

Zakłady Azotowe „Puławy”, Puławy, Polska (Wojciech Lasek, Zenon Gruszecki, Krzysztof Kozak, Petronela Kowalczyk).

Sposób separacji roztworów pokryształizacyjnych od oleistej fazy organicznej oraz urządzenie do separacji roztworów pokryształizacyjnych od oleistej fazy organicznej

Celem wynalazku jest podwyższenie sprawności separacji roztworów pokryształizacyjnych od oleistej fazy organicznej.

Sposób separacji roztworów pokryształizacyjnych od oleistej fazy organicznej polega na prowadzeniu procesu separacji z mieszaniny o stężeniu substancji kryształicznej w roztworze bliskim stężeniu nasycenia w temperaturze separacji, korzystnie do 2% wag. niższym od stężenia nasycenia.

Separacja prowadzona jest wstępnie w segmencie rozdzielania zasadniczego, natomiast utworzona w tym segmencie warstwa dyspersji roztworu substancji kryształicznej w oleistej fazie organicznej ma grubość korzystnie większą niż 300 mm i przepływa do segmentu rozdzielania dokładnego, gdzie przebywa powyżej 1 godziny.

Urządzenie do separacji roztworów pokryształizacyjnych od oleistej fazy organicznej charakteryzuje się tym, że przestrzeń rozdzielająca (6) dzieli się na segment rozdzielania zasadniczego (5) oraz segment rozdzielania dokładnego (10), przy czym segment rozdzielania zasadniczego (5) jest konstrukcyjnie zróżnicowany na strefę rozdziału faz (4), strefę zgrubnego odstawiania oleistej fazy organicznej (8) oraz strefę dokładnego odstawiania roztworu substancji kryształicznej (15). (6 zastrzeżeń)

B01D

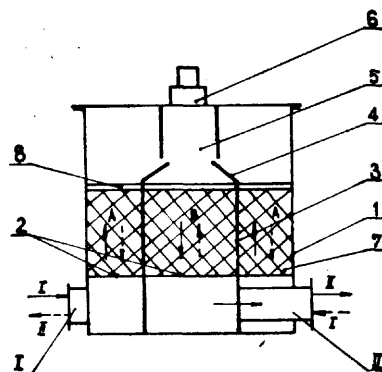
P. 240397

01.02.1983

Biuro Projektów Ochrony Atmosfery „Proat”, Szczecin, Polska (Henryk Dominiak, Henryk Grzybowski).

Termiczny spalacz odlotowych gazów przemysłowych

Celem wynalazku jest opracowanie termicznego spalacza odlotowych gazów przemysłowych przeznaczonego do dopalania zanieczyszczeń gazowych prze-

mysłowych gazów odlotowych i powietrza, charakteryzującego się wysoką sprawnością **energetyczną** i niskim kosztem **wytwarzania**.

Spalacz ma w **układzie** zwartym komorę spalania (5) i rekuperator **ciepła**. Wewnątrz ma przegrodę (3) zmieniającą kierunek przepływu gazów oraz oddzielającą sekcję przepływową strumienia gazów czyszczonych od sekcji przepływowej strumienia gazów oczyszczonych. Sekcje przepływowe strumienia przepływowych **mają** w dolnej części ruszty nośne złoża (2), na których znajduje się ułożone bądź usypane wypełnienie (7) rekuperatora ciepła. Doprowadzenie gazów odbywa się króćcem I lub II. (3 zastrzeżenia)

B01D
B01J

P. 240438

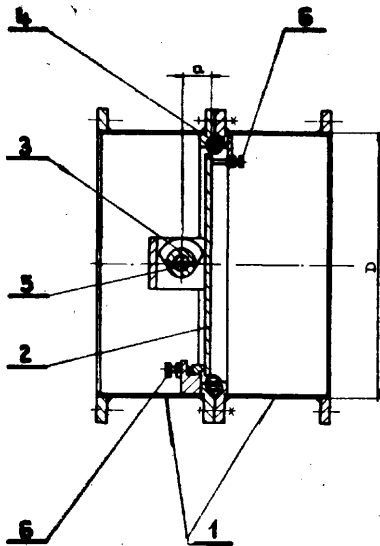
28.01.1983

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Urządzeń Ochrony Powietrza „Opam”, Katowice, Polska (Michał Jarząbek, Bernard Kałuża, Stanisław Krocak).

Przepustnica gazoszczelna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania **przepustnicy gazoszczelnej** do par i gazów agresywnych, organicznych i nieorganicznych.

Przepustnica składa się z korpusu (1), w którym osadzony jest element uszczelniający (4) oraz z wału (5), na którym zabudowana jest kłapa (2) sterowana za pomocą krzywki (3) osadzonej na wale (5). Płaszczyna styku elementu **uszczelniającego** (4) z kłapą (2) jest przesunięta względem osi wału (5) o wielkość (a) = 0,05 ÷ 0,2(D) (3 zastrzeżenia)

B01D

P. 240439

28.01.1983

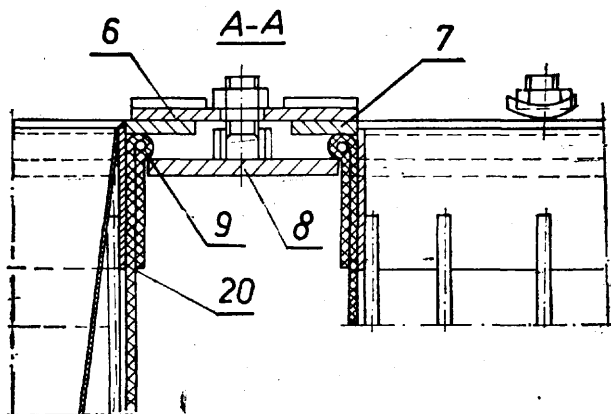
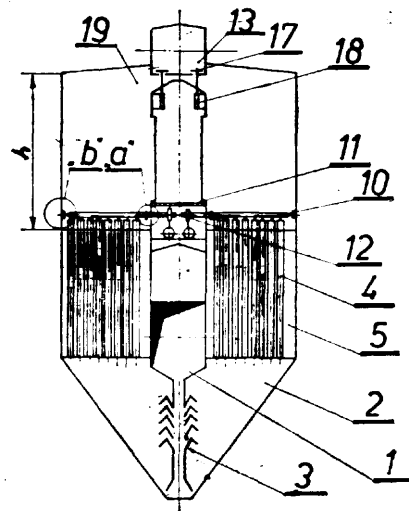
Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Urządzeń Ochrony Powietrza „Opam”, Katowice, Polska (Ernest Nowak, Piotr Berżowski).

Odpylacz filtracyjny, workowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie odpylania gazów o **bardzo** wysokim stężeniu zapylenia (około 200 g/m³) przy użyciu odpylacza filtracyjnego, **workowego**.

Odpylacz filtracyjny, workowy ma wewnątrz leja **pyłowego** (2) **załuzuje** (3), zaś do mocowania **worków** filtracyjnych (4) służą szybkołączące zaciski <6>, dociskające kołnierze kosza worka (7) do płyty sitowej (8). Wysokość komory gazu oczyszczonego <19> jest większa od długości worka filtracyjnego (4).

{4 zastrzeżenia}

B01F

P. 239727

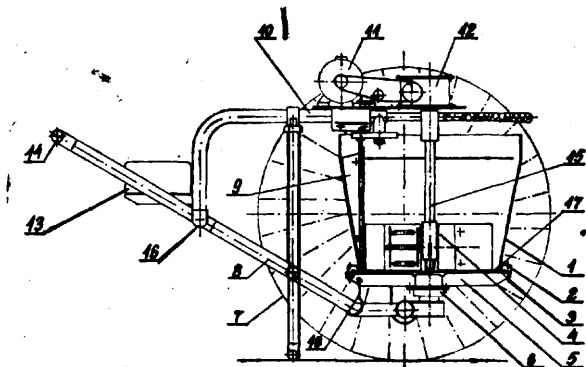
22.12.1982

Stocznia Szczecińska im. Adolfa Warskiego, Szczecin, Polska (Waldemar Urbaniak).

Mieszalnik do sporządzania mas wykładzinowych i klejów

Wynalazek rozwiązuje problem **wydajnego**, i dobrego jakościowo przygotowania mas wykładzinowych i klejów, z komponentów o zasadniczo różnych właściwościach fizycznych.

Mieszalnik zawiera zbiornik (1), silnik (11) i przekładnię redukcyjną (12), tworzących blok napędowy działający na wał (15) z łopatkami mieszającymi (4), które zaopatrzone są w elementy regulacji kątownego ich położenia i powierzchni roboczej. Całość **zamontowana** jest na ramie (8), wyposażonej w koła jezdne (7), przeciwcieżar (13) i uchwyt (14) do przetaczania **mieszalnika** w **inne położenie**. W zbiorniku (1) umieszczona jest ponadto łopata kierująca (9), obrotowo osadzona na osi.

Elementy regulacyjne poszczególnych części składowych mieszalnika wpływają na wielkość **mimośrodowości** osi wału (15) i osi **zbiornika** (1), położenie kątowne łopaty kierującej (9) i położenie kątowne oraz powierzchnią roboczą łopat mieszających (4).

(2 zastrzeżenia)

B01L

P. 239348

03.12.1982

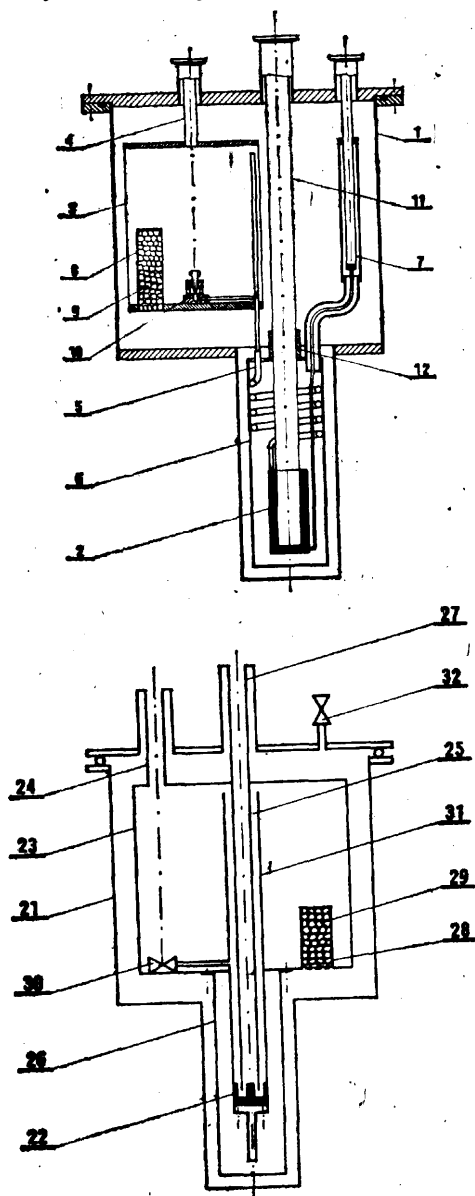
Polska Akademia Nauk, Instytut Fizyki, Warszawa, Polska (Andrzej **Nadolny**).

Kriostat

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji kriostatów, **które** mogą pracować zarówno jako kriostaty przepływowe jak i **kriostaty** zbiornikowe.

Kriostat ma wewnątrz próżnioszczelnej obudowy (1), powyżej wymiennika ciepła (2), umieszczony zbiornik (3) na ciecz kriogeniczną. Zbiornik (3) jest zaopatrzony w **rukę** (4) **wyprowadzoną** na zewnątrz obudowy (1). Jednocześnie zbiornik (3) jest połączony przewodem (5) z wymiennikiem ciepła (2) poprzez ekran cieplny (6) w taki sposób, że jest zachowany przepływ czynnika chłodzącego przewodem (7) przystosowanym do współpracy z **zewnętrznym** lewarem.

Innym rozwiązaniem według wynalazku jest kriostat, który ma wewnątrz **próżnioszczelnej** obudowy

(21), powyżej wymiennika **ciepła** (22) umieszczony zbiornik (23) na ciecz **kriogeniczną**. Zbiornik (23) jest usytuowany współosiowo z wyprowadzoną na zewnątrz rurką (27) połączoną z wymiennikiem ciepła (22) i z rurką (31) łączącą zbiornik (23) z tym **wymiennikiem** ciepła (22). **Przestrzeń** (25) pomiędzy rurką (27), a rurką (31) stanowi zakończony w górnej części zbiornika (23) przewód łączący **wymiennik** ciepła (12) z komorą zbiornika (23). (12 zastrzeżeń)

B02C

P. 240388

02.02.1983

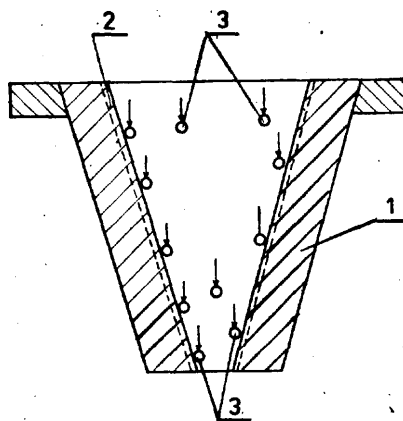
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Irma Gruin, Wiesław Lubas, **Barbara** Markiewicz, Teresa **Markiewicz-Bednarek**, Zbigniew Grabowski, Józef **Pasik**, Janusz Stępniewski, **Jan** Kubas).

Elementy maszyn odporne na zużycie, **zwłaszcza** na zużycie ściernie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elementów charakteryzujących się wysoką odpornością na zużycie przy jednoczesnym długotrwałym spełnianiu funkcji zadanej **przez** ich kształty i wymiary.

Elementy maszyn stanowią fazę krystaliczną wytworzoną poprzez powstałe **podczas odlewania** z mieszaniny znanych substratów polimery **wysokoelastyczne** w szerokim zakresie temperatur. Faza krystaliczna **ma** postać sferolitów i/lub fibryli utworzonych z segmentów giętkich o regularnej sekwencji merów i stosunku liczby merów giętkich do sztywnych wynoszącym co najmniej 0,5. Na tym krystalicznym podłożu (1) utworzona jest warstwa przypowierzchniowa, amorficzna (2) powstała pod wpływem czynników powodujących zużywanie się elementów maszyn.

(1 zastrzeżenie)

B02C

P. 240389

02.02.1983

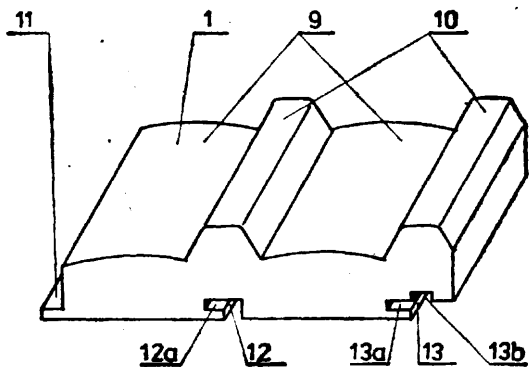
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Wiesław Lubas, **Irma** Gruin, Barbara Markiewicz, Józef **Pasik**, Teresa Markiewicz-Bednarek, Zbigniew Grabowski, Janusz Stępniewski, **Jan** Kubas).

Wykładzina maszyn odporna na zużycie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i trwałej konstrukcji wykładziny do zabezpieczania powierzchni narażonych na dynamiczne działanie cząstek twardych materiałów.

Wykładzina składa się z płyty (1) elastomerowej i elementów mocujących ją do elementu chronionego. Górna powierzchnia płyty (1) ma wypukłości **naprzemian** niższe (9) i wyższe (10). Wypukłość niższa (9) ma **kształt** korzystnie wycinka walca, a wyższa (10) korzystnie trapezowej belki o zaokrąglonych krawędziach. Z jednej strony płyta zakończona jest wypukłością wyższą (10), a z drugiej językiem mocującym

(11), którego dolna powierzchnia przechodzi w dolną powierzchnię płyty (1). W dolnej części płyty (1), pod wyższymi wypukłościami (9, 10), usytuowane są kanały do mocowania (12, 13). (5 zastrzeżeń)

B02C

P. 240390

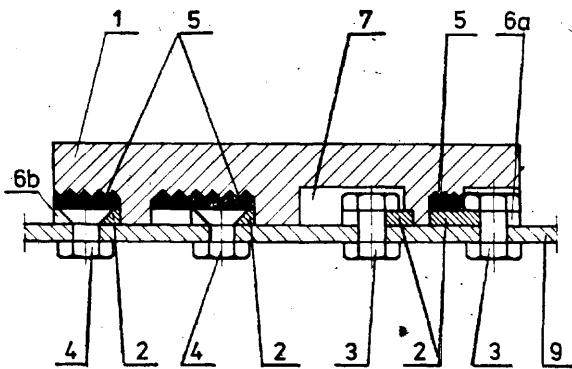
02.02.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska, (Wiesław Lubas, Irma Gruin, Barbara Markiewicz).

Wykładzina maszyn odporna na zużycie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wykładziny ochronnej o zwiększonej odporności na zużycie w stosunku do znanych i rozwiązań.

Wykładzina zawiera elastomerową płytę (1) odlaną na podłożu złożonym z co najmniej jednej sztywnej podkładki (2), na której korzystnie znajduje się łącznik (5) z polimeru polarnego. W podłożu (2, 5) są wycięcia (6a, 6b) na śruby mocujące (3, 4) wykładzinę do konstrukcji (9). W płycie (1) są odpowiadające wycięcia (6a, 6b) wgłębienia (7). (1 zastrzeżenie)

B02C

P. 240391

02.02.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Irma Gruin, Wiesław Lubas, Barbara Markiewicz).

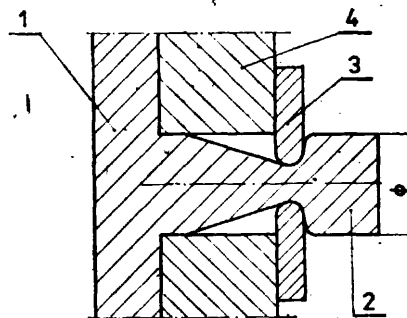
Elastomerowy element maszyn, zwłaszcza odporny na zużycie ściernie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania trwałości maszyn narażonych na czynniki niszczące.

Element maszyn ma elastomerową płytę (1), która na powierzchni mocowania do elementu konstrukcji ma elastomerowe trzpienie (2) przechodzące przez otwór w elemencie konstrukcji (4). Płyta (1) jest dołączana do elementu konstrukcji (4) przez ten trzpień (2), gdyż w stanie rozciągniętym nałożony jest nań element blokujący (3), mający mniejsze wymiary wycięcia, które służy do nasadzania, od średnicy (0) trzpienia (2).

W innej wersji rozwiązania płyta (1) jest blokowana przez warstwę blokującą z polimeru polarnego.

Warstwa ta przylega do wystającej na zewnątrz części trzpienia (2) i do otaczającej go powierzchni elementu konstrukcji (4). (5 zastrzeżeń)

B03B

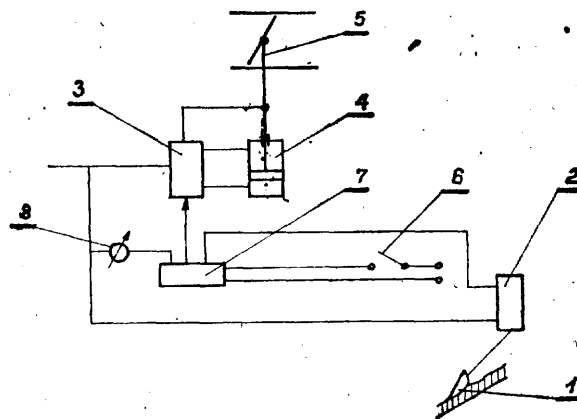
P. 240453

04.02.1983

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „Emag”, Katowice, Polska (Zbigniew Fitrzyk, Adam Kucharczyk, Jan Pogonowski).

Układ stabilizujący skuteczność rozdzielu w osadzarce

Układ ma czujnik ilości nadawy (1) usytuowany w bezpośredniej bliskości progu nadawczego, połączony z pneumatycznym przetwornikiem położenia (2), który z kolei połączony jest z regulatorem amplitudy osadzarki mającym ustawnik pozycyjny (3), siłownik (4) i zawór (5) umieszczony w kolektorze doprowadzającym powietrze do osadzarki. Kąt otwarcia zaworu (5) jest proporcjonalny do kąta wychylenia czujnika ilości nadawy (1). (2 zastrzeżenia)

B03C

P. 240442

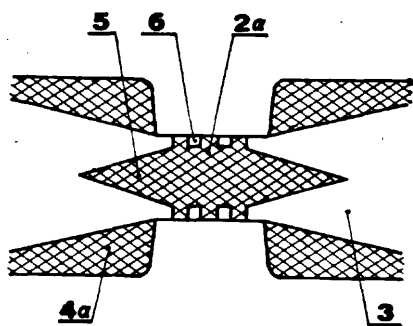
02.02.1983

Uniwersytet Wrocławski im. Bolesława Bieruta, Wrocław, Polska (Henryk Siągło).

Urządzenie elektromagnetyczne do oddzielania ziarn paramagnetycznych z materiałów sypkich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskiwania silnych pól magnetycznych przydatnych do oddzielania frakcji paramagnetycznej z materiałów sypkich, zwłaszcza ze szlichów mineralnych. Urządzenie bazuje na obwodzie magnetycznym ze szczeliną, nad którą przemieszczana jest taśma robocza.

Zgodnie z wynalazkiem przestrzeń międzybiegunowa jest wypełniona diamagnetyczną wkładką (2a), której dwa wrzecionowate końce (5) wypełniają analogicznie wrzecionowate wydrążenia w końcach biegunów (3) otulonych diamagnetycznymi obejmami (4a) zachodzącymi nad wrzecionowate końce (5) wkładki (2). W pewnych przypadkach korzystnie jest, dla wzmocnienia działania sił pola magnetycznego, końce biegunów (3) zawęzić względem rdzenia i odpowiednio poszerzyć obejmę (4a). (3 zastrzeżenia)

B03C

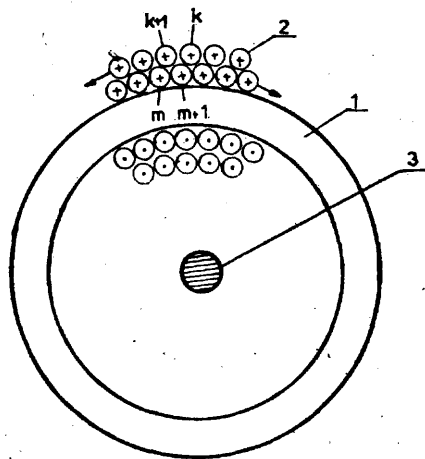
P. 245359

23.12.1983

Instytut **Elektrotechniki**, Warszawa, Polska (Jerzy Zawadzki, Jacek Kowalski, Andrzej Pawlaczyk).

Separator magnetyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji separatora magnetycznego, zwłaszcza do układów sterowania tyrystorów, w którego **uzwojeniu wtórnym nie** byłoby indukowane niepożądane przebiegi. Separator charakteryzuje się tym, że na toroidalny rdzeń (1), wykonany z materiału niemagnetycznego, jest nawinięte wielowarstwowe uzwojenie (2), będące uzwojeniem wtórnym separatora. Uzwojenie pierwotne stanowi przewód (3), przeprowadzony przez środek rdzenia (1). Uzwojenie (2) składa się z dwóch grup warstw, których kierunki nawijania **wzdłuż** rdzenia (1) są przeciwne. Poszczególne warstwy są połączone tak, że koniec poprzedniej warstwy jest połączony z początkiem warstwy następnej. (1 zastrzeżenie)

B05B

P. 240383

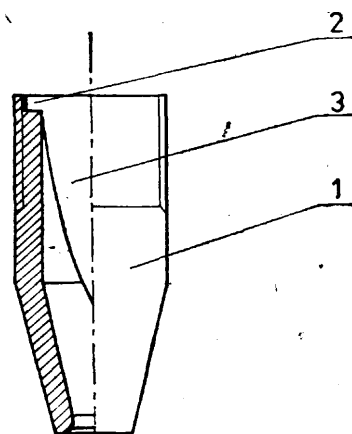
31.01.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego **im. Związku Młodzieży Polskiej, Zory**, Polska (Tadeusz Pilarski, Zygmunt Rząca, Wiktor Konowski).

Dysza strumieniowa do instalacji natryskowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **uzyskania** w łaźniach robotniczych, zwłaszcza górniczych, strumienia wody **zapewniającego** dużą skuteczność obmywania przy małym wydatku wody.

Dysza według projektu ma element **kierujący** (3) wykonany z płaskownika w kształcie trapezu, którego górna **podstawa** jest skrócona w **stosunku** do dolnej podstawy o kąt 90° i tworzy w ten sposób powierzchnię śrubową. Krawędzie boczne w swej górnej części umocowane są w materiale obudowy (1) dyszy za pośrednictwem wypustów (2). Obudowę dyszy najkorzystniej wykonuje się z tworzywa sztucznego. (<1 zastrzeżenie)

B08B

P. 240406

03.02.1983

Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania **postępu Technicznego i Organizacyjnego „Posteór”**. Oddział w **Gdańsku**, Sopot, Polska (Kazimierz **Szymański**, Marian Wiczorek, Edward **Sokolnicki**).

Sposób chemicznej renowacji instalacji wodnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania w procesie renowacji instalacji wodnych silnie żrących środków chemicznych, którymi są kwasy mineralne i ług sodowy, przyspieszających korozję **oraz** stwarzających konieczność podjęcia szeregu czynności zabezpieczających obsługę i otoczenie przed ich szkodliwym wpływem.

Sposób według wynalazku polega na tym, że instalację wodną wypełnia się roztworem wodnym o zawartości 9 do 15%, podsiarczaniu sodowego korzystnie 10 do 12%, który przetrzymuje się w instalacji korzystnie przez 24 **do 48 godzin**, a następnie w celu usunięcia roztworu poreakcyjnego wraz z zawieszoną stałych zanieczyszczeń, płucze się instalację korzystnie trzykrotnie.

Po **wstępnym** płukaniu wodą, instalację płucze się roztworem wodnym o zawartości 0,001 do 0,01% **nadmanganianu** potasowego, korzystnie 0,005% a następnie płucze się wodą lub mieszaniną **wodno-powietrzną**. (2 zastrzeżenia)

B08B

P. 240515

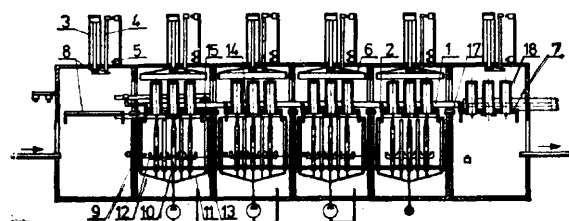
08.02.1983

Fabryka **Łożysk** Tocznych im. M. Buczka, Kraśnik, Polska (Stanisław Walczak, Krzysztof Wysocki, Ryszard Machnikowski).

Wielosegmentowe urządzenie do natryskowego mycia przedmiotów tulejowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wielosegmentowego urządzenia do natryskowego mycia **przedmiotów** tulejowych, które mogłoby być używane zarówno do mycia, płukania, pasywacji i suszenia jak **również** do prowadzenia procesów technologicznych natłuszczenia i pokrywania powłoką **przeciwkorozyjną** części metalowych.

Urządzenie jest wyposażone w **hermetycznie zamkniętą** komorę myjącą utworzoną z kaptura (6) i dol-

nej osłony segmentu (9). Ponadto ma drąg (1), który po jednej stronie ma elementy **zabierakowe** (2) oraz siłowniki (3), które wraz z listwą krzywkową (4) tworzą mechanizm automatycznego transportu. {3 zastrzeżenia}

B21D

P. 240428

04.02.1993

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „**Poltegor**”, Wrocław, Polska (Grzegorz Mazur, Stanisław Brzeziński).

Sposób i urządzenie do gięcia ceownika na kształt okręgu lub łuku o stałym promieniu

Przedmiotem wynalazku jest sposób i urządzenie do gięcia **ceownika** na kształt okręgu lub łuku o stałym promieniu przeznaczanego jako wręga wzmacniająca dla bębna.

Sposób według wynalazku polega na tym, że ceownik umieszcza się półkami na dwu **obrotowych** podporach a z drugiej strony naciska się obrotową podporą na środek w okolicy środka między podporami, po czym kilkakrotnie przemieszcza się ceownik po podporach.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że stanowią go dwie rolki osadzone obrotowo we wspólnym wsporniku (1), zaś **trzecia** rolka (8) jest usytuowana naprzeciw nich i jest **zaopatrzona** w napęd obrotów i **napęd** liniowy skierowany wzdłuż osi symetrii obu rolek. {5 zastrzeżeń}

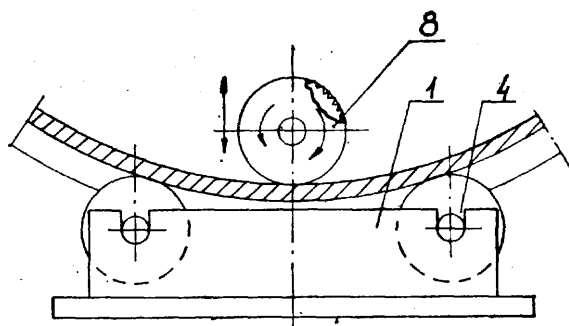

Fig. 1

B21D

P. 244097 T

07.10.1983

Fabryka Samochodów Rolniczych „**Polmo**”, Poznań, Polska (Józef **Siejak**, Stanisław Lehmann).

Dociskacz tłoczniaka

Dociskacz tłoczniaka ma osadzone w nim odciaźniki (2) przeznaczone do częściowego przenoszenia siły docisku w procesie tłoczenia w celu rozłożenia napęcia w tłoczonym materiale (3).

Wkręcone na płytę dociskową (1) **odciaźniki** (2) składają się z korpusu (4) oraz z osadzonej w nim śruby **złączonej** (5). **Korpus** (4) ma kształt walcowy z gwintem zewnętrznym oraz równoległy otwór **przelotowy** (7) do osadzenia śruby (5). Prostopadłe głębokie nacięcie (8) dzieli korpus (4) na krótszą część dolną z gwintowym otworem (7) oraz dłuższą część górną z otworem (7) gładkim. Po dokręceniu korpusu (4) do potrzebnej **wysokości** wystającego jego końca następuje unieruchomienie odciaźnika (2) w tym położeniu przez dokręcenie śruby **złączonej** (5) prowadzące do zwężenia poprzecznej szczeliny (8) i tym samym zaciskowe go odchylenia dolnej części korpusu (4).

Odciaźniki (2) dla częściowego przenoszenia siły docisku rozmieszczone są w **tłoczniku** na płycie dociskowej (1) poza obrysem tłoczonego materiału wyjściowego (3). {2 zastrzeżenia}

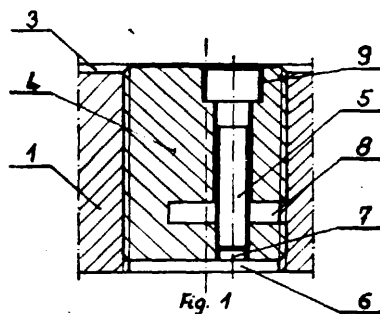

Fig. 1

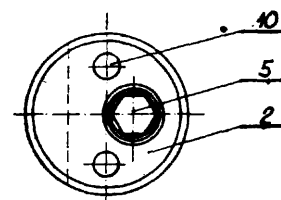

Fig. 2

B22C

P. 240490

07.02.1983

Ryszard Podkański, Rzeszów, Polska (Ryszard Podkański).

Masa formierska rozpuszczalna do wytwarzania form i rdzeni odlewniczych oraz sposób wykonania formy z masy formierskiej rozpuszczalnej

Wynalazek rozwiązuje problem opracowania składu jakościowo-ilościowego masy formierskiej całkowicie rozpuszczalnej w wodzie stosowanej do wytwarzania form o dobrych własnościach technologicznych, zapewniających uzyskiwanie wysokojakościowych odlewów precyzyjnych ze stopów Cu, Al i Ag.

Masę według wynalazku stanowi gips autoklawizowany, **wysoko wytrzymałościowy** o ziarnistości minimum 85% frakcji $\leq 0,04$ mm w ilości 25–35% wagowych, kwarc mielony lub trydymit o ziarnistości minimum 75% frakcji $\leq 0,04$ mm w ilości 55–73% wagowych, krystobalit mielony o ziarnistości minimum 75% frakcji $\leq 0,04$ mm w ilości 1–10% wagowych, włókno szklane cięte w ilości 0,05–0,2% wagowych, **cytrynian** sodu w ilości 0,01–0,1% wagowych oraz woda w ilości 40–50% wagowych na 100% wagowych mieszanki suchej w zależności od wodozadności gipsu, która winna wynosić nie więcej niż 0,5.

Sposób wytwarzania formy z masy formierskiej rozpuszczalnej polegający na przygotowaniu masy formierskiej ciekłej oraz zalaniu nią skrzynki formierskiej z zestawem modelowym i jej wygrzewaniu charakteryzuje się tym, że masę formierską ciekłą przed zalaniem jej do skrzynki odpowietrza się w próżni, a następnie po zalaniu nią skrzynki poddaje się ją działaniu próżni **lub** wibracji i odstawia na okres co najmniej 2 godzin. Następnie skrzynkę formierską z utwardzoną w niej masą **poddaje** się dalszym znanym operacjom technologicznym.

{3 zastrzeżenia}

B23F

P. 240452

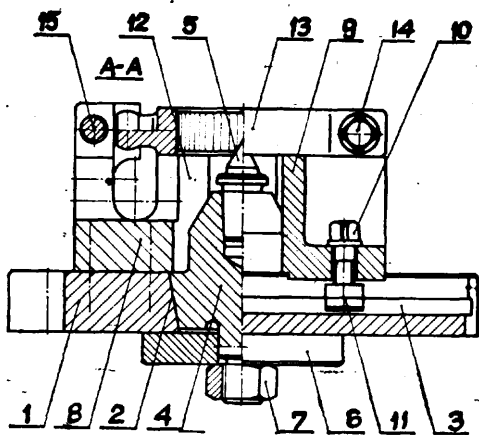
04.02.1983

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „**Glinik**”, Gorlice, Polska (Stanisław Wszolek).

Uchwyt wałków zębatach

Uchwyt służy do mocowania wałków zębatach na frezarkach **obwiednionych**. Konstrukcja tego uchwytu umożliwia umieszczanie go w różnych stołach obrabiarek oraz stosowanie do mocowania wałków o różnych średnicach.

Uchwyt ma wymienny trzpień (4) ze specjalnym kłębem (5), a wspornik (8) i podpora (9) mają powierzchnie przylmowe (12) od strony zabieraka (13). Trzpień (4) znajduje się w stożkowym gnieździe (2) tarczy (1) i jest mocowany nakrętką (7) wraz z wkładką bazującą (6). (2 zastrzeżenia)

B23F

P. 240531

11.02.1983

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „VIS”, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Narzędzi, Warszawa, Polska (Andrzej Ankiewicz).

Sposób wykonywania rowków na powierzchniach bocznych zębów wiórkownika do kół zębatach oraz urządzenie i narzędzie do wykonywania sposobu

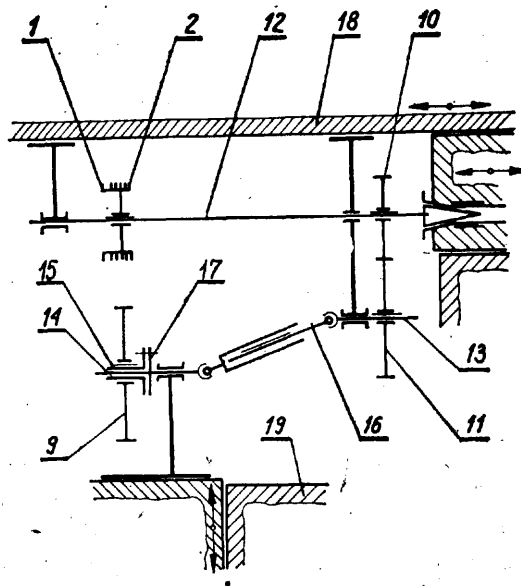
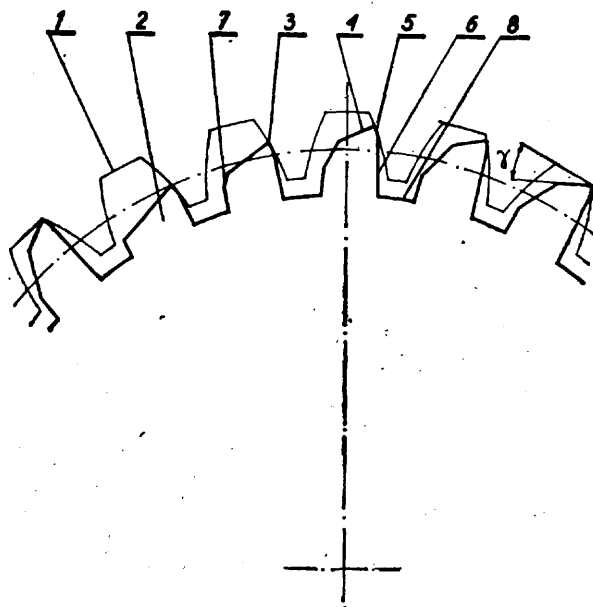
Przedmiotem wynalazku jest sposób, narzędzie oraz urządzenie do wykonywania rowków na powierzchniach bocznych zębów wiórkownika do kół zębatach o modułach 2 do 6 mm, przeznaczone do pracy na obrabiarkach ogólnego przeznaczenia, a zwłaszcza na frezarkach poziomych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia stałej głębokości rowków nacinanych na bokach zębów wiórkownika.

Sposób nacinania rowków na powierzchniach bocznych zębów wiórkownika do kół zębatach polega na jednostronnym, obwiedniowym nacinaniu rowków za pomocą obrotowego narzędzia skrawającego, przy stałym zbliżaniu osi narzędzia do osi obrabianego wiórkownika w kierunku promieniowym.

Narzędzie według wynalazku stanowi frez obwiedniowy, korzystnie wieloprofilowy, którego zarys wpisany jest w zarys ewolwentowego koła zębatego (1) o poszerzonym zarysie zębów, współpracującego z zarysem dna rowków gotowego wiórkownika. Zęby (2) narzędzia uszeregowane są w grupy, gdzie w obrębie każdej z grup, wysokość kolejnych zębów zmniejsza się w postępie geometrycznym. Poniżej wierzchołków (3) zębów zarys zębów pokrywa się z zarysem koła ewolwentowego na odcinku (5) równym 0,5 mm. Powierzchnie przyłożenia zębów (6), (7) leżą w kierunku zbliżonym do promieniowego poza zarysem sąsiedniego do obrabianego boku zęba wiórkownika.

Urządzenie wyposażone jest w narzędzie (2) sprężone z ustawiającym (1) osadzone na wrzecionie (12) frezarki. Ruch obrotowy narzędzia (2) przenoszony jest na przedmiot obrabiany (9) za pomocą kół zmiennych (10), (11) oraz wałka dwuprzegubowego (16) z kompensacją osiową połączonego z wrzecionem (14) przyrządu mocującego i z wałkiem podtrzymki gitary (13). Przyrząd (15) mocujący obrabiany wiórkownik (9) usytuowany jest na stole obrabiarki (19). Koło pędzące (10) przekładni zmianowej osadzone jest na wrzecionie (12) frezarki tak jak narzędzie (2). Liczba zębów koła pędzącego (10) równa jest liczbie zębów narzędzia (2), a liczba zębów koła pędzonego (11) równa jest liczbie zębów obrabianego wiórkownika (9). (5 zastrzeżeń)

B23G

P. 240467

07.02.1983

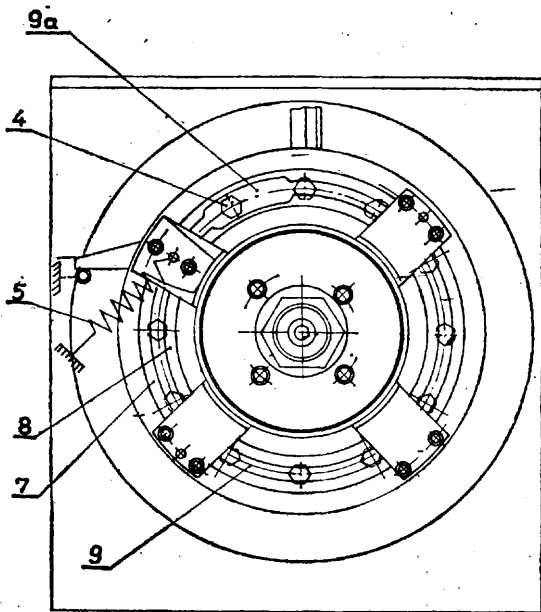
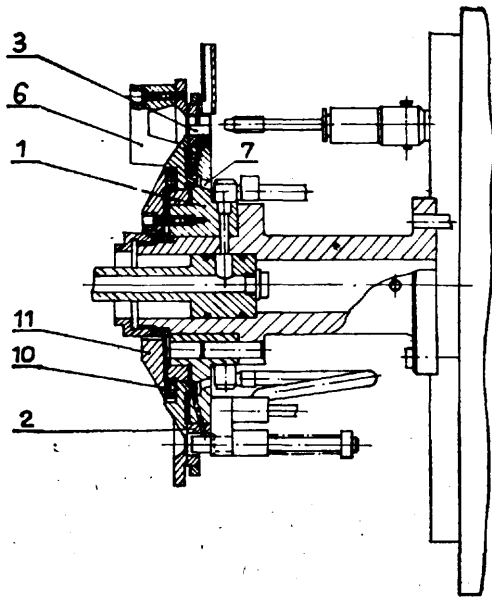
Zabierzowska Fabryka Maszyn, Zabierzów, Polska (Tadeusz Buczak, Józef Zięba).

Tarcza uchwytowa do wielowrzecionowych automatów do gwintowania otworów zwłaszcza w nakrętkach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania tarczy uchwytowej gwarantującej dokładną prostopadłość osi wrzeciona do płaszczyzny czołowej nakrętki oraz niezawodne zablokowanie poosiowe nakrętek w gniazdach obróbkowych podczas gwintowania jak i otwarcie gniazda po zakończeniu obróbki.

Tarcza uchwytowa do wielowrzecionowych automatów do gwintowania otworów w niewielkich przedmiotach, zwłaszcza w nakrętkach, składająca się z obrotowej tarczy zaopatrzonej w obróbkę gniazda charakteryzuje się tym, że do obróbkowych gniazd (2) mających przelotowe otwory (3) odpowiadające kształtem gwintowanym przedmiotom (4) przylega ślizgowy oporowy pierścień (6) mający ślizgowy tor w postaci dwóch współśrodkowych pierścieni (7 i 8) oddzielonych szczeliną (9) większą od średnicy narzędzi gwintujących, a mniejszą od wymiaru pod klucz nakrętki lub najmniejszej przekątnej obrabianego przedmiotu, przy czym na wycinku odpowiadającym cyklowi wyrzucania gotowego wyrobu z otwo-

ru (3) szczelina (9a) ma szerokość większą od wymiaru obrabianego przedmiotu. Oporowy pierścień (6) zamocowany jest do korpusu urządzenia za pomocą sprężystego elementu (5) i jest dociskany do gniazda (2) obrotowej tarczy (1) poprzez łożysko (10) za pomocą dociskowego pierścienia (11). (2 zastrzeżenia)

B23K

P. 240444

03.02.1983

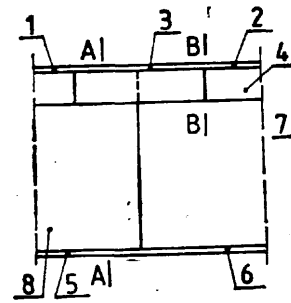
Biuro Projektów Konstrukcji Metalowych i Urządzeń Przemysłowych „MOSTOSTAL”, Zabrze, Polska (Jan Gdula, Janusz Mach, Michał Polisieicz).

Sposób łączenia czołowego belek skrzynkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu łączenia czołowego zwłaszcza belek skrzynkowych o dużych rozmiarach, pozwalającego na skrócenie czasu spawania i czyszczenia wewnątrz zamkniętej przestrzeni, w trudnych warunkach.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że pasy górne (1, 2) zespawia się przez wkładkę montażową (3), po uprzednim zespawaniu środków (7, 8) oraz pasów dolnych (5, 6). Zebra wkładki montażowej (3) zespawia się z zębami (4) belki na podkładce, która jest przed spawaniem zgięta na zębrze.

(2 zastrzeżenia)

B23K
H01C

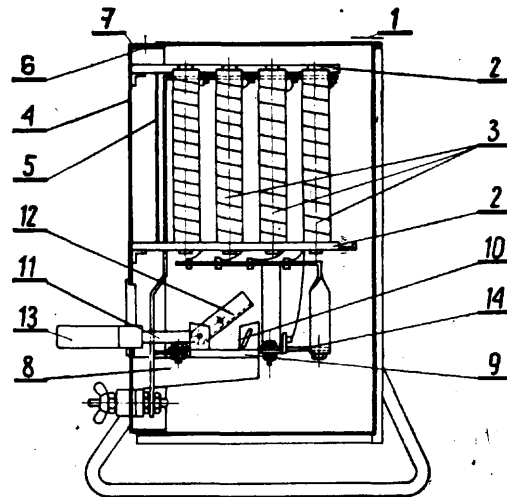
P. 240523

09.02.1983

Zakłady Urządzeń Okrętowych „Famor”, Bydgoszcz, Polska (Edmund Burczyk, Mirosław Stodolny).

Rezystor spawalniczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia warunków chłodzenia rezystorów spawalniczych. Rezystor według wynalazku ma pionowo usytuowane elementy rezystancji (3). Między tymi elementami, a czołową ścianą (4) osłony (1) umieszczona jest przesłona (5), a pod elementami zespół odłączników (10). (4 zastrzeżenia)

B23P

P. 245146

16.12.1983

Przedsiębiorstwo Techniczno-Produkcyjne „Unitra-Unitech”, Zakład Elementów Łącznych, Warszawa, Polska (Marek Tadeusz, Józef Załęski).

Sposób automatycznego łączenia małych elementów oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu cechującego się dużą wydajnością oraz opracowania urządzenia o prostej konstrukcji, łatwego w eksploatacji.

Sposób polega na tym, że dwa elementy mające w przekroju poprzecznym kształt tulejki i trzpienia, przeciska się między dwoma krążkami na skutek czego następuje zginięcie materiału i trwałe zaciśnięcie tulejki na trzpieniu.

Urządzenie do stosowania sposobu zawiera korpus (1), tarczę (2) wyposażoną w odpowiednie gniazda, dwa krążki (3) wykonujące ruch bierny, łapkę zsuwającą łączone elementy, zbiornik (7) oraz mechanizm zliczający złączone elementy. (5 zastrzeżeń)

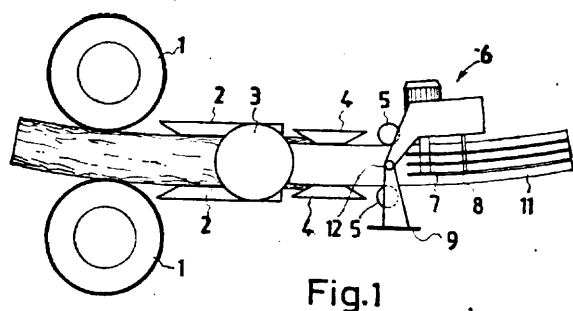

Fig.1

B27B

P. 244956

07.12.1983

Pierwszeństwo: 07.12.1982 - Finlandia (nr 824207)

Kauko Rautio, Mäntyharju, Finlandia (Kauko Rautio).

Urządzenie rozwierające rzaz

Celem wynalazku jest umożliwienie stosowania grubszych noży podziałowych zapewniając tym samym szerszy rzaz dla pracy brzeszczota piły.

Urządzenie rozwierające rzaz, zawierające co najmniej jeden nóż podziałowy, umieszczony w pilarence za brzeszczotem piły, według wynalazku charakteryzuje się tym, że nóż podziałowy (1) stanowi osadzona obrotowo względem swej osi tarcza, której jeden odcinek rozwiera rzaz. (4 zastrzeżenia)

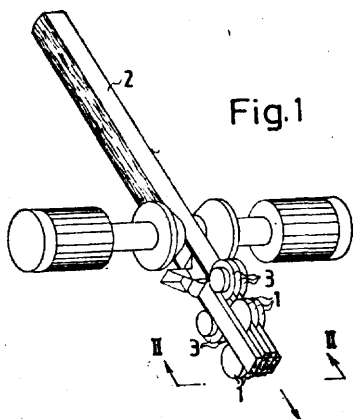

Fig.1

B29B
B29F

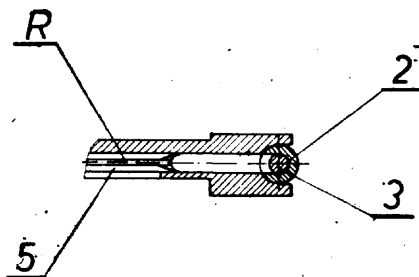
P. 244049 T

04.10.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Erg”, Jasło, Polska (Józef Sieniawski, Edward Majchrowicz, Kazimierz Paściak).

Dozownik wtryskarki tłokowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia samoczynnej regulacji ilości dozowanego tworzywa oraz wyeliminowania sił ścinających na krawędzi czoła tłoka dozującego i otworu wylotowego z zasobnika.

Dozownik charakteryzuje się tym, że jego tłok dozujący (5) ma na powierzchni rowek (R), który w części czołowej tłoka rozszerza się w kształt litery „V”. (2 zastrzeżenia)

B29C

P. 239861

30.12.1982

Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego „Posteor” - Oddział w Gdańsku, Polska (Henryk Goździelewski, Krystyna Zawadzka).

Środek antyadhezyjny do form

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania środka antyadhezyjnego dającego się łatwo natryskiwać na formę, wymagającego krótkiego czasu na odparowanie rozpuszczalników, tworzących cienki lecz aktywny film antyadhezyjny pozwalający na dużą ilość odzworcowania, nie wnikać do struktury wewnętrznej produktu i nie zanieczyszczać jego powierzchni.

Środek antyadhezyjny do form, charakteryzuje się tym, że zawiera 4,0—5,0 części wagowych oleju silikonowego, 3,0—5,0 części wagowych oleju wazelinowego, 3,0—5,0 części wagowych oleju parafinowego, 45,0—50,0 części wagowych chlorku metylenu, 30,0—37,0 części wagowych freonu 11 oraz 8,0—9,5 części wagowych benzyny ekstrakcyjnej. (1 zastrzeżenie)

B29F
B29D

P. 240420

02.02.1983

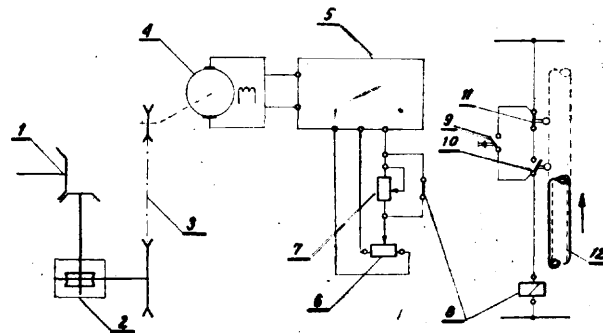
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn i Urządzeń Chemicznych „Metalchem”, Toruń, Polska (Jan Lewandowski, Janisław Baraniak).

Odciąg gasienicowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji odciaгу gasienicowego przeznaczonego do stosowania w liniach wytłaczarkowych produkujących rury lub profile z tworzyw sztucznych.

Układ napędowy odciaгу składa się z przekładni ślimakowej (2) połączonej wałkiem (1) z gasienicami oraz silnika elektrycznego prądu stałego (4). Silnik (4) zasilany jest z tyrystorowego układu napędowego (5). W obwód suwaka potencjometru (6) układu (5) włączony jest dodatkowy potencjometr (7).

Potencjometr (7) załączany jest przez rozwarcie normalnie zamkniętego zestyku przełącznika (8) sterowanego ręcznie lub automatycznie przez układy współpracujące z odciaгiem. (1 zastrzeżenie)

B29F

P. 244048 T

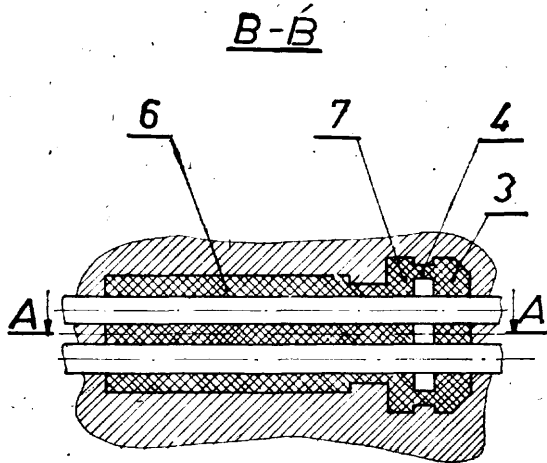
04.10.1993

Ośrodek badawczo-Rozwojowy „Erg”, Jasło, Polska (Józef Sieniawski, Edward Majchrowicz).

Układ wlewowy formy wtryskowej do wtrysku korka zapalnika elektrycznego

Celem wynalazku jest **wyeliminowanie** zjawiska przeginięcia przewodów w formie wtryskowej oraz konieczności stosowania mechanizmów zamykających formę w automatach do montażu zespołów zapalniczych zapalnika **elektrycznego**.

Układ ma symetrycznie rozmieszczone przewężki (4) przebiegające od komory wstępnej (3) do przestrzeni (7), formującej kołnierz **korka**. (2 zastrzeżenia)

B43L

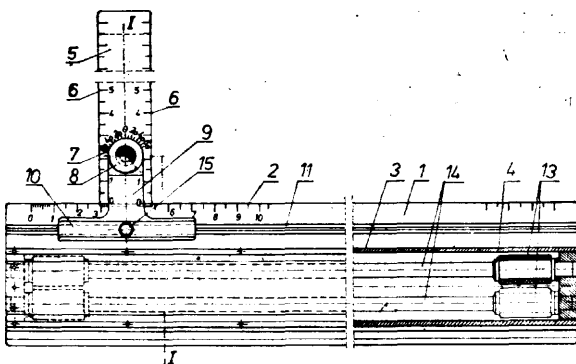
P. 244054 T

06.10.1983

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Mieczysław Majewski).

Równoległograf przenośny

Celem wynalazku jest opracowanie równoległografu przenośnego **nie** połączonego z deską kreślarską, do kreślenia na **arkuszach** położonych na dowolnej płaskiej podstawie linii prostych, równoległych, prostopadłych i dowolnie do nich nachylonych.

Istota wynalazku polega na tym, że liniał prowadzący (1) z **podziałką** (2), połączony nierozłącznie z obudową (3) **rolek** tocznych (4), opiera się **na** desce kreślarskiej (12) za pośrednictwem rolek tocznych (4) z okładzinami gumowymi (13), osadzonych sztywno na wspólnych **ośkach**, zapewniających stałe równoległe przesuwanie przyrządu. Ruchomy liniał uchylny (5), połączony jest ze **wspornikiem** (9) suwaka (10) śrubą zaciskową (8) z podziałką kątową (7), służącą do nastawiania **wartości** kąta nachylenia liniałów (5) i (1). Natomiast **suwak** (10) z uchwytem (15), osadzony jest rozłącznie na listwie wodzącej (11) liniału prowadzącego. (1 zastrzeżenie)

B60D
B62D

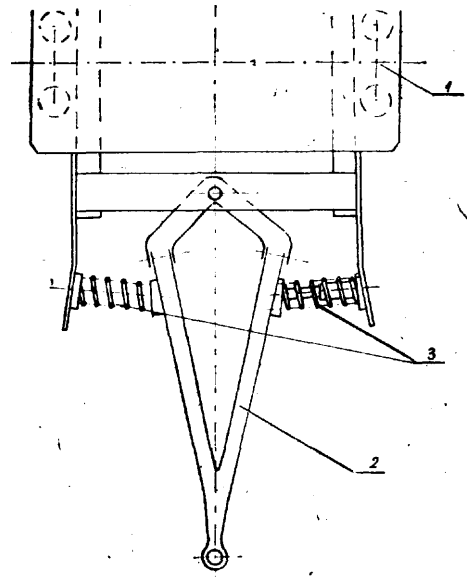
P. 244019 T

04.10.1983

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Andrzej **Caruk**, Wiesław **Momot**, Józef **Miłosz**, Marian Barbasiewicz).

Stabilizator kierunkowy kół kierowanych przyczepy

Celem wynalazku jest wyeliminowanie wężykowania z zakresu prędkości możliwych dla osiągnięcia przez zestaw pojazd ciągnący - przyczepa. Stabilizator zawiera element sprężysty (3) z napięciem **wstępnym**, dołączony do układu kierowniczego przyczepy. W przypadku występowania zjawiska wężykowania w całym zakresie prędkości osiąganych przez zestaw pojazd ciągnący - przyczepa, korzystne jest połączenie elementu sprężystego (3) z elementem tłumiącym, działającym na koła kierowane (1) przyczepy. (2 zastrzeżenia)

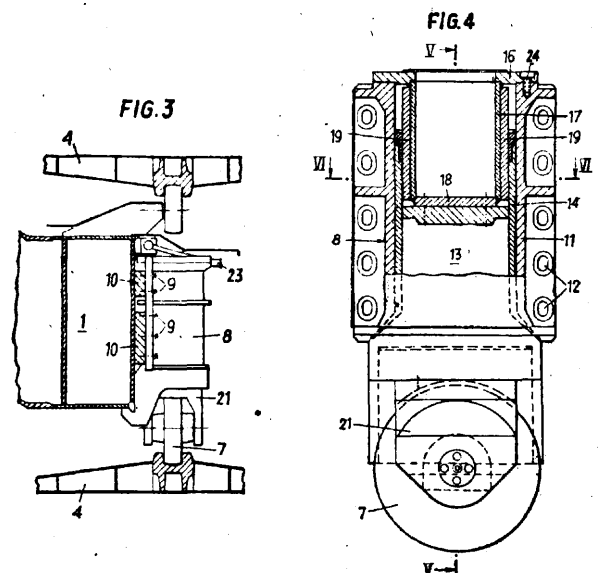
B60G

P. 245201

19.12.1983

Pierwszeństwo: 23.12.1982 - Austria (nr A4674/82)

Vosot-Alpine Aktiengesellschaft, Wiedeń, Austria (Ernst Mitter, Arnold **Dötsch**, Rupert Brunnsteiner).

Podwozie gaśnicowe

Celem wynalazku jest uproszczenie konstrukcji podwozia gaśnicowego i obniżenie jego wysokości dla osiągnięcia dobrej stabilności bocznej prowadnic rolek.

Zgodnie z wynalazkiem podwozie gaśnicowe ma gaśnice (4) **umieszczone** w aparacie (1) wsparte rolkami (7), przy czym rolki (7) usytuowano na agregatach (8), tworzącymi z nimi blok. Cylindry (11) agregatów (8) zamocowano na aparacie gaśnicowym (1), a tłoki (14) agregatów zabezpieczono przed obrotem cylindrów (11). Tłoki (14) agregatów tworzą puste cylindry, których powierzchnia zewnętrzna ślizga się w cylindrze agregatu, a **wewnętrzna** prowadzona jest w odniesieniu do cylindra sprężyną w rowku.

(6 zastrzeżeń)

B60Q

P. 242625 T

20.06.1983

Stanisław Włodarczyk, Jan **Szczegodziński**, Wądroże Wielkie, Polska (Stanisław Włodarczyk, Jan Szczegodziński).

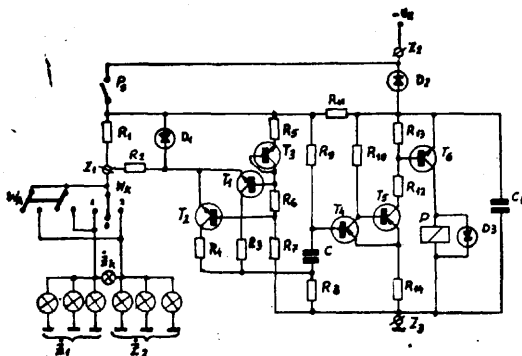
Układ wytwarzający przerwy w obwodzie żarówek kierunkowskazów samochodowych

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** techniczne budowy takiego układu, który reaguje na uszkodzenie powstałe w obwodzie żarówek zauważalną zmianą częstotliwości sygnalizującą powstałą awarię.

Układ oparty jest na przerzutniku Schmitta współpracującym z członem wykonawczym zawierającym przekładnik (P), którego zestyk (P_s) włączony jest posobnie z wejściowym rezystorem (R_1) znajdującym się w torze przełącznego styku przełącznika (W_k) kierunkowskazów. Pomiędzy dzielnik (R_8 , C R9) wejściowego napięcia na przerzutnik Schmitta włączony jest układ sterowania częstotliwością przerw w **obwodzie żarówek** (Z_1 , Z_2) utworzony z dwóch sterujących tranzystorów (T_1 , T_2) połączonych ze sobą emiterami i dołączonych do wejściowego rezystora (R_1) oraz z trzeciego porównawczego tranzystora (T_3), tego samego typu co sterujące. Emiter porównawczego tranzystora (T_3) połączony jest poprzez rezystor (R_5) z drugą końcówką wejściowego rezystora (R_1), zaś baza jest zwarta z kolektorem i dołączona do bazy pierwszego tranzystora (T_1) poprzez rezystor (R_6) i jest połączona z bazą drugiego sterującego tranzystora (T_2), zaś poprzez ograniczający rezystor (R_7) połączona jest z jednym z zacisków urządzenia dołączonym do źródła napięcia zasilania (U_2). Kolektor pierwszego, sterującego tranzystora (T_1) przyłączony jest do Tezystora (R_3), kolektor drugiego, sterującego tranzystora też przyłączony jest do rezystora (R_4), zaś oba są wspólnie połączone i dołączone do wyjściowego rezystora (R_8) całego układu, **dołączonego** do zacisku (Z_3).

Uszkodzenie żarówki (Z_1 lub Z_2) powoduje zmianę napięcia na wejściu układu regulacji częstotliwości i przyspieszenie przez ten układ działanie przerzutnika Schmitta. **Zmiana** częstotliwości przerw świecenia żarówek stanowi sygnał awaryjny.

(1 zastrzeżenie)

B60S

P. 237223

01.07.1982

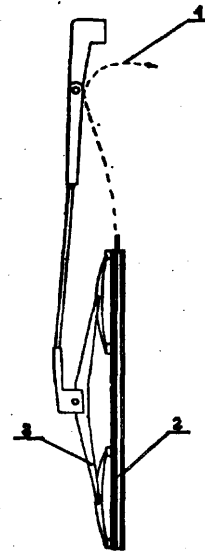
Antoni Lewicki, Ruda Śląska, Polska (Antoni Lewicki).

Wycieraczka do szyb

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania ograniczenia widoczności przy **spryskiwaniu** szyb samochodowych.

Wycieraczka charakteryzuje się tym, że ma na ramieniu (3) dwa równoległe pióra zgarniające (2) o schodowej zbieżności, a między nimi umieszczony jest **perforowany** przewód (1), doprowadzający medium myjące.

(1 zastrzeżenie)

B60S

P. 240445

03.02.1983

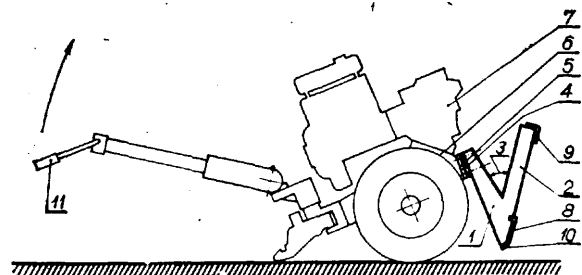
Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Piotr Rzeszowski, Jerzy Koźmiński, **Jerzy Szkurlat**).

Urządzenie do wymiany i napraw kół jezdnych oraz zespołów roboczych mikrociągnika jednoosiowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia jednoosobowej wymiany kół mikrociągnika.

Urządzenia składa się z dwóch ramion (1 i 2) wzajemnie połączonych i rozwartych pod kątem ostrym (3). Jedno ramię (1) jest łączone z powierzchnią czołową mikrociągnika jednoosiowego, a drugie ramię (2) wyposażone jest w płózy poprzeczne (8 i 9) tworzące podstawę urządzenia **wspartego** na podłożu.

(2 zastrzeżenia)

B61B

P. 240554

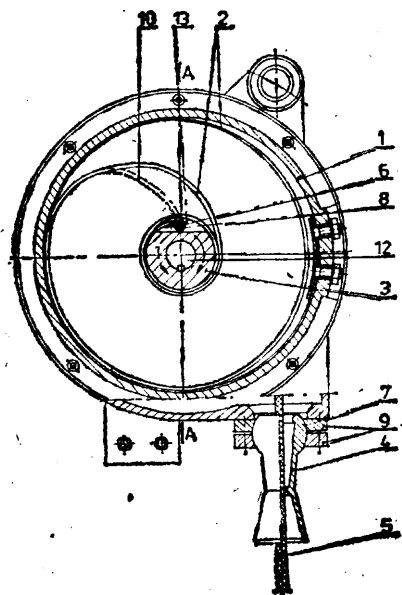
11.02.1983

Zgłoszenie **dotatkowe** do patentu nr 123502

Śląskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „MOSTOSTAL”, **Zabrze**, Polska (Kazimierz Plichta).

Mechanizm zwijający zaczepu orczykowego

Wynalazek rozwiązuje problem zwiększenia trwałości sprężyny napinającej w mechanizmie napinającym **według** patentu nr 123502. Mechanizm mający bęben zwijający linę (5) sprzęgnięty poprzez wał (12), dźwignię z hamulcowymi szczękami, a z drugiej strony sprzęgnięty poprzez wał (12) i tuleję z napinającą sprężyną (2), przy czym linę (5) do korpusu wchodzi poprzez przegubową tuleję (4) osadzona wahliwie za pomocą nakładek (9), charakteryzuje się tym, że początek sprężyny napinającej (2) ma kształt ucha (8) i osadzony jest obrotowo na poprzeczce (6) o przekroju kołowym, **znajdującej się** w wycięciu (13) tulei (3). (2 zastrzeżenia)

B61B

P. 240555

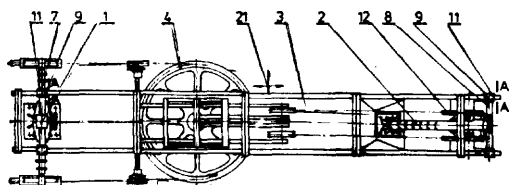
11.02.1983

Śląskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „MOSTOSTAL”, Zabrze, Polska (Kazimierz Plichta, Franciszek Liszka).

Urządzenie **napinające** kolei linowych, a zwłaszcza wyciągów narciarskich

Wynalazek rozwiązuje problem regulacji i ustawienia przewodnicy wózka układu przewojowego.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że na wspornikach (7 i 8) słupa przedniego (1) i tylnego (2) z zastrzałem osadzona jest rozłącznie przewodnica (3) wózka układu przewojowego (4) z możliwością przesunięcia w kierunkach (21). Ponadto wsporniki (7) na przednim słupie (1) osadzone są rozłącznie z możliwością przesunięcia tych **wsporników** (7) w kierunku pionowym. (2 zastrzeżenia)

B61D

P. 240380

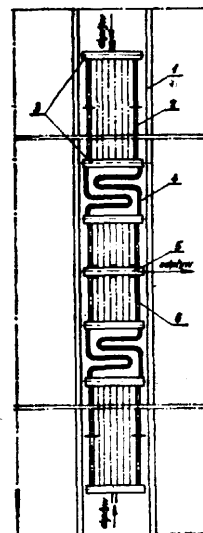
31.01.1983

Elektrownia „Łaziska”, Łaziska Górne, Polska (Klemens Ścierański, Gustaw Grechuta, Stanisław Szwarz, Jan Krzyszczuk, Sebastian Pejm, Piotr Gdawiec).

Rozmrażalnia wagonów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania **prostej** konstrukcji **rozmrzaźalni** nie wymagającej stałej obsługi.

Rozmrażalnia składa się z budynku z **elementów** osłonowych nad torami **kolejowymi** (1), pomiędzy którymi ułożone są na podporach przymocowanych do podkładów kolejowych grzejniki rurowe (2) połączone szeregowo kompensatorami (4). Para grzewcza doprowadzona jest do komór skrajnych (3), które są w położeniu wyższym od pozostałych, a **skrop** liny spływają do komory środkowej (5), która jest usytuowana najniżej. **Rozmrażane** wagony są intensywnie ogrzewane od spodu a **unoszące się** ciepłe powietrze omywa wszystkie boki wagonów tworząc cyrkulację naturalną wewnątrz **rozmrzaźalni**. (1 zastrzeżenie)

B61F

P. 240454

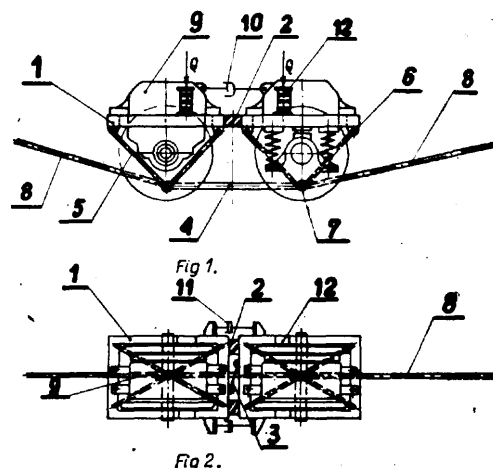
04.02.1983

Polskie Koleje Państwowe - Centralne Biuro Konstrukcyjne, Politechnika Poznańska, **Poznań**, Polska (Marian **Medwid**, Bogdan Garstecki, Włodzimierz **Gąsowski**, Adam Sienicki, Andrzej Zieliński).

Wózek pojazdu szynowego

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie radialnego ustawiania się wózka w łukach toru.

Według wynalazku **ramę** wózka stanowią co **najmniej** dwa segmenty (1) połączone **między sobą** **elementami** sprężystymi (2) usytuowanymi symetrycznie względem osi wzdłużnej ramy oraz ciąglem reakcyjnym (3) usytuowanym w płaszczyźnie segmentów (1) tak, że punkty przegubowe mocowania cięgła (3) są poprzecznie

równoległe względem osi wzdłużnej ramy, a także ciągiem łączącym (4) przechodzącym wzdłuż osi ramy i łączącym poprzez przeguby ciąga nośne (5) każdego z segmentów (1). W osi wzdłużnej ramy oraz wzdłuż jej boków mocowane są między segmentami (1) tłumiki (10) i (11) do tłumienia drgań galopowania i wężykowania wózka. (3 zastrzeżenia)

B61L

P. 239129

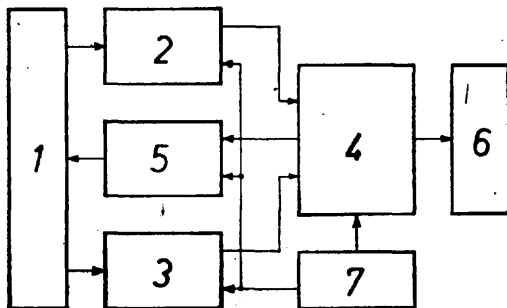
18.11.1982

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Stanisław Lakota, Jerzy Mikulski, Stanisław Radwan).

Sposób i układ do pomiaru i regulacji parametrów odcinków izolowanych torowych i zwrotnicowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ciągłej kontroli przesunięcia fazowego oraz bieżących zmian napięć wyjściowych odcinka izolowanego, wynikających ze zmian oporności podłoża.

Sposób według wynalazku polega na automatycznym pomiarze parametrów odcinków izolowanych, przetworzeniu ich za pomocą cyfrowego układu sterującego i automatycznej cyfrowej regulacji na pięć zasilających te odcinki w zależności od wyników pomiaru.

Układ według wynalazku ma blok pomiaru napięć i faz kontrolowanych odcinków izolowanych (2), blok zbierania informacji o stanie zajętości odcinków izolowanych (3) i blok cyfrowego regulatora napięć zasilających odcinki izolowane (5). Bloki te połączone są z cyfrowym blokiem sterującym (4) współpracującym z urządzeniem do komunikacji z obsługą (6). Całość zasilana jest ze wspólnego zasilacza (7). (2 zastrzeżenia)

B63H

P. 244547 T

10.11.1983

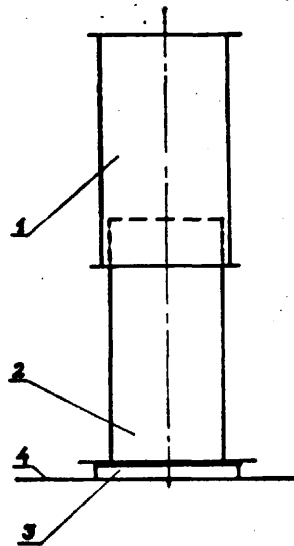
Jerzy Wojciech Piskorz-Nałęcki, Szczecin, Polska (Jerzy Wojciech Piskorz-Nałęcki, Henryk Ludwisiak).

Urządzenie wiatrowe do napędu statków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia wiatrowego do napędu statków mającego możliwość dostosowywania swej powierzchni naporu do warunków pogodowych na morzu.

Istotą urządzenia wiatrowego do napędu statków służącego do wykorzystania wiatru dla poruszania statku jest to, że ma ono możliwość regulacji powierzchni naporu za pomocą rotorów osadzonych przesuwnie względem siebie i/lub względem konstrukcji statku. Mogą to być rotory przesuwne nasadzone zewnętrznie (1) na rotor (2) zamocowany obrotowo do pokładu (4) lub przesuwne, osadzone wewnętrznie w stosunku do rotora zamocowanego obrotowo do pokładu albo też rotory chowane do wnętrza statku.

Rotory mogą być względem siebie przesuwane przy pomocy urządzeń mechanicznych, hydraulicznych bądź pneumatycznych. (2 zastrzeżenia)

B65B

P. 240362

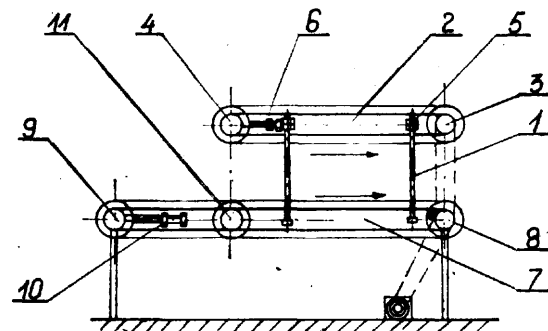
31.01.1983

Skawińskie Zakłady Koncentratów Spożywczych, Skawina (Ryszard Godyń).

Weiskarka wieczek do puszek

Celem wynalazku jest skonstruowanie takiego urządzenia do wciskania wieczek, które mogłoby pracować samodzielnie lub w połączeniu z różnego typu urządzeniami dozującymi, a jednocześnie byłoby proste w obsłudze. Weiskarka ma zespół dociskowy górny oraz zespół dociskowy dolny.

Zespół dociskowy górny tworzą wały (3) i (4) z kołami pasowymi i pasami klinowymi, których odległość od zespołu dolnego i napięcie są regulowane nakrętkami (5) i śrubami (6). Zespół dociskowy dolny tworzą wały (8) i (9) z kołami pasowymi i pasami klinowymi napinanymi śrubą (10). Zespół dociskowy dolny ma wał podporowy (11) z kołami pasowymi. Na zakończeniach wałów (3) i (8) znajdują się koła zębate połączone jednym łańcuchem z silnikiem. (1 zastrzeżenie)

B65G

P. 238838

02.11.1982

Pierwszeństwo: 02.11.1981 - W. Brytanis (nr 8132926)

Parsons Controls Limited, Stourport, Wielka Brytania

Przenośnik łańcuchowo-zgarniakowy

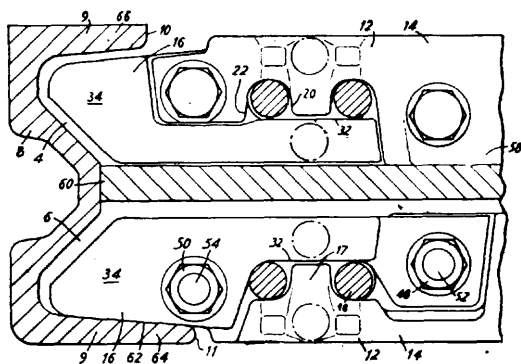
Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji przenośnika, którego zgarniaki miałyby prostą konstrukcję, łatwą w demontażu i naprawie, dużą wytrzymałość i mały ciężar.

Przenośnik łańcuchowo-zgarniakowy mający dwa zgarniaki (12) zamocowane do łańcuchów, przesuwane

jące się wzdłuż misek (9), charakteryzuje się tym, że środkowa część (14) każdego **zgarniaka** (12) ma gniazdo (17) mające zarys odpowiadający zarysowi poziomo umieszczonego ogniwa (18) łańcucha, a zewnętrzna część (16) ma element ustalający (32) współpracujący z gniazdem (17).

Zewnętrzna część (16) jest zamocowana do środkowej części (14) za pomocą śrub (52, 54) przechodzących przez otwory (44, 46). Odległość pomiędzy krawędziami (10) górnego elementu (66) misek (9) jest większa od odległości pomiędzy krawędziami (11) elementu dolnego (64) i odpowiada odległości pomiędzy środkowymi częściami (14) **zgarniaków** (12).

(2 zastrzeżenia)

B65G
B63C

P. 240499

08.02.1983

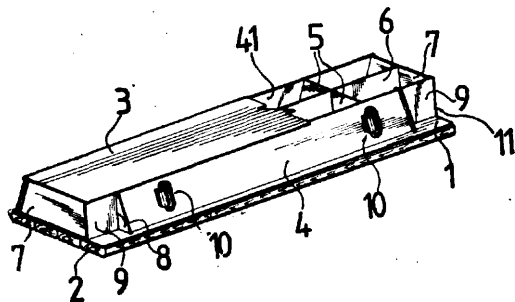
Henryk Rokicki, Jerzy Rozmiarek, Szczecin, Polska (Henryk Rokicki, Jerzy Rozmiarek).

Płozą do **przemieszczania**
elementów po torach ślizgowych,
zwłaszcza kadłubów
lub bloków kadłubów po pochylni wzdłużnej

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji płozy o korzystnym rozkładzie nacisków przenoszonych od podpieranego elementu, niewielkim ciężarze i nie mającej wystających poza gabaryt płytowych uchwytów.

Płozą ma płytę boczną (4) nachyloną w kierunku do wnętrza płozy oraz ma w swych częściach końcowych wnęki rozpornicowe (11). Wnęki (11) mogą być otwarte w kierunku płyt końcowych (7). Obrotowe uchwyty pierścieniowe (10) są mocowane do wzdłużnej płyty bocznej (4) od strony wnęk rozpornicowych (11). Płozą używana jest w okrętownictwie przy **wy-**wodowaniu kadłubów lub przesuwaniu bloków kadłubów w procesie budowy statku.

(6 zastrzeżeń)

B65G

P. 240530

11.02.1983

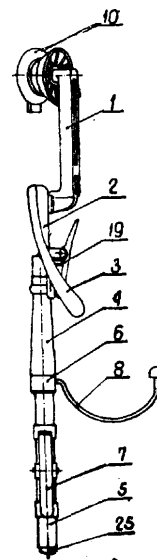
Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Odzieżowego Łódź, Polska (Włodzimierz Krzyżaniak, Leszek Wagner, Tadeusz Pawłowski, Kazimierz Lepla, Krystyna Pietkiewicz, Józef Zań).

Wózek przenośnika podwieszony
i sposób wytwarzania wózka
przenośnika podwieszony

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wózka o lekkiej konstrukcji segmentowej z możliwością jego szybkiego funkcjonalnego dostosowania do różnych systemów konfekcjonowania odzieży. Wózek ma zawieszkę (1) mocowaną rozłącznie do korpusu (2), zaopatrzonego w wymienne łączone ze sobą segmenty w postaci rękojeści (4), trzonu (5) do mocowania zapinek (7) i uchwytu (6) w przypadku potrzeby dodatkowego zawieszania elementów odzieży.

Zawieszka (1) ma wymienne osadzone jezdne koło (10) oraz lewoskrętnie lub prawoskrętnie ukształtowane uchwyty, ustalające wychylne położenie korpusu (2) względem torowiska przenośnika. Korpus (2) ma z tyłu **odsadzenia** do mocowania zapinek (19), a z przodu występy do wymiennego osadzenia wieszaka (3), mającego w płaszczyźnie pionowej i poziomej łukowo profilowane ramiona o przyczepnej szorstkiej powierzchni. Trzon (5) natomiast ma **odsadzenia** ustalające położenie zapinek (7) powyżej jego dolnego końca, wyposażonego w podatny korek (25). Sposób wytwarzania wózka polega na tym, że wykonuje się go z zestawu wymiennych segmentów stanowiących moduły konstrukcyjne, które wytwarza się techniką wtrysku z tworzywa sztucznego o dużej udurowalności, korzystnie z tworzywa poliamidowego, przy czym segmenty plastyfikuje się przez znaną obróbkę cieplną w cieczach o różnej lepkości i temperaturze wrzenia. Segmenty do wciskowego połączenia zgodnie z wymogami systemu konfekcjonowania odzieży łączy się ze sobą funkcjonalnie przez wciskanie czopów w gniazda, a w przypadku wymiany segmentów rozłącza się zestaw korzystnie przez częściowe ich wyginanie w miejscach wciskowego połączenia z jednoczesnym odciąganiem tych segmentów.

(4 zastrzeżenia)

B65G
B62D

P. 240556

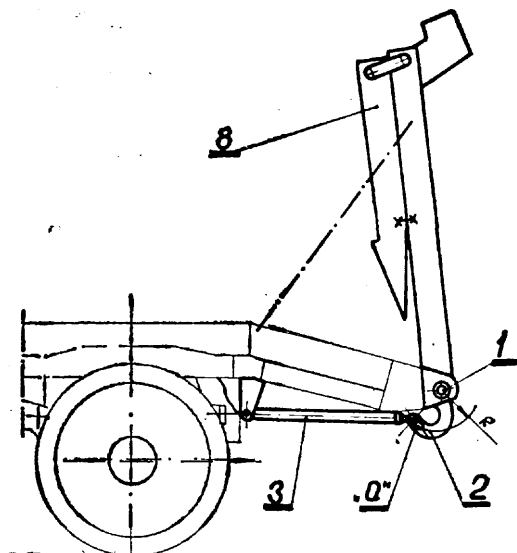
11.02.1983

Kujawskie Zakłady Mechanizacji Budownictwa „ZREMB”, Solec Kujawski, Polska (Mieczysław Gorzoch, Tadeusz Nyc).

Mechanizm do uruchamiania pomostów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszania skutków działania sił bezwładnościowych pomostów wjazdowych w położeniu transportowym, na siłowniki hydrauliczne w naczepach. Osiągnięto to dzięki zastosowaniu w dźwigni (2) podłużnego otworu (a) w kształcie wycinka pierścienia, którego promień (R) krzywizny wychodzi z osi obrotu wału (1) łączącego pomosty wjazdowe (8) z naczepą.

{2 zastrzeżenia}

B65G

P. 244088 T

06.10.1983

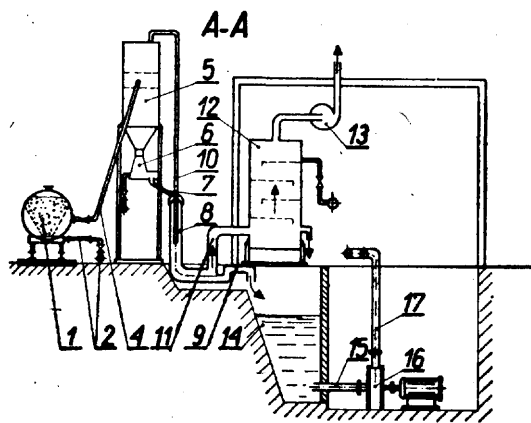
Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar”, Gliwice, Polska (Gwidon Kondratowicz, Roman Bukowski).

Sposób i układ urządzeń do rozładunku wagonów z materiałów pylastych

Celem wynalazku jest umożliwienie rozładunku wagonów z materiałami pylastymi za pomocą powietrza o niskim ciśnieniu.

Sposób rozładunku wagonów polega na tym, że mieszaninę pyłopowietrzną wytworzoną powietrzem o ciśnieniu poniżej 0,15 MPa, transportuje się do przepływowego zbiornika, w którym oddziela się zgrubnie pył od powietrza, po czym w mieszalniku miesza się pył z wodą. Pulpę pyłowodną transportuje się ze zgrubnie odpylonym powietrzem wspólnym hermetycznym przewodem, przy czym pulpa płynie w dolnej części przewodu, a nad pulpą przepływa zgrubnie odpylone powietrze. Powietrze po dokładnym odpyleńiu jest wydmuchiwane do atmosfery, natomiast pulpa pyłowodna jest transportowana hydraulicznie na składowisko.

Układ urządzeń do rozładunku wagonów z materiałów pylastych zawiera szereg przepływowych zbiorników przytorowych (5) połączonych po stronie mieszanki pyłopowietrznej ze zbiornikami ciśnieniowymi (1) jednego wagonu, a po stronie wylotu pyłu z odrębnym mieszalnikiem (6). Zbiorniki ciśnieniowe (1) są połączone po stronie zasilania z dmuchawą typu ROOTS'a, a każdy mieszalnik (6) jest połączony z hermetycznym przewodem (8), którego wylot jest zakończony syfonem (9) usytuowanym nad przepływo-

wym zbiornikiem (14) połączonym z pompą bagrową (16). Hermetyczny przewód (8) jest także połączony w górnej części szeregiem rurociągów (10) z górną częścią zbiorników (5). Ponadto koniec przewodu (8) jest połączony, także w górnej części z filtrem pianowym (12) połączonym z wentylatorem (13).

Sposób i układ urządzeń mogą znaleźć zastosowanie zwłaszcza do rozładunku wagonów z popiołów transportowanych z elektrowni na składowiska.

(2 zastrzeżenia)

B66C

P. 240407

03.02.1983

Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych, Kołbyłka, Polska (Tadeusz Gwiazdowicz, Stanisław Dublanka, Stanisław Osiński).

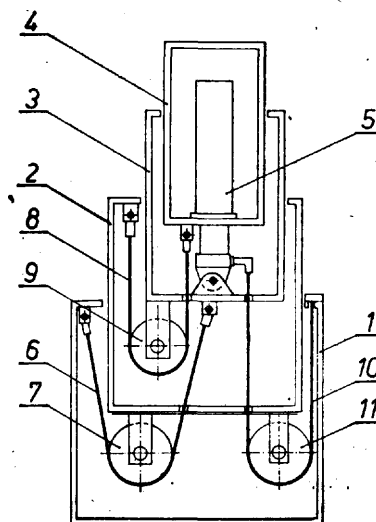
Układ wysuwu członów wysięgnika teleskopowego, zwłaszcza żurawi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu wysuwu nie wymagającego stosowania nawijacza przewodów hydraulicznych.

Układ charakteryzuje się tym, że siłownikiem hydraulicznym (5) układu wysuwu członów wysięgnika teleskopowego, wyposażonego w co najmniej trzy człony ruchome (2, 3, 4), jest połączony człon wierzchołkowy (4) wysięgnika z członem sąsiednim (3). Przy tym w charakterze łączników elastycznych, związanych końcami z członami wysięgnika (1, 3), rozdzielonymi członem pośrednim (2), zastosowane są również, oprócz cięgna (6), przewody hydrauliczne (10).

Układ wysuwu członów wysięgnika teleskopowego przeznaczony jest zwłaszcza do żurawi.

(1 zastrzeżenie)

B66F
E21D
F15B

P. 239490

10.12.1982

Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „Fazos”, Tarnowskie Góry, Polska (Hubert Anczok, Jerzy Kwieciński, Krystian Jany, Jerzy Rurański, Bogusław Wojanowski, Henryk Kadłubek).

Hydrauliczny podnośnik jednostronnego i dwustronnego działania

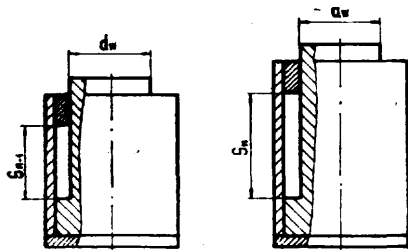
Przedmiotem wynalazku jest hydrauliczny podnośnik jednostronnego i dwustronnego działania, stosowany w przemyśle motoryzacyjnym, budownictwie i górnictwie.

Hydrauliczny podnośnik charakteryzuje się tym, że dla żądanej średnicy wewnętrznej cylindra (dw) ma różne hydrauliczne skoki i stały współczynnik

$$k = \frac{(S_n) - (S_n - 1)}{(d_w)}, \text{ gdzie } (S_n), (S_n - 1) \text{ są skokami}$$

hydraulicznymi, które stanowią ciąg liczb różniących się o stałą wartość.

Wartości współczynnika k wynoszą: $5/3$, $4/3$, $10/9$, $1/4$, $1/5$, $1/6$, $4/27$, $1/8$. Tak skonstruowany hydrauliczny podnośnik ma stałe lub wymienne końcówki cylindra i rdzennika zapewniające spełnienie funkcji podnoszenia, podpierania, mocowania lub ściągania. (3 zastrzeżenia)

B66F

P. 240516

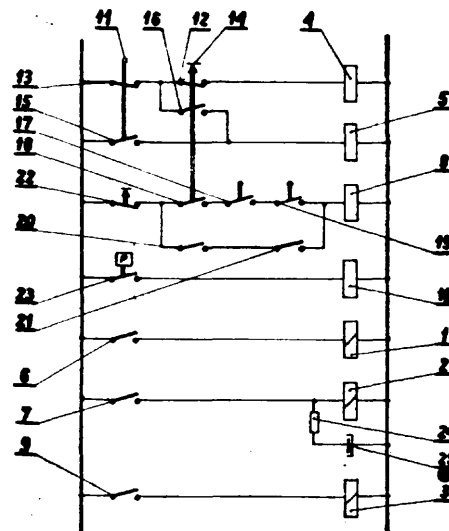
09.02.1983

Centrum Mechanizacji Górnictwa „Komag”, Gliwice, Polska (Jan Kalyta, Tadeusz Tłuścik).

Układ elektryczny zespołu hamulców hydraulicznych maszyny wyciągowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia skuteczności hamowania maszyny wyciągowej.

Układ ma w obwodach sterowania hamulca manewrowego i hamulca bezpieczeństwa elektrohydrauliczne zawory (1, 2), które mają w swoich obwodach zasilania zwierne styki (6, 7) pomocniczego stycznika (8),

zasilanego poprzez szeregowo połączone zwierne styki (17, 18, 19) sterowniczego przycisku (14), sterowniczego łącznika (11) hamulca manewrowego i dźwigni nastawnika w położeniu zerowym, bocznikowane szeregowo połączonymi zwierzni stykami (20, 21) sterowniczego przełącznika (10) i pomocniczego łącznika (8), oraz szeregowo połączone z rozwiernym stykiem (22) sterowniczego przycisku (14) obwodu bezpieczeństwa, a sterowniczy przełącznik (10) ma w swoim obwodzie zasilania zwierne styki (23) czujnika ciśnienia obwodu hamulca bezpieczeństwa. Ponadto układ ma w obwodzie zasilania hamulca manewrowego elektrohydrauliczny zawór (3), sterowany zwierzni stykiem (9) sterowniczego przełącznika (10). (3 zastrzeżenia)

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C01B

P. 240255

20.01.1983

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jan Dobrowolski, Henryk Masiakowski, Kazimierz Grzędzicki).

Sposób otrzymywania chalkogenków metali przejściowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania chalkogenków metali przejściowych, w postaci selenków cynku, kadmu, renu (IV), wolframu (VI) oraz tellurków cynku i kadmu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że chalkogen poddaje się reakcji z tlenkiem metalu, w atmosferze wodoru, reakcję prowadzi się w temperaturze $400-600^{\circ}\text{C}$ albo $700-800^{\circ}\text{C}$ w wypadku otrzymywania tellurku cynku, w czasie $1-5$ godzin, przy stosunku molowym $1:2$ w wypadku otrzymywania selenku wolframu (VI), kadmu lub cynku, albo $1:1$ w wypadku otrzymywania tellurku kadmu lub cynku. Poza tym selenek wolframu (VI) lub selenek renu (IV) otrzymuje się w reakcji selenu z wolframianem amonu albo nadrenianem amonu, przy stosunku soli do selenu $1:2,5-3,5$. (3 zastrzeżenia)

C01B

P. 243807 T

19.09.1983

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Henryk Górecki, Antoni Kuzko, Tadeusz Późniak, Włodzimierz Syska, Józef Hoffmann, Aurelia Milewska).

Sposób oczyszczania ekstrakcyjnego kwasu fosforowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu oczyszczania ekstrakcyjnego kwasu fosforowego w stopniu umożliwiającym wykorzystanie go jako surowca do wytwarzania fosforanów paszowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do kwasu wprowadza się adsorbent mineralno-węglowy o rozdrobnieniu do $10 \mu\text{m}$ i powierzchni właściwej powyżej $10 \text{ m}^2/\text{g}$ w ilości do 4% wagowych i zatacza się w temperaturze $343-413 \text{ K}$ i przy ciśnieniu $0,02-0,08 \text{ MPa}$, jednocześnie przepuszczając przez kwas parę wodną o ciśnieniu do $0,06 \text{ MPa}$ w ilości $200-600 \text{ kg/godz}$ oraz powietrze w ilości do $1000 \text{ Nm}^3/1 \text{ tonę}$ kwasu, po czym wprowadza się kamień wapienny w ilości stechiometrycznej do zawartości jonów siarczanowych. (4 zastrzeżenia)

C01B

P. 243808 T

19.09.1983

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Henryk Górecki, Antoni Kuzko, Tadeusz Późniak, Włodzimierz Syska, Józef Hoffmann, Aurelia Milewska).

Sposób oczyszczania ekstrakcyjnego kwasu fosforowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu oczyszczania ekstrakcyjnego kwasu fosforowego w stopniu umożliwiającym wykorzystanie go jako surowca do wytwarzania fosforanów paszowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do kwasu wprowadza się adsorbent **mineralno-węglowy** o rozdrobnieniu do $10\ \mu\text{m}$ i powierzchni właściwej powyżej $10\ \text{m}^2/\text{g}$ w ilości do 4% wagowych i zateża się w temperaturze **343—413 K** i przy ciśnieniu **0,02—0,08 MPa**, **jednocześnie** przepuszczając przez kwas parę wodną o ciśnieniu do 0,06 MPa w ilości **200—600 kg/godz**, a następnie wprowadza się kamień wapienny w ilości stechiometrycznej do **zawartości jonów siarczanowych**. (4 zastrzeżenia)

C01C

P. 239864

30.12.1982

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 115479

Instytut Chemii Organicznej PAN, Warszawa, Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Józef Wrzyszczyk, Mieczysław Seweryniak, Jerzy Wojciechowski, Zofia Jaworska-Galas, Teresa Baczyńska, Andrzej Bachowski, Stanisław Wachowicz, Józef Wikierak, Bronisław Musiał).

Sposób otrzymywania cyjanowodoru

Sposób otrzymywania cyjanowodoru z mieszaniny metanu, amoniaku i powietrza ewentualnie wzbogaconego w tlen w obecności katalizatora platynowego lub ze stopu metali z grupy platynowców w postaci pakietu siatek, z których co najmniej jedna siatka w pakiecie pokryta jest powłoką tlenków lub minerałów ognioodpornych, zawierającą metale z grupy platynowców, charakteryzuje się tym, że stosuje się pakiet siatek, z których co najmniej jedną zastępuje się warstwą ognioodpornego materiału ceramicznego pokrytego powłoką tlenków lub minerałów ognioodpornych, zawierającą metale z grupy platynowców. (1 zastrzeżenie)

C01G

P. 240113

10.01.1983

Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław”, Bukowno, Polska (Janusz Stepniewski, Jan Kubas, Aleksander Romianiuk, Zbigniew Jedliczka, Franciszek Krok, Bogumił Kołaczkowski, Mieczysław Ochab, Wiesław Piątek, Tadeusz Łączek, Stanisław Noga, Zdzisław Kika).

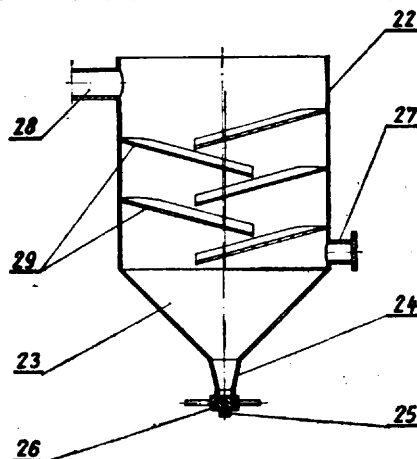
Sposób oczyszczania roztworu siarczanu cynkowego przeznaczonego do elektrolitycznego wytwarzania cynku i urządzenie do **stosowania** tego **sposobu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia do oczyszczania wodnego roztworu siarczanu cynkowego metodą cementacji, zwłaszcza od niklu i kobaltu oraz innych zanieczyszczeń jak: arsen, antymon, bizmut, cyna, german i tal.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wodny roztwór siarczanu cynkowego po operacji **odfiltrowania** części stałych miesza się ze szlamem **cynkowo-kadmowym**, korzystnie uprzednio zakwaszonym oraz w miarę potrzeby **najdogodniej** z elektrolitem kwaśnym, po czym uzyskaną mieszaninę zawierającą korzystnie do $50\ \text{g}/\text{dcm}^3$ części stałych i o pH w granicach **4,8—5,1** kieruje się do oczyszczacza gdzie gęstwę o temperaturze korzystnie **75—95°** poddaje się intensywnemu wymieszaniu przez okres **60—100** minut korzystnie w obecności jonów arsenu i/lub antymonu, a następnie co najmniej część gęstwy z oczyszczacza kieruje się do zagęszczania gdzie poddaje się ją intensywnemu zawirowaniu w zbiorniku o kaskadowo usytuowanych łopatkach, po czym po zagęszczeniu roztwór przelewowy kieruje się do dalszego oczyszczania w znany w istocie sposób, a wylew z zagęszczania w postaci szlamu **cynkowo-kadmowego** zwraca się do zbiornika przelotowego zainstalowanego przed oczyszczaczami.

Urządzenie według wynalazku wyposażone jest w zagęszczacz **szlamu cynkowo-kadmowego** składający się z **części** cylindrycznej (22) od dołu połączonej z

częścią stożkową (23), która z kolei połączona **jest od dołu** z częścią stokową (24) wymiennej dyszy (25), przy czym wewnątrz części cylindrycznej (22) zainstalowane są łopatki (29), kaskadowo na przemian po linii śrubowej, nachylone pod kątem **30—35°** do części cylindrycznej (22) oraz pod kątem **25—30°** w stosunku do osi zagęszczacza, podczas gdy na obwodzie części cylindrycznej (22) nieco powyżej części stożkowej zainstalowany jest **przewód wlotowy** (27), a od góry część cylindryczna (22) zaopatrzona **jest** w przewód wylotowy (28). (5 zastrzeżeń)

C01G
H01M

P. 240176

13.01.1983

Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw, Poznań, Polska (Henryk Purol, Urszula Brzyska).

Sposób otrzymywania dwutlenku manganu i siarczanu manganowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania bezodpadowej technologii **procesu** otrzymywania dwutlenku manganu i siarczanu manganowego zwłaszcza do produkcji ogniw galwanicznych.

Sposób otrzymywania dwutlenku manganu i siarczanu manganowego polega na tym, że tlenkową rudę manganową rozdrabnia się do wielkości ziarna $0-150\ \mu\text{m}$, praży w temperaturze do 600°C do 800°C w czasie od jednej do kilku godzin, następnie wsypuje się gorącą rudę do wody i bezpośrednio po tym lub równocześnie wlewa się stężony kwas siarkowy mieszając zawartość zbiornika lub też do wody wlewa się **stężony** kwas siarkowy i równocześnie lub **bezpośrednio** po tym wsypuje się wyprażoną gorącą rudę, całość miesza się w czasie od kilkunastu minut do kilkunastu godzin, **powstały produkt** oddziela się od roztworu, w którym znajduje się siarczan **manganowy**, drogą filtracji i/lub dekantacji, zaś osad płucze się wodą, neutralizuje do pH **5—8**, suszy w temperaturze **85°C—10°C** do wilgotności nie większej niż 2,5% i przesiewa przez sito o **wielkości oczek 0,15—0,20 μm** . (3 zastrzeżenia)

C01G

P. 243667 T

07.09.1983

Politechnika Warszawska, Zakłady Wytwórcze Lamp Elektrycznych im. Róży Luksemburg, Warszawa, Polska (Remigiusz Rudnicki, Waldemar Florysiak, Maciej Maciejewski, Janusz Frydel, January Konopka, Andrzej Nessel, Witold Szymaniak, Zbigniew Wolnicki).

Sposób wytwarzania czterotlenku antymonu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie technologii umożliwiającej otrzymanie niespieczonego produktu, nadającego się jako źródło aktywatora antymonowego w produkcji **lumino-**

forów typu halofosforanu wapnia aktywowanego antymonem i manganem.

Sposób wytwarzania czterotlenku antymonu przez utlenianie trójtlenku antymonu w atmosferze powietrza, polega na tym, że jednorodną mieszaninę zawierającą 50—70% wagowych trójtlenku antymonu i 50—30% wagowych czterotlenku antymonu w postaci warstwy o grubości 10—30 mm utlenia się w atmosferze powietrza w temperaturze 550—590°C w czasie 1—3 godzin. (1 zastrzeżenie)

C01G

P. 243870 T

23.09.1983

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Rajmund Soloniewicz, Barbara Jankiewicz-Niewiadoma).

Sposób wytwarzania roztworu chlorku żelazowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu zapewniającego otrzymanie roztworu chlorku żelazowego o wysokim stopniu czystości.

Sposób wytwarzania roztworu chlorku żelazowego

na drodze elektrochemicznego utleniania roztworu chlorku żelazowego, polega na tym, że utlenieniu poddaje się roztwór chlorku żelazowego po uprzednim zakwaszeniu kwasem solnym dodawanym w takiej ilości, aby stężenie kwasu w roztworze było o 3—10%, korzystnie o 5% wyższe od stężenia chlorku żelazowego, przy czym utlenianie prowadzi się przy użyciu elektrolizera z anodą z filcu węglowego i katodą z materiału kwasoodpornego, w temperaturze 20—80°C, korzystnie 60°C, przy maksymalnej szybkości prze-

$26,8 \times c$
gdzie:

v - oznacza szybkość przepływu cieczy przez elektrolizer w dm^3/h ,
i - oznacza natężenie prądu w A,
c - oznacza stężenie roztworu chlorku żelazowego w mol/dm^3 ,
26,8 - oznacza ładunek prądu niezbędny do całkowitego utlenienia 1 mola chlorku żelazowego w Ah/mol . (1 zastrzeżenie)

C02F

P. 240463

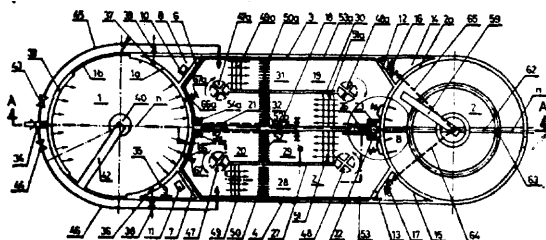
07.02.1983

Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego, Wrocław, Polska (Zenon Więckowski, Stanisław Gdula, Wojciech Rupnowski).

Oczyszczalnia ścieków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania oczyszczalni ścieków o wysokim i zróżnicowanym stopniu oczyszczania ścieków surowych i wód deszczowych.

Oczyszczalnia zawiera osadnik wstępny (1) i osadnik końcowy (2) w kształcie pierścieni połączonych stycznie dwoma równoległymi względem siebie ścianami (3) i (4). Utworzony zbiornik pomiędzy ścianami (3) i (4) oraz ścianami osadników (1) i (2) jest podzielony przegrodą (18) na dwie komory (19) i (20) w których są zbudowane dwa takie same i równoważne układy oczyszczania biologicznego. (4 zastrzeżenia)

Sposób biologicznego oczyszczania ścieków, osadów ściekowych itp.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przyspieszenia procesu fermentacji ścieków i osadów ściekowych przez wprowadzenie zespołu bakterii.

Razem z zespołem bakterii w postaci proszku, zawierającym bakterie metanowe i bakterie towarzyszące, przygotowujące środowisko dla bakterii metanowych, o wysokiej aktywności biochemicznej, w ilości od 1.000.000 do 3.000.000 komórek/ m^3 zgromadzonego materiału organicznego, wprowadza się sproszkowane dodatki pożywkowo-koagulująco-buforujące. Korzystnie jako dodatki stosuje się kwasny węgiel sodu 70—90%; chlorek sodu 20—5%; węgiel wapnia i magnezu 8-4% oraz antyutleniacz 2—1%. (2 zastrzeżenia)

C03B

P. 240003

30.12.1982

Jerzy Stasiak, Janusz Piechocki, Poznań, Polska (Jerzy Stasiak, Janusz Piechocki).

Sposób wykonywania przedmiotów użytkowych ze szkła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych ze szkła, zwłaszcza do wyposażenia wnętrz.

Sposób według wynalazku polega na tym, że rozkrojone według założeń konstrukcyjnych poszczególne elementy w postaci płyt, brył i listew szkieletowych poddaje się szlifowaniu i oczyszczaniu i następnie łączy się w całość za pomocą klejenia, przysawek i wklejania profilowych elementów szkieletowych. (1 zastrzeżenie)

C03C

P. 240109

07.01.1983

Akademia Ekonomiczna, Kraków, Polska (Wiesław Nalepa, Stanisław Hornik, Andrzej Ostrowski, Wiesław Rumas).

Emalia ceramiczna
do ochrony układów wydechowych
silników spalinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania emalii ceramicznej do ochrony układów wydechowych silników spalinowych zabezpieczającej stal przed korozją atmosferyczną, gazową i uszkodzeniami mechanicznymi.

Szklizno według wynalazku zawiera (w procentach wagowych): 1,2—2% fosforanu dwuwapniowego, 6—9% tlenku cyrkonowego, 2,8—4% fluorytu, 1,5—3% saletry potasowej, 9—12% skaleni, 36—42% boraksu krystalicznego, 13—17% mączki kwarcowej, 10—14% węgla sodowego, 1,5—2% węgla litowego, 0,5—1% węgla barowego, 0,5—1% tlenku cynkowego, 1,5—2% tlenku tytanowego, 0,2—1,0% tlenku kobaltowego, 0,5—1,5% tlenku niklowego, 0,5—1,5% tlenku manganowego, 0,1—0,5% tlenku miedziowego.

Emalia według wynalazku jest przeznaczona szczególnie dla wyrobów z blachy stalowej pracującej w podwyższonych temperaturach i narażonych na korozję atmosferyczną, gazową, nagłe zmiany temperatury oraz uszkodzenia mechaniczne. (1 zastrzeżenie)

C03C

P. 240160

14.01.1983

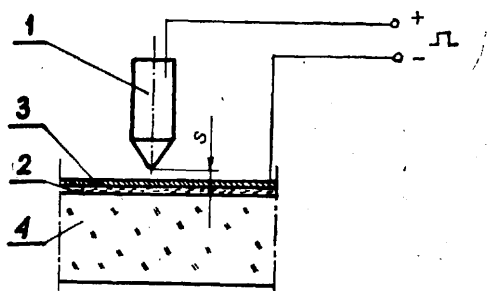
Leszek Strawinski, Warszawa, Polska (Leszek Strawinski).

Sposób trwałego znakowania szkła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie trwałego znakowania szkła przez miejscowe zabarwienie, polegające na **implantacji** jonów metalu w jego strukturę powierzchniową przy wykorzystaniu zjawiska wyładowania iskrowego lub łukowego.

Do elektrod, metalowej (1) oraz cienkiej folii metalowej (3) lub/i soli metalu (2) położonej na powierzchni szkła (4), **podawany** jest impuls lub seria **impulsów** napięciowych. **Pomiędzy** elektrodą (1) i (2) **lub/i** (3) utrzymuje się stałą **wartość** szczeliny „s” **ze względu** na powtarzalność otrzymywanych znaków.

Elektroda (1) może być wykonana jako szablon **określonego** znaku w postaci wielu **ostrzy** tworzących zarys tego znaku. Możliwe jest znakowanie przy jednoczesnym zastosowaniu elektrod <2> i (3).
(1 zastrzeżenie)

C04B

P. 239912

29.12.1982

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Krzysztof Haberko, Roman Pampuch, **Jadwiga** Brzezińska, Mieczysław Jaśkowski, Adam Kulczycki, Henryk Tomaszewski).

Sposób otrzymywania spieków z roztworów stałych
CaO w ZrO_2 , Y_2O_3 w ZrO_2 , MgO w ZrO_2 ,
 Nd_2O_3 w ZrO_2 i ich mieszanin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania spieków o dobrych właściwościach mechanicznych i elektrycznych.

Sposób otrzymywania spieków z roztworów stałych CaO w ZrO_2 , Y_2O_3 w ZrO_2 , MgO w ZrO_2 , Nd_2O_3 w ZrO_2 oraz ich mieszanin polega na tym, że współstrącone żele ewentualnie przemywa się wodą i autoklawizuje w stanie wysuszonym lub wilgotnym w atmosferze pary wodnej w temperaturze 400–700 K przez okres 1–12 godzin, wykrystalizowany roztwór stały przemywa się wodą i suszy, przy czym w przypadku wcześniejszego przemywania żeli roztwór stały poddaje się tylko suszeniu, a następnie z otrzymanego mikroproszku formuje się półwyroby, które spieka się w temperaturze 1200–1800 K przez okres 1–6 godzin.
(1 zastrzeżenie)

C04B

P. 239914

29.12.1982

Ośrodek Badawczo Rozwojowy Mikroelektroniki Hybrydowej i Rezystorów, Kraków, Polska (Ewa Klimiec, Stanisław Nowak, Maria Mierniczek, Ewa Kowalówka, Stanisław Pawłowski).

Masa cementowa

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie składu jakościowo-ilościowego masy, pozwalającego na obniżenie temperatury jej wypału poniżej 453 K.

Masa cementowa składa się z wypełniacza, który tworzą: porcelana elektrotechniczna w ilości 60–80 części wagowych, tlenek miedzi w ilości 10–25 części wagowych, trójtlenek żelaza w ilości 5–10 części

wagowych, trójtlenek chromu w ilości 5–10 części wagowych, krzemionka koloidalna w ilości 0,2–2 części wagowych, tlenek cynku i tlenek magnezu w ilości 1–5 części wagowych oraz utwardzacza, którym jest fosforan glinowo-chromowy o zasadowości 1–1,5 i gęstości 1,3–1,5 g/cm³ w ilości 30–60 części wagowych na 100 części wagowych wypełniacza. Masę cementową stosuje się w elektronice jako powłoki ochronne rezystorów.
(1 zastrzeżenie)

C04B

P. 240231

20.01.1983

Opoczyńskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Opoczno, Polska (Kazimierz **Zarębski**, Izidor Piętko, Irena Stożek).

Glinokrzemianowa masa na wyroby ogniotrwałe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania masy **glinokrzemianowej** nadającej się szczególnie na prostki i kliny stosowane do wykonywania obmurzy pieców do topienia metali, kadzi lejniczych lub innych zbiorników na roztopione metale.

Glinokrzemianowa masa na **wyroby** ogniotrwałe charakteryzuje się tym, że obok składnika wiążącego w postaci ogniotrwałej gliny surowej zawiera złom kamionkowy w ilości 0–30% o zawartości co najmniej 26% części wagowych Al_2O_3 i najwyżej 3,2% części wagowych Fe_2O_3 .
(1 zastrzeżenie)

C04B

P. 240232

20.01.1983

Opoczyńskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Opoczno, Polska (Kazimierz **Zarębski**, Izidor Piętko, Irena Stożek).

Masa na wyroby ogniotrwałe

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest poprawa jakości kształtek ogniotrwałych stosowanych w układach wlewowych do rozlewania stali.

W skład masy ogniotrwałej, obok znanych składników takich jak glina ogniotrwała surowa, złom szamotowy i chalcodonit, wchodzi złom kamionkowy w ilości 10–50%, w którym znajduje się co najmniej 28% części wagowych Al_2O_3 i najwyżej 2% części wagowe Fe_2O_3 .
(1 zastrzeżenie)

C05D

P. 239984

30.12.1982

Zakłady Azotowe im. F. **Dzierżyńskiego**, Tarnów, Polska (Zdzisław Łysoń, **Jadwiga** Florek, Zygmunt Wyroba, Franciszek Gajek, Zbigniew **Tumiłowicz**, Lech Trzaskalski, Krystyna Dorecka).

Nawóz mineralny zawierający wapń i magnez

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nawozu mineralnego zawierającego wapń, magnez oraz mikroelementy, przy wykorzystaniu wapna pokarbidowego.

Nawóz stanowi zhomogenizowana kompozycja 75 do 25% wagowych wapna pokarbidowego z mokrych wytwornic acetyleny o przybliżonym składzie: CaO - 46%, Al_2O_3 - 1%, SiO_2 - 1%, Fe_2O_3 - 1%, C - 1%, H_2O - 50% i 25 do 75% wagowych popiołu lotnego z węgla kamiennego o przybliżonym składzie: CaO - 8%, Al_2O_3 - 28%, SiO_2 - 48%, Fe_2O_3 - 11%, MgO - do 4% oraz niewielkie ilości Mn, Zn, Cu, Ni, Na, K, P i innych. Nawóz ma postać sypką, **częściowo** zgratulowaną, nadając się do wysiewu mechanicznego.
(1 zastrzeżenie)

C05F

P. 240424

04.02.1983

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 238616.

Politechnika Łódzka, Łódź, Instytut Warzywnictwa, Skierniewice, Polska, (Bogumił **Łaskiewicz**, **Henryk**

Struszczyk, Zbigniew Rybicki, Stanisław Koch, Olgierd Nowosielski, Andrzej Bereśniewicz, Antoni Kropisz, Wojciech Łukasiewicz).

Nawóz wieloskładnikowy o **przedłużonym** działaniu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nawozu szczególnie przydatnego dla rekultywacji gleby.

Nawóz wieloskładnikowy o **przedłużonym działaniu**, złożony z węgla brunatnego, torfu i polimerów pochodzenia naturalnego, popiołu z węgla brunatnego oraz nawozu organiczno-mineralnego o przedłużonym działaniu, **zawierającego** nośniki polimerowe, korzystnie celulozę, nadto złożony z nawozu wapniowego, oraz ewentualnie nawozu miedziowego i ewentualnie z dodatkiem nawozu mineralnego azotowo-potasowego szybko rozpuszczalnego, charakteryzuje się tym, że nawóz wapniowy zawiera dodatkowo nawóz wapniowy o przedłużonym działaniu, zwłaszcza w postaci zgranulowanego węglanu wapniowego, zgranulowanego popiołu węgla brunatnego lub zgranulowanej mieszaniny węglanu wapniowego z popiołem węgla brunatnego w ilości **1—2** części wagowych wapnia o przedłużonym działaniu na 1 część wagową wapnia standardowego. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 237635

23.07.1982

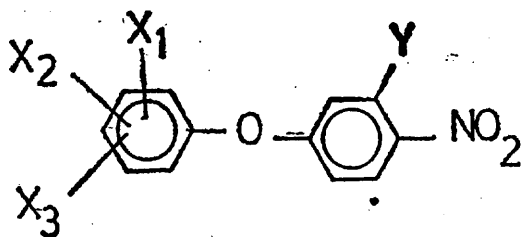
Pierwszeństwo: 27.07.1981 - St. Zjed. **Am.** (nr 286,996)

Rhone - Poulenc Agrochimie, Lion, Francja.

Sposób wyodrębniania i oczyszczania surowych pochodnych kwasu fenoksybenzoesowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i ekonomicznego sposobu wyodrębniania i oczyszczania surowych pochodnych kwasu fenoksybenzoesowego.

Sposób wyodrębniania i oczyszczania surowych pochodnych kwasu fenoksybenzoesowego o ogólnym wzorze 1, lub ich soli, w którym to wzorze Y oznacza grupę COOH, ewentualnie w postaci soli **X₁, X₂, X₃** oznaczają atom wodoru, fluoru, chloru, bromu lub grupę **—CF₃, —OCF₂CH₂** (gdzie Z oznacza atom fluoru, chloru lub bromu), **—OCF₃, —CN, —COOR** (gdzie R oznacza niższą grupę alkilową), fenyl, **alkoksył, NO₂** lub alkilosulfonil, pod **warunkiem**, że co najmniej jeden z symboli **X₁, X₂, X₃** ma inne znaczenie niż atom wodoru, przy czym surowa pochodna kwasu fenoksybenzoesowego lub jej sól jest w mieszaninie z jednym lub większą liczbą izomerów i/lub produktów ubocznych reakcji wytwarzania tej pochodnej, polega na tym, że pochodną lub jej sól zadaje się obojętnym rozpuszczalnikiem mającym zdolność selektywnego rozpuszczania izomerów i/lub niepożądanych produktów ubocznych, po czym oddziela się pochodną kwasu fenoksybenzoesowego, lub jej sól, od roztworu izomerów i/lub niepożądanych produktów ubocznych. (10 zastrzeżeń)

C07C

P. 239547

16.12.1982

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Piotr Kaszyński).

Sposób wytwarzania nowych estrów kwasu 4-(2-metylobutyloksy) cynamonowego

Sposób wytwarzania nowych estrów kwasu 4-(2-metylobutyloksy) cynamonowego w formie enancjomeru lub mieszaniny racemicznej polega na **tym**, że alkilolub arylosulfonian **2-metylobutyloxy** poddaje się reakcji z **4-hydroksybenzaldehydem** w rozpuszczalniku organicznym, w podwyższonej temperaturze, w obecności węglanu metalu alkalicznego a otrzymany 4-(2-metylobutyloksy) benzaldehyd poddaje się reakcji z kwasem malonowym, po czym tworzący się kwas 4-(2-metylobutyloksy) cynamonowy przeprowadza się w chlorek kwasowy, który poddaje się reakcji z pochodną fenolu o wzorze ogólnym **HO—(Ph)_n—X**, w którym **n** ma wartość 1 lub 2, **X** oznacza grupę alkilową, alkoksylową, karboalkoksylową, **alkoksykarbo-**nyloksylową lub grupę o wzorze **(CH₂)_m—CN**, w którym **m** ma wartość zero, 1, 2 lub 3 a pierścień może być ewentualnie podstawiony lub z pochodną hydrochinonu o wzorze **HO(Ph)_p—OH**, w którym **p** ma wartość 1 lub 2 a pierścień może być ewentualnie podstawiony. Estrы kwasu 4-(2-metylobutyloksy) cynamonowego stanowią substancje optycznie czynne, cholesterolowe, które są stosowane we wskaźnikach elektrooptycznych. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 240256

20.01.1983

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej, „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Ryszard Górski, Włodzimierz Kotowski, Jerzy Nosek, Stanisław Trybula, Jacek Klimiec, Jerzy Świądrowski, Stanisław Pawlak).

Sposób wytwarzania **butanodiolu-1,4**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania butanodiolu-1,4 przez katalityczne uwodornienie **butynodiolu-1,4** przy zastosowaniu katalizatora o odpowiednim składzie, jak również rozcieńczanie **butynodiolu-1,4**, **butanodiolem-1,4** co **pozwala** na osiągnięcie wysokiej selektywności procesu uwodornienia.

Uwodornienie przeprowadza się w fazie ciekłej w temperaturze **360—420 K** i pod ciśnieniem **10—25 MPa** w obecności katalizatora składającego się z **43—70%** wagowych **Ni**, **20—30%** wagowych **Cu**, **5—12%** wag. **Mn₂O₄**, **2,5—6,0%** wagowych **MoO₃** i **3—6%** wagowych **MgO**, przy czym sumaryczna zawartość **MoO₃** i **MgO** wynosi **7—12%** wagowych. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 240258

20.01.1983

C13J

Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Wiesława Byłka, Zdzisław Kowalewski, Maria Ellnain-Wojtaszek).

Sposób otrzymywania chlorowodorku betainy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania chlorowodorku betainy z wywaru melasowego ekonomicznym i tanim sposobem.

Sposób otrzymywania **chlorowodorku betainy** polega na tym, że wywar melasowy o zawartości suchej substancji **8—10%** i **10-krotnym** zagęszczeniu ekstrahuje się **3-krotnie** wrzącym metanolem lub etanolem i sączy na gorąco. Otrzymany wyciąg zagęszcza się **6-krotnie** pod zmniejszonym ciśnieniem i po dodaniu **2-krotnej** ilości wody destylowanej i stężonego kwasu solnego do **pH=1** oczyszcza się na gorąco **3-krotnie** węglem aktywnym **O**. Następnie wyciąg zagęszcza się **4,5-krotnie** i **odmywa** na gorąco metanolem lub etanolem w stosunku **1:1** od soli mineralnych. Z otrzymanego przesącza krystalizuje się chlorowodorek betainy.

Chlorowodorek betainy stosuje się zwłaszcza jako nośnik uwalniający kwas solny w wodnym środowisku żołądka oraz jako związek **zwiększający** sekrecję soku żołądkowego w zaburzeniach trawiennych przewodu pokarmowego. (2 zastrzeżenia)

C07C

P. 240304

25.01.1983

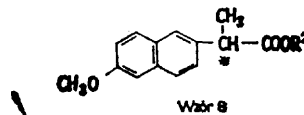
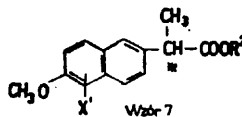
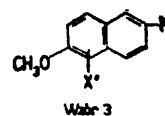
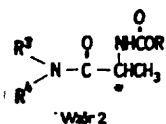
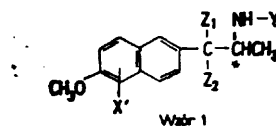
Zakłady Azotowe im. P. Findera, Chorzów, Polska
(Marian Skop, Stefan Włoczyk, Stanisław Gnutek).

Sposób oczyszczania kwasu **adypinowego**

Przedmiotem wynalazku jest sposób oczyszczania na drodze kilkakrotnej krystalizacji kwasu adypinowego, otrzymywanego w wyniku utleniania **cykloheksanolu** kwasem azotowym.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który pozwala na **skrócenie** czasu trwania szarży oczyszczania kwasu adypinowego w wypadku krystalizacji periodycznej oraz zmniejszenie ilości zużywanej energii.

Zgodnie z wynalazkiem do otrzymanego z wstępnej krystalizacji surowego kryształu kwasu adypinowego **dodaje** się wodny roztwór kwasu adypinowego o stężeniu co najwyżej 15% lub wodę. Otrzymaną pulpę krystaliczną poddaje się intensywnemu mieszaniu a następnie chłodzi się ją o około **5—25°C**. Wydzielony kryształ kwasu adypinowego oddziela się w znany sposób i poddaje się go końcowej krystalizacji.
(4 zastrzeżenia)

C07C

P. 240557

11.02.1983

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, Polska
(Iwona Bresińska, Maria Ziółek).

Sposób otrzymywania merkaptanu metylowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania merkaptanu metylowego jako głównego produktu reakcji metanolu z siarkowodorem na katalizatorach zeolitowych.

Sposób otrzymywania merkaptanu metylowego w reakcji metanolu z siarkowodorem przy zastosowaniu jako katalizatora zeolitu sodowego, charakteryzuje się tym, że przez odwodniony katalizator, który stanowi zeolit sodowy zawierający w przeliczeniu 13 do 22% wagowych tlenku sodu przepuszcza się w temperaturze 210 do 400°C, z sumaryczną szybkością 40 do 80 cm³/min., mieszanie siarkowodoru, metanolu oraz gazu obojętnego będącego czynnikiem nośnym, w której stosunek molowy siarkowodoru do metanolu zawiera się w granicach od 1:1 do 3,5:1. Obciążenie katalizatora siarkowodorem wynosi 0,73 do 1,4 h⁻¹.
(1 zastrzeżenie)

C07C

P. 241257

30.03.1983

Pierwszeństwo: 31.03.1982 - Japonia (nr 57-051397)

Sagami Chemical Research Center, Tokio, Japonia
(Genichi Tsuchihashi, Schuichi Mitamura, Koji Kitajima, Kurni Kobayashi).

Sposób wytwarzania nowych optycznie czynnych pochodnych 1-(6-metoksy-2-naftylo)-2-(**alkoksykarbonylo**)-aminopropanonu-1 lub ich **chlorowcoanalogów**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania izomeru S kwasu 2-(6-metoksy-2-naftylo)-propionowego bez konieczności rozdzielania **racematu** na poszczególne izomery optycznie czynne, wykazujące właściwości farmakologiczne, zwłaszcza przeciwpaleniowe, znieczulające i **przeciwgorączkowe**.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych, optycznie czynnych pochodnych 1-(6-metoksy-2-naftylo)-2-(**alkoksykarbonylo**)-aminopropanonu-1 o ogólnym wzorze 1, w którym X' oznacza atom wodoru lub atom chlorowca w pozycji 5 albo 7 pierścienia naftalenowego, Z₁ i Z₂ razem oznaczają atom tlenu albo Z₁ i Z₂ oddzielnie oznaczają grupy o wzorze -OR¹, w którym R¹ oznacza niższy rodnik alkilowy albo oba podstawniki R¹ razem tworzą rodnik alkile-

nowy o 2—6 atomach węgla, Y oznacza **atom** wodoru lub grupę o wzorze -COOR, W którym R oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy, ewentualnie podstawiony, a gdy Y oznacza atom wodoru, wówczas Z₁ i Z₂ oznaczają grupy o wyżej opisanym wzorze -OR¹, zaś gwiazdka we wzorze 1 oznacza asymetryczny atom węgla. W zakres wynalazku **wchodzi** również sposób przeprowadzania związków o wzorze 1 w **znany** kwas 2-(6-metoksy-2-naftylo)-propionowy lub jego estry o ogólnym wzorze 8 w, którym R² oznacza atom wodoru, **niższy rodnik** alkilowy lub niższą grupę hydroksyalkilową.

Zgodnie z wynalazkiem, związki o wzorze 1 wytwarza się w ten sposób, że związek o wzorze 2, w którym R² oznacza niższy rodnik alkilowy, R⁴ oznacza niższy rodnik alkilowy lub **alkoksylo**, a R i gwiazdka mają wyżej podane znaczenie, poddaje się w obojętnej atmosferze i w obojętnym rozpuszczalniku zawierającym eter reakcji ze **związkiem** metaloorganicznym o wzorze 3, w którym X' ma wyżej podane znaczenie, a M oznacza grupę o wzorze -MgX, w którym X oznacza atom chlorowca lub atom litu, przy czym przed reakcją ze **związkiem** o wzorze 3 można związek o wzorze 2 **poddawać** reakcji z jednym ze związków z grupy obejmującej związki **alkilolowe**, **arylolowe**, związki Grignarda i wodoroki metali alkalicznych, a następnie ze **związkiem** o wzorze 3, po czym otrzymany związek o wzorze 1, w **którym** X' i gwiazdka mają wyżej podane znaczenie, Z₁ i Z₂ razem oznaczają atom tlenu, a Y oznacza grupę o wzorze -COOR, w którym R ma wyżej podane znaczenie, ewentualnie przeprowadza się w acetal o wzorze 1, w którym Z₁ i Z₂ oznaczają grupy o wyżej opisanym wzorze -OR¹, po czym związek ten ewentualnie przeprowadza się w aminoacetal o wzorze 1, w którym Y oznacza atom wodoru, Z₁ i Z₂ oznaczają grupy o wyżej opisanym wzorze -OR¹, a X' i gwiazdka mają wyżej podane znaczenie.

Związki o wzorze 8 wytwarza się zgodnie z wynalazkiem w ten sposób, że związek o wzorze 1, w którym X' oznacza atom wodoru lub atom chlorowca w pozycji 5 albo 7 pierścienia naftalenowego, Z₁ i Z₂ razem oznaczają atom tlenu, Y oznacza grupę o wzorze -COOR, w którym R oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy, ewentualnie podstawiony, a gwiazdka ma wyżej podane znaczenie, przeprowadza się w związek o wzorze 1, w którym Y oznacza atom wodoru, Z₁ i Z₂ oznaczają grupy o wzorze -OR¹, w którym R¹ oznacza niższy rodnik alkilowy lub oba podstawniki R¹ razem tworzą rodnik alkilenowy o 2-6 atomach węgla, a X' i gwiazdka mają wyżej podane znaczenie, po czym jeżeli w otrzymanym związku X' oznacza atom chlorowca, wówczas związek ten ewentualnie poddaje się działaniu środka redukującego, powodując usunięcie atomu chlorowca i otrzymany **aminoacetal** poddaje się w obecności wodnego **rozsączalnika** reakcji z **środkiem N-nitrozującym**, wytwarzając związek o wzorze 7, w którym R² i X' ma-

ją wyżej podane **znaczenie** i jeżeli w związku tym X' oznacza atom chlorowca, wówczas na związek ten działa się środkiem redukującym, wytwarzając związek o wzorze 8, który ewentualnie przeprowadza się w jego **farmakologicznie** dopuszczalne sole.

(8 zastrzeżeń)

C07C **P. 243328** T 05.08.1283

Śląska Akademia Medyczna, Katowice, Polska
(Piotr Bielowski, Marian Sosada).

Sposób otrzymywania polibetain
o **właściwościach** przeciwmikrobowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania polibetain o właściwościach przeciwmikrobowych, charakteryzujących się dobrą rozpuszczalnością w wodzie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że dwu-**aminy** alifatyczne, aromatyczne, alicykliczne, heterocykliczne poddaje się kondensacji z polimetylenodwuchlorowcami, a uzyskane **polikonensaty** zawierające trzyczlorodowe atomy azotu poddaje się działaniu soli chlorowców kwasów alifatycznych względnie alkiloaromatycznych zawierających chlorowiec w części alifatycznej drobiny, w **środowisku** polarnych rozpuszczalników, takich jak woda, alkohole, **DMF**, w **temperaturze** od 60 do 150°C. (2 zastrzeżenia)

C07C **P. 243478** T 18.08.1983

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Miroslaw Muszyński).

Sposób wytwarzania **1-nitroantrachinonu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania 1-nitroantrachinonu o wysokiej czystości, przydatnego między innymi do wytwarzania **1-aminoantrachinonu** bez dodatkowego oczyszczania.

Sposób wytwarzania 1-nitroantrachinonu polega na tym, że do **5—50%** wagowo roztworu lub zawiesiny antrachinonu w kwasie siarkowym o stężeniu co najmniej 70%, korzystnie **89—98%** lub w oleum zawierającym do 65% wagowo trójtlenku siarki wprowadza się w temperaturze od -10° do 100°C sole nieorganiczne kwasu azotowego w postaci wodnego roztworu o stężeniu **5—50%** w ilości 1,0—2,5 mola soli kwasu azotowego na 1 mol antrachinonu, po czyni mieszaninę reakcyjną utrzymuje w temperaturze od -10° do 120°C do momentu praktycznie całkowitego przebiegu reakcji antrachinonu, a następnie otrzymany **1-nitroantrachinon** wyodrębnia z mieszaniny poreakcyjnej, po ewentualnym rozcieńczeniu jej wodą, przez odfiltrowanie. (4 zastrzeżenia)

C07D **P. 241806** 05.05.1983

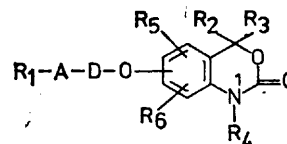
Pierwszeństwo: 06.05.1982 - RFN (nr **P-3217012.2**)

Dr. Karl Thomae GmbH, Biberach/Riss, Republika Federalna Niemiec.

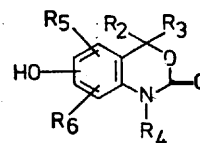
Sposób wytwarzania nowych benzoksazyn-2-onów

Sposób wytwarzania nowych **benzoksazyn-2-onów** o wzorze ogólnym 1, w którym A oznacza atom siarki, grupę SO-, SO₂-, R-N=S- lub R-N=SO-, przy czym R oznacza atom wodoru lub grupę **acylową** organicznego kwasu karboksylowego, organicznego lub nieorganicznego kwasu sulfonowego lub pochodną kwasu węglowego, D oznacza prostą lub rozgałęzioną grupę alkilenową o **2—6** atomach węgla, R₁ oznacza ewentualnie podstawioną grupą fenylową grupę alkilową o **1—3** atomach węgla lub grupę fenylową, przy czym wyżej wymienione pierścienie fenyłowe mogą

być podstawione przez grupę alkilową o **1—4** atomach węgla, atom chlorowca, grupę alkoksylową o **1—3** atomach węgla, grupę hydroksylową, cykloheksylową lub fenyłową lub grupę alkaniloaminową o **1—3** atomach węgla; grupę alkilową o **4—8** atomach węgla, grupę cykloalkilową o **3—7** atomach węgla, grupę fenyłową dwu- lub trzykrotnie podstawioną grupą alkilową o **1—4** atomach węgla, grupą alkoksylową o **1—3** atomach węgla i/lub atomem chlorowca lub mono- lub dwupodstawioną grupę hydroksyfenylową lub aminofenyłową, przy czym podstawniki pierścienia fenyłowego mogą być jednakowe lub różne, grupę **pi-rydylo-N-tlenkową** lub ewentualnie podstawioną jedną lub dwoma grupami alkilowymi o **1—3** atomach węgla, zawierającą **1—3** atomów azotu i 1 atom siarki 5-cio- lub 6-ciocłonowy pierścień aromatyczny, do którego może być dokondensowana przez dwa sąsiadujące z sobą atomy węgla grupa **fenylowa**, R₂ i R₃ są jednakowe lub różne i oznaczają atomy wodoru, grupy fenyłowe, grupy alkilowe o **1—6** atomach węgla lub cykloalkilowe o **3—7** atomach węgla, R₄ oznacza atom wodoru lub grupę alkilową o **1—3** atomach węgla, R₅ oznacza atom wodoru lub chlorowca, grupę nitrową lub alkilową o **1—3** atomach węgla, i R₆ oznacza atom wodoru lub chlorowca lub grupę alkilową o **1—3** atomach węgla, polega na reakcji związku **hydroksylowego** o wzorze ogólnym 2, w którym R₂—R₄ mają wyżej podane znaczenia, lub jego soli z nieorganiczną lub trzyczlorodową zasadą ze związkiem o wzorze **Z-D-A-R₁** w którym A, D i R₁ ma znaczenie podane wyżej, a Z oznacza **nukleowymienialną** grupę. Nowe związki mają działanie przeciwzakrzepowe. (8 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

C07D **P. 241968** 13.05.1983

Pierwszeństwo: 15.05.1982 - W. Brytania (nr 8214206)

Pfizer Corporation, Colon, Republika Panamy (Simon Fraser Campbell, David Anthony Roberts, John Kendrick Stubbs).

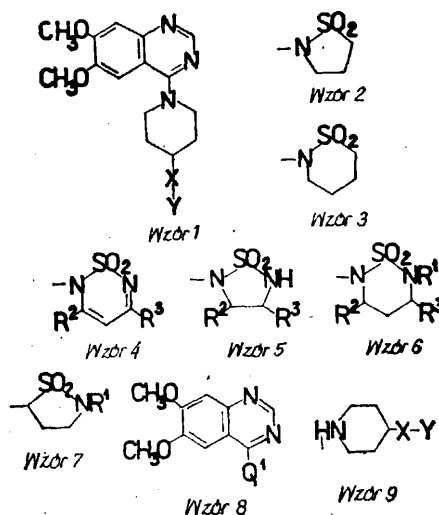
Sposób wytwarzania nowych pochodnych chinazoliny

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych chinazoliny o ogólnym wzorze 1, w którym X oznacza rodnik alkilenowy o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym, zawierający **1—4** atomów węgla, a Y oznacza grupę o wzorze 2 lub 3, albo grupę o wzorze 4, 5 lub 6, w których to wzorach R² i R³ są jednakowe lub różne i oznaczają atomy wodoru lub rodniki metylowe, a R¹ we wzorze 6 oznacza atom wodoru lub rodnik (C₁—C₄) alkilowy, albo też Y oznacza grupę o wzorze 7, w którym R¹ ma wyżej podane znaczenie jak również farmakologicznie dopuszczalnych soli tych związków.

Zgodnie z wynalazkiem, związki o wzorze 1 wytwarza się w ten sposób, że związek o wzorze 8, w którym Q¹ oznacza grupę dającą się łatwo usuwać, taką jak

atom chloru, bromu lub jodu, poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 9, w którym X i Y mają wyżej podane znaczenie, albo z solą addycyjną związku o wzorze 9 z kwasem, po czym wytworzony związek o wzorze 1 ewentualnie przeprowadza się w farmakologicznie dopuszczalną sól.

Związki wytwarzane sposobem według wynalazku działają pobudzająco na serce i selektywnie zwiększają siłę skurczu mięśnia sercowego, bez równoczesnego zwiększania szybkości tętna. (8 zastrzeżeń)

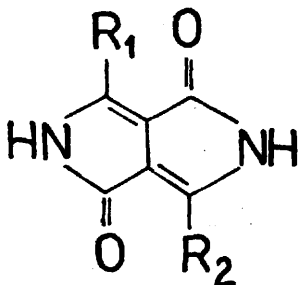
C07D P. 242009 16.05.1983

Pierwszeństwo: 17.05.1982 - Szwajcaria (nr 3054/82-2)
15.09.1982 - Szwajcaria (nr 5468/82-6)

Ciba-Geigy AG, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania **1,4-dwuketopirolo[3,4-c]pirolu**,

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania **1,4-dwuketopirolo[3,4-c]pirolu** o wzorze 1, w którym R_1 i R_2 niezależnie od siebie oznaczają rodniki izocykliczne lub heterocykliczne oraz środka do pigmentowania wielkocząsteczkowych tworzyw organicznych zawierającego jako substancję pigmentującą co najmniej jeden związek o wzorze 1.

Sposobem według wynalazku 1 mol dwu-estru kwasu bursztynowego poddaje się reakcji z 2 molami nitrilu o wzorze R_1-CN lub o wzorze R_2-CN w których R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, albo z 1 molem nitrilu o wzorze R_1-CN i z 1 molem nitrilu o wzorze R_2-CN w których R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, w środowisku rozpuszczalnika organicznego w obecności mocnej zasady w podwyższonej temperaturze i z powstałego produktu reakcji uwalnia się związek o wzorze 1 na drodze hydrolizy.

(12 zastrzeżeń)

C07D
A01N

P. 242389

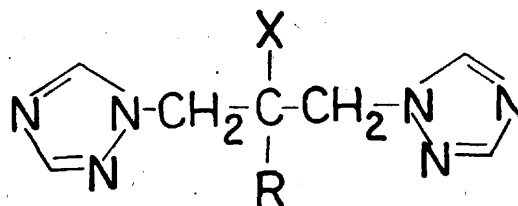
07.06.1983

Pierwszeństwo: 09.06.1982 - W. Brytania (nr 82 16746)
30.07.1982 - W. Brytania (nr 82 22026)

Pfizer Corporation, Colon, Republika Panamy.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych triazolu i środek grzybobójczy zawierający te związki

Wynalazek dotyczy związków o wzorze 1, w którym R oznacza rodnik naftyłowy, rodnik bifenylowy lub rodnik fenyłowy, ewentualnie zawierający 1-3 jednakowych lub różnych podstawników, takich jak atomy fluoru, chloru, bromu i jodu, grupy trójfluorometyłowe, rodniki (C_1-C_4) alkilowe i rodniki (C_1-C_4) alkoksyłowe, albo R oznacza grupę 5-chloropirydylową-2, a X oznacza atom fluoru, chloru lub bromu, jak również soli tych związków dopuszczalnych farmakologicznie lub odpowiednich do stosowania w rolnictwie. Związki te działają grzybobójczo i przedmiotem wynalazku jest również zawierający je środek grzybobójczy, zwłaszcza do stosowania w rolnictwie. Związki o wzorze 1 wytwarza się przez zastąpienie chlorowcem grupy hydroksylowej w odpowiedniej pochodnej propanolu-2. (9 zastrzeżeń)

C07D

P. 242534

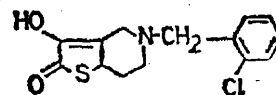
15.06.1983

Pierwszeństwo: 16.06.1982 - Francja (nr 8210926)

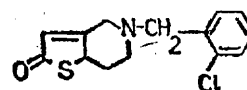
Sanofi, Paryż, Francja.

Sposób wytwarzania nowej pochodnej tieno-pirydynonu

Związek o wzorze 1 otrzymuje się przez nitrozowanie związku o wzorze 2, uwodornienie powstałego ketoksyenu i działanie kwasem na produkt uwodornienia. Produkt może być stosowany jako lek, zwłaszcza przeciw skupianiu się płytek krwi i przeciw zakrzepom. (4 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 2

C07D

P. 242536

15.06.1983

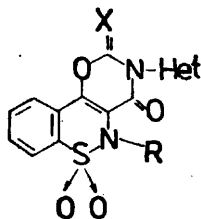
Pierwszeństwo: 15.06.1982 - Francja (nr 8210409)

Provesan S.A., Genewa, Szwajcaria (Jos Esteve Soler).

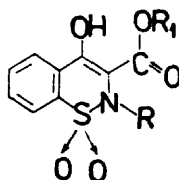
Sposób wytwarzania nowych pochodnych
6,6-dwutlenku oksazynobenzotiazyny

Nowe pochodne 6,6-dwutlenku oksazynobenzotiazyny o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza niższy rodnik alkilowy, X oznacza atom tlenu lub siarki a Het oznacza nienasycony rodnik heterocykliczny wytwarza się przez reakcję związku o wzorze 2 ze związkiem o wzorze [Het-N=C=O], ewentualnie wytworzonym in situ ze związku o wzorze Het-NH-CO-O-R₂, w którym R₂ oznacza rodnik fenyłowy lub alkilowy.

Związki te wykazują działanie przeciwpalające i znieczulające. (4 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

C07D P. 242538 15.06.1983

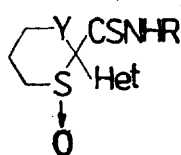
Pierwszeństwo: 17.06.1982 - Francja (nr 8210614)

Rhone-Poulenc Sante, Courbevoie, Francja).

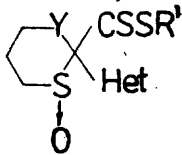
Sposób wytwarzania nowych pochodnych
tioformamidu

Nowe pochodne tioformamidu o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1-4 atomach węgla, Het oznacza rodnik 3-pirydyłowy, ewentualnie podstawiony rodnikiem alkilowym o 1-4 atomów węgla lub atomem chlorowca, rodnik 3-chinolilowy, lub 4-pirydazynilowy, 5-pirymidynilowy, 5-tiazolilowy, 5-tieno[2,3-b]pirydyłowy i 6-tieno[3,2-b]pirydyłowy, a Y oznacza wiązanie walencyjne lub rodnik metylowy, wytwarza się przez reakcję aminy o wzorze RNH₂ z dwutioestrem o wzorze ogólnym 2, w których to wzorach R, Y i Het mają podane znaczenia a R' oznacza grupę alkilową, benzylową lub karboksymetylową, po czym izoluje się otrzymany produkt i ewentualnie rozdziela na stereoisomery.

Nowe pochodne są użyteczne jako środki przeciw nadciśnieniu. (2 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

C07D P. 242776 01.07.1983

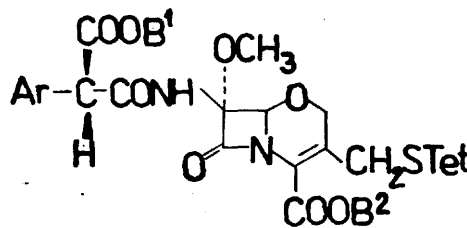
Pierwszeństwo: 02.07.1982 - Japonia (nr 116048/1982)

Shionogi and Co., Ltd. Osaka, Japonia.

Sposób wytwarzania estrów kwasu
7β-malanamido-7α-metoksy-3-tetrazoliotiometylo-1-destia-1-oksa-3-cefemokarboksylowego-4

Związki o ogólnym wzorze 1, w którym Ar oznacza ewentualnie podstawioną grupę aryłową lub heterocykliczną, Tet oznacza ewentualnie podstawioną grupę

pe tetrazolilową, a B¹ i B² są jednakowe lub różne i oznaczają grupę tworzącą ester, wytwarza się przez izomeryzację epimeru R działając zasadą, a następnie wytrąca się produkt. Opisane związki stosuje się jako półprodukty do wytwarzania środków przeciwbakteryjnych. (7 zastrzeżeń)

C07D

P. 242988

13.07.1983

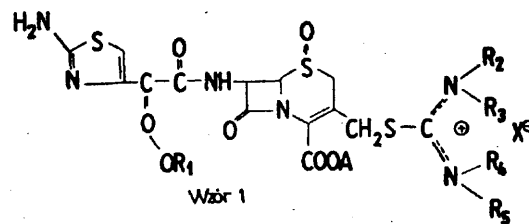
Pierwszeństwo: 13.07.1982 - Francja (nr 8212317)

Sanofi S.A., Paryż, Francja (Bernard Labeeuw, Ali Salhi).

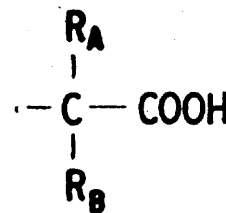
Sposób wytwarzania nowych cefalosporyn

Sposób wytwarzania cefalosporyn o wzorze 1, w którym COOA oznacza grupę karboksylową, sól lub grupę estrową, R₁ oznacza grupę o wzorze 2, w której RA i RB oznaczają atom wodoru lub grupę alkilową lub też razem z atomem węgla, z którym są związane, tworzą grupę cykloalkilową, R₂ i R₃ oznaczają atom wodoru, grupę alkilową lub alkenylową, R₄ i R₅ oznaczają atom wodoru, grupę alkilową lub alkenylową lub też razem z atomem azotu, z którym są związane, tworzą pierścień heterocykliczny. Sposób ten polega na reakcji S-tlenku 7-amino-3-bromoetylo-3-cefemokarboksylanu-4 tertiobutylu z aminokwasem o wzorze 8, a następnie, po usunięciu grup zabezpieczających, na reakcji otrzymanego produktu z triomocznikiem.

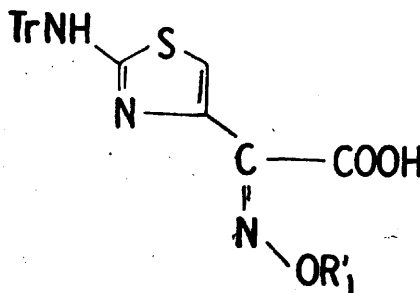
Związki o wzorze 1 mają właściwości bakteriostatyczne. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 8

C07D

P. 243198

27.07.1983

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób rozdzielania
trans-dl-1-n-propylo-6-ketodekahydrochinoliny
na izomery optyczne

Roztwór wyjściowy racematu poddaje się reakcji z optycznie czynnym kwasem **dwu-p-toluilowinowym**, użytym w ilości wynoszącej co najmniej 0,5 równoważnika molowego, po czym oddziela się wytworzoną sól tego kwasu z optycznie czynnym izomerem **trans-1-n-propylo-6-ketodekahydrochinoliny** i poddaje ją działaniu zasady, a następnie wyosobnia się optycznie czynny izomer **trans-1-n-propylo-6-ketodekahydrochinoliny** i ewentualnie przeprowadza go w sól z kwasem.

Nowe związki wytworzone sposobem według wynalazku stanowią produkty wyjściowe do wytwarzania środków leczniczych. (7 zastrzeżeń)

C07D

P. 243199

27.07.1983

Pierwszeństwo: 03.11.1982 - St. Zjedn. Am.
(nr 438833, nr 439238)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych tautomerów
trans-4aR-5-n-propylo-4, 4a, 5, 6, 7, 8, 8a, 9-oktahydro-1H/i 2H/-pirazolo/3,4-g/chinoliny

Związki wytwarzane według wynalazku mają zdolność obniżania ciśnienia krwi u ssaków bez powodowania niepożądanych skutków ubocznych.

Trans-dl-5-n-propylo-4, 4a, 5, 6, 7, 8, 8a, 9-oktahydro-1H/i 2H/-pirazolo/3,4-g/ chinolinę poddaje się reakcji z nadmiarem optycznie czynnego kwasu winowego lub jego optycznie czynnej pochodnej wytworzoną sól **trans-stereoizomeru** oddziela się, poddaje frakcjonowanej rekrystalizacji, po czym otrzymaną sól izomeru **trans-4aR** poddaje się w wodnym roztworze reakcji z **nadmiarem** zasady. (5 zastrzeżeń)

C07D

P. 244159

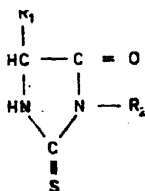
27.05.1982

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Grzegorz Błotny, Janusz Szafranek).

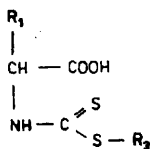
Sposób wytwarzania 3,5-podstawionych pochodnych
2-tiohydantoiny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sposobu otrzymywania 3,5-podstawionych pochodnych 2-tiohydantoiny o ogólnym wzorze 1, w którym **R₁** oznacza łańcuch boczny aminokwasu, a **R₂** oznacza alkil albo aryl w jednoetapowym procesie przebiegającym z wysoką wydajnością.

Sposób według wynalazku polega na tym, że aminę **I-rzędową** z rodnikiem alkilowym albo ary-

Wzór 1

Wzór 2

towym poddaje się reakcji z pochodną **N-ditioalkilokarbaminową** aminokwasu o wzorze 2, w którym **R₁** ma podane wyżej **znaczenie**, a **R₃** oznacza metyl albo etyl, użytych w ilości stechiometrycznej. Reakcję prowadzi się w etanolu i w podwyższonej temperaturze. (1 zastrzeżenie)

C07G

P. 240311

27.01.1983

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Leon Jusiak, Anna Rompała, Jerzy **Kuczyński**).

Sposób selektywnej ekstrakcji alkaloidów
z surowców roślinnych
z zastosowaniem ekstrahentów octanowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie selektywnej ekstrakcji alkaloidów z surowców roślinnych z zastosowaniem ekstrahentów octanowych w postaci wodnego roztworu kwasu octowego lub jego chlorowcopochodnych, albo ich mieszanin, ewentualnie odpowiednio **zbuforowanych**, a następnie reekstrakcję wyciągu wodnego chlorowcopochodnymi węglowodorów alifatycznych.

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że uzyskany przez ekstrakcję surowca roślinnego znany sposób, wodny wyciąg, kontaktuje się **przeciwnie** z porcjami reekstrahenta, stosując objętości porcji, oraz rodzaj reekstrahenta uprzednio wyznaczone dla danego surowca roślinnego metodą bibulowej analizy chromatograficznej. Z uzyskanych o założonej objętości frakcji przez odparowanie fazy organicznej wyodrębnia się pojedyncze alkaloidy lub grupy alkaloidów o wysokiej czystości. (1 zastrzeżenie)

C07G

P. 240361

31.01.1983

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Ryszard **Ostryz**, Piotr **Penczek**, Mirosław **Jackiewicz**, Paweł Smoczyński, Andrzej Lubawy).

Sposób wytwarzania poliestroli **rozgałęzionych**

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania rozgałęzionych poliestroli przez ogrzewanie pozostałości kubowej po destylacji surowego tereftalanu **dwumetylowego**. W sposobie według wynalazku **najpierw** miesza się **pozostałość** po destylacji surowego tereftalanu **dwumetylowego** z alkoholem **wielowodorotlenowym**, a następnie po zakończeniu się wydzielania metanolu dodaje się nową porcję alkoholu dwuwodotlenowego. W pierwszym etapie ogrzewanie mieszanki reakcyjnej prowadzi się w temperaturze **130—230°C**, a w drugim etapie w temperaturze **170—220 °C**, korzystnie pod zmniejszonym ciśnieniem do uzyskania liczby kwasowej poniżej 4 mg KOH/g i liczby hydroksylowej 40-600 mg KOH/g.

Poliestrole rozgałęzione uzyskane **sposobem** według wynalazku stosuje się do wytworzenia sztywnych pianek poliuretanowych. (1 zastrzeżenie)

C07H

P. 240514

10.02.1983

Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne „**Polfa**”, Warszawa, Polska (Marek Biedrzycki, Halina Dahlig, Piotr Chmielnicki, Tadeusz Głąbski).

Sposób otrzymywania cyklicznego
11, 12-węglanu erytromycyny A

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przemysłowego sposobu wytwarzania cyklicznego 11, 12-węglanu erytromycyny A na drodze **transestryfikacji** węglanów **dioli-1,2** lub -1,3 za pomocą bezwodnej erytromycyny A bądź jej soli w bezwodnych rozpuszczalnikach organicznych lub w bezwodnym środowisku transestryfikowanego **substratu**, w obecności katali-

zatorów typu PTC (Phase Transfer Catalyst), czyli przeniesienia fazowego.

Sposób otrzymywania cyklicznego 11, 12-węglanu erytromycyny A charakteryzuje się tym, że proces transestryfikacji cyklicznych węglanów 1,2-dioli oraz 1,3-dioli w bezwodnym rozpuszczalniku organicznym, bądź w bezwodnym cyklicznym węglanie diolu prowadzi się w obecności czwartorzędowego związku amoniowego lub związku fosfoniowego albo w obecności jednego z tych związków jako katalizatora PTC z dodatkiem soli (nieorganicznej, wodorotlenku bądź tlenku metalu alkalicznego lub metalu ziem alkalicznych, bądź ich mieszaniny, albo proces transestryfikacji prowadzi się w obecności katalizatora typu PTC, takiego jak eter koronowy lub kryptat z dodatkiem wyżej podanych związków nieorganicznych bądź ich mieszaniny, po czym uzyskany cykliczny 11, 12-węglan erytromycyny A wyodrębnia się i oczyszcza.

Cykliczny 11, 12-węglan erytromycyny A stosowany jest jako lek przeciwbakteryjny. (7 zastrzeżeń)

C07J

P. 243295 T

02.08.1983

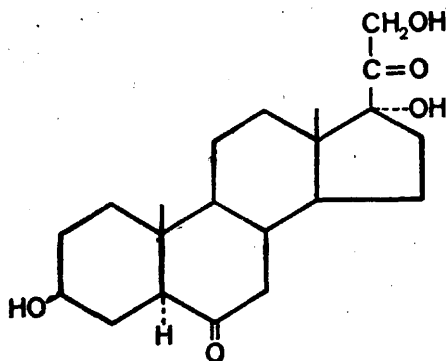
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zofia Grosman-Zjawiona, Jordan Zjawiony).

Sposób otrzymywania nowego 3 β , 17 α , 21-trihydroksy-5 α -pregna-6,20-dionu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania Z β , 17 α , 21-trihydroksy-5 α -pregna-6,20-dionu przydatnego jako półprodukt do wytwarzania leków stereoidowych.

Sposób otrzymywania Z β , 17 α , 21-trihydroksy-5 α -pregna-6,20-dionu o wzorze ogólnym I, polega na tym, że trioctan 3 β , 17 α , 21-trihydroksypregna-5-en-20-onu poddaje się działaniu dymiącego kwasu azotowego w roztworach eterowych lub w halogenkach alkilowych, w temperaturze od -5°C do 20°C . Po przemyciu mieszaniny reakcyjnej wodnym roztworem wodorotlenku sodowego, solanką i wodą oraz po usunięciu rozpuszczalnika na otrzymany trioctan 3 β , 17 α , 21-trihydroksy-6-nitro-5-pregnen-20-onu działa się pyłem cynkowym w lodowatym kwasie octowym w temperaturze pokojowej, a następnie ogrzewa się w temperaturze wrzenia rozpuszczalnika, po czym po ochłodzeniu i odsączeniu cynku, przesącza wylewa się do wody z lodem, a wytrącony trioctan Z β , 17 α , 21-trihydroksy-5 α -pregna-6,20-dionu poddaje się reakcji hydrolizy przy pomocy węglanów lub wodorowęglanów metali alkalicznych w roztworach dimetyluformamidu, w temperaturze wrzenia. Po zakończeniu reakcji wyodrębnia się 3,21-dioctan 3 β , 17 α , 21-trihydroksy-5 α -pregna-6,20-dionu, który poddaje się reakcji hydrolizy w wodno-alkoholowych roztworach wodorotlenków metali alkalicznych w temperaturze wrzenia a następnie po zakończeniu reakcji wyodrębnia się i suszy Z β , 17 α , 21-trihydroksy-5 α -pregna-6,20-dion.

(1 zastrzeżenie)

C08G

P. 243886 T

22.09.1983

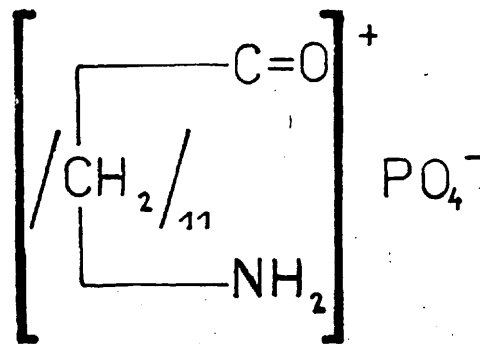
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Piotr Biernacki).

Sposób otrzymywania kopoliamidów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu zapewniającego otrzymanie kopoliamidów z dużą wydajnością do wytwarzania włókien oraz folii.

Sposób otrzymywania kopoliamidów polega na tym, że kopolimeryzację kaprolaktamu z lauryolaktamem prowadzi się w obecności 1–3% wagowych katalizatora o wzorze ogólnym, przedstawionym na rysunku, otrzymanego w reakcji lauryolaktamu z kwasem fosforowym. Reakcję kopolimeryzacji prowadzi się w środowisku bezwodnym, w atmosferze gazu obojętnego, pod ciśnieniem atmosferycznym przez ogrzewanie w temperaturze $280\text{--}282^{\circ}\text{C}$ w czasie 8–16 godzin.

(1 zastrzeżenie)

C08J

P. 240056

04.01.1983

Bydgoskie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”, Bydgoszcz, Polska (Józef Karczewski, Mieczysław Kulkliński, Lech Prażyński, Zygmunt Światała).

Sposób przetwarzania topliwych odpadów poliuretanowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia ekonomicznego przetwarzania topliwych odpadów poliuretanowych, powstających w przetwórstwie poliuretanów przy wytwarzaniu spódów i obcasów obuwia.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do zestawu przedmieszki gumowej zawierającej kauczuk akrylonitrylowy, sadzę aktywną i wysokowrzące plastyfikatory dodaje się topliwe odpady poliuretanowe w ilości 5–50 części wagowych w stosunku do ilości kauczuku akrylonitrylowego i miesza w temperaturze topnienia odpadu poliuretanowego.

Przedmieszka nadaje się do wytwarzania mieszanek gumowych, przeznaczonych na wyroby gumowe odporne na oleje i rozpuszczalniki. (2 zastrzeżenia)

C08J
C08L
B29D

P. 240058

04.01.1983

Instytut Włókiennictwa, Łódź, Polska (Jacek Krzyżanowski, Wanda Russek, Irena Lipke, Andrzej Zylinski).

Sposób uzyskiwania dekoracyjnego efektu perłowego na tasiemkach z tworzywa termoplastycznego

Sposób uzyskiwania efektu perłowego tasiemek z tworzyw termoplastycznych polega na tym, że sporządza się mieszaninę polimerów w postaci granulatu o składzie 40–80% polipropylenu izotaktycznego, 10–40% polietylenu o małej gęstości, 0–30% polistyrenu udurowego i 4–15% polimetakrylanu metylu z dodatkiem 2–4% wosku polietylenowego i 0,1–3% odpowiedniego barwnika dla tworzyw sztucznych, po czym poddaje się ją procesowi wytłaczania i formowania tasiemek przy stopniu rozciągu 5–9.

(1 zastrzeżenie)

C08J

P. 240143

13.01.1983

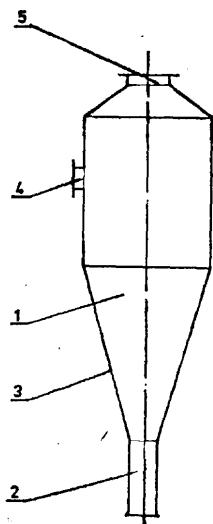
Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Zbigniew **Sztabert**, Zofia Grzelczyk, Stanisław Bogacz, Andrzej Wróbel, Wacław Kowal).

Sposób aglomeracji ziaren termoplastycznych materiałów w gruncie i urządzenie do stosowania tego sposobu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest aglomeracja termoplastycznych materiałów umożliwiająca otrzymanie granul o określonym zakresie wymiarów.

Sposób według wynalazku polega na tym, że materiał ziarnisty wprowadza się przeciwwprądowo do strumienia gazu o temperaturze wyższej od temperatury mięknięcia tego materiału, przy czym prędkość tego strumienia gazu w obszarze utworzonej zawiesiny jest największa w dolnej części obszaru tej zawiesiny, a w jej górnej części jest mniejsza od prędkości wprowadzanego materiału **ziarnistego**.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że stanowi komorę aglomeracji (1) zakończoną w strefie aglomeracji **odwrotnym** stożkiem ściętym ewentualnie odwróconym ostrosłupem ściętym, którego ściany boczne (3) są nachylone pod kątem 5—15° od osi urządzenia, a mniejsza podstawa zakończona jest kanałem (2) doprowadzającym gaz i odprowadzającym granule, przy czym komora aglomeracji (1) ma usytuowany powyżej strefy aglomeracji otwór (4) doprowadzający materiał ziarnisty i otwór (5) odprowadzający gaz. (4 zastrzeżenia)

C08J
C04B

P. 240144

13.01.1983

Zakład Doświadczalny Wyrobów Gumowych Instytutu Przemysłu Gumowego „Stomil”, Łódź, Polska (Aleksander Kasior, Andrzej Gibki, Elżbieta Banaszkiewicz, Irena Bykowska).

Sposób wytwarzania elementów konstrukcyjno-izolacyjnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie lekkich elementów konstrukcyjno-izolacyjnych o zadawalających parametrach wytrzymałościowych.

Sposób według wynalazku polega na umieszczeniu odpadów sztywnych tworzyw sztucznych, korka, kory, wiórów drzewnych w formie i wprowadzeniu mieszaniny spieniającej z surowców do otrzymywania sztywnych pianek poliuretanowych, która wypełnia wolne przestrzenie między odpadami i powoduje przez chemoutwardzenie się wiązanie odpadów w element konstrukcyjno-izolacyjny odpowiadający kształtowi gniazda formy. (1 zastrzeżenie)

C08K
C08L
C09D

P. 239953

31.12.1982

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Witold Pawłowski, Jerzy Nowak, Zofia Wypych, **Wojciech Jeżykiewicz**).

Sposób otrzymywania utwardzacza do nietoksycznych powłok epoksydowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania utwardzacza do nietoksycznych powłok lakierowych o ulepszonych właściwościach użytkowych.

Sposób według wynalazku polegający na addycji amin z żywicą epoksydową, charakteryzuje się zastosowaniem mono-, dwu- i wieloamin do reakcji **addycji** ze składnikiem epoksydowym w dobranym stosunku **wagowym**, po czym otrzymane **addukty** łączy się ze sobą w odpowiednim stosunku wagowym, przy czym składnikami epoksydowymi są żywica dianowa epoksydowa i/lub etery glicydydowe o liczbie epoksydowej **0,2—0,9**. (1 zastrzeżenie)

C08L

P. 239894

31.12.1982

Instytut Chemii Przemysłowej, Przedsiębiorstwo Budowy Huty „Warszawa”, Warszawa, Polska (Witold Pawłowski, Władysław Ormaniec, Ryszard Zywek, Jacek Błaszczak, Tadeusz Pietras, Zofia Walkiewicz).

Sposób otrzymywania kompozycji epoksydowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie sposobu otrzymywania kompozycji epoksydowych o ulepszonych właściwościach użytkowych.

Sposób otrzymywania kompozycji epoksydowych w reakcji addycji dwuaminy z żywicą epoksydową, polega na tym, że 100 części wagowych żywicy epoksydowej poddaje się reakcji w **temperaturze pokojowej** z 30—60 częściami wagowymi żywicy poliaminoepoksydowej. (1 zastrzeżenie)

C08L

P. 239931

31.12.1982

Instytut Chemii Przemysłowej, Przedsiębiorstwo Budowy Huty „Warszawa”, Warszawa, Polska (Witold Pawłowski, Władysław Ormaniec, Ryszard Zywek, Jacek Błaszczak, Tadeusz Pietras, Zofia Walkiewicz).

Kompozycje epoksydowe o zmniejszonej toksyczności

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kompozycji epoksydowej o zmniejszonej toksyczności nadającej się do wytwarzania powłok ochronnych na **konstrukcjach betonowych**.

Kompozycja według wynalazku zawiera 100 części wagowych żywicy epoksydowej i 30 do 60 części wagowych żywicy poliaminoepoksydowej stanowiącej mieszaninę dwóch **adduktów**. (1 zastrzeżenie)

C08L
C09K
C09D

P. 239936

31.12.1982

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Maria Lutze-Birk, Jerzy **Iwanow**, **Agnieszka Adamczyk**, Agnieszka **Królikowska**).

Środek antykorozyjny do ochrony czasowej wyrobów metalowych dający się usuwać przez zdzieranie

Środek antykorozyjny według wynalazku zawiera jako bazowy składnik powłokowy od 10 do 80% **metakrylanu** butylu i/lub kopolimeru metakrylanu butylu z kwasem metakrylowym rozpuszczonych w

octicie etylu, przy czym bazy **składnik** powłokowy jest całkowicie rozpuszczalny w ksylene, **sucha** pozostałość jego roztworu w octanie etylu wynosi **49±3%**, lepkość **roztworów** polimeru i kopolimeru w octanie etylu mierzona kubkiem Forda wynosi **25—34s**, liczba kwasowa **10—18 mg KOH/1 g**, a ponadto zawiera syntetyczne żywice ftalowe od **1—50%** wagowych, oleje mineralne od **1—20%** wagowych, estry **kwasów** tłuszczowych i alkoholi wielowodorotlenowych, zwłaszcza olefinian **1/lub** sebacynian sorbitu i/lub **ftalan** dwubutylu oraz wosk polietylenowy mazysty albo inny, parakumylofenol i emulsję silikonową. (7 zastrzeżeń)

C08L **P. 240146** 07.01.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Tadeusz Narbutt, Ksawery Becker, Julian **Zmudziński**, Sławomir Zawadzki, Roman Zarowski).

Środek do czyszczenia gorących metalowych elementów kształtujących wyroby z tworzyw sztucznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka do skutecznego czyszczenia gorących metalowych elementów kształtujących wyroby z tworzyw sztucznych, a zwłaszcza do usuwania z gorących powierzchni metalowych spieczonego polichloru winylu.

Środek według wynalazku zawiera wagowo: **20—30%** żelu krzemionkowego o wielkości cząstek poniżej **250 μm**, przy udziale frakcji od **150—75 μm** co najmniej w ilości 50%, a frakcji poniżej **44 μm** nie więcej niż 5%, **60—70%** oleju o temperaturze zapłonu powyżej **180°C** i lepkości od $2 \cdot 10^{-6}$ do $200 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$, **0,1—10%** wosku polietylenowego lub parafiny lub stearyny, **0,1—10%** mocznika lub węglanu amonu lub trójetanolaminy i do 3% cykloheksanonu. (3 zastrzeżenia)

C08L **P. 240147** 07.01.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Ksawery Becker, Julian **Zmudziński**, Tadeusz Narbutt, Sławomir Zawadzki, Roman Zarowski).

Środek do czyszczenia gorących metalowych elementów **kształtujących** wyroby z tworzyw sztucznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka do skutecznego czyszczenia gorących metalowych elementów kształtujących wyroby z tworzyw sztucznych, a zwłaszcza do usuwania z gorących powierzchni metalowych spieczonego polichloru winylu.

Środek według wynalazku zawiera wagowo: **40—45%** tlenku glinu w postaci trwałych konglomeratów drobnych cząstek o zaokrąglonych krawędziach o wielkości poszczególnych konglomeratów poniżej **150 μm**, przy udziale frakcji **60—150 μm** co najmniej 50%, **45—50%** oleju o temperaturze zapłonu powyżej **180°C** i lepkości od $2 \cdot 10^{-6}$ do $200 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$, **0,1—10%** wosku polietylenowego lub parafiny lub stearyny, **0,1—10%** mocznika lub węglanu amonu lub trójetanolaminy i 3% cykloheksanonu. (3 zastrzeżenia)

C08L **P. 240186** 14.01.1983

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Nitron-Erg”, Krupski Młyn, Polska (Jerzy Kuna, Marian Ławecki, Janusz Maszewski, Gustaw Piłch).

Sposób wytwarzania polipropylenu wzmocnionego wypełniaczem mineralnym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania polipropylenu przeznaczonego do wytwarzania kształtek metodą wtrysku.

Sposób według wynalazku polega na połączeniu 40 do 85% wagowych polipropylenu, 60 do 15% wagowych wypełniacza mineralnego i do 2% wagowych soli metali dwuwartościowych i kwasów tłuszczowych w stosunku do wypełniacza, wytłaczaniu w postaci wstęgi lub nitek, chłodzeniu nadmuchem **powietrza** i **cięciu**. (1 zastrzeżenie)

C08L **P. 240259** 20.01.1983

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Mikroelektroniki Hybrydowej i Rezystorów, Kraków, Polska (Barbara Gröger).

Masa termoutwardzalna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania masy termoutwardzalnej nadającej się do **zabezpieczania** elementów elektronicznych metodą automatycznego nanoszenia.

Masa termoutwardzalna zawiera na 100 części wagowych żywicy epoksydowej **65—80** części wagowych wypełniaczy, którymi są tlenki glinu i tytanu lub chromu lub cynku o uziarnieniu poniżej **60 μm**, **10—40** części wagowych plastifikatora, którym jest eter fenylowoglicydowy, **3—5** części wagowych utwardzacza, którym są **pochodne** dwucjanodwuamidu, **10—30** części wagowych rozpuszczalników organicznych, którymi są bezwodne alkohole lub **estry**. (1 zastrzeżenie)

C08L **P. 240294** 26.01.1983

Pracownie Konserwacji Zabytków - Oddział Badań i Konserwacji, Warszawa, Polska (Wojciech Nawrot).

Sposób otrzymywania środka do wytwarzania poziomej izolacji przeciwwilgociowej w murach metodą iniekcji

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie trwałości blokady przeciwwilgociowej w murach.

Sposób według wynalazku polega na dodaniu do organicznego roztworu żywicy **metilosilikonowej** niewielkich ilości alkoholowego roztworu kompleksu - chloru **stearynowo-chromowego** i **następnie** po dokładnym wymieszaniu zastosowaniu go do iniekcji zawilgoconych murów w celu wytworzenia przepływu hydrofobowej spełniającej funkcję izolacji poziomej. (1 zastrzeżenie)

C09B **P. 243548** T 26.08.1983

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Przemysłu Barwników „Organika” Zgierz, Polska (Andrzej **Gawłowski**, Lucjan Szuster, Mirosław Muszyński, Janusz Wyłęgły, Witold **Kaczmarek**, Jan **Gmaj**, Danuta **Tomczyk**, Jadwiga Bajerska).

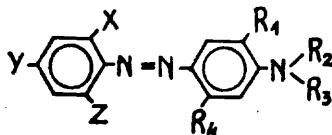
Sposób otrzymywania barwników monoazowych nierozpuszczalnych w wodzie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **opracowania** sposobu otrzymywania barwników monoazowych w skróconym i mniej energochłonnym procesie.

Przedmiotem wynalazku jest **sposób** otrzymywania barwników monoazowych nierozpuszczalnych w wodzie o ogólnym wzorze I, w którym X oznacza atom wodoru, chloru lub bromu albo grupę cyjanową, Y i Z oznaczają atomy wodoru, chloru lub bromu albo grupy **nitrowej**, lub cyjanowej i są jednakowe lub różne, **R₁** oznacza atom wodoru albo zawierające po **1—2** atomów węgla grupy **alkilowe** lub alkoksyjową bądź grupę **fenoksyłową** **R₂** i **R₃** oznaczają atomy wodoru lub grupy - alkilową zawierającą **1—4** atomów węgla, hydroksyalkilową zawierającą **1—6** atomów węgla **alkilooksyacylową**, **cyjanooksyacylową** alkilową **β-metoksykarbonyloetylową**, **β-etoksykarbonyloetylową**, **β-**

-cyanoetylową, lub aminokarbonyloetylową i są jednakowe lub różne, a R_4 oznacza atom wodoru lub chloru albo grupy - metylową, **N-acetyloaminową** albo **propionyloaminową**, na drodze dwuazowania amin aromatycznych w środowisku alifatycznego kwasu karboksylowego i sprzęgania **uzyskanego** dwuazozwiązku ze **składnikiem** biernym.

Sposobem według wynalazku mieszaniny kwasu octowego i aromatycznego kwasu **arylosulfonowego** lub mieszaniny kwasów ariolosulfonowych działaniem suchego azotynu sodowego w temperaturze **5—100°C**, korzystnie w temperaturze **20—30°C**, a sprzęganie prowadzi się podając roztwór związku dwuazoniowego pod powierzchnię mieszaniny składnika biernego z wodą w temperaturze **10—100°C**, korzystnie w temperaturze **15—40°C**. (2 zastrzeżenia)

C09D
C08L

P. 240266

24.01.1933

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Gliwice, Polska (Mieczysław Sałuda, Katarzyna Gruszczyńska, Eugeniusz Tyrka).

Środek do pokrywania powierzchni metalowych tworzący powłokę o efekcie dekoracyjnym i dużej odporności na działanie mechaniczne

Środek według wynalazku zawierający jako spoiwo dla pigmentów i wypełniaczy żywice alkidowe lub mieszaninę żywic alkidowych modyfikowanych i żywice aminowe charakteryzuje się tym, że zawiera żywice alkidowe modyfikowane oraz żywice aminowe, zmieszane ze sobą w stosunku wagowym od **3,1:1 do 3,9:1**.

Środek ten przeznaczony jest do nakładania metodą natrysku pneumatycznego lub elektrostatycznego, najczęściej jako warstwa nawierzchniowa na metalowe zespoły maszyn i urządzeń. (1 zastrzeżenie)

C09J

P. 240400

01.02.1983

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „BLACHOW-NIA”, **Kędzierzyn-Koźle**, Polska (Norbert Hałaburdo, Dominik Nowak, Czesław **Kosno**, Teresa **Jóźwiak**, Cecylia Ignaciuk, Stanisław **Płocharski**, Halina Sękowska).

Sposób wytwarzania **mrozoodpornego** kleju emulsyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania kleju, który charakteryzuje się dużą stabilnością, regulowaną wysoką lepkością, **mrozoodpornością** i nadaje się do klejenia drewna oraz drewna z tworzywami sztucznymi.

Sposób wytwarzania mrozoodpornego kleju emulsyjnego z emulsji wodnej poliwinylacetanu, roztworu wodnego metoksymetylomocznika, **karboksymetylocelulozy**, etanolu i kredy charakteryzuje się tym, że do roztworu **wodnego** metoksymetylomocznika dodaje się etanol a następnie sól sodową karboksymetylocelulozy i tak sporządzoną zawiesinę wprowadza się do emulsji wodnej poliwinylacetanu, miesza w ciągu **3—4** godzin aż temperatura emulsji osiągnie **303K—313K**, po czym dodaje się **rozdrobnioną** kredę. (1 zastrzeżenie)

C09K
C08L

P. 240082

06.01.1983

Przedsiębiorstwo Chemii Gospodarczej „**PRODRYN**”, Chorzów, Polska (Wiesław Łukaszuk, Zbigniew Szpetman, Józef Hensel, Paweł Kruczek, Alicja Wawrzyniak, Krystyna Wiktorczyk).

Kit antykorozyjny - wodoodporny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania receptury kitu o nie zmienionych w stosunku do znanych kitów parametrach technicznych ale z wyeliminowaniem jego toksycznego oddziaływania na organizm ludzki, poprzez zastąpienie m. in. ołowianej innymi **składnikami**.

Kit antykorozyjny - wodoodporny stanowiący mieszaninę drobnoziarnistej substancji mineralnej i spoiwa, charakteryzuje się **tym**, że zawiera czerwień w postaci chromianów w ilości od 0,3% do 15% wagowych lub błoto pochromowe w ilości od 5% do 40% wagowych. Jako pasywatory korozji stosuje się także inne substancje zawierające chromiany, które dodawane są do masy kitu w takich ilościach, by suma chromianów mieściła się w granicach od 0,3% do 15% wagowych. (2 zastrzeżenia)

C10C

P. 240106

11.01.1983

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Jerzy Polaczek, Tadeusz Zak, Zygmunt Lisicki, Helmut Mańka, Elżbieta Adamczyk, Zbigniew **Weigl**, Zygmunt Specjał).

Sposób oczyszczania smół węglowych

Zagadnieniem podlegającym **rozwiązaniu** jest usprawnienie procesu oczyszczania koksowniczych smół węglowych przed ich dalszym destylacyjnym przerobem.

Sposób według wynalazku polega na tym, że smołę surową przed odstawianiem w podwyższonej temperaturze rozcieńcza się benzolem surowym dodanym w ilości **20—200%** wagowych w przeliczeniu na oczyszczoną smołę. Rozcieńczenie można prowadzić w temperaturze od **—20°C** do 100°C, a odstawianie w temperaturze od **0—100°C** przez okres od **2—48** godzin. Korzystnie jest do mieszaniny smoło-benzolowej przed odstawianiem dodać substancje o właściwościach koagulantów. (4 zastrzeżenia)

C10G

P. 240142

13.01.1983

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 235145

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Jerzy Polaczek, Tadeusz Zak, Zygmunt Lisicki, Elżbieta Adamczyk, Józef Oblój, Bolesław **No wicki**, Zbigniew Wolniewicz, Zygmunt Specjał).

Sposób przerobu olejów naftalenowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest usprawnienie procesu.

Sposób przerobu olejów naftalenowych przez ekstrakcję i/lub krystalizację z rozpuszczalników, charakteryzuje się tym, że w procesie ekstrakcji i/lub Krystalizacji jako węglowodory alifatyczne o **4—8** atomach węgla stosuje się węglowodory parafinowe i/lub cykloparafinowe o **5—8** atomach węgla lub ich mieszaniny. Korzystnie stosuje się heksan, cykloheksan, pentan, cyklopentan, heptan i **metrylocykloheksan**. Można również stosować mieszaniny techniczne zawierające te związki, takie jak frakcja **heksanowa**, frakcja heptanowa, frakcja benzyn alifatycznych i frakcje wydzielone z reformatów benzyn oraz benzyn popirolitycznych. (3 zastrzeżenia)

C10G**P. 240158**

14.01.1983

Inhibitor korozji do smarów

Jan Bocian, Świętochłowice, Polska (Jan Bocian).

**Sposób produkcji ropy węglowej
zwłaszcza ropy węglowo-pogumowej**

Przedmiotem wynalazku jest sposób produkcji w skali przemysłowej ropy węglowej, zwłaszcza ropy węglowo-pogumowej jako substytutu, względnie dodatku do olejów napędowych silników, względnie olejów do iniekcji razem z mazutem do opalania wielkich pieców hutniczych.

Sposób według wynalazku polega na uwodornieniu węgla wodorem zawartym w rozpuszczalnikach o maksymalnej zawartości wodoru oraz wodorem o niskim ciśnieniu uzyskanym ze zgazowania koksu w generatorach gazowych w procesie odgazowania mieszanki wsadu węgla niskopopiołowego lub **wzbogaconego** flotokoncentratu oraz gorących paków węglowych i asfaltów naftowych oraz peptyzatów **węglowo-olejowo-gumowych** produktów petro- i karbochemicznych w procesie odgazowania tej mieszanki w piecach gazowniczych i jej uwodornienia wodorem doprowadzonym poprzez otwory wypychowe pieców gazowniczych z równoczesnym odzyskiem olejów z hydrozgazowania jako ropy węglowej. (3 zastrzeżenia)

**C10L
C10B****P. 243587 T**

30.08.1983

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Emanuel Rusin, Stanisław Pawlak, Bernard Pietrzok, Alina Pilch-Kowalczyk, Małgorzata Bywalec-Dworak, Eugeniusz Orszulik, Jerzy Winnicki, Jerzy Świądrowski, Wilhelm Potyka).

**Sposób otrzymywania paliw płynnych
i koksu elektrodowego z węgla**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia otrzymywania paliw płynnych i koksu elektrodowego w jednym zintegrowanym **procesie technologicznym**, z dowolnego typu węgla o zawartości od 76 do 88% pierwiastka C.

Zgodnie z wynalazkiem produkt ciężki z bezpośredniego uwodornienia węgla, odprowadzany z dołu separatora gorącego, poddaje się głębokiemu oczyszczaniu od substancji mineralnej i organicznych części stałych do zawartości 0,01-0,10% popiołu, a oczyszczony ciekły produkt ciężki poddaje się spowolnionemu koksowaniu. (2 zastrzeżenia)

C10L**P. 244939 T**

25.11.1983

Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, Kraków, Polska (Jan Kulawik, Zdzisław Szegłowski, Marian Zabłocki).

Paliwo do silników i urządzeń cieplnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie paliwa, które przy zwiększonym udziale sadzy zapewni wymagany urządzeniami dozującymi zakres lepkości.

Paliwo według wynalazku charakteryzuje się zawartością sadzy w ilości 15 do 60% części wagowych, węglowodorowego paliwa ciekłego w ilości 10 do 40% oraz wody w ilości 5 do 50%. (2 zastrzeżenia)

**C10M
C09K****P. 239942**

31.12.1982

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Tadeusz Szauer, Jerzy Iwanow, Kazimierz Darowicki, Andrzej Brandt, Andrzej Kozłowski, Sylwia Włodarczyk).

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie efektywności antykorozyjnej smarów konserwacyjnych i konserwacyjno-biegowych.

Inhibitor korozji do smarów **charakteryzuje się** tym, że zawiera kwasy tłuszczowe pochodzenia roślinnego i/lub zwierzęcego o długości łańcucha **C₆—C₂₂** wodorotlenek baru i/lub cynku i produkt reakcji kwasów tłuszczowych pochodzenia roślinnego i/lub zwierzęcego o długości łańcucha **C₆—C₂₂** z mieszaniną wodorotlenku baru i/lub cynku prowadzonej w ten sposób, że najpierw wprowadza się mieszaninę wodorotlenków baru i cynku do kwasów tłuszczowych podgrzanych do temperatury 120°C i utrzymuje się tę temperaturę przez około 1 godzinę, a następnie podnosi się temperaturę mieszaniny reakcyjnej do **180°C** i utrzymuje się tę temperaturę przez około 2 godziny, przy czym stosunek ilości wprowadzonego do reakcji wodorotlenku cynku do wodorotlenku baru wynosi wagowo od 0,01:10 do 10:0,01, natomiast stosunek ilości kwasów tłuszczowych do sumy ilości wodorotlenków wynosi **molowo** od 1:0,1 do 1:1, a ponadto zawiera olej mineralny w ilości od 1 do 50% wagowych, aminy tłuszczowe i/lub amidy, i/lub estry **alkoholi** tłuszczowych z kwasami tłuszczowymi, i/lub sole **amin** tłuszczowych i kwasów tłuszczowych, i/lub estry etoksyłowe alkoholi tłuszczowych oraz etoksyłowanych **amin** tłuszczowych w ilości łącznie od 0,01% do 99,99% wagowych, korzystnie od 0,01 do 10% wagowych. (3 zastrzeżenia)

C10M**P. 239971****31.12.1982**

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Józef Gibas, Gerard Bekier, Jerzy Celejewski, Lucjan Ratajczak, Jan Szumacher).

**Trudnopalny płyn hydrauliczno-smarny,
zwłaszcza do pieców indukcyjnych**

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie **trudnopalnego** płynu hydrauliczno-smarnego mogącego zastąpić oleje mineralne w układach hydraulicznych pieców indukcyjnych.

Trudno palny płyn hydrauliczno-smarny według wynalazku składa się z **20—26%** wagowych produktu przyłączenia około 50 moli tlenku propylenu i około 70 moli tlenku etylenu do triolu (polioksypropyleno-oksytelenotriol) lub zastępczo **20—30%** wagowych produktu reakcji nonylofenolu z tlenkiem etylenu w stosunku molowym 1:14, **20—30%** wagowych glikolu monopropylenowego lub dwupropylenowego, **10—30%** wagowych ligninosulfonianów będących produktem uszlachetniania ługów posulfitych z produkcji celulozy za pomocą węglanu sodu i benzoenu sodu lub **3—10%** wagowych suchego technicznego ligninosulfonianu wapnia uszlachetnionego węglanem sodu oraz benzoenu sodu, **1—6%** wagowych produktu reakcji nonylofenolu z tlenkiem etylenu w stosunku molowym 1:3, **0,5—2%** wagowych siarczanowego estru nienasyconych kwasów tłuszczowych, **0,1—1,5%** wagowych trójetyloaminy lub **morfoliny**, **0,1—1%** wagowych technicznego **2-merkaptobenzotiazolu**, **2—6%** wagowych azotynu sodowego, **0,01—1%** wagowych środków przeciwpieniących oraz **35—45%** wagowych wody. (3 zastrzeżenia)

**C11B
C10J****P. 240117**

10.01.1983

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Zofia Wróblewska, Andrzej Barański, Jan Ogonowski, Ryszard Zieleniewski, Zbigniew Wolniewicz).

Dodatek do środka zapachowego gazu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie skuteczności nawaniania gazu.

Dodatek do środka zapachowego gazu składa się z dwucyklopentadienu w ilości 80% wagowych, benzenu i jego homologów w ilości 9% wagowych, inhibitora w postaci oleju karbolowego w ilości 10% wagowych, cyklopentadienu w ilości 0,2% wagowych oraz dwusiarczku węgla w ilości 0,8% wagowych.
(1 zastrzeżenie)

C12N **P. 242467** 10.06.1983

Pierwszeństwo: 11.06.1982 - RFN (nr 3222142.8)
15.04.1983 - RFN (nr 3313643.2)

Hoechst Aktiengesellschaft, **Frankfurt nad Menem**,
Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania
nieodzwonne **metylotroficznych** bakterii
oddających **obcy** DNA
oraz **odpowiednie** do tego procesu
plazmidy i organizmy gospodarza

Z plazmidu wyisobnionego z nieodzwonne metylotroficznych bakterii, np. *Methylomonas*, oraz z plazmidu mającego selekcyjne markery wytwarza się plazmid hybrydowy o replikonie właściwym dla bakterii **metylotroficznej**. Ten plazmid hybrydowy, ewentualnie po wprowadzeniu doń dalszej informacji genetycznej, wprowadza się drogą transformacji do organizmu gospodarza, takiego jak *E. coli*.

Po amplifikacji i odpowiedniej selekcji, wytworzone kłony traktuje się odpowiednim, koniugatywnym plazmidem i brak ruchliwości usuwa przez wprowadzenie dalszego, odpowiedniego plazmidu. Wytworzone w ten sposób kłony koniuguje się nieodzwonnymi metylotroficznymi bakteriami, korzystnie nie zawierającymi plazmidu, jako z biorcą, przy czym, po selekcji, otrzymuje się kłony, które oddają proteiny odpowiednio do wprowadzonej informacji genetycznej. Z bakterii stanowiącej biorcę można też wytwarzać sferoplasty i do nich wprowadzać plazmidy hybrydowe drogą **transformacji**.
(8 zastrzeżeń)

C12N **P. 242612** 20.06.1983

Pierwszeństwo: 21.06.1982 - W. Brytania (nr 8217884)

The Wellcome Foundation Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania interferonu

Wynalazek dotyczy wytwarzania interferonu przez hodowanie komórek limfoblastoidalnych.

W celu zwiększenia wydajności interferonu komórki w czasie indukcji lub po niej **poddaje się** działaniu czynnika wzmacniającego, np. **N-acetylo-p-aminofenolu**.
(12 zastrzeżeń)

C12N **P. 242778** 01.07.1983

Pierwszeństwo: 01.07.1982 — St. Zjedn. Am. (nr **394433**)
13.04.1983 - St. Zjedn. Am. (nr 484539)

Genex Corporation, Rockville, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania cielej prochymozyny bydlęcej

Na pożywkę płynnej, zawierającej przyswajalne źródła węgla i azotu oraz podstawowe sole mineralne i czynniki wzrostowe, prowadzi się hodowlę prokariotycznego organizmu transformowanego plazmidem zdolnym do replikacji w tym organizmie i zawierającym sekwencję nukleotydów kodującą cielej prochymozynę lub chymozynę bydlęcą, i wyodrębnia się tak wytworzony produkt.
(18 zastrzeżeń)

C12N **P. 243134** 20.07.1983

Pierwszeństwo: 20.07.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 400028)
25.10.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 436368)
06.07.1983 - St. Zjedn. Am. (nr 510551)

Molecular Genetics, Inc., Minnetonka, Stany Zjednoczone Ameryki (Roger John Watson, Lynn William Enquist, John Haynes Weis).

Sposób wytwarzania polipeptydu

Opisano sposoby i środki do klonowania i ekspresji genu glikoproteiny (gD) wirusa Herpes simplex (HSV typ 1 lub typ 2) w jednokomórkowych organizmach-gospodarzach. Opisano także sposoby hodowania nowych organizmów jednokomórkowych do wytwarzania produktów genowych HSV. Polipeptydy pokrewne HSV gD wytwarzane opisanymi tu technikami rekombinacji DNA można stosować w postaci preparatów jako immunogeny szczepionek zabezpieczających przed zakażeniami HSV-1 i HSV-2.
(71 zastrzeżeń)

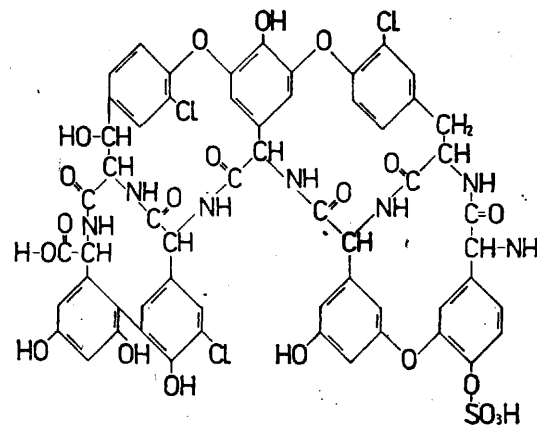
C12P **P. 242777** 01.07.1983
C07H

Pierwszeństwo: 30.07.1982 — St. Zjedn. Am. (nr 403842)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowego antybiotyku A 47934

Antybiotyk A 47934 o wzorze 1 wytwarza się przez hodowlę drobnoustroju *Streptomyces toyocaensis* NRRL 15009 lub jego mutantu bądź wariantu w pożywkę zawierającą przyswajalne źródła węgla, azotu i sole nieorganiczne, w warunkach podpowierzchniowej fermentacji **aerobowej**.
(6 zastrzeżeń)

C12P **P. 243315** T 03.08.1983

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Stanisław Wallisch).

Sposób wytwarzania octu
metodą fermentacji wglębnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia prowadzenia niepieniącego się procesu fermentacji alkoholowo-octowej przy użyciu pożywki zawierającej kwas glutaminowy lub kwas asparaginowy z dodatkiem soli nieorganicznych i z wyeliminowaniem cukrów oraz autolizatu drożdżowego.

Sposób polega na tym, że do zalewu alkoholowo-octowego dodaje się na 1000 części objętościowych dodatkowy składnik: kwas glutaminowy w ilości **300—400** części wagowych lub kwas asparaginowy w ilości 400 części wagowych.
(2 zastrzeżenia)

C12P P. 243917 27.09.1983

Pierwszeństwo: 27.09.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 424,805)
17.02.1983 - St. Zjedn. Am. (nr 467,419)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Indiana, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania czynnika A
antybiotyku A 53868

Sposób wytwarzania czynnika A antybiotyku A53868 polega na tym, że prowadzi się hodowlę drobnoustroju *Streptomyces luridus* NRRL 15101 lub jego mutanta lub rekombinanta wytwarzającego czynnik A antybiotyku A 53868 w pożywce hodowlanej zawierającej przyswajalne źródła węgla, azotu i sole nieorganiczne, w warunkach **podpowierzchniowej** fermentacji **aerobowej**, aż do uzyskania produktu o znacznej aktywności antybiotycznej. (6 zastrzeżeń)

C22C P. 240360 31.01.1983

Huta im. M. Buczka, Sosnowiec, Polska (Stanisław Kędziora, Waldemar Tajchman, Leon Siudmak, Krzysztof Sosnowski, Krzysztof Dobrowolski, Jan Sendal).

Stop miedzi przeznaczony na rolki zgrzewające i podelektrodowe spawarek

Przedmiotem wynalazku jest stop miedzi przeznaczony na rolki zgrzewające i podelektrodowe spawarek, stosowane przy produkcji rur ze szwem.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania stopu odpornego na ścieranie i mającego wysoką przewodność cieplną powyżej 200°C. Stop ma skład chemiczny wyrażony w procentach wagowych: 66,50—77,50% miedzi, 10–16% **manganu**, 8—13% aluminium, max 0,02% ołowiu, max 0,2% cynku, max 0,02% krzemu, max 0,04% cyny, max 4% niklu lub żelaza, max 0,2% wapnia lub magnezu. Twardość stopu przekracza 400 HB. (1 zastrzeżenie)

C22C P. 240422 03.02.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Miroslaw Lachowski, Zdzisław Czupryna, Jerzy Heler, Henryk Janik, Wiesław Kurczab, Henryk Zieleznik).

Sposób wytwarzania stopu wstępnego **miedź-magnez**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania stopu wstępnego miedź-magnez, zawierającego od 5 do 30% wagowych magnezu.

Sposób wytwarzania stopu wstępnego miedź-magnez polega na tym, że ciekłą miedź pokrywa się topnikiem rafinującym, dodawanym w ilości co najmniej 1,5% masy wsadu, a następnie do ciekłej miedzi wtapia się magnez w postaci całych gąsek, zanurzając gąsiki pionowo w roztopionym metalu i przetrzymując je w tym metalu aż do ich roztopienia, po czym stop odlewa się we wlewkę o małej swobodnej powierzchni krzepnięcia, a bezpośrednio po ich odlaniu powierzchnię wlewki pokrywa się topnikiem rafinującym, przy czym zawartość wagowa poszczególnych składników **topnika** rafinującego wynosi 50—70% chlorku sodu i 30—50% kriolitu. (3 zastrzeżenia)

C23C P. 240140 13.01.1983

Huta „Stalowa Wola”, Stalowa Wola, Polska (Jan Suroń, Piotr Kozdra, Eugeniusz Kwiecień, Władysław Paleń, Miroslaw Sroka, Stanisław Schabowski).

Sposób obróbki **cieplno-chemicznej**
dla wysokowytrzymałych części maszyn

Wynalazek rozwiązuje (zagadnienie **opracowania** sposobu obróbki **cieplno-chemicznej** wysokowytrzy-

małych części maszyn o zróżnicowanym ukształtowaniu powierzchni, zwłaszcza kół zębatach, który **zawiera** częściom **nawęglanym**, hartowanym i odpuszczanym jednolicie na całej powierzchni wysoką twardość i wytrzymałość przy łagodnym przejściu do miększego rdzenia.

Sposób według **wynalazku** polega na tym, że części maszyn, zwłaszcza koła zębata, są nawęglane w dwóch etapach: pierwszym realizowanym po przeprowadzeniu obróbki mechanicznej w miejscach trudno nawęglających się lub wymagających głębszego nawęglania, oraz drugim, który jest realizowany po przeprowadzeniu obróbki mechanicznej na pozostałych powierzchniach części, a hartowanie i odpuszczanie odbywa się po drugim etapie **nawęglania** w ogólnie przyjętych warunkach. (1 zastrzeżenie)

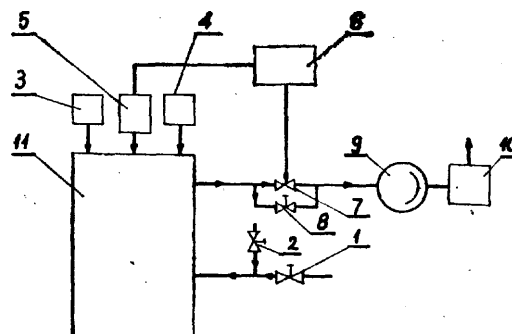
C23C P. 243428 T 12.08.1983
C21D

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zdzisław Haś, Piotr Kula).

Urządzenie do wytwarzania atmosfery gazowej dla obróbki cieplno-chemicznej części maszyn **stalowych**, żeliwnych i narzędzi przy **obniżonym** ciśnieniu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest utrzymanie wymaganego ciśnienia roboczego w retorcie bez względu na ilość doprowadzanej atmosfery obróbczej.

Urządzenie według wynalazku wyposażone jest w retortę obróbczą (11), w której dolnej części są przewody do doprowadzania atmosfery **obróbczej** wyposażone w zawory (1) i (2). W górnej części **retorty** (11) jest przewód do odprowadzania atmosfery obróbczej z umieszczonym wewnątrz **dwupołożeniowym** zaworem (8), pompą (9) i analizatorem spalin (10). Na **pokrywie** retorty (11) jest umieszczony dozownik (3) par substancji ciekłych i **stałych** oraz dozownik (4) substancji ciekłych a nadto ciśnieniomierz (5) połączony z wejściem regulatora (6). Wyjście regulatora (6) jest połączone z **dwupołożeniowym zaworem** (7), który jest **zbocznikowany** przewodem z zaworem regulacyjnym (8). (1 zastrzeżenie)

C23F P. 239803 27.12.1982

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 234524

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Edward Zacny).

Sposób regeneracji roztworu do trawienia wyblyszczającego stopów miedzi

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest przedłużenie żywotności roztworu trawiącego.

Sposób regeneracji roztworu do trawienia **wyblyszczającego** stopów miedzi polega na tym, że do 1 m³ zużytego roztworu wprowadza się 64% kwas azotowy w ilości 0,05—0,30 m³, mocznik w ilości 2—15

kg, chlorek sodu w ilości **0,1—2,0 kg**, uwodniony siarczan kadmu w ilości **0,02—0,20 kg** i uwodniony kwas sulfosalicylowy w ilości **0,01—0,20 kg**.
(1 zastrzeżenie)

C23F
C09D
C09K

P/239937

31.12.1982

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jacek Bordziłowski, Andrzej Brandt, Tadeusz Szauer, Jerzy Iwanow, Andrzej Kozłowski, Zbigniew Mączarski).

Inhibitor korozji do farb **gruntowych**, zwłaszcza farb do malowania podłoża niecałkowicie oczyszczonego z produktów korozji

Inhibitor korozji do farb gruntowych, zwłaszcza farb do malowania podłoża niecałkowicie oczyszczonego z produktów korozji oparty na **mydłach** metali alkalicznych, charakteryzuje się tym, że zawiera mydła barowe kwasów tłuszczowych frakcji **C₁₆—C₂₂**, o liczbie kwasowej **80—120**, nasyconych i nienasyconych wytwarzanych w ten sposób, że wodorotlenek baru poddaje się sproszkowaniu do granulacji od około 10 do około 15 mikrometrów, a następnie rozciera się z mniej więcej taką samą wagowo ilością kwasów tłuszczowych, a wytworzoną w ten sposób pastę wprowadza się do pozostałej wymaganej ilości kwasów tłuszczowych i prowadzi się reakcję przez około 1 godzinę przy temperaturze od **120°C** do **140°C**, oraz zawiera wodorotlenek baru i wolne kwasy tłuszczowe nasycone frakcji **C₁₆—C₂₂** i wolne kwasy tłuszczowe nienasycone frakcji **C₁₆—C₂₂**, przy czym stosunek ilości kwasów tłuszczowych przereagowanych na mydła barowe do ilości kwasów tłuszczowych wolnych wynosi od 1:1 do 5:1, przy czym wskazane jest, jeśli kwasy tłuszczowe nienasycone charakteryzują się liczbą jodową wynoszącą od 5 do 30 i korzystnie jest jako kwasy tłuszczowe nienasycone stosować kwas enukowy i/lub oleinowy. (4 zastrzeżenia)

C23F
C08L
C09K

P. 239940

31.12.1982

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jacek Bordziłowski, Andrzej Brandt, Tadeusz Szauer, Zbigniew Mączarski, Andrzej Kozłowski, Jerzy Iwanow).

Inhibitor korozji do bitumicznych środków antykorozyjnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zabezpieczenie przed korozją wyrobów metalowych w czasie składowania, zwłaszcza w warunkach bezpośredniego oddziaływania czynników atmosferycznych.

Inhibitor korozji do bitumicznych środków antykorozyjnych zawiera kwasy tłuszczowe o frakcji **C₁₂—C₂₂** i/lub kwasy naftenosulfonowe oraz wodorotlenek barowy i mydła barowe kwasów tłuszczowych o frakcji **C₁₂—C₂₂** i/lub mydła barowe kwasów naftenosulfonowych, przy czym wskazane jest, jeśli kwasy tłuszczowe są frakcji **C₁₆—C₂₂**, a mydła wytwarza się dwuetapowo, w pierwszym etapie wytwarza się pastę składającą się z wodorotlenku baru i z kwasu tłuszczowego i/lub kwasu naftenosulfonowego przy czym stosunek wodorotlenku baru do sumy kwasów wynosi około 1:1, a następnie pastę tę wprowadza się do pozostałej ilości kwasów. (4 zastrzeżenia)

C23F
C08L
C09K

P. 239941

31.12.1982

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Tadeusz Szauer,

Jerzy Iwanow, Andrzej Brand, Andrzej Kozłowski, Sylwia Włodarczyk).

Inhibitor korozji do wodno-emulsyjnych środków antykorozyjnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie inhibitora korozji nadającego się do wodno-emulsyjnych środków antykorozyjnych opartych na olejach i woskach i/lub asfaltach.

Inhibitor korozji do wodno-emulsyjnych środków antykorozyjnych oparty na mydłach metali alkalicznych zawiera wodorotlenek baru, kwasy tłuszczowe frakcji **C₁₂—C₂₂** i mydła barowe kwasów tłuszczowych o frakcji **C₁₂—C₂₂** wytworzone przez zmieszanie **50—100** części wagowych kwasów tłuszczowych z **5—30** częściami wagowymi wodorotlenku baru, podgrzanie do temperatury około **120°C** i utrzymywanie w temperaturze od około **120°C** do około **140°C** przez około 60 minut, a następnie podgrzanie do temperatury około **140°C** i utrzymywanie w temperaturze od około **140°C** do około **180°C** przez około 60 minut a ponadto ewentualnie zawiera oleje mineralne, etoksyłowane wyższe aminy i/lub sole etoksyłowanych amin tłuszczowych, i/lub estry alkoholi tłuszczowych i kwasów tłuszczowych, wodorotlenek wapnia i/lub tlenek wapnia i mydła wapniowe kwasów tłuszczowych. (4 zastrzeżenia)

C23F
C09K

P. 239943

31.12.1982

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Tadeusz Szauer, Kazimierz Darowicki, Andrzej Kozłowski, Jerzy Iwanow, Sylwia Włodarczyk, Andrzej Brandt).

Inhibitor korozji do olejów konserwacyjnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie efektywności antykorozyjnej olejów konserwacyjnych.

Inhibitor korozji do olejów konserwacyjnych oparty na mydłach metali alkalicznych kwasów tłuszczowych, charakteryzuje się tym, że zawiera kwasy tłuszczowe pochodzenia roślinnego i/lub zwierzęcego o długości łańcucha **C₁₆—C₂₂** i wodorotlenek baru oraz zawiera produkt reakcji i/lub mieszaninę kwasów tłuszczowych pochodzenia roślinnego i/lub zwierzęcego o długości łańcucha od **C₁₂** do **C₂₂** z wodorotlenkiem baru, które są mieszanane ze sobą i/lub reagują w czasie około 2 godzin, w temperaturze od około **100°C** do około **130°C**, a następnie przez około 30 minut w temperaturze około **180°C**, przy stosunku molowym kwasów tłuszczowych do wodorotlenku baru wynoszącym od 1:0,1 do 1:2, a ponadto zawiera kwas ortofosforowy i/lub pochodne organiczne kwasu fosforowego w ilości od 0,1 do 5 części wagowych, a także aminy alifatyczne, poliaminy, polialkanoaminy, aminy heterocykliczne, sole amin i kwasów tłuszczowych, amidy i estry etoksyłowanych amin z kwasami tłuszczowymi, zasadniczo w ilości od 0,01 do 25 części wagowych na 100 części wagowych inhibitora. (3 zastrzeżenia)

C25C

P. 240114

10.01.1983

Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław”, Bukowno, Polska (Jan Kubas, Zbigniew Jedliczka, Franciszek Krok, Włodzimierz Woźniczko, Jerzy Rogulski, Mięczysław Ochab, Tadeusz Łączek).

Sposób otrzymywania czystego cynku metodą hydrometalurgiczną i elektrolizer służący do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania cynku z elektrolitu cynkowego o znacznym poziomie zanieczyszczeń.

Sposób według wynalazku polega na tym, że roztwór siarczanu cynkowego o zawartości powyżej

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E02B**P. 240190**

14.01.1983

Krakowski Zarząd Inwestycji Rolniczych, **Kraków**, Polska (Alfred Pasternak).

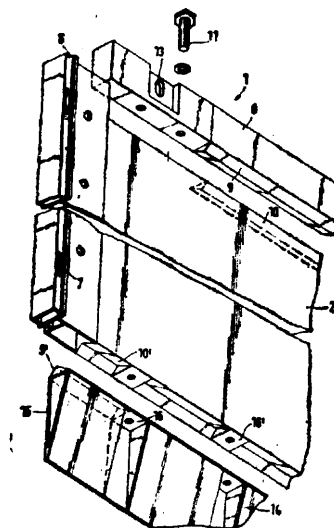
Sposób wykonywania bystrza wodnego do reakcji nadmiernych spadków koryt cieków z kamienia łamanego **umieszczonego pomiędzy poprzeczkami oporowymi na podkładzie z tworzyw sztucznych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji bystrza łatwiejszego i tańszego w wykonaniu niż dotychczas stosowane.

Bystrze wodne **według** wynalazku charakteryzuje się tym, że obudowa jego koryta z kamienia łamanego spoczywa na podkładzie z folii chronionym od spodu i z góry matą plecioną albo filcową lub piankową z **tworzyw sztucznych** względnie na podkładzie z maty plecionej albo piankowej lub filcowej. Od strony górnej wody pionowo jest wpuszczona w podłożę folia.

W miejscach załamania obudowy z kamienia łamanego w płaszczyźnie pionowej są wykonane poprzeczki oporowe o konstrukcji drewnianej lub żelbetowej. (1 zastrzeżenie)

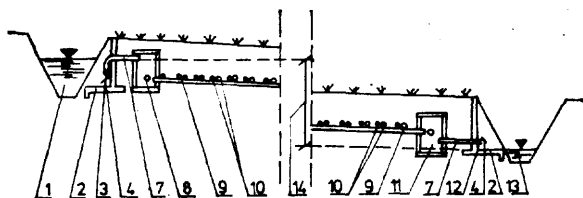
sób umieszczane i ukształtowane, że zasadniczo pionowa strona (15) przyporządkowanej części dodatkowej (14) zbiega się wybiórczo również z wewnętrzną stroną trzona płytowego (2) i mają powierzchnie sprzęgające (9, 10; 9' 10') na trzonie płytowym (2) i na częściach dodatkowych (14, 8), które ograniczają korpusy osadzone jeden w drugim zamknięciem kształtowym. (4 zastrzeżenia)

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nawodnienia eliminującego straty powierzchni gleby na rowy otwarte, cechującego się skutecznością i funkcjonalnością.

Nawodnienie składa się z doprowadzalnika (1) i odprowadzalnika (13), wlotu (2) z **półlewarem** wlotu (3) i kłapą ryglową (4), rurociągu (7) do studni rozdzielczej (8), zbieraczy (9), sączków (10), studni zbiorczej (11), rurociągu (7) do wylotu (2) z **końcówką** rurociągu (12) z kłapą ryglową (4) wylotu (2).

Spad hydrauliczny (14) między doprowadzalnikiem (1) i odprowadzalnikiem (13) stanowi podstawę jego obustronnego działania. (1 zastrzeżenie)

E02D**P. 245083**

13.12.1983

Pierwszeństwo: 13.12.1982 - RFN (nr P 3246093.7)

Josef Krings, Heinsberg, Republika Federalna Niemiec.

Płyta rozpirająca do deskowania ścian wykopu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania płyty rozpirającej umożliwiającej wielostronne, a **przez** to ekonomiczne zastosowanie, jednocześnie przyczyniającej się do zmniejszenia ilości typów elementów deskowania koniecznych do przeprowadzenia jednego deskowania.

Płyta rozpirająca charakteryzuje się tym, że urządzenia mocujące (9, 10, 16; 9', 10', 16') są w taki spo-

E04B
E04H**P. 240426**

04.02.1983

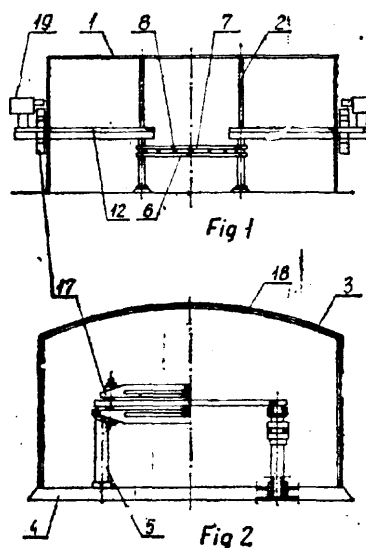
Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „**Poltegor**”, Wrocław, Polska (Andrzej Salski, Edward **Pagacz**, Edward Such).

Przenośna wiata namiotowa

Przedmiotem wynalazku jest przenośna wiata namiotowa przeznaczona do ochrony przed opadami atmosferycznymi i zapyleniem oraz służąca jako stanowisko do wykonywania awaryjnej naprawy taśmy przenośnika taśmowego.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wiaty przystosowanej do zmiennych warunków temperatury.

Wiata według wynalazku ma u góry dwa otwory (18) o regulowanej wielkości. Poszczególne pary prze-

ciwległych słupów (2) stelaża są ze sobą połączone wspólnymi stopami (4) o **dużej** sztywności W stopach (4) osadzone są dodatkowe pary krótkich słupów (5), z których środkowe są połączone belkami (6) zamocowanymi trwale na słupach (5). Skrajne słupy (5) są połączone ze słupami (5) środkowymi płytami (12) skrajnymi osadzonymi trwale na słupach (5). Belki (6) są osadzone poniżej poziomu płyt skrajnych (12).
Co najmniej jedna z płyt skrajnych (12) jest wyposażona w nagrzewnicę (19). (5 zastrzeżeń)

E04B

P. 245159

16.12.1983

Pierwszeństwo: 16.12.1982 - RFN (nr P 3246531.9)
11.05.1983 - RFN (nr P 3317208.0)

Wolfgang Mehlhorn, Hamburg, Republika Federalna Niemiec.

Zestaw budowlany do wyłożenia i podziału przestrzeni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zestawu budowlanego, który umożliwiałby przy dopasowaniu do **każdorazowych** obciążeń prosty montaż także **dwupołkowych** ścian i pozwalałby na przeprowadzenie prostego i dowolnego podziału pomieszczenia.

Pionowe elementy ścianowe (40, 41) są oparte na profilu **podłogowym** (37, 38) ukształtowanym z jednej lub szeregu części profilowych, który jest umieszczony poziomo na powierzchni dolnej (35) i z nią połączony na stałe ze pomocą środków uchwytych. Na jednej dłuższej krawędzi bocznej każdego elementu ścianowego (40, 41) jest ukształtowany profil zaciskowy (131), w ogólności w postaci U, jednostronnie z nim połączony. W profilu zaciskowym (131) jest zakleszczony profil przytrzymujący (132), który jest ukształtowany na drugim łączonym elemencie **ścianowym** (40, 41). Na krawędziach granicznych, od strony sufitu, elementów ścianowych (40, 41) są umieszczone profile przyłączeniowe (63) służące do utworzenia sufitu. (30 zastrzeżeń)

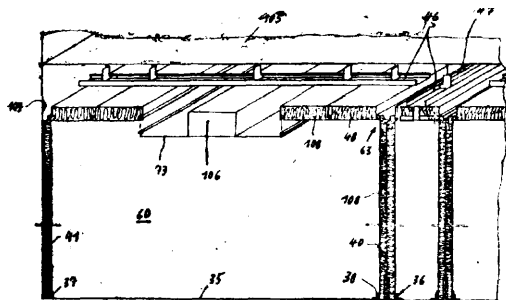

Fig. 1a

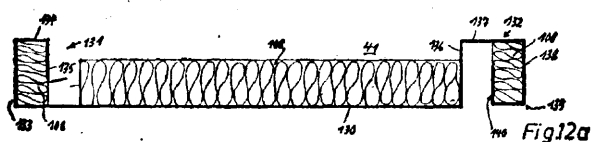

Fig. 12a

E04H

P. 245091 T

12.12.1983

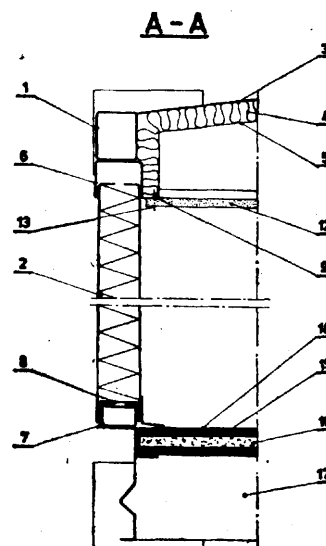
Pierwszeństwo: 12.06.1982 - Międzynarodowe Targi Poznańskie (nr 17/MTP/83)

Jerzy Piskorz-Nałęcki, Szczecin, Polska (Jerzy Piskorz-Nałęcki, Marcei Figurski, Henryk Lisewski, Roman Galert, Edward Kilian, Janusz Wołkoński).

Przenośne kontenerowe pomieszczenie mieszkalne

Przedmiotem wynalazku jest przenośne kontenerowe pomieszczenie mieszkalne, przeznaczane zwłaszcza dla pracowników budujących obiekty przemysłowe w różnych strefach klimatycznych.

Kontenerowe pomieszczenie charakteryzuje się tym, że ściany (2) pojemnikowej ramy (1) są zestawione z prefabrykowanych płyt mających gniazda (8) za pomocą których płyty wsparte są na prowadnicach dolnych (7). Górne części płyt umieszczone są w prowadnicach górnych (6) mających profil litery „U”, którego wewnętrzne ramiona odgięte są do środka pomieszczenia. Do tych odgiętych ramion mocowane są sufitowe płyty (12) za pomocą wkrętów (13). Połączenia ścian w narożach wykonane są poprzez narożniki przy pomocy znanych nitów typu „imex”. Pomieszczenie ma wewnętrzną ściankę z drzwiami. (3 zastrzeżenia)

E21B

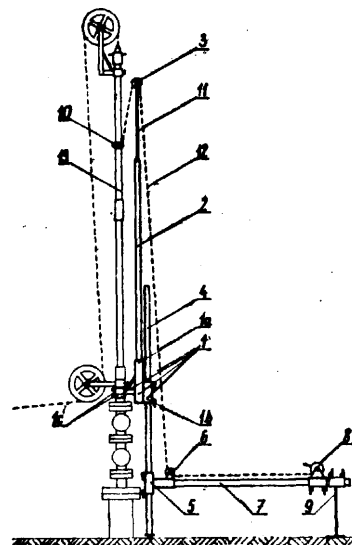
P. 240398

01.02.1983

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Józef Węgrzyn, Władysław Socha, Bronisław Pankiewicz, Bolesław Kordyś).

Maszty pomocniczy do **fluzy** pomiarowej stosowany zwłaszcza w odwiertach eksploatacyjnych

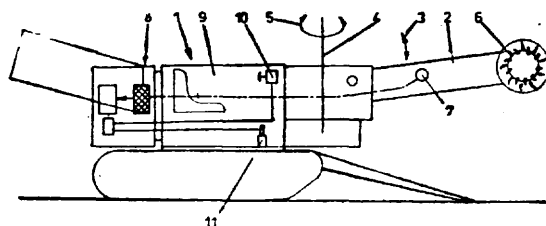
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania masztu pomocniczego umożliwiającego uproszczenie

prac manipulacyjnych ze służą przy robotach pomiarowych.

Maszt według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma uchwyt wspornikowy (1) wykonany z odcinka rury (1a) zamkniętej dnem, dla posadowienia w niej pionowej belki rurowej (2), z przyspawaną do niej obejmką (1b) z regulowanym dociskiem, dla wsuwania pionowej belki rurowej (4) oraz z pierścienia regulacyjnego (1c) do blokowania na słupie (13), przy czym pionowa belka rurowa (4) ma rozłączne połączenie z poziomą belką rurową (7) wspartą na podporze (9). (1 zastrzeżenie).

FIG. 1

E21B
G01L

P. 244316 T

25.10.1983

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 126411

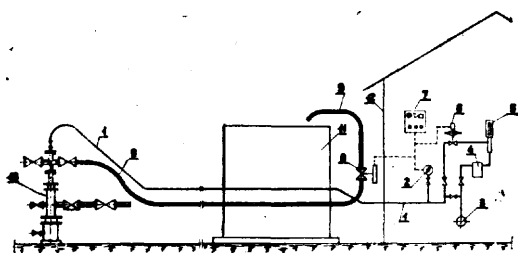
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Wiesław Galet, Józef Kirejczyk, Bogdan Puchała, Tomasz Stefankiewicz, Bronisław Dul).

Układ sygnalizacji pracy otworu eksploatacyjnego w górnictwie otworowym siarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu sygnalizującego przebiecie wodne w otworze eksploatacyjnym siarki. W układzie czujnik ciśnieniowy (2) zabudowany jest w stacji kontrolno-pomiarowej (12) na rurociągu technologicznym powietrza (1) łączącym otwór eksploatacyjny (10) z rurociągiem głównym sprężonego powietrza (3).

Wzrost ciśnienia roboczego powietrza w rurociągu technologicznym (11), poprzedzający przebiecie wodne powyżej ustalonej uprzednio na manometrze kontaktowym (2) wartości, uruchamia sygnalizację świetlną i dźwiękową sygnalizatora (7) oraz powoduje automatyczną blokadę odbioru siarki z otworu zaworem (8) i dopływu powietrza do otworu zaworem (6).

(1 zastrzeżenie)

E21C

P. 245202

19.12.1989

Pierwszeństwo: 31.12.1982 - Austria (nr A 4742/82).

Voest-Alpine Aktiengesellschaft, Wiedeń, Austria (Bernhard Dröschner, Otto Schetina, Herwig Wrulich, Alfred Zitz).

Urządzenie do ochrony wrębiarek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie budowy urządzenia dzięki któremu bez obawy o uszkodzenie maszyny możliwe jest wychylanie ramienia z większą prędkością, gdy głowica natrafi na skałę miększą względnie kruchszą.

Zgodnie z wynalazkiem przewidziano do ochrony wrębiarek przed przeciążeniem na wychylnym ramieniu wrębiarki (2) podtrzymującym obrotowe ułożyskowane głowice robocze (6), czujnik wstrząsów (7). Sygnały tego czujnika są przetwarzane w układzie sterowania elektronicznego (8) i stosowane do sterowania mechanizmem wychylania ramienia (2). Układ sterowania (8) ma przy tym wyłącznik graniczny połączony z napędem nastawnika do zmiany wydatku pompy hydraulicznej mechanizmu wychylania.

(9 zastrzeżeń)

E21D

P. 240456

04.02.1983

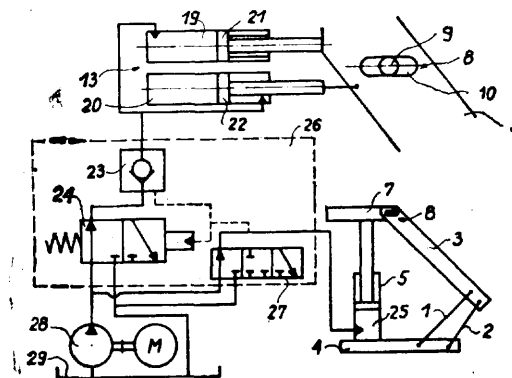
Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Jan Bogusław Gwiazda).

Obudowa zmechanizowana z prowadzeniem lemniskatowym

Wynalazek eliminuje wywieranie niszczących sił poziomych przez stropnicę (7) obudowy zmechanizowanej z prowadzeniem lemniskatowym, powodowanych niezgodnością ruchu stropnicy pod wpływem nacisku górotworu, z ruchem jej połączenia z odzawałową osłoną (3), dołączoną poprzez podwójny wahacz (1, 2) do spągnicy (4). Udało się to osiągnąć za pomocą przesuwno-obrotowego połączenia (8) stropnicy (7) z odzawałową osłoną (3), którego przesuw przy pionowym nacisku górotworu, kompensuje niezgodności ruchów tych elementów. Zastosowanie co najmniej jednego członu napinającego (13) pozwala na wstępne ustalenie położenia przesuwno-obrotowego połączenia (8), gdy obudowa nie podpira stropu.

Człon napinający (13) może stanowić sprężyna lub hydrauliczny siłownik (19, 20) dołączony poprzez zwrotny zawór (23) i rozdzielacz (24) do pompy (2P) zasilającej obudowę. Zwrotny zawór (23) i rozdzielacz (24) są sterowane z podłokowych przestrzeni (25) hydraulicznych stojaków (5) podpierających stropnicę (7) na spągnicy (4) obudowy.

(4 zastrzeżenia)

E21D

P. 240519

09.02.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Górniczego „Budokop”, Mysłowice, Polska (Jan Mateja, Kazimierz Rułka, Tadeusz Dziedzic).

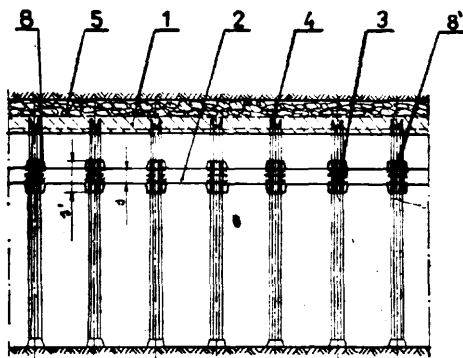
Sposób upodatkowania obudowy górniczej, zwłaszcza stalowo-betonowej

Przedmiotem wynalazku jest sposób upodatkowania obudowy górniczej zwłaszcza stalowo-betonowej stosowanej w budownictwie podziemnym szczególnie w warunkach wzmożonych ciśnień.

Rozwiązanie polega na pozostawianiu w czasie wykonywania warstwy (1) betonowej co najmniej jednej szczeliny (2) dylatacyjnej wzdłuż wyrobiska na

wysokości podatnych złącz (3) z korzystnie zmienną nośnością. W miejscu przewidywanej szczeliny (2) dylatacyjnej zakłada się korzystnie ukształtowane elementy opinki i/lub zbrojenia.

Sposób upodatkowania według wynalazku pozwala na stosowanie obudów stalowo-betonowych w warunkach dużych przemieszczeń obrysu wyrobiska i właściwe wykorzystanie parametrów technicznych obudowy. (3 zastrzeżenia)

E21D

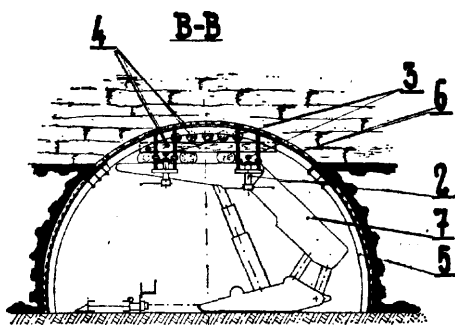
P. 240529

11.02.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego „Borynia”, Jastrzębie, Polska (Ryszard Glenc, Hubert Brachman).

Sposób prowadzenia obudowy tymczasowej w przecinkach ścianowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia całkowitego odzyskania kompletności odrzwi obudowy łukowej w przecince ścianowej w czasie zabudowania w niej sekcji zmechanizowanej obudowy osłonowej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że zawieszają się na łukach stropnicowych obudowy łukowej (5) przecinki ścianowej przynajmniej dwa podciąg kroczące (3) i wykonuje na nich w strzałce wyrobiska wyprzedzające budowanie wykładki kształkowej (4), zabezpieczającej odkryty strop po likwidacji obudowy łukowej (5) przecinki ścianowej a przed

ustawieniem w niej i rozparciem sekcji zmechanizowanej obudowy (7).

Sposób według wynalazku nadaje się szczególnie do przecinek ścianowych drążonych w trudnych warunkach geologicznych w obudowie łukowej (5).

(1 zastrzeżenie)

E21D

P. 244089 T

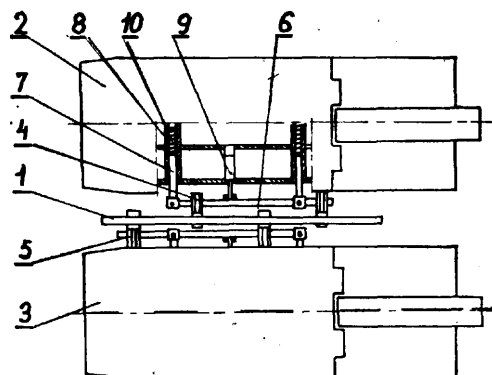
06.10.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego „Porkój”, Ruda Śląska, Polska (Paweł Pisarek, Mateusz Karczewski, Wincenty Pretor, Jan Gawenda, Henryk Sroka, Henryk Tomanek).

Sposób podparcia stropu między sekcjami obudowy zmechanizowanej i urządzenie do podparcia stropu

Przedmiotem wynalazku jest sposób podparcia stropu górniczego wyrobiska ścianowego zwłaszcza po między sekcjami obudowy zmechanizowanej oraz urządzenia do podpierania stropu.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania zjawiska wysypywania się luźnych skał do przestrzeni roboczej wyrobiska ścianowego bez zmniejszenia funkcjonalności obudowy.

Sposób podpierania stropu polega na tym, że pomiędzy sąsiednimi sekcjami obudowy zmechanizowanej umieszcza się dodatkową stropnicę drewnianą, którą następnie przemieszcza się razem z postępem ściany. Ponadto stropnicę tę po ustawieniu sekcji obudowy w nowym miejscu pracy dociska się do stropu za pomocą elementów wchodzących w skład tych sekcji.

Urządzenie do podpierania stropu charakteryzuje się tym, że wewnątrz stropnicy każdej sekcji obudowy zabudowane są siłowniki (9) i prowadnice (8), w których są umieszczone przesuwne prowadniki (7). Prowadniki te są połączone z ruchomą belką (6), na której są zamocowane dźwignie (4) podpierające stropnicę (1). (3 zastrzeżenia)

Dział F

MECHANIKA; OŚWIELENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01K
F24D

P. 237792

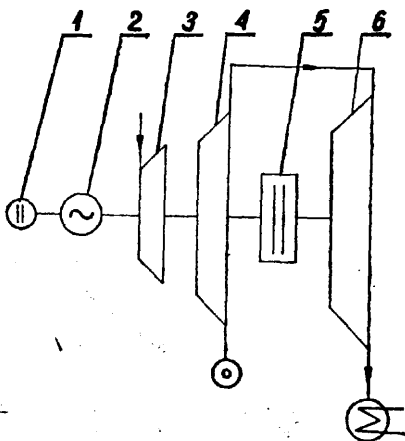
04.08.1982

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Zygmunt Tomaszewicz).

Układ turbozespołu dostosowany do zmian pracy kondensacyjnej na **ciepłowniczą** i odwrotnie

Układ według wynalazku umożliwia **zamianę** trybu pracy z ciepłowniczego na kondensacyjny i odwrotnie w krótkim czasie oraz wykorzystanie kotłów wysokoprężnych w znacznie dłuższym czasie niż w elektrowniach z turbozespołami upustowymi.

Istotą układu jest to, że pomiędzy **średnioprężnym** kadłubem turbiny (4) i **niskoprężnym** kadłubem turbiny (6) znajduje się sprzęgło automatyczne synchroniczne (5), zębate lub kłowe. (1 zastrzeżenie)

F02N

P. 244468 T

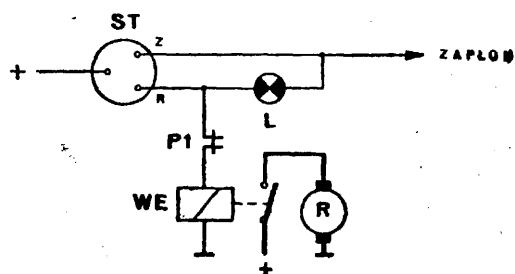
09.11.1983

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Sławomir Łukjanow, Janusz Ciostek).

Układ zabezpieczający rozrusznik silnika spalinowego zwłaszcza pojazdu samochodowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia rozrusznika silnika spalinowego, zwłaszcza pojazdu samochodowego przed przypadkowym, powtórным załączeniem podczas pracy silnika.

Układ zabezpieczający rozrusznik wykorzystuje istniejący w pojeździe przełącznik elektromagnetyczny kontroli napięcia alternatora. Cewka tego przełącznika włączona jest między zacisk zerowy gwiazdy uzwojenia alternatora a masę instalacji elektrycznej. Ze styk **rozwierny** (P1) tego przełącznika połączony jest z jednej strony z cewką (WE) wyłącznika elektromagnetycznego rozrusznika zaś z drugiej - z zaciskiem (R) wyłącznika rozrusznika w stacyjce (ST) oraz, poprzez lampkę kontrolną (L) napięcia alternatora, z zaciskiem (Z) wyłącznika zapłonu w stacyjce (ST). (1 zastrzeżenie)

F02P

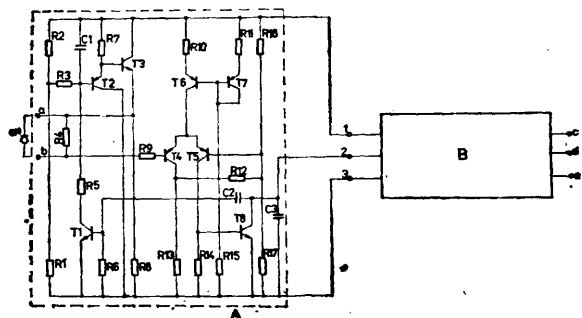
P. 240473

07.02.1983

Przemysłowy Instytut **Elektroniki**, Warszawa, Polska (Stanisław Sabaj, Leon **Kałużur**, Irena Sabaj).

Układ elektronicznego urządzenia zapłonowego do kształtowania impulsu elektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu elektronicznego urządzenia zapłonowego do kształtowania impulsu elektrycznego, stabilizacji napięcia i prądu polaryzacji.

Układ składa się z tranzystora (**T1**), którego kolektor jest włączony w obwód polaryzacji przez rezystor (R5) z bazą tranzystora (T2), rezystorem (R3) i kondensatorem (C1). Emiter tranzystora (T2) jest połączony z bazą (T3) i rezystorem (R7) oraz obwodem stałej czasowej, złożonej z kondensatora (C1) i rezystorów (**R1**, R2 i R3).

Obwód kształtowania impulsów zbudowany z tranzystorów (T4, T5, T6, T7 i T8) jest połączony z obwodem zmiany polaryzacji poprzez kondensator (C2) i rezystor (R9). (1 zastrzeżenia)

F02P

P. 243169 T

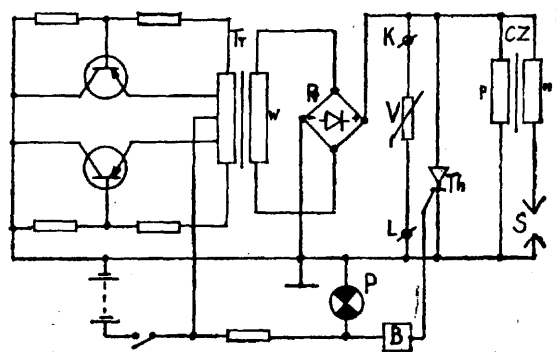
26.07.1983

Andrzej Wojtowicz, Warszawa, Polska (Andrzej Wojtowicz).

Elektroniczne urządzenie zapłonowe do silników spalinowych z zapłonem **iskrowym**, z gromadzeniem energii w pojemności i przetwornicą jednotaktową

Urządzenie charakteryzuje się tym, że do zacisku (K), połączonych z dodatnim biegunem wyjściowym prostownika mostkowego (Pr) oraz do zacisku (L), połączonych z ujemnym biegunem wyjściowym prostownika (Pr), dołączony jest **warystor** (V).

(2 zastrzeżenia)

F04B

P. 245306

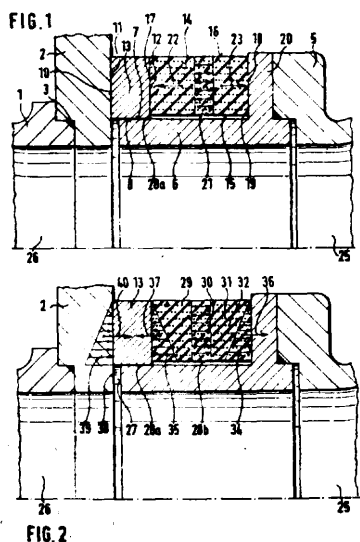
23.12.1983

Pierwszeństwo: 24.12.1982 - Europejski Urząd
Patentowy (nr 82111988.0)

Friedrich Wilh. Schwing GmbH, Herne, Republika
Federalna Niemiec (Friedrich Schwing).

Pompa do transportu lepkich materiałów

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji pompy do transportu lepkich materiałów zwłaszcza betonu, która charakteryzowałaby się zmniejszonym zużyciem części oraz zwiększoną pewnością pracy. Pompa zawiera układ cylindrów mający dwa cylindry, układ zaworowy (5), pierścień odcinający (13) osadzony na układzie cylindrów z działaniem uszczelniającym.

Układ **zaworowy** (5) zawiera układ prowadzenia pierścienia odcinającego (13) sprężynę pierścieniową (14) z materiału gumopodobnego, zespół powierzchni oporowych (15, 16) podtrzymujące sprężynę (14), a także pierścień albo pierścieniową wnękę (28b), usytuowaną pomiędzy pierścieniem odcinającym (13) a układem zaworowym (5), przy czym pierścieniową wnękę (28b) jest przystosowana do przejmowania ciśnienia tłoczonego materiału i ciśnienia w tej wnęce i oddziaływania nim na sprężynę pierścieniową (14). Ponadto dla podtrzymywania sprężystego elementu pierścieniowego (14) pomiędzy powierzchniami promieniowymi (12, 19) w tworzywie elementu (14) zwinięty jest spiralnie lub pierścieniowo w kilku warstwach **drut** stalowy (29). (8 zastrzeżeń)

F15B

P. 240517

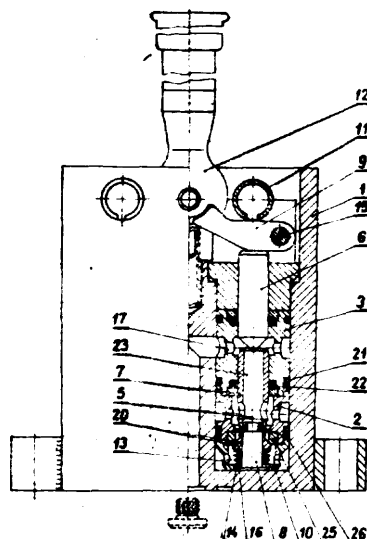
09.02.1983

Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG, Gliwice,
Polska (Władysław Wołek).

Rozdzielacz zaworowy

Celem wynalazku jest przedłużenie żywotności dźwigni sterującej.

Rozdzielacz łączy źródło zasilania z odbiornikiem i spływem. Zawiera on dwa współosiowe suwaki (6, 7). Suwak (7), stanowiący zawór zasilający, składa się z części cylindrycznej z osiowym otworem (23) oraz z części stożkowej z otworem (20) współosiowym z otworem (23). W otworze (20) suwaka (7) znajduje się tłoczek (8). Drugi suwak (6), stanowiący zawór spływowy, umieszczony jest współosiowo i naprzeciwko suwaka (7), i jest połączony z dźwignią sterującą (12). (1 zastrzeżenie)

F15B
E21D

P. 240547

11.02.1983

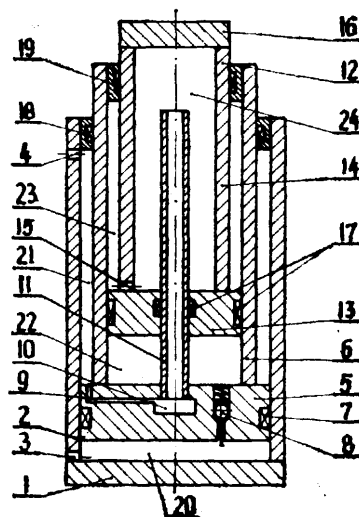
Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych
„FAZOS”, Tarnowskie Góry, Polska (Krystian Jany,
Jerzy Kwieciński, Jerzy Rurański).

Teleskopowy siłownik

Celem wynalazku jest opracowanie takiej konstrukcji siłownika, która ma zasilanie zewnętrzne tylko przy cylindrze pierwszego stopnia wysuwne.

Teleskopowy siłownik ma dwa stopnie wysuwne, przy czym dno cylindra II (5) ma rabujący otwór (10), który połączony jest z nadłokową komorą I (21) poprzez rabujący kanałek (9), a z dnem cylindra II (5) połączona jest nierozłącznie lub rozłącznie przelewowa rurka (11), umieszczona przesuwnie w otworze tłoka (13) tłoczyska (12). Rurka tłoczyska (14) ma przelewowy otwór (15), łączący komorę tłoczyska (24) z komorą nadłokową II (23).

Długość przelewowej rurki (11) jest określona tak, aby jej koniec był poniżej dolnej krawędzi końcówki tłoczyska (16), w przypadku zsunięcia siłownika, ale powyżej górnej krawędzi tłoka (13) w przypadku rozsunięcia. (3 zastrzeżenia)

F16B
G01F

P. 240418

02.02.1983

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Technicznej Obsługi Rolnictwa, Żdżary k/Lodzi, Polska (Miroslaw Nowakowski, Eugeniusz Skwarło, Stanisław Stańczyk).

Zacisk sprężysty szybkiego mocowania

Celem **wynalazku** jest umożliwienie precyzyjnego i szybkiego nastawienia zacisku w wybranym położeniu.

Zacisk składa się z korpusu (1) z przelotowym otworem (2) oraz z dwóch wygiętych sprężyn płaskich (4) przymocowanych do korpusu (1) w jednym końcu po obu jego stronach, przy czym w sprężynach (4) nad i pod otworem (2) w korpusie (1) wykonane są otwory (5) większe od otworu (2) znajdującego się w korpusie (1). (4 zastrzeżenia)

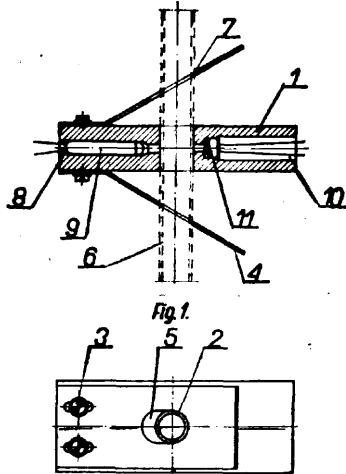

Fig. 2.

F16B

P. 240425

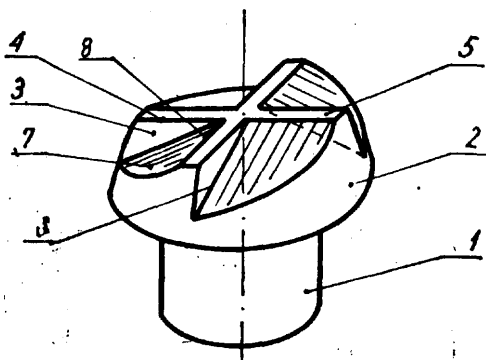
04.02.1983

Fabryka Wyrobów z Proszków Spiekanych, Łomianki, Polska (Jerzy Matuszewski).

Śruba **nieodkręcalna**, zwłaszcza do **wyłącznika** zapłonu z blokadą

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji śruby zabezpieczającej przed przypadkowym zakręceniem we wstępnej fazie montażu.

Śruba **składa się** z gwintowanego trzonu (1) i łba śruby (2). Powierzchnia oporowa (3) stanowi część wgłębienia o ściankach równoległych do osi **śruby** i nie przechodząca poza nią. Powierzchnia oporowa (3) ma wspólną krawędź górną (4) z powierzchnią ograniczającą (5) od góry łeb śruby (2) i krawędź dolną (6) wspólną z powierzchnią ślizgową (7). Powierzchnia ślizgowa (7) może być płaszczyzną lub powierzchnią śrubową o dowolnym zarysie. (1 zastrzeżenie)

F16D

P. 240378

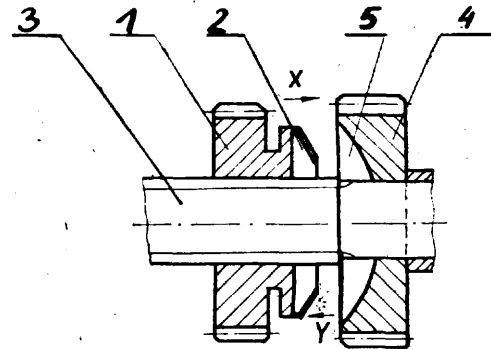
31.01.1983

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Edward **Rejman**, Zygmunt Cisek, Wiesław Zylski).

Sprzęgło kłowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia naprężeń w wieńcu i piaście koła czynnego sprzęgła kłowego, jak również zmniejszenia wymiarów jego kół zębatach w kierunku osiowym.

Sprzęgło charakteryzuje się tym, że jego koło zębate (1) czynne ma co najmniej dwa kły (2) w kształcie wycinka pierścienia o poboczniczy stożka ściętego ograniczonego dwoma parami płaszczyzn równoległych „ π_1 ” i „ π_2 ” nachylonych do osi symetrii koła pod kątem „ γ ”, wynikającym z wielkości luzu niezbędnego do włączania sprzęgła. Z kolei koło zębate (4) bierne ma gniazda (5) mające w kierunku strzałki „X” kształt prostokąta, a w przekroju osiowym kształt odcinka kołowego. (1 zastrzeżenie)

F16F

P. 240401

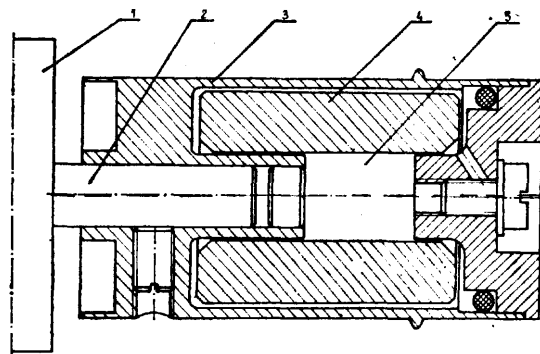
01.02.1983

Krakowska Fabryka Aparatów Pomiarowych „MCRA-KFAP”, Kraków, Polska (Leszek **Chwirut**).

Tłumik drgań obrotowych

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji tłumika o zwiększonej skuteczności tłumienia, nie wymagającej regulacji podczas montażu oraz charakteryzującej się zmniejszoną wrażliwością na korozję i zawilgocenie.

Tłumik drgań obrotowych wałków napędowych silników skokowych, mechanizmów napędzających taśmę czytelnika oraz mechanizmów pomiarowych, według wynalazku **charakteryzuje się** tym, że wałec (3) napędzający taśmę czytelnika stanowi jednocześnie obudowę tłumika, wewnątrz której, zanurzony w oleju (5) silikonowym o dużym współczynniku lepkości dynamicznej, jest usytuowany element (4) bezwładnościowy. Obudowa tłumika drgań obrotowych, którą stanowi wałec (3) napędzający jest szczelnie zamknięta. (2 zastrzeżenia)

F16H

P. 240419

02.02.1983

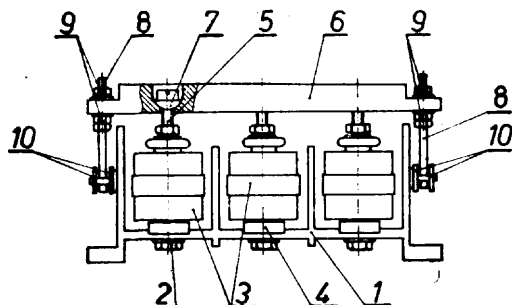
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Aparatury Manewrowej „ORAM”, Łódź, Polska (Marian **Bielicki**, Zbigniew Wierchniewski).

Mechanizm napędowy łącznika próżniowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mechanizmu napędowego zapewniającego uzyskanie łącznika próżniowego o dużej trwałości mechanicznej i prostej budowie, przy równoczesnych małych wymiarach obrysowych.

Mechanizm napędowy zawiera próżniowe komory gaszeniowe przymocowane sztywno do podstawy łącznika i połączone bezpośrednio, od strony styków nieruchomych, z zaciskami łącznika.

Mechanizm według wynalazku stanowi co najmniej jeden układ korbowo-wodzikowy, który jest połączony z trzpieniami (5) styków ruchomych próżniowych komór gaszeniowych (3) za pośrednictwem trawersy (6) i członów przegubowych (7). <4 zastrzeżenia>

F16H

P. 240520

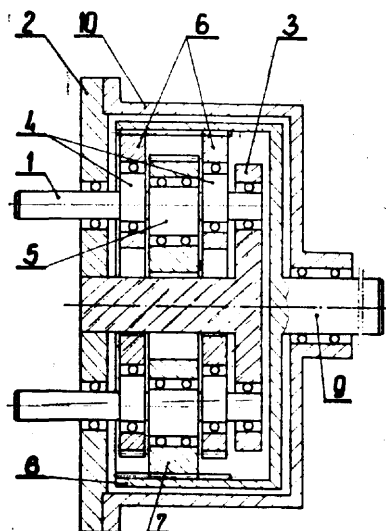
09.02.1983

Centrum Techniki Okrętowej, Gdańsk, Polska (Jan Piotrowski, Władysław Wiśniewski).

Przekładnia zębata obiegowa z napędem wielodrożnym

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji przekładni napędzanej większą ilością silników.

Przekładnia ma co najmniej dwa napędowe wałki (1) osadzone na końcach przez łożyska toczne w nieruchomym jarzmie (3). Na napędowych wałkach (1) są zamocowane mimośrodowo (4) i (5), na których są osadzone obiegowe koła zębata (6) i (7). (1 zastrzeżenie)

F16H
B02C

P. 245585

27.07.1982

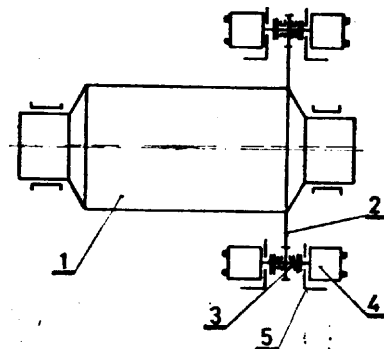
Pomorskie Zakłady Budowy Maszyn „Zremb-Makrum”, Bydgoszcz, Polska (Piotr Świątkiewicz, Karol Jankowski, Mieczysław Gackowski, Robert Zemło, Krzysztof Switka).

Napęd hydrauliczny, zwłaszcza do młynów mielnikowych, wyposażony w układ silników hydraulicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego napędu młynów który pozwoliłby na wyeliminowanie drogiego silników, i układów rozruchowych.

Istota wynalazku polega na tym, że napęd wyposażony jest w układ silników hydraulicznych (4) zamocowanych do konstrukcji kształtowej (5), sprzęgniętych poprzez zębniak (3) z wieńcem zębatym (2) napędzającym walczyk urządzenia napędzanego (1).

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w przemyśle spożywczym i maszynowym. (1 zastrzeżenie)

F16K

P. 240359

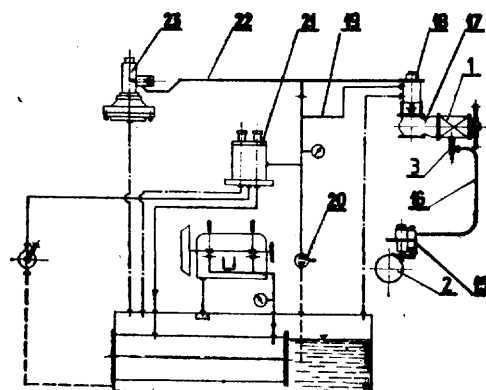
31.01.1983

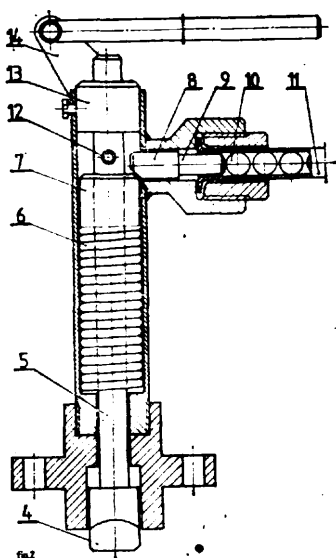
Raciborskie Zakłady Chemii Gospodarczej „Pollena”, Racibórz, Polska (Bronisław Skowryba).

Układ wspomagający do zaworu szybkozamykającego współpracującego z turbiną, zwłaszcza cieplną

Celem wynalazku jest zapewnienie szybkiego i pewnego działania zaworu, a tym samym zabezpieczenie pompy przed uszkodzeniami, niezależnie od warunków pracy.

Układ zawiera zabudowany w wale turbiny regulator bezpieczeństwa (2) i układ dźwigniowy regulatora bezpieczeństwa (15) połączony przewodem (16) z wspomagaczem (3). Wspomagacz (3) połączony jest z zaworem szybkozamykającym (1) zabudowanym we wspólnym korpusie z zaworem regulacyjnym (17) sprzęgniętym z serwowmotorem (18), który następnie przewodem (19) poprzez zespół zaworów (21) połączony jest z pompą zasilającą (20), zaś przewodem (22) połączony jest z regulatorem różnicowym (23). Wspomagacz (3) ma połączony nierozłącznie z zaczepem (4) zaworu szybkozamykającego (1) trzpień (5), osadzony przesuwany do trzpienia (5) element sprężysty (6), zbijak (7) oraz bolec (12) osadzony sztywno na trzpieniu (5). (1 zastrzeżenie)

F24D

P. 240465

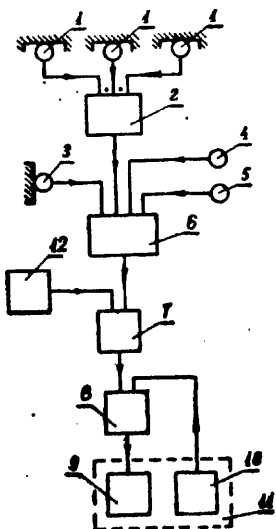
07.02.1983

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP”, Warszawa, Polska (Barbara Omylińska, Andrzej Serwach).

Układ optymalizacji dostaw czynnika grzejjego do przemysłowego węzła grzejjego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu optymalizacji dostaw czynnika grzejjego do przemysłowego węzła grzejjego zasilającego instalację centralnego ogrzewania i instalację nagrzewnic wentylacyjnych z automatyczną regulacją przepływu.

Układ składa się z czujników temperatury wewnętrznej (1) czujnika temperatury zewnętrznej (3), czujnika temperatury czynnika grzejjego (4), czujnika temperatury powietrza nawiewu (5), zespołu uśredniającego temperaturę wewnętrzną (2), zespołu odwzorowującego adaptacyjny model matematyczny obiektu (6), dwustawnego regulatora temperatury (7), zespołu logicznego (8) i zegara (12). Na podstawie sygnałów z czujników temperatury i sygnału z zespołu odwzorowującego adaptacyjny model matematyczny obiektu (6) oraz sygnału z zegara (12) na wyjściu zespołu logicznego (8) występuje sygnał, który podany na elektromagnes regulatora różnicy ciśnień (9) powoduje przepływ lub odcięcie przepływu w instalacji nagrzewnic wentylacyjnych (11). Sygnał z obwodu zasilającego silnik dmuchawy (10) podany na wejście zespołu logicznego (8) powoduje wystąpienie na jego wyjściu, niezależnie od sygnału wyjściowego z dwu-

stawnego regulatora temperatury (7) sygnału, który podany na elektromagnes regulatora różnicy ciśnień (9) powoduje odcięcie przepływu w instalacji nagrzewnic wentylacyjnych (11) w przypadku braku zasilania silnika dmuchawy (10). (2 zastrzeżenia)

F24D

P. 244144 T

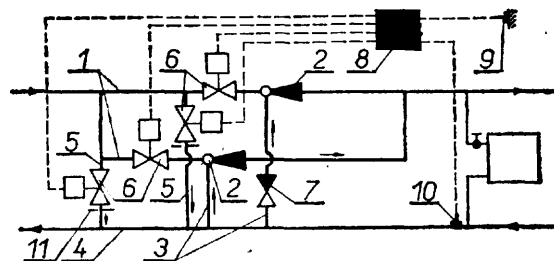
12.10.1983

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Syposz, Alojzy Markwart).

Układ regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym o dwóch równoległe połączonych hydroelewatorach.

Układ regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym zawiera regulator ogrzewania (8) współpracujący z zaworami regulacyjnymi (6) do regulacji dwustawnej i z czynnikiem temperatury (9 i 10). Zawory regulacyjne (6) osadzone są w przewodach zasilających (1) hydroelewatory (2) w czynnikiem grzewczym i w przewodach upustowych (5) z przewodów zasilających (1). W rurze podsysającej (3) jednego z hydroelewatorów (2) lub w przewodzie zasilającym (1) za jednym z hydroelewatorów (2) osadzony jest samoczynny zawór zwrotny (7). Ponadto za zaworami regulacyjnymi (6) osadzonymi w przewodach upustowych (5) zainstalowane są kryzy (11) dławiące. (2 zastrzeżenia)

F24D

P. 244145 T

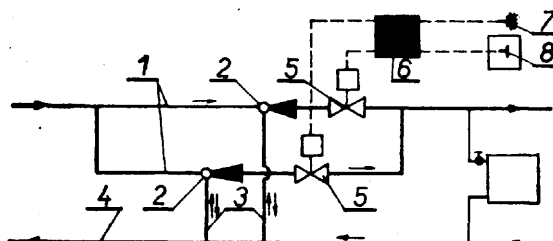
12.10.1983

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Syposz, Alojzy Markwart).

Układ regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym o dwóch równoległe połączonych hydroelewatorach.

Układ regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym zawiera regulator ogrzewania (6) współpracujący z zaworami regulacyjnymi (5) do regulacji dwustawnej i z czujnikiem (7) temperatury powietrza zewnętrznego oraz czujnikiem (8) temperatury wnętrza ogrzewanych pomieszczeń. Zawory regulacyjne (5) osadzone są w przewodach zasilających (1) węzeł cieplny w czynnikiem grzewczym, za hydroelewatorami (2) po stronie niskich parametrów fizycznych czynnika grzewczego. (2 zastrzeżenia)

F24D

P. 244146 T

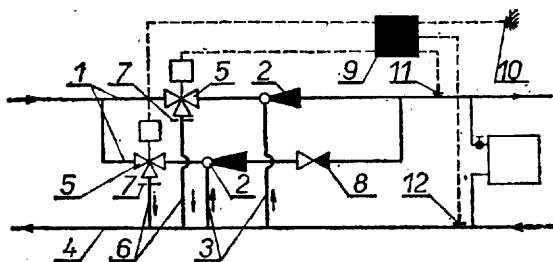
12.10.1983

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Syposz, Alojzy Markwart).

Układ regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regulacji dostawy ciepła w węźle **hydroelewatorowym** o dwóch równolegle połączonych hydroelewatorach.

Układ regulacji dostawy ciepła w węźle hydroelewatorowym zawiera regulator ogrzewania (9) współpracujący z dwudrogowymi zaworami regulacyjnymi (5) oraz czujnikami (10, 11 i 12) temperatury powietrza zewnętrznego, temperatury zasilającego węzeł cieplny czynnika grzewczego i temperatury powrotnego czynnika grzewczego. Dwudrogowe zawory regulacyjne (5) osadzone są w przewodach zasilających (1) w czynniki grzewczy hydroelewatory (2). Zawory (5) łączą alternatywnie przewody zasilające (1) z hydroelewatorami (2) albo z przewodem powrotnym (4) sieci cieplnej. W przewodzie zasilającym (1) lufa w rurze podsysającej (3) jednego z hydroelewatorów (2) osadzony jest samoczynny zawór zwrotny (8), natomiast w przewodach upustowych (6) zainstalowane są kryzy dławiące (7). (2 zastrzeżenia)

F28D
C23C

P. 240563

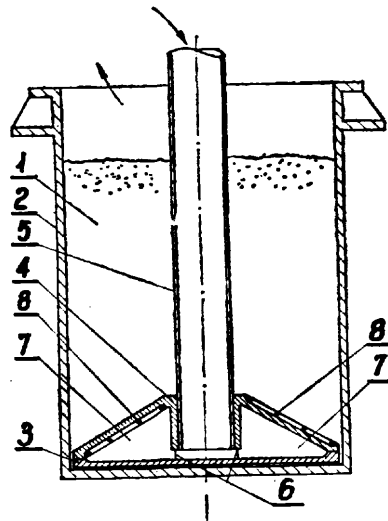
12.02.1983

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jerzy Liszka, Ryszard Lech, Barbara Chlubny, Kazimierz Mikula).

Wymiennik ciepła przeponowy

Wymiennik ciepła przeponowy zawiera dystrybutor (3, 4) powietrza jako czynnika fluidyzującego, usytuowany w zbiorniku (2) pod stałą fazą fluidalną (1), którą jest drobnoziarnisty materiał zmieszany z **drobnoziarnistym** paliwem stałym. W czasie eksploatacji **wymiennik** jest zanurzony w kąpieli metalowej.

Zaletą wymiennika ciepła przeponowego, według wynalazku, w porównaniu ze znanymi wymiennikami ciepła, w których jest ogrzewana kąpiel stopionego cynku poprzez ściany wanny cynkowej, jest mniejsze o 10–20% zużycie energii cieplnej na jednostkę powierzchni przedmiotu metalizowanego, zaś w porównaniu z elektrycznym grzejnikiem oporowym jest ponad dwukrotnie mniejsze zużycie energii cieplnej, odniesione do paliwa umownego. (8 zastrzeżeń)

F28D
F01P

P. 245131

15.12.1983

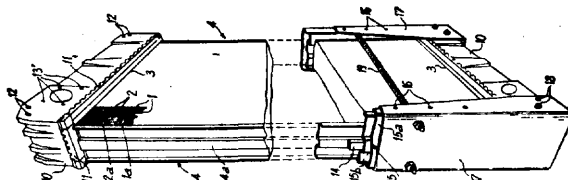
Pierwszeństwo: 16.12.1982 - Francja (nr 8221114)

Societe Anonyme Des Usines Chaussen, Asnieres, Francja.

Wymiennik ciepła, zwłaszcza chłodnica do samochodów ciężarowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania tańszej konstrukcji wymiennika ciepła niewrażliwego na odkształcenia i wibracje.

Wymiennik ciepła składa się z rur obiegowych (1) umieszczonych w płytach zbiorczych (3) i dołączonych do elementów rozpraszających (2), przy czym płyty zbiorcze są przykryte komorami wodnymi (10) ze sztywnego materiału kształtowanego, zaś obrzeża boczne (4) są rozmieszczone pomiędzy płytami zbiorczymi w sposób niezależny od tych płyt zbiorczych w celu utworzenia pomiędzy nimi usztywniającej rozporzki. Z jednej strony płyty zbiorcze (3) zawierają co najmniej jedną część odkształcalną pomiędzy ich częścią mieszczącą rury (1) i ich częścią połączoną z komorami wodnymi (10), zaś z drugiej strony komory wodne są połączone sztywno do bocznych stojaków (15) tworząc z nimi sztywną ramę. (7 zastrzeżeń)

Dział G
FIZYKA

G01B

P. 235720

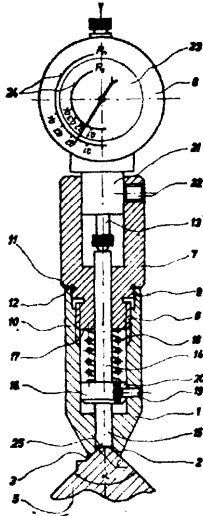
30.03.1982

Fabryka Pras Specjalnych i Tłoczników „**Ponar-Hydomat**”, Warszawa, Polska (Romuald Trzeciński).

Przyrząd do pomiaru małych promieni wypukłych powierzchni łukowych, stanowiących elementy przejść pomiędzy zbieżnymi płaszczyznami, zwłaszcza na tnących krawędziach matryc

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia dokonywania pomiarów małych promieni łuków, w warunkach warsztatowych podczas obróbki krawędzi pomiędzy zbieżnymi płaszczyznami.

Przyrząd ma stopkę (1) zakończoną **pryzmą** (2) do osadzania na zbieżnych płaszczyznach przedmiotu (5). Stopka (1) jest zespolona z łącznikiem (7), w którym jest osadzony przyrząd pomiarowy, korzystnie czujnik zegarowy (8). W stopce (1) i łączniku (7) jest osadzony suwliwie, korzystnie wymienny trzpień pośredniczący (14) dociskany dociskiem mierniczym w kierunku pryzmowego zakończenia stopki (1). Do sprawdzenia regularności łuku służy wymienny trzpień pośredniczący (14) z końcówką skośną. (3 zastrzeżenia)

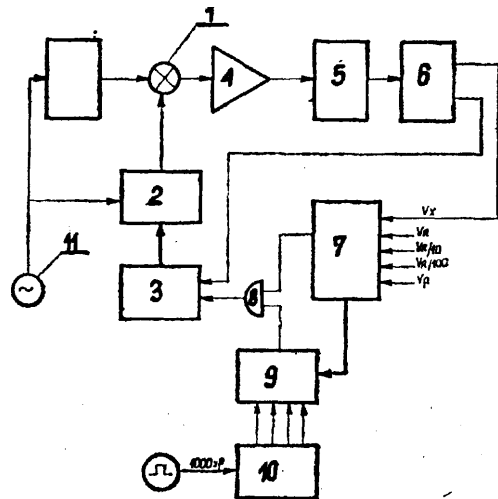

zlicza się w liczniku (3) impulsy o częstotliwości 1000 razy większej od częstotliwości pomiarowego generatora (11) w przypadku, gdy napięcie proporcjonalne do modułu **sygnału** rozrównoważenia jest większe od napięcia odniesienia (**VR**), natomiast impulsy o częstotliwości 100 razy większej zlicza się w przypadku, gdy napięcie proporcjonalne do modułu sygnału rozrównoważenia znajduje się w przedziale pomiędzy

napięciami odniesienia (**VR** i $\frac{1}{10} \text{VR}$), zaś o częstotli-

wości 10 razy większej w przypadku napięcia z przedziału ($\frac{1}{10} \text{VR}$ i $\frac{1}{100} \text{VR}$).

Wynalazek **ma** zastosowanie w automatyce elektronicznej, głównie w automatycznych wagach elektronicznych. (1 zastrzeżenie)

G01J

P. 240366

31.01.1983

Fabryka Urządzeń Okrętowych „**TECHMET**”, Pruszcz Gdański, Polska (Krzysztof Górka, Zbigniew Więckowski, Robert **Zamajski**).

Sposób pomiaru stopnia zużycia ultrafioletowej lampy i układ do pomiaru stopnia zużycia ultrafioletowej lampy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, pozwalających zwiększyć dokładność pomiaru stopnia zużycia ultrafioletowej lampy emitującej promieniowanie bakterioobójcze w wodzie, powietrzu lub w innych ośrodkach.

Sposób według wynalazku polega na wybraniu, jednego z wielu, dokładnie określonego impulsu zapłonowego, powstającego jeden raz na pół okresu sieci zasilającej ultrafioletową lampę (2) oraz formowaniu na impuls prostokątny o stałej amplitudzie i zmiennej szerokości proporcjonalnej do natężenia promieniowania emitowanego przez ultrafioletową lampę (2). Wynik porównywany jest z wzorcowymi parametrami ultrafioletowej lampy (2).

Układ **ma** pomiarową sondę (1) wykonaną z metalu przewodzącego prąd elektryczny, która jest umieszczona na zewnątrz lub wewnątrz ultrafioletowej lampy (2) w przestrzeni międzykatodowej w określonej i stałej odległości od jednej z elektrod ultrafioletowej lampy (2). Pomiarowa sonda (1) współpracuje z układem formowania i selekcji sygnału (3).

(2 zastrzeżenia)

G01G

P. 240431

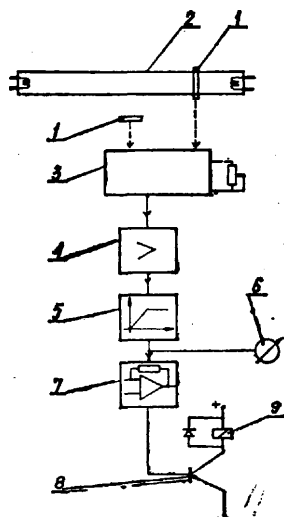
04.02.1983

Instytut Komputerowy Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (**Janusz Paterman**, Wanda Banaszewska, Teresa Kramarowska, Janusz Fiut, Bogusław Żyboriski).

**Sposób automatycznego równoważenia
pomiarowych układów kompensacyjnych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego skrócenie czasu trwania procesu równoważenia układów kompensacyjnych przy znacznym uproszczeniu konstrukcyjnym układu realizującego sposób.

W sposobie według wynalazku sygnał proporcjonalny do składowej **stołoprądowej** sygnału rozrównoważenia układu kompensacyjnego przetwarza się za pomocą operacyjnego prostownika (6) na sygnał sterujący kierunkiem zliczania rewersyjnego licznika (3) oraz na napięcie proporcjonalne do modułu sygnału rozrównoważenia, które dalej porównuje się w zespol. $\frac{1}{10} \text{VR}$ i $\frac{1}{100} \text{VR}$ trzema napięciami odniesienia (**VR**, $\frac{1}{10} \text{VR}$, $\frac{1}{100} \text{VR}$) i w efekcie porównania wybiera się częstotliwości impulsów zliczanych tak, że

G01L

P. 240504

08.02.1983

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 103944

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jan Kosmol, Henryk Ludyga).

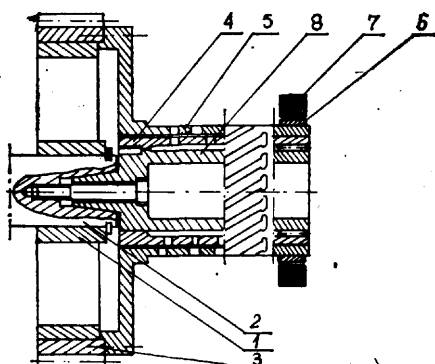
Miernik momentu obrotowego

Celem wynalazku jest zmniejszenie wymiarów długościowych miernika.

Miernik momentu obrotowego służy do mierzenia momentu obrotowego na obracającym się wale z wysięgowo zamocowanym kołem zębatym, które przenosi cały mierzony moment obrotowy.

Miernik ma koło zębate (3), zębra i piastę (1) osadzoną na wałku wysięgowym (2). Tuleja (4) z naciętymi prawoskrętnie rowkami połączona jest z kołem zębatym (3) i z drugą współosiową tuleją (5), która ma nacięte lewoskrętnie rowki. Tuleja (5) połączona jest z wałkiem (2). Miernik ma dwa czujniki indukcyjne solenoidalne (7) osadzone w korpusie miernika. Strumień magnetyczny zamyka się poprzez rdzeń (6), osadzony na wspólnym końcu tulei (4) i (5).

(1 zastrzeżenie)

G01L

P. 240505

08.02.1983

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 103944

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jan Kosmol).

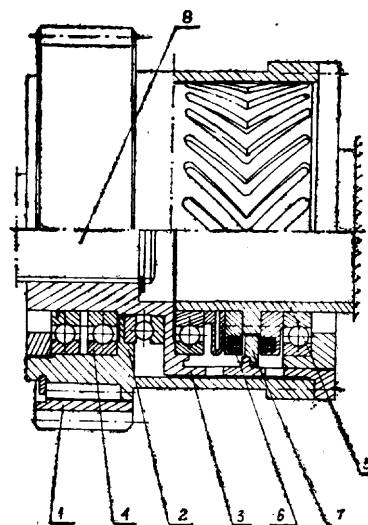
Miernik momentu obrotowego

Celem wynalazku jest zmniejszenie wymiarów długościowych miernika oraz umożliwienie podłączenia go do wałków wysięgowych.

Miernik ma tuleję (3) osadzoną na wale (8). Nacięte rowki lewo- i prawoskrętne na tulei (3) powodują,

że powstałe pręty łączą zworę pomiarową (7) z końcami tulei (3), a jednocześnie przenoszą cały mierzony moment skręcający. Druga współosiowa tuleja (2), złączona tuleją (3) i osadzona względem niej obrotowo za pośrednictwem łożysk (4) przenosi mierzony moment skręcający na koło zębate (1).

(1 zastrzeżenie)

G01N

P. 240305

25.01.1983

Centralny Związek Przemysłu Mleczarskiego, Zakład Produkcji Biopreparatów Mleczarskich, Olsztyn, Polska (Andrzej Fetliński, Danuta Jachimowicz).

Sposób wytwarzania zawiesiny bakteriofagów do oznaczania oporności fagowej szczepionek mleczarskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania takich zawiesin fagowych, które zawierałyby zestaw typów wirusów reprezentatywny dla środowiska biologicznego zakładów mleczarskich i byłyby odporne w stosunku do tych fagów.

Sposób wytwarzania zawiesiny bakteriofagów do oznaczania oporności fagowej szczepionek mleczarskich charakteryzuje się tym, że serwatkę pozbawioną substancji hamujących, klaruje się, oczyszcza i neutralizuje do pH 6,5 - 7,0, po czym oczyszcza się mikrobiologicznie przez odkażanie chloroformem lub wirowanie baktiofugacyjne lub sączenie na filtrach bakteriologicznych.

(2 zastrzeżenia)

G01N

P. 240503

08.02.1983

Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego, Tarnów, Polska (Natalia Danilczyk, Jadwiga Dąbrowska, Marian Gucwa, Ewa Mazur, Bronisław Ziobroń).

Sposób oznaczania cykloheksanonu w oksymie cykloheksanonu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie oznaczania z dużą dokładnością nawet śladów cykloheksanonu w mieszaninie zawierającej cykloheksanon i oksym cykloheksanonu, przy użyciu standardowej aparatury chromatograficznej, ze stalowymi kolumnami, bez konieczności usuwania oksymu cykloheksanonu z próbki chromatografowaniem.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego wypełnienie kolumny chromatograficznej stosuje się olej silikonowy na nośniku diatomitowym. Analizowaną próbkę dozjuje się do chromatografu w postaci roztworu w rozpuszczalniku organicznym lub w postaci stopionej.

(2 zastrzeżenia)

G01N

P. 240561

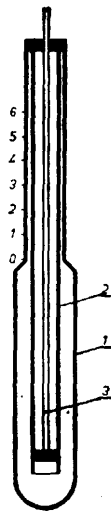
12.02.1983

Łódzka Spółdzielnia Mleczarska, Łódź, Polska (Krzysztof Wesołowski, Roman Puchalski).

Tłuszczomierz

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji tłuszczomierza łatwej do czyszczenia.

Tłuszczomierz do oznaczania metodą techniczną zawartości tłuszczu ma cylindryczny korpus (1) wykonany z przezroczystego materiału, zaślepiony z jednego końca, który w swej górnej części jest **przewężony**, przy czym w cylindryczny korpus (1) ma wsuniętą rurkę (2) o średnicy mniejszej tak, że **między** wewnętrzną ścianką korpusu (1) a zewnętrzną ścianką rurki (2) jest szczelina. W rurce (2) jest umieszczony tłok (3). (1 zastrzeżenie)

G01N

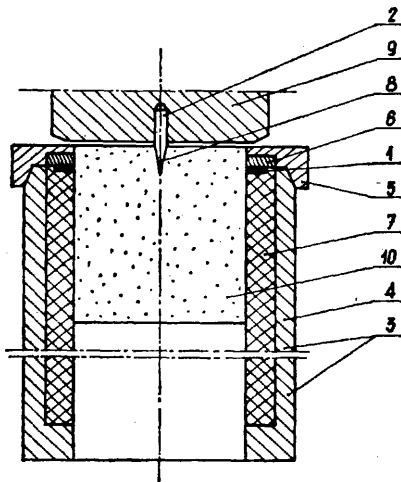
P. 243467 T

17.08.1983

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Ryszard Chromy, Magdalena Gawlikowska, Tadeusz Grochal, Roman Ryglicki).

Przyrząd do **pomiaru** zmian wilgotności standardowych próbek masy formierskiej

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie opracowania konstrukcji przyrządu umożliwiającej pomiar **przemieszczania** się stref w masie formierskiej o zróżnicowanej wilgotności, zapewniającej dużą dokładność pomiaru, jak również eliminującej możliwość **powstawania** zwarć oraz zmniejszającej do minimum niekorzystny dla pomiaru wpływ oporności przebicia pomiędzy elektrodami i badanym materiałem.

Przyrząd ma dwie elektrody pierścieniową (1), usytuowaną w dwuczęściowej tulei pomiarowej (3), oraz prętową (2), zamocowaną osiowo na powierzchni pieca (9), przy czym obie elektrody podłączone są do elektrycznego układu pomiarowego **oporności**, wyposażonego w rejestrator. (4 zastrzeżenia)

G01P

P. 240551

11.02.1983

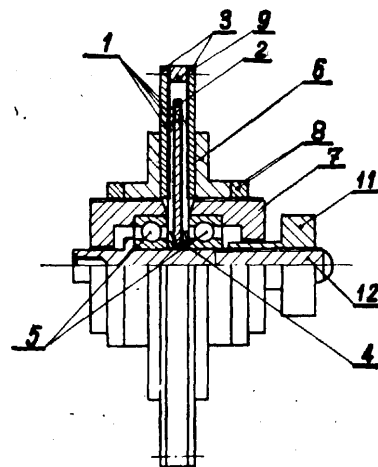
Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Mieczysław Fidos, Bogdan Gradowski, Mirosław Kozłowski, Ryszard Kluszo, Stefan Jakubowicz, Ryszard Kowalski).

Sposób i **urządzenie** do pomiaru prędkości obrotowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pomiaru **bardzo** małej prędkości obrotowej oraz urządzenia o zwartej i odpornej na wstrząsy konstrukcji.

Sposób pomiaru prędkości obrotowej polega na wykorzystaniu cyklicznie modulowanej pojemności o częstotliwości modulacji proporcjonalnej do obrotów badanego ciała. **Zmodulowaną** pojemność włącza się w obwód multiwibratora i filtru dolnoprzepustowego w celu otrzymania sygnału elektrycznego w postaci sinusoidy o częstotliwości proporcjonalnej do obrotów. Sygnał **ten** jest następnie przekształcany elektronicznie do odczytu analogowego lub cyfrowego.

Urządzenie składa się korzystnie z tarcz (2) i (3) osadzonych na wspólnej osi (12), które **to** tarcze obracając się względem siebie z prędkością obrotową badanego ciała, mają na swojej powierzchni rozmieszczone promieniowo według ustalonego poskoiku segmenty (1) w kształcie wycinków koła, wykonane z materiału przewodzącego prąd elektryczny i tworzące elementarne kondensatory o zmieniającej się pojemności w zależności od ich wzajemnego ustawienia. Poprzez połączenie segmentów (1) tarczy ruchomej (2) na obwodzie wewnętrznym, zaś segmentów tarcz nieruchomych (3) na obwodzie zewnętrznym uzyskano wypadkowy kondensator. Kontakt elektryczny z okładzinami wypadkowego kondensatora **uzyskano** poprzez pierścienie kontaktowe (4) dociśnięte do obu stron poprzez pierścienie kontaktowe (9), którymi zwarto obwodowe połączenia segmentów (1) tarcz nieruchomych (3). Odległość między tarczami (2) i (3) jest regulowana za pomocą tulei dystansowych (6) nakręconych na tuleje łożyskowe (7) i kontrolowanych pierścieniami (8). (6 zastrzeżeń)

G01R

P. 240480

08.02.1983

Naukowo-Produkcyjne Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Mirosław Tarnowski).

Sposób zwiększenia dokładności pomiarów małych zmian parametrów elektrycznych

Wynalazek dotyczy sposobu zwiększenia dokładności pomiarów małych zmian parametrów elektrycznych, zwłaszcza zmian napięcia stabilizacji lub napięcia referencyjnego w elektronicznych elementach dyskretnych i w układach scalonych.

Sposób według wynalazku polega na zwiększeniu dokładności testera przez zmniejszenie zakresu pomiarowego i dokonywanie pomiarów napięcia jako różnicy z napięciem odniesienia, w którym zastosowano element półprzewodnikowy pochodzący z aktualnie mierzonej partii produkcyjnej. Pomiary te nie wymagają znajomości wartości parametrów elementów zastosowanych w układzie odniesienia, konieczne jest tylko poprawne ich funkcjonowanie.

(1 zastrzeżenie)

G01R

P. 240493

08.02.1983

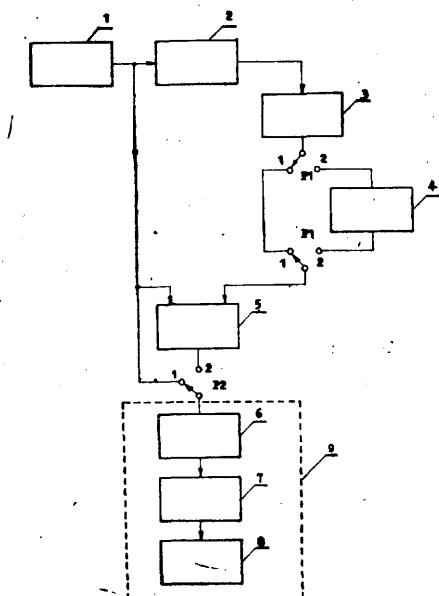
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Ludwik Spirański, Jadwiga Lal, Edward Stolarski).

Sposób i układ do pomiaru bardzo małych wartości współczynnika zniekształceń nieliniowych metodą kompensacji składowej podstawowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie pomiaru bardzo małych wartości współczynnika zniekształceń nieliniowych na przykład rzędu 10^{-5} , zwłaszcza wzmacniaczy szerokopasmowych wysokiej klasy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wyznacza się stosunek wartości pierwiastka z funkcji autokorelacji sygnału wyjściowego czwórnik badanego (2) po skompensowaniu składowej o częstotliwości sygnału pobudzającego do wartości pierwiastka z funkcji autokorelacji sygnału pobudzającego, dla argumentów będących krotnościami okresu sygnału pobudzającego.

Układ zawierający miernik korelacyjny składający się z układu realizującego pierwiastek funkcji autokorelacji, włączonego między wyjście przełącznika zakresów i wejście układu ekspozycji wyniku, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wejście miernika korelacyjnego (9) poprzez przełącznik (P2) połączone jest z wyjściem generatora sygnału sinusoidalnego (1) oraz z wyjściem wzmacniacza różnicowego (5), którego jedno wejście jest połączone z wyjściem generatora sygnału sinusoidalnego (1), drugie wejście natomiast jest połączone z wyjściem tłumika regulowanego (3) bezpośrednio, lub poprzez, mogący

być wyłączony z układu za pomocą klucza (P1), inwerter (4), wejście którego z kolei jest połączone z wyjściem czwórnik badanego (2) pobudzanego z generatora sygnału sinusoidalnego (1). (2 zastrzeżenia)

G01R

P. 240550

11.02.1983

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego Warszawa, Polska (Józef Kapica Józef Wójcik).

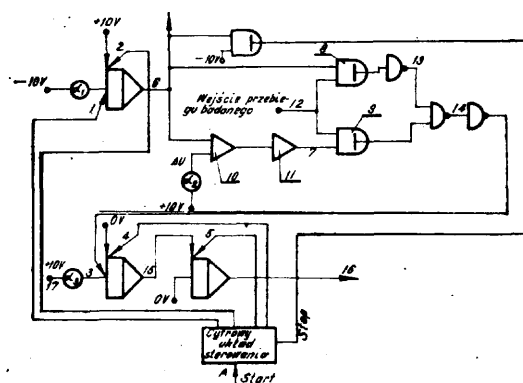
Sposób wyznaczania gęstości rozkładu prawdopodobieństwa procesów stacjonarnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pozwalającego w krótkim czasie wyznaczyć gęstość rozkładu prawdopodobieństwa procesów stacjonarnych zdeterminowanych i losowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że najpierw wytwarza się napięciowy przebieg piłokształtny (1) o dobranym czasie trwania, który podaje się do dwóch komparatorów (8, 9), do pierwszego (8) bezpośrednio, a do drugiego (9) przez sumator (10) i inwerter (11), przy czym w sumatorze (10) do sygnału piły dodaje się sygnał rozbieżności (ΔU), a na obydwa komparatory, przez drugie wejścia (12) wprowadza się badany przebieg losowy, po czym w obu komparatorach (8 i 9) oba przebiegi porównuje się i obcina oddzielnie, a następnie pierwszy z nich odwraca się i odejmuje od drugiego (14), po czym wynik steruje całkowaniem napięcia (17) w każdym przedziale pomiarowym (4, 5).

Wartość sygnału (15) pod koniec każdego cyklu pomiarowego przekazuje się do zapamiętania na następny cykl pomiarowy, do następnego integratora, a następnie rejestruje w dowolnym układzie rejestracji. Dokładność pomiaru zwiększa się przez wydłużenie czasu trwania sygnału piłokształtnego (6) i przez zmniejszenie sygnału rozbieżności (ΔU).

(2 zastrzeżenia)

G01R

P. 244012 T

03.10.1983

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Władysław Józefik, Jan Pietrasieński).

Sposób automatycznego diagnozowania stanu obiektów złożonych

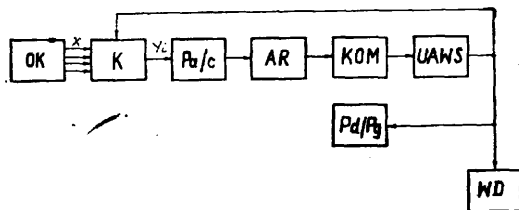
Sposób według wynalazku polega na tym, że wybranym dla danego obiektu punktom kontrolnym przypisuje się kolejne numery sprawdzeń w następujący sposób: dokonuje się sprawdzenia pierwszego, dowolnego punktu kontrolnego oznaczając go liczbą 1, a następnie w zależności od wyniku sprawdzenia, pozytywnego czy negatywnego, wybiera się do sprawdzenia następny punkt kontrolny i przypisuje się mu numer $m = 2n + A$, gdzie n jest numerem poprzedniego sprawdzonego punktu kontrolnego, a A jest zmienną, która przyjmuje wartość równą 1, jeśli wynik

sprawdzenia punktu n jest pozytywny, bądź wartość równą 0 jeśli wynik tego sprawdzenia jest negatywny.

Według powyższej zależności ustala się numery wszystkich punktów kontrolnych oraz numery, które stanowią końcowy etap lokalizacji uszkodzeń. Informacje z tak uporządkowanych punktów kontrolnych podaje się do wejść komutatora (**K**), po czym cechę wybranego punktu z wyjścia komutatora porównuje się w komparatorze (**KOM**) ze znanymi wartościami odniesienia. **Wynik** porównania analizuje się w układzie analizy wyników sprawdzenia (**UAWS**). Sygnałem wyjściowym układu (**UAWS**), którym jest „1” w przypadku wyniku pozytywnego, a „0” w przypadku przeciwnym steruje się komutator (**K**) powodując sprawdzenie następnego m punktu kontrolnego zgodnie z zależnością $m = 2n + A$. W powyższy sposób sprawdza się kolejne punkty kontrolne.

Sposób znajduje zastosowanie dla wszystkich obiektów charakteryzujących się dużą złożonością.

(1 zastrzeżenie)

G02F

P. 240521

09.02.1983

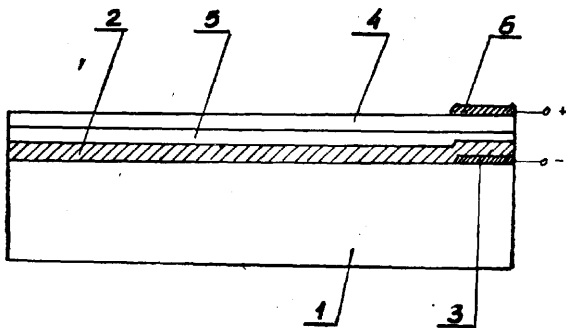
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 239960

Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Edward Leja, Konstanty Marszałek).

Układ optoelektroniczny

Celem wynalazku jest umożliwienie zautomatyzowania regulacji natężenia światła przepuszczalnego.

Układ optoelektroniczny zawiera płytkę szklaną (1), mającą przewodzącą warstwę przezroczystą (2), do której jest przyłączona elektroda metaliczna (3). Warstwa elektrochromowa (5) jest zamknięta pomiędzy przewodzącą warstwą przezroczystą (2) a warstwą przewodnika jonowego (4), do której jest przymocowana druga metaliczna elektroda (6). (1 zastrzeżenie)

G03C
G03F

P. 240553

11.02.1983

Zgłoszenie dodatkowe do patentu, nr 108612

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Poligraficznego, Warszawa, Polska (Krystyna Wysocka, Jerzy Kontkiewicz, Ryszard Ostrowski, Gertruda Dawidowicz, Elżbieta Pasim).

Sposób otrzymywania fotopolimerowych form drukowych i ciekłych mieszanin zdolnych do fotopolimeryzacji

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia niektórych właściwości użytkowych form drukowych takich jak odporność na ściskanie, zmniejszenie chłonności wody, zwiększenie wytrzymałości na zmęczenie.

Sposób polega na wylaniu na podłoże metalowe lub z tworzywa sztucznego ciekłej mieszaniny zdolnej do fotopolimeryzacji zawierającej nienasycony poliester, związek sieciujący, inicjator fotopolimeryzacji i inhibitor, naświetleniu warstwy promieniami ultrafioletowymi przez negatyw fotograficzny i usunięciu nieutwardzonej mieszaniny w procesie wymywania.

Do nienasyconego poliestru o nieograniczonej rozpuszczalności w wodzie otrzymanego w wyniku polikondensacji bezwodnika i/lub kwasu maleinowego w ilości 25–60% molowych, kwasu adypinowego i/lub bursztynowego i/lub sebacynowego w ilości 10–20% molowych, glikolu dwuetylenowego i/lub trójetylenowego i/lub glikolu etylenowego w ilości 20–60% molowych poliglikolu etylenowego o średniej masie cząsteczkowej 1000–2000 w ilości 0,5–4% molowych i/lub poliglikolu propylenowego w ilości 0,3% molowych, dodaje się żywicę poliestrową lub mieszaninę żywic poliestrowych w ilości 80–220 części wagowych w przeliczeniu na poliester, na 100 części wagowych nienasyconego poliestru o nieograniczonej rozpuszczalności w wodzie, najkorzystniej w ilości 120–160 części wagowych. (2 zastrzeżenia)

G05B

P. 240572

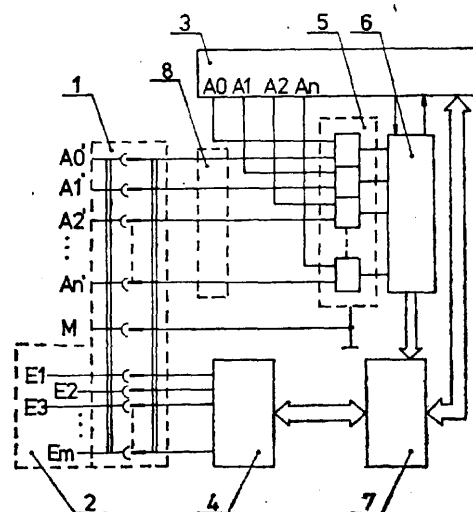
10.02.1983

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Antoni Skurzyński, Andrzej Macalik, Jan Panek, Bogdan Augustowski).

Układ adresowania modułów elektronicznych

Układ adresowania modułów elektronicznych wyposażony jest w sterowane obwody (7) współpracy z magistralą (3) mikrokomputera, złącze (1) współpracy z obiektem, obwód (5) realizujący funkcję logiczną równoważności i układ sterowania (6). Jedne wejścia obwodu (5) realizującego funkcję logiczną równoważności są połączone z szynami adresowymi ($A_0 \div A_n$) magistrali (3), drugie wejścia są połączone ze złączem (1) współpracy z obiektem, zaś wyjścia tego obwodu (5) mają połączenie poprzez układ sterowania (6) z obwodem (7) współpracy z magistralą (3).

Układ według wynalazku znajduje zastosowanie zwłaszcza w mikroprocesorowych systemach sterowania kontroli i sygnalizacji, w których moduły zawierające układy wejściowe lub wyjściowe mają połączenie z obiektem przemysłowym. (6 zastrzeżeń)

G05F

P. 240488

07.02.1983

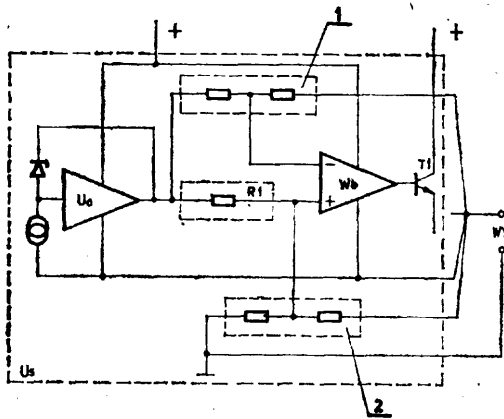
Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Wiesław Nawrocki).

Układ stabilizatora napięcia ujemnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu stabilizatora napięcia ujemnego, pozwalającego na przesunięcie granicy zakresu stabilizowanych napięć ujemnych do wartości 0V.

W układzie według wynalazku wejście wzmacniacza błęd (Wb) nieodwracającego fazy jest dodatkowo połączone poprzez rezystor (R_1) z wyjściem układu scalonego (U_s) napięcia odniesienia, zaś kolektor wewnętrzny, wykonawczego tranzystora (T_1) jest połączony z punktem o potencjale dodatnim względem masy układu.

Wynalazek ma zastosowanie w automatyce elektro-nicznej. (1 zastrzeżenie)

G06F

P. 240382

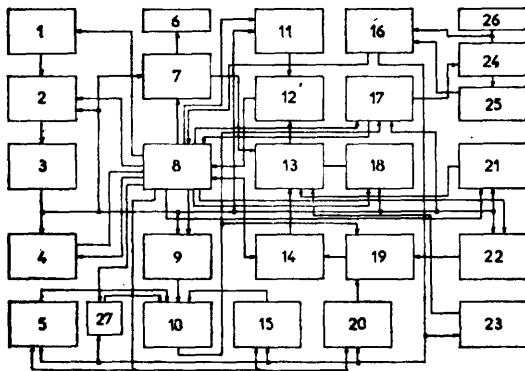
31.01.1983

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Stanisław Smarzyński, Leszek Sobejko).

Układ do obliczeń parametrów skrawania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przystosowania standardowego kalkulatora do wykonywania specjalistycznych obliczeń technologicznych.

W układzie według wynalazku wejścia adresowe pamięci stałej ROM (10) połączone są z rejestrem ro-

dzaju wzoru obliczeń (27), z rejestrem grupy materiałowej (15), z rejestrem odmiany obróbki (5) i z rejestrem adresu (9), a wyjście danych - z układem wybierającym ilość pętli programu (19) i z układem wprowadzającym informacje do układu kalkulatorowego (17). Wejścia rejestru wskaźnika skrawalności (20) połączone są z układem pobierającym informację z kalkulatora i klawiatury (16) i z układem sterowania i synchronizacji (8), a wyjście poprzez układ wybierający ilość pętli programu (19) z licznikiem pętli programu (14). <1 zastrzeżenie>

G12B
H05K

P. 240518

09.02.1983

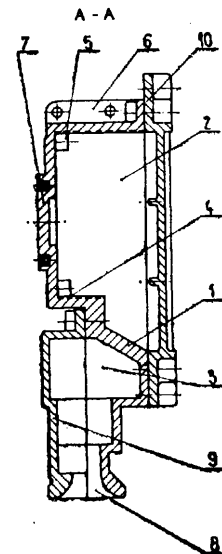
Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej EMAG - Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska {Krzysztof Grabowski, Józef Bajor, Władysław Zieliński, Bronisław Prochwicz, Roman Grochowski, Bogdan Kołodziejski}.

Uniwersalna obudowa ognioszczelna dla urządzeń elektronicznych, zwłaszcza zasilających i głośnomówiących

Celem wynalazku jest opracowanie uniwersalnej konstrukcji obudowy przystosowanej do produkcji seryjnej.

Obudowa ognioszczelna, składająca się z korpusu, pokrywy komory głównej oraz pokrywy komory przyłączeniowej, według wynalazku charakteryzuje się tym, że korpus U) ma dwie odwrócone względem siebie o 180° komory: komorę główną (2) oraz komorę przyłączeniową (3). Na powierzchni zewnętrznej komory głównej (2) znajduje się kołnierz (7) z otworami do montażu elementów zewnętrznych oraz występ (6) z otworami mocującymi korpus 1).

Na wewnętrznej części jej ścianek znajdują się rowki (4) ustalające położenie obwodów drukowanych oraz cztery nadlewki (5) z otworami do zamocowania płyty montażowej. Komora przyłączeniowa (3) ma wyżłobienia (8), które wraz z wyżłobieniami w pokrywie (9) komory przyłączeniowej (3) stanowią wpusty kablowe. (1 zastrzeżenie)

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01H

P. 240423

03.02.1983

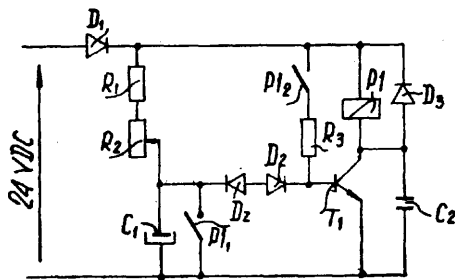
Fabryka Obrabiarek „Mechanicy”, Pruszków, Polska (Henryk Mech, Tadeusz **Orłowski**).

Przełącznik czasowy

Przedmiotem wynalazku jest przełącznik czasowy z **elektronicznym** układem zwłoki, o niewielkich wymiarach, powodujący zamknięcie lub otwarcie obwodu wyjściowego ze zwłoką czasową w stosunku do sygnału sterującego.

Przełącznik czasowy zawiera pomocniczy przełącznik (**P1**) o ilości styków większej lub równej 3, sterowany kluczem tranzystorowym (**T1**) w którym próg działania klucza ustala dioda Zenera (**Dz**).

Prądowe sprzężenie zwrotne zapewnia rezystor (**R3**) dołączony do bazy tranzystora (**T1**), w którym prąd może płynąć dopiero po zadziałaniu przełącznika (**P1**), przy czym wielkość zwłoki czasowej określa obwód RC złożony z kondensatora (**C1**), rezystora (**R1**) i potencjometru (**R2**). (1) zastrzeżenie

H01J

P. 245085

13.12.1983

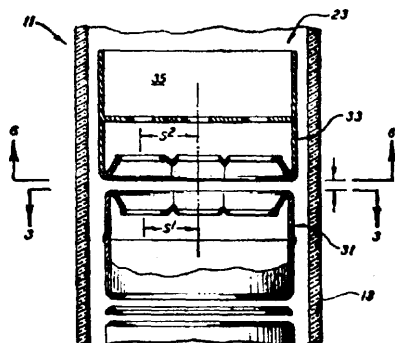
Pierwszeństwo: 16.12.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 450574);
04.02.1983 - St. Zjedn. Am. (nr 463791)

North American Philips Consumer Electronics Corporation Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Wielowiązkowa, rzędowa wyrzutnia elektronów do kineskopu kolorowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji wielowiązkowej wyrzutni elektronów typu rzędowego do kineskopu kolorowego, pozwalającej uzyskać bardzo małe wymiary plamki na ekranie.

Wyrzutnia charakteryzuje się tym, że w elektrodzie soczewkowej (31) niskiego potencjału wykonane są zwięzające się otwory, współpracujące z podobnymi zwróconymi przeciwnie do nich otworami wykonanymi w sąsiedniej elektrodzie soczewkowej (33) wysokiego potencjału. (13 zastrzeżeń)

H01T

P. 240443

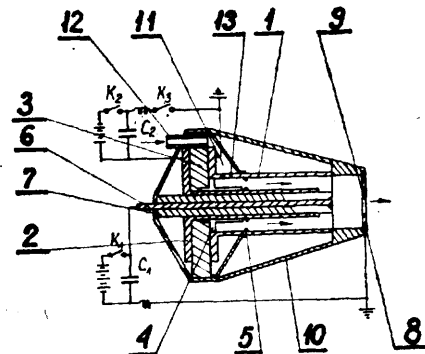
03.02.1983

Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego, Zakład Energetyczny, Zamość, Polska (Adam Kryłowicz Czesław **Wawrzyk**).

Emiter jonów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania emitera jonów, **umożliwiającego** wytwarzanie ognisk jonów w sposób cykliczny, przeznaczonego do stosowania w generatorach elektrozadynamicznych prądu stałego.

Emiter jonów składający się z dwóch współosiowych cylindrycznych elektrod z umieszczonymi na nich elektrodami inicjującymi, wytwarzających ognisko plazmy, zasilanych ze stałego źródła prądu oraz odizolowanych od siebie, pomiędzy które wprowadzany jest gaz, charakteryzuje się tym, że w cylindrycznej elektrodzie wewnętrznej (2) umieszczona jest elektroda prętowa (6), korzystnie wysuwana, odizolowana od elektrody wewnętrznej (2) izolatorem (7), a od strony wylotu emitera w pobliżu końców elektrod cylindrycznych (1, 2) i elektrody prętowej (6) znajduje się pierścieniowa elektroda (8) z otworem wylotowym (9), przy czym wszystkie elektrody umieszczone są we wspólnej opływowej obudowie (10) z materiału izolacyjnego, zaś gaz doprowadzany jest pomiędzy elektrody cylindryczne (1, 2) poprzez przestrzeń (11) utworzoną między obudową (10), a cylindryczną elektrodą zewnętrzną (1), otworami (13) znajdującymi się w elektrodzie (1). (3 zastrzeżenia)

H02J

P. 244136 T

13.10.1983

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Jacek Grochowalski).

Sposób obciążenia i regulacji współczynnika mocy zespołu prądotwórczego oraz układ do stosowania tego sposobu

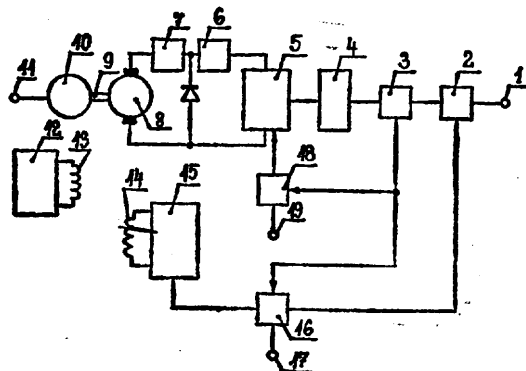
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu obciążenia i regulacji współczynnika mocy zespołów prądotwórczych, szczególnie okrętowych.

Sposób polega na obciążeniu zespołu prądotwórczego silnikiem prądu stałego (8), którego prąd wzbudzenia reguluje się przy stałym kącie zapłonu elementów, zasilającego ten silnik przekształtnika statycznego z wymuszoną komutacją (5). Współczynnik mocy zaś regulowany jest przez zmianę kąta zapłonu elementów tego przekształtnika w stosunku do przejścia przez zero fali napięcia przy jednoczesnej zmianie prądu wzbudzenia tak, aby utrzymać stałe obciążenie zespołu.

Układ zbudowany jest z dwóch maszyn wirujących - prądnicy synchronicznej (10) i sprzęgniętego z nią silnika prądu stałego (8), który zasilany jest t

zacisku badanego zespołu prądotwórczego <1> poprzez przetwornik prądu (2), miernik **współczynnika** mocy (3), transformator dopasowujący i separujący (4), przekształtnik statyczny z wymuszoną komutacją (5), dławik (6) i połącznik <7>. Przekształtnik statyczny z wymuszoną komutacją (5) otrzymuje sygnał z bloku regulującego kąt zapłonu (18) zaś regulowany stabilizator prądu stałego (15) otrzymuje wypracowany sygnał z układu zadawania obciążenia (16).

(2 zastrzeżenia)

H02M
B23K

P. 240405

03.02.1983

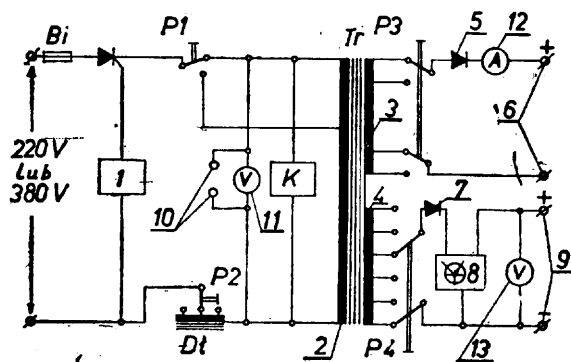
Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego „Posteor”, Oddział w Gdańsku, Sopot, Polska (Bogdan Miziołek, Ryszard Dziubiński).

Urządzenie transformatorowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania z urządzenia transformatorowego żądanych stabilnych parametrów prądu z bardzo małymi odchyłkami.

W układzie według wynalazku napięcie zasilania 220 V lub 380 V podawane jest do układu tyrystorowego (1), który poprzez opornik regulacyjny zapewnia płynną regulację napięcia zasilania uzwojenia pierwotnego (2) transformatora Tr. W obwodzie zasilania transformatora (Tr) znajduje się przełącznik (P1), który w zależności od napięcia wejściowego łączy zaczepty dwu różnych **uzwojeń** pierwotnych transformatora (Tr). Ponadto w obwodzie tym włączony jest poprzez przełącznik (P2) dławik (D1) służący do realizacji zmian napięcia stanu jałowego i stanu obciążenia. Równolegle do uzwojenia pierwotnego (2) transformatora (Tr) włączony jest układ (K) zabezpieczający przed przecięciami.

Po stronie wtórnej transformatora (Tr) nawinięte są dwa uzwojenia (3 i 4) z wyprowadzonymi odczepami. Z pierwszego uzwojenia (3), poprzez przełącznik (P3) oraz prostownik diodowy (5) wyprowadzone jest wyjście (6) do zasilania elektrody spawalniczej lub rozrusznika silnika spalinowego. Z drugiego uzwojenia (4) poprzez przełącznik (P4) i prostownik diodowy (7) napięcie podawane jest do układu półautomatycznej regulacji <8> prądu ładowania akumulatorów.

Z układu tego wyprowadzone jest wyjście (9) na zaciski do podłączenia ładowanego akumulatora. Przełącznik (P3) służy do przełączania zaczepty w zależności od żadanego prądu spawania lub zasilania rozrusznika. Przełącznik (P4) przełącza zaczepty drugiego uzwojenia wtórnego (4) w zależności od żadanego napięcia ładowania akumulatorów 6 V, 12 V, 24V.

(2 zastrzeżenia)

H03B

P. 240464

07.02.1983

Andrzej Wójtowicz, Warszawa, Polska (Andrzej Wójtowicz).

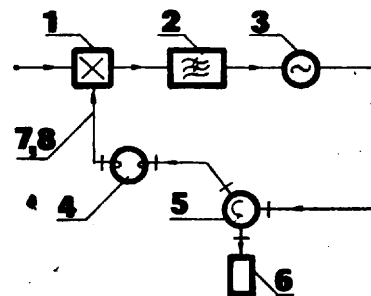
Sposób i u
generators

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, umożliwiających dodatkową redukcję szumów sygnału wyjściowego generatora pracującego w układzie pętli fazowej, w bardzo szerokim paśmie częstotliwości modulujących.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że szumy sygnału odniesienia i generatora **synchronizowanego** są dodatkowo tłumione za pomocą zewnętrznego obwodu rezonansowego, umieszczonego w torze sygnałowym, pomiędzy generatorem, a detektorem fazy.

W układzie według wynalazku zewnętrzny rezonator (4), umieszczony pomiędzy detektorem fazy <1> i generatorem (3), włączony jest do toru sygnałowego **transmisyjnie**, a sygnał podawany na detektor fazy (8) i sygnał wyjściowy (7) pobierane są za rezonatorem.

Wynalazek znajduje zastosowanie w **niskoszumnych** generatorach sygnałowych i lokalnych, zwłaszcza w telekomunikacji. (3 zastrzeżenia)

H03K

P. 240432

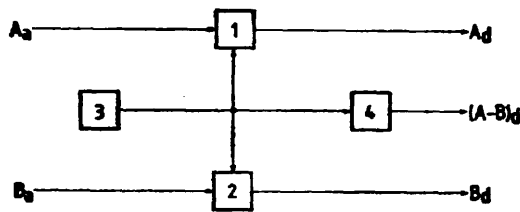
04.02.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Gospodarki Energetycznej. Warszawa, Polska (Paweł Gabryjańczyk).

Układ analogowo-cyfrowego przetwarzania sygnałów z wydzieleniem sygnału różnicowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia układu analogowo-cyfrowego przetwarzania sygnałów z wydzieleniem sygnału różnicowego oraz rozszerzenia zakresu możliwości praktycznego zastosowania układu.

Układ zawiera dwa przetworniki **analogowo-cyfrowe** (1 i 2), generator taktowy (3) i układ różnicowy (4). Przetworniki analogowo-cyfrowe, działające według zasady taktowanego równoważenia ładunkowego, służą do przetwarzania analogowych sygnałów wejściowych (1 i 2) na ciągi impulsów o częstotliwości proporcjonalnej do wartości analogowej sygnałów, natomiast układ różnicowy (4) służy do tworzenia ciągu impulsów o częstotliwości równej częstotliwości ciągów impulsów wytworzonych w przetwornikach **analogowo-cyfrowych** (1 i 2). Generator taktowy (3) służy do sterowania przetwornikami (1 i 2) oraz układem różnicowym (4). (1 zastrzeżenie)

H03K
H01H

P. 240558

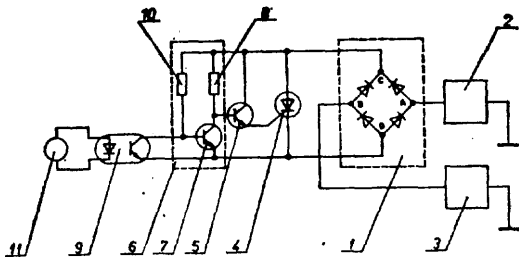
11.02.1983

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Tadeusz Krawczuk, Jerzy Komosa).

Łącznik tyrystorowy

Przedmiotem wynalazku jest łącznik tyrystorowy o prostej konstrukcji, przeznaczony do sterowanego łączenia i rozłączania odbiornika z siecią zasilającą prądu przemiennego. Łącznik według wynalazku ma prostownik (1) w układzie mostkowym, którego przełączna prądu przemiennego jest połączona ze źródłem (2) prądu przemiennego oraz odbiornikiem (3) zasilanym z tego źródła. Przełączna prądu stałego jest połączona z anodą i katodą tyrystora (4).

Sterująca elektroda tyrystora (4) jest połączona poprzez wysokonapięciowy tranzystor (5). Baza wysokonapięciowego tranzystora (5) jest połączona poprzez kluczujący układ (6) z wyjściem transoptora (9), którego wejście jest połączone ze źródłem (11) sterującego sygnału. (1 zastrzeżenie)

H03K

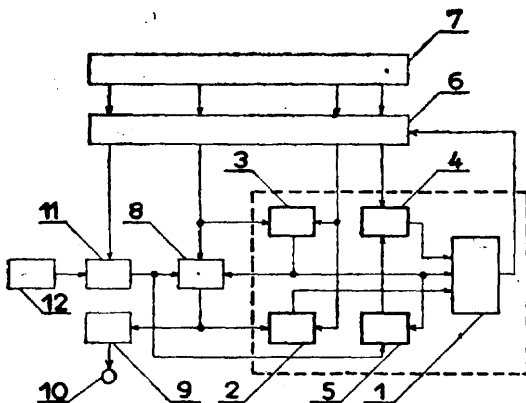
P. 244139 T

13.10.1983

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Tadeusz Błaszczak, Jan Maciej Czajkowski).

Generator funkcji odcinkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania generatora funkcji odcinkowych, umożliwiającego generację złożonych napięciowych przebiegów funkcji odcinkowych o dowolnym nachyleniu oraz o dowolnych wartościach początkowych i końcowych poje-

dynczego odcinka przebiegu przy zachowaniu ich dużej precyzji.

Generator ma sterownik (1) połączony z komparatorem (2) końca odcinka funkcji, połączonym na wejściu z komparatorem (3) kierunku zmian napięcia wyjściowego oraz ma dodatkowe połączenie tego sterownika z komparatorem (4) czasu zatrzymania zmian napięcia wyjściowego, połączonym na wejściu z licznikiem (5) tego czasu.

Do wejść komparatorów (2, 3, 4) jest dołączony dodatkowo blok (6) zespołu pamięci RAM, natomiast sterownik (1) jest dodatkowo połączony z rewersyjnym licznikiem (8), a komparator (2) jest tak samo połączony z przetwornikiem (9) analogowo-cyfrowym. (1 zastrzeżenie)

H04L

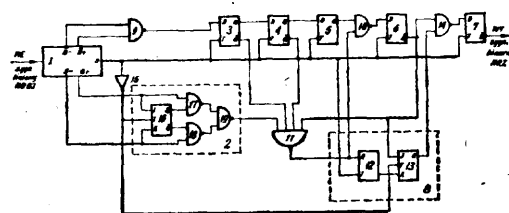
P. 240479

08.02.1983

Instytut Łączności, Warszawa, Polska (Jan Mieszczanek, Marek Oczkowski).

Układ przetwornika kodu HDB 3 na kod binarny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy układu przy zachowaniu małego współczynnika powielania błędów.

Układ przetwornika według wynalazku zawiera układ (1) wejściowy do rozdzielania impulsów o różnej polaryzacji wraz z regeneratorem impulsów liniowych, synchroniczny detektor (2) zaburzeń biegunowości, pięciokomórkowy synchroniczny rejestr (3, 4, 5, 6, 7) szeregowy, układ (8) usuwający zaburzenie z sekwencji charakterystycznej kodu HDB 3, element (9) sumujący ciągi binarne B+, B-, oraz element (11) wykrywający sekwencję charakterystyczną kodu HDB 3.

Usuwanie elementów B i V, z sekwencji BOOV lub OOOV realizuje się synchronicznie za pośrednictwem układów logicznych (10, 14) NAND oraz wejść (D) przerzutników stanowiących czwartą (6) i piątą (7) komórkę rejestru szeregowego. (2 zastrzeżenia)

H04N

P. 245086

13.12.1983

Pierwszeństwo: 16.12.1982 - Holandia (nr 8204854);
21.03.1983 - Holandia (nr 8300998)

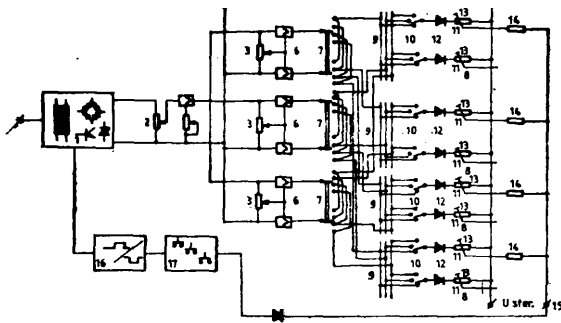
N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken, Eindhoven, Holandia.

Urządzenie odtwarzania obrazu zawierające obwód zasilający i obwód odchyłania linii

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego utrzymać stałą wartość napięcia zasilającego dla różnych obciążeń.

Urządzenie zawiera obwód zasilający i obwód odchyłania linii. Obwód zasilający zawiera indukcyjność (L₁) i przełącznik (Tr₁) przełączający z częstotliwością linii. Indukcyjność stanowi część obwodu rezonansowego podczas okresu wyłączenia przełącznika. Obwód odchyłania linii zawiera przełącznik (Tr₂), który również przełącza z częstotliwością linii oraz cewkę odchyłania linii (L_y), która w okresie wyłą-

stawników włączone są diody kierunkowe (12), zaś suwaki (13) nastawników (8) jednego obwodu połączone są razem poprzez oporniki sumujące (14) tworząc biegun napięcia sterującego pulpitu (15).
(2 zastrzeżenia)

H05B
G05D
F21P

P.239598

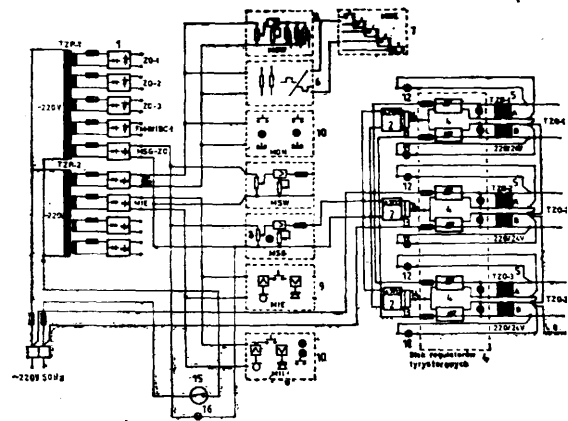
18.12.1982

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 106392

Zakład Urządzeń Teatralnych - Specjalistyczna Spółdzielnia Pracy, Warszawa Polska (Władysław Błaszkievicz, Stanisław Bojarski, Waldemar Abramow, Andrzej Sosnowski).

Układ modułowego pola operacyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu w oparciu o elementy elektroniczne wysokiej **skali** integracji.

Układ modułowego pola operacyjnego wyposażony w zasilacze stabilizowane, **ściemniacz** generalny, zmieniacze obrazów, regulatory tyrystorowe, transformatory zmieniaczy obrazów i inne moduły operacyjne, charakteryzuje się tym, że ściemniacz generalny (3) zasilą uzwojenia potencjometrów (13) zmieniaczy obrazów (2), zaś suwak (14) podaje napięcie sterujące na jeden z dwu współpracujących ze zmieniaczem (2) regulatorów tyrystorowych (4), które zasilają nastawniki obwodowe pulpitu poprzez transformatory zmieniaczy (5).

Układ pulpitu ma układy elektroniczne odzwierciedlające za pomocą generatora napięć schodkowych **samoczynny** ruch suwaka <14> potencjometrów (13) zmieniaczy obrazów.
(4 zastrzeżenia)

H. WZORY UŻYTKOWE

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01K

W. 71285

07.11.1983

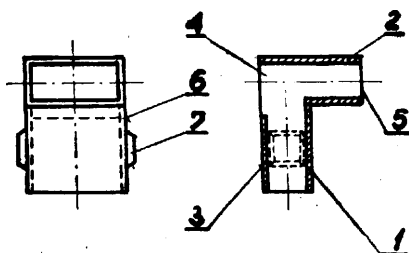
Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Bolesława Bieruta, Lublin, Polska (Ireneusz Burzawa).

Łącznik ramki pszczelarskiej

Łącznik ramki pszczelarskiej służy do łączenia belek pionowych i poziomych ramki pszczelarskiej.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania łącznika umożliwiającego układanie ramek w ulu pszczelim bez potrzeby regulacji odległości między ramkami oraz umożliwiającego montowanie belek odstępnikowych bez potrzeby dodatkowych elementów wspornikowych.

Łącznik o kształcie naroża kąтового ma ramię pionowe (1) dłuższe niż ramię poziome (2), przy czym w pionowej ścianie (3) ramienia (1) usytuowany jest otwór (4) większy niż otwór (5). Na bocznych ściankach (6) ramienia pionowego (1) umieszczone są poniżej dolnej krawędzi otworu (4) odstępniki (7).
(1 zastrzeżenie)

A41D

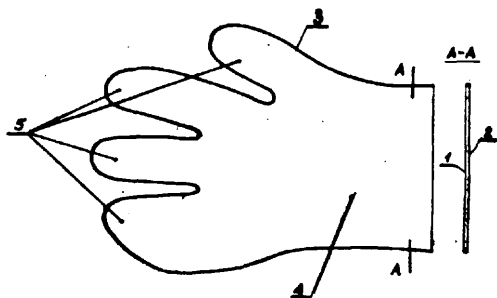
W. 69820

24.01.1983

Sławomir Zieliński, Waldemar Zieliński, Łódź, Polska (Sławomir Zieliński, Waldemar Zieliński).

Rękawica z tworzywa sztucznego do prac gospodarczych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania rękawicy tańszej w produkcji niż obecnie wytwarzane.

Rękawice są wykonane z dwóch płatów folii tworzywa sztucznego przekrojonych w kształcie rękawicy cztexpalczastej i trwale połączonych podczas procesu zgrzewania. Rękawice według wzoru mają jednokowy wykrój dla lewej i prawej dłoni.

(2 zastrzeżenia)

A41D

W. 71298

09.11.1983

Bogdan Zdrojewski, Katowice, Polska (Bogdan Zdrojewski).

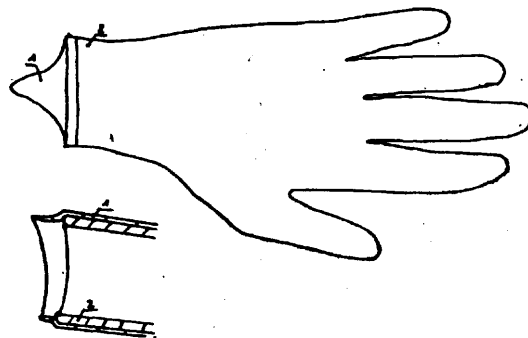
Rękawice chirurgiczne

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zapewnienia rękawicom sterylności po wyjęciu ich z opakowania.

Rękawice chirurgiczne jednorazowego użytku są zaopatrzone w łatwo oddzielającą się powłokę (1) z tworzywa sztucznego, która tworzy warstwę ochronną na zasadniczej powierzchni rękawicy (2).

Rękawice według wzoru nadają się szczególnie do używania ich w warunkach astrylnych np. akcjach ratowniczych, zabiegach weterynaryjnych.

(1 zastrzeżenie)

A47B

W. 70779

19.07.1983

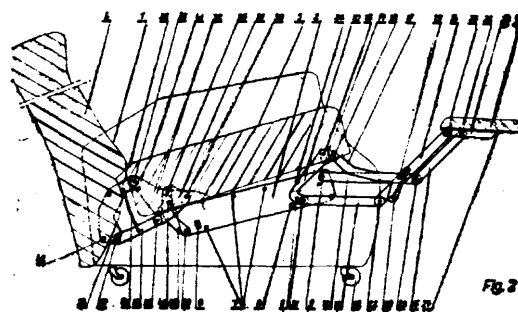
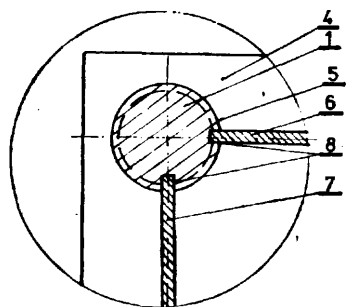
Wacław Cholewiński, Zagnańsk, Polska (Wacław Cholewiński).

Zestaw elementów konstrukcyjnych do budowy mebli składanych, zwłaszcza regalów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia budowy mebli wyłącznie z drewna i płyt drewnopodobnych bez użycia klejów i elementów metalowych.

W skład zestawu elementów konstrukcyjnych wchodzi śruby drewniane (1) z nakrętkami, półki (4) oraz ścianki dystansowe tylne (6) i boczne (7).

Półki (4) mają wykonane otwory ustalające (5), w które wchodzi śruby drewniane (1). (4 zastrzeżenia)

A47C

W. 71068

23.09.1983

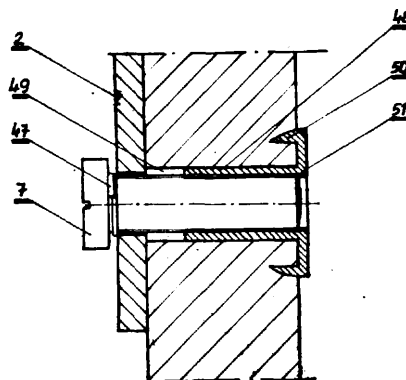
Opolskie Fabryki Mebli, Opole, Polska (Zbigniew Jarosz, Janusz **Tomaszewski**, Mieczysław **Kozłowski**, Maksymilian Flesler, Marian Rzepiela, Zenon **Szeli-ga**, Tadeusz Barański).

Fotel z podnóżkiem

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji fotela z regulowanym **położeniem** oparcia, siedziska i podnóżka.

Fotel charakteryzuje się tym, że zawieszane na bokach (1) płyty nośne (2) **połączone** ze sobą na stałe **łącznikami** (6). **Śruby** (7) **mocujące** podnóżniki i elementy do podnóżników wkręcone są w tuleje (48) założone w otwory (49) wywiercone w listwach nośnych tych elementów od ich strony wewnętrznej. Tuleje te mają na kołnierzach oporowych (51) wycięte i zawinięte w stronę listwy nośnej zęby (50).

(3 zastrzeżenia)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01J

W. 71296

09.11.1983

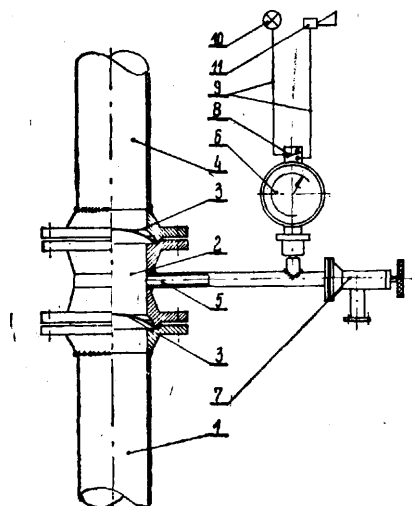
Zakłady Włókien Chemicznych „Stilon”, Gorzów Wielkopolski, Polska (Witold **Niedźwiecki**, Antoni **Thel**, Leszek Sielewicz, Bolesław **Fąciszewski**, Janusz Skibicki, Stanisław **Wujec**, Zdzisław **Sakowicz**).

Zestaw zabezpieczający przed nadmiernym ciśnieniem medium krzepnącego w temperaturze otoczenia

Zestaw charakteryzuje się tym, że wyposażony jest w dwie płytki bezpieczeństwa (3) rozłączne na stałe

zamocowane do korpusu (2) i przewodu króćca (1) oraz przewodu (4) odprowadzającego nadmiar ciśnienia, a do środkowej części korpusu (2) zamocowana jest na stałe rurka (5) **manowakuo** metru (6).

(1 zastrzeżenie)

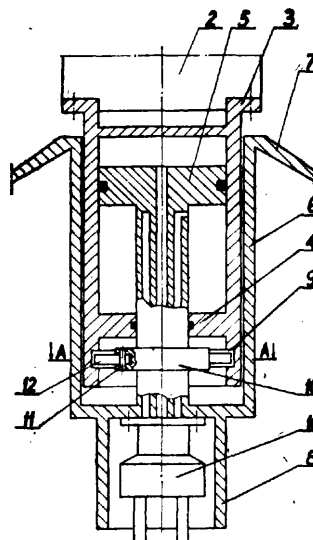

B04B

W. 71266

04.11.1983

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Świdnica, Polska (Władysław Bęben, Bronisław Socha, Jan Kubis, Mieczysław **Mickiewicz**, Zdzisław **Pękała**).

Bęben cyklicznej wirówki cukrowniczej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji bębna cyklicznej wirówki cukrowniczej charakteryzującego się niezawodnym zabezpieczeniem przed otwarciem przy szybkości obrotowej większej od ustalonej szybkości granicznej.

Bęben ma sprzężony z tłokiem siłownika (5) stożek zamykający (7), osadzony suwliwie na zewnętrznej powierzchni cylindra siłownika (3). Na tłoku siłownika (5) wewnątrz cylindra (3) umieszczony jest odśrodkowy zamek blokujący, który stanowi współpracujące z wykonanym wewnątrz cylindra (3) pierścieniowym rowkiem (9) osadzone na bolcach (11) wychylne zapadki (12) ściągane przez sprężyny ściągające. (1 zastrzeżenie)

B04C

W. 71308

10.11.1983

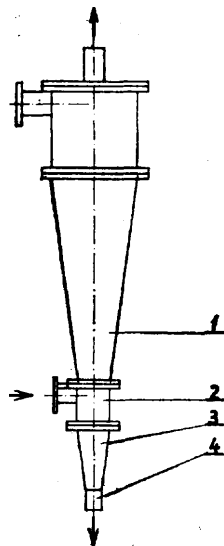
Zakłady Mechaniczne Przemysłu Papierniczego, Krapkowice, Polska (Kazimierz Spaliński, Artur Szulwic, Waldemar Szulwic).

Hydrocyklon, zwłaszcza do cieczy zawłóknionej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania hydrocyklonu do cieczy zawłóknionych.

Hydrocyklon charakteryzuje się tym, że wyposażony jest w dodatkową głowicę z dyszą wlotową (2) i stożek (3) zakończony częścią cylindryczną (4).

(1 zastrzeżenie)

B07B

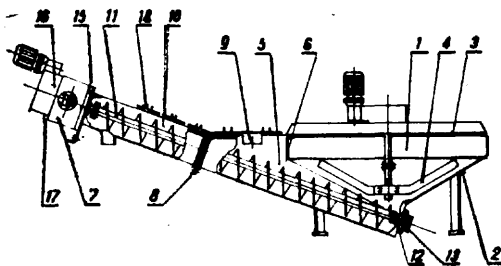
W. 71267

04.11.1983

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Świdnica, Polska (Aleksander Dworek-Dworkin).

Oddzielacz gysu wapiennego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie budowy oddzielacza gysu wapiennego wygodnego do montażu i niezawodnego w użytkowaniu.

Oddzielacz składa się z pionowego mieszadła osadzającego ze stożkowym dnem (2) i zablokowanego z nim, częścią swej długości tworzącego boczny zbiornik kieszeniowy (5) kołowego zbiornika (1), przenośnika ślimakowego. Rynna przenośnika ślimakowego podzielona jest na wysokości przelewu (9) wody wapiennej na połączone ze sobą kołnierzami (8) zbiornik kieszeniowy (5) i przedłużające go ku górze koryto (10), przy czym od czoła z góry do koryta przymocowana jest konsola (7) utrzymująca górne łożysko i zespół napędowy (16). (1 zastrzeżenie)

B23B

W. 71275

07.11.1983

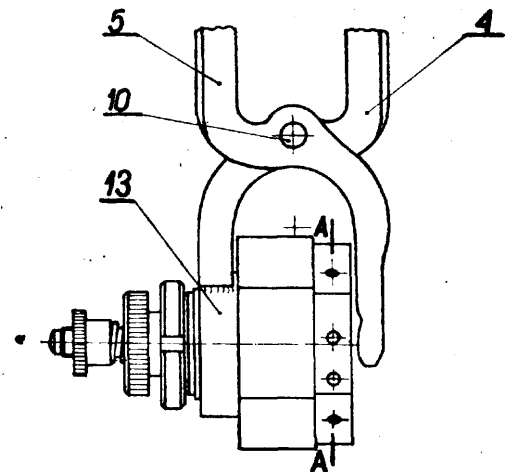
Wytwórnia Urządzeń Chłodniczych, Dębica, Polska (Kazimierz Kowalczyk).

Przyrząd wiertarski

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd wiertarski do wiercenia otworów zabezpieczających w narożach nakrętki.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu zapewniającego możliwość zmiany położenia zamocowanej nakrętki razem z przyrządem.

Przyrząd zawierający korpus wraz z wkładką wymienną z otworami prowadzącymi wiertło charakteryzuje się tym, że korpus jest zamocowany obrotowo z pierścieniem (13) połączonym z rękojścią (4), zaś rękojść (4) połączona jest przegubowo z dźwignią (5), przy czym jedno z ramion dźwigni (5) tworzy docisk owiercanej nakrętki do zderzaka zamocowanego w korpusie, a drugie ramię rękojści przyrządu. (1 zastrzeżenie)

B25B

W. 71033

19.09.1983

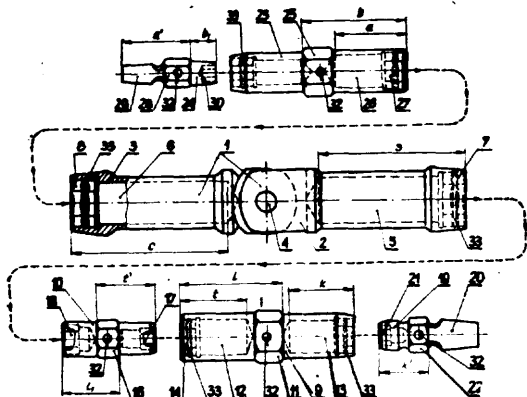
Alicja Chrostowska, Rzeszów, Anna Kalita, Ćmielów, Stanisław Kalembkiewicz, Sidliska k. Rzeszowa, Polska (Alicja Chrostowska, Anna Kalita, Stanisław Kalembkiewicz).

Klucz nasadowy składany

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji klucza nasadowego umożliwiającej zakręcanie lub odkręcanie śrub i nakrętek sześciokątnych lub śrub z naciętymi w łbie rowkami.

Klucz ma korpus (1) składający się z dwóch końcówek (2 i 3) w kształcie tulejek z gniazdami sześciokątnymi (7 i 8) na swych czołach połączonych ze sobą przegubowo za pomocą sworznia (4). W otworach okrągłych (5 i 6) i gniazdach sześciokątnych (7 i 8) tych końcówek umieszczone są nasadki (10, 9 i 23) walcowe z sześciokątami zewnętrznymi (16, 11 i 25) usytuowanymi w połowie ich długości. Nasadka (10) jest wciśnięta w nasadkę (9), która wraz z nasad-

ką (23) ma po obu stronach **swych** czoł otwory okrągłe (12, 13 i 26), nieprzelotowe, zakończone gniazdami sześciokątnymi (14 i 27), a nasadka (10) na swych czołach ma tylko gniazda sześciokątne (17 i 18). Z kolei w otwory **okrągłe** (13 i 26) nasadek (9 i 23) wciśnięte są **kolejne** nasadki walcowe (9 i 24) zakończone wkrętakami (20 i 29), mające również **sześciokąty** zewnętrzne (22 i 28) oraz na swych czołach gniazda sześciokątne (21 i 30). (2 zastrzeżenia)

B25B

W. 71299

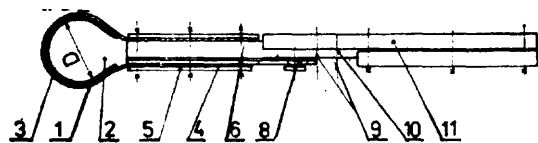
09.11.1983

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Witold Leonowicz, Wincenty Kościelecki).

Klucz taśmowy do łącz wodoszczelnych magnetometrów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji klucza taśmowego przeznaczonej, zwłaszcza do odkręcania i przykręcania bardzo gładkich, niekoniecznie okrągłych łącz wodoszczelnych magnetometrów, **charakteryzującej się** znaczną **rozpiętością** przystosowania średnic oraz zwiększonym współczynnikiem przyczepności powierzchni roboczej.

Klucz stanowi odcinek niemetalowej, plecionej z tworzywa sztucznego, na przykład stilonu, taśmy (1) ukształtowanej w **jednozwójną** pętlę <2>, na której wewnętrznej powierzchni, w części opasującej przedmiot obracany, jest trwale wyłożona warstwa elastycznej wykładziny czarnej (3). Wolny od obciążenia zrywający koniec (4) taśmy jest utwierdzony pomiędzy zewnętrzną sztywną **nakładką** (5) i wewnętrzną sztywną podkładką (6). Na wydłużonym poza krąg węż końca taśmy (4) odcinku podkładki (6) jest **ukształtowany** przelotowy, łezkowształtny otwór, współpracujący w złożeniu z grzybkowym zaczepem (8), osadzonym przez wkręcenie w jednym z **kilku** gwintowanych gniazd (9), wykonanych w jednej wspólnej osi w części przedchwytywowej (10) rękojeści <11>. **Rękojeść** (11) ma od przeciwnej strony trwale zamocowany drugi koniec taśmy (1), której szerokość (b) wynosi nie mniej jak 0,5 średnicy (D) największego z możliwych do pokręcenia przedmiotów. (1 zastrzeżenie)

B29F

W. 71268

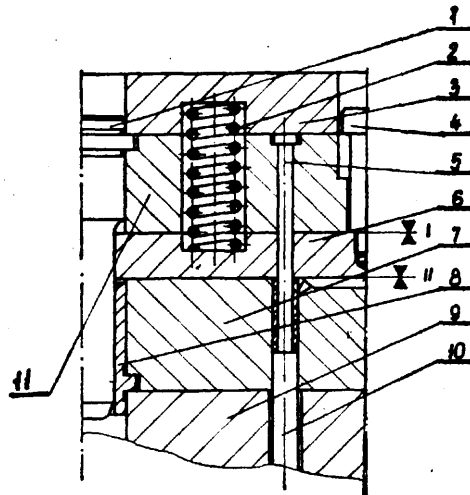
04.11.1983

Południowe Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego „Polam-Kontakt”, Czechowice-Dziedzice, Polska (Stanisław Sikora).

Forma do przetwórstwa tworzyw sztucznych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie konstrukcji **formy** do przetwórstwa tworzyw sztucznych przeznaczonej do wytwarzania detali typu tulejki cienkościennej lub o małej średnicy, zapewniającej niezawodne usuwanie gotowych wyrobów z narzędzia.

Forma według wzoru użytkowego wyposażona jest w dodatkową płytę ruchomą (6) umieszczoną pomiędzy płytą **matrycową** (7) a oprawą stempli (11), połączoną śrubami dystansowymi (4) z płytą mocującą (3) i dociskaną do płyty matrycowej (7) sprężynami (2). (1 zastrzeżenie)

B29H

W. 71305

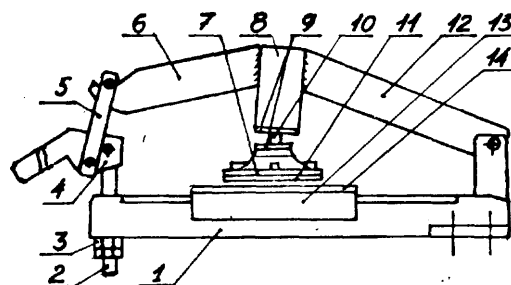
10.11.1983

Władysław Gaćkowski, Poznań, Polska (Władysław Gaćkowski).

Prasa do wulkanizacji

Celem wzoru jest opracowanie uniwersalnej konstrukcji prasy zapewniającej lepszą jakość naprawy detek oraz wentyli.

Prasa składa się z podstawy (1), w której, od strony czołowej, znajduje się nastawna śruba (2) o regulowanym **nakrętkami** (3) przesuwie **pionowym**. Na uchu śruby (2) jest umieszczona przegubowa **dźwignia** (4) z rączką oraz **zaczep-jarzmo** (5), którego sworzeń jest nakładany na haczyk krótszego z ramion (6). W tulei (8) jest sprężyna naciskająca na sworzeń (10) o kulistym zakończeniu umieszczonym w gnieździe talerza (7) i zablokowanym pierścieniami (9). Gumowa płyta (11) jest przywulkanizowana dodatkowo wciskami. Płyta grzejna (13) przymocowana do podstawy (1) ma otwór na czujnik termoregulacji, gniazdo do wulkanizowania wentyli i zaślepkę pod kapę <14> przedstawiającą prasę na wulkanizowanie detek. (3 zastrzeżenia)

B30B

W. 71306

10.11.1983

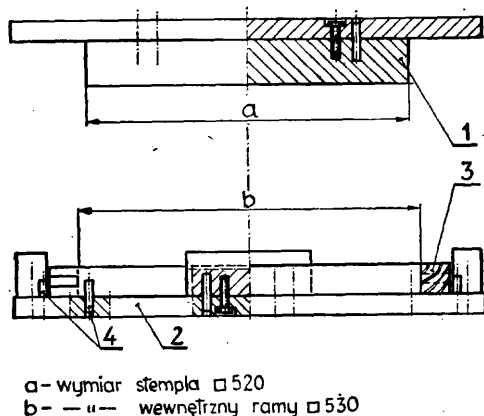
Zakłady Elektrod Węglowych 1 Maja, Racibórz, Polska (Józef Noga).

Forma prasownicza

Przedmiotem wzoru użytkowego jest forma prasownicza stosowana do **prasowania** grafitu rozprężanego.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania formy o takiej konstrukcji, **która** w możliwie najprostszy sposób **zapewniłaby** sprawne odprowadzenie dużej ilości powietrza i **takie** usunięcie gotowej **wypraski**, które nie spowodowałoby jej uszkodzenia.

Forma prasownicza zawiera stempel (1) oraz płytę dolną (2), na której przestrzeń zasypową wyznaczają listwy (3) ograniczone kołkami (4). Stosunek szerokości stempla (1) do szerokości płyty dolnej (2) wyznaczonej przez listwy (3) wynosi 0,97 do 0,99, a stosunek wysokości **listw** (3) do szerokości płyty dolnej (2) wyznaczonej przez listwy (3) wynosi od 0,11 do 0,12. (1 zastrzeżenie)

B42F

W. 71292

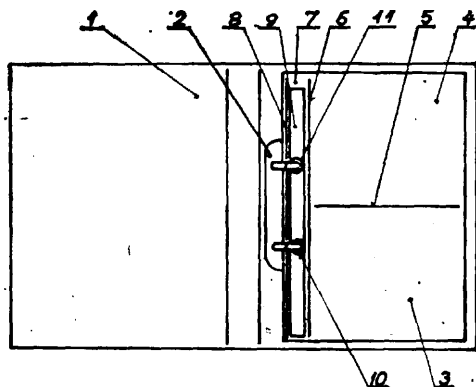
08.11.1983

Spółdzielnia Inwalidów „JEDNOŚĆ”, Żywiec, Polska (Andrzej Derwich).

Klaser, zwłaszcza na pocztówki

Wzór rozwiązuje zagadnienie umożliwienia łatwego porządkowania zbioru pocztówek lub jego uzupełniania poprzez dołączenie nowych kart z pocztówkami.

Klaser ma karty składające się z dwóch warstw przezroczystej folii połączonych na brzegach i podzielonych zgrzeinami (5 i 6) w ten sposób, że utworzone zostają dwie kieszenie (3 i 4) o formacie nieco większym od formatu pocztówki. W części grzbietowej karty ograniczonej zgrzeinami (6 i 8) umieszczony jest pasek (9) ze sztywnej folii. (1 zastrzeżenie)

B60B

W. 71218

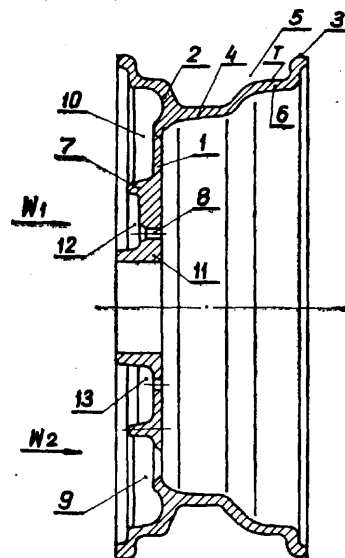
22.10.1983

Teodor Jurczyk, Siemianowice Śląskie, Eugeniusz Poloczek, Ireneusz Wilk, Katowice, Polska (Teodor Jurczyk, Eugeniusz Poloczek, Ireneusz Wilk).

Koło jezdne pojazdu samochodowego, wielośladowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie nowego ukształtowania koła jezdne, umożliwiającego, efektywne wykorzystanie sił odśrodkowych obręczy i tarczy do maksymalnego ograniczenia bicia **bocznego** pod wpływem szybkozmiennych sił poprzecznych powstających w wyniku istnienia luzów eksploatacyjnych oraz błędów w regulacji zawieszenia oraz zamocowania kół **jezdnych**.

Koło jezdne charakteryzuje się **tym**, że jego część środkową stanowi płaska tarcza (1) połączona nierozłącznie z stożkowo ukształtowaną częścią (2) montażowej wnęki (5) obręczy (3), przy czym **tarcza (1)** na swej zewnętrznej powierzchni ma **odsadzenie (7)** połączone z wieńcem **1/ lub** z piastą za pomocą żeber (9, 10, **11**), (12, 13). (3 zastrzeżenia)

B60B
B62D

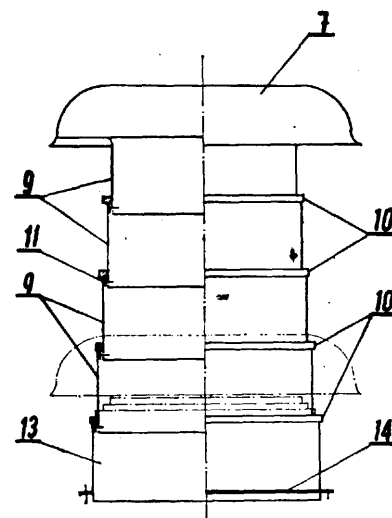
W. 71804

25.01.1984

Ośrodek Badań Uzbrojenia, Stalowa Wola, Polska (Kazimierz Kaglik, Jerzy Tarka).

Falochron **wlotu** * powietrza do chłodnicy oleju, silnika, układu filtrowentylacyjnego i wylotu spalin

Falochron ma budowę **teleskopową**, a dla zabezpieczenia falochronu przed samoczynnym **składaniem**

się połączenia teleskopowe rur (9) są wyposażone w sprężyny (11) działające zatraskowo. Powierzchnie współpracujące rur (9) są uszczelnione uszczelkami (10).
(1 zastrzeżenie)

B60N

W. 71200

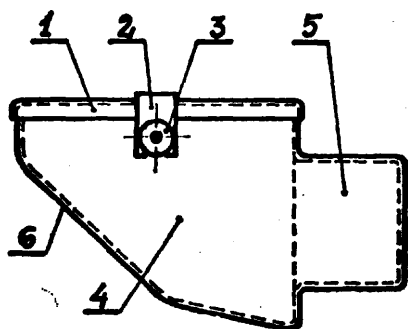
20.10.1983

Kazimierz Karpiński, Zdzisław **Zabłocki**, Łódź, Polska (**Kazimierz** Karpiński, Zdzisław Zabłocki).

Pojemnik do samochodu marki „Polonez”

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie pojemnika, który mógłby być umieszczony w wolnej przestrzeni komory silnikowej samochodu „Polonez”.

Pojemnik z otwieraną ku górze pokrywą (1) z zamkiem (2) w postaci płaskownika i śruby mocującej (3) stanowią dwa prostopadłościany (4) i (5), tworzące jedną wspólną bryłę przy czym prostopadłościan (4) ma dno (6) wyprofilowane do kształtu nadkola lewego przedniego koła samochodu. (1 zastrzeżenie)

B60Q

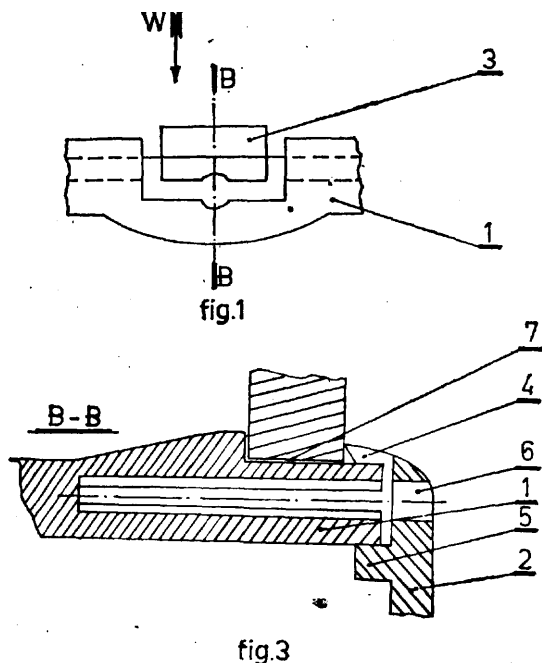
W. 71287

09.11.1983

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Marek Orłowski, Henryk Łukawski, Paweł Maczyński, Maciej **Pełczyński**).

Lampa do pojazdów mechanicznych

Celem wzoru użytkowego jest pewne zamocowanie lampy w nadwoziu pojazdu, bez konieczności stosowania

wania uchwytów i wsporników mocujących w nadwoziu.

Lampa zawiera korpus (1) wyposażony w co najmniej jeden elastyczny zaczepek (3) zatraskujący się na krawędzi (7) otworu nadwozia oraz w występ (4) ustalający głębokość osadzenia lampy i w kłoz (2) mający wewnętrzny występ (5) usztywniający ten korpus od środka. Kłoz (2) połączony jest z korpusem (1) za pomocą usytuowanej w otworze (6) śruby, która rozpręża elastyczny zaczepek (3). (1 zastrzeżenie)

B60Q

W. 71288

09.11.1983

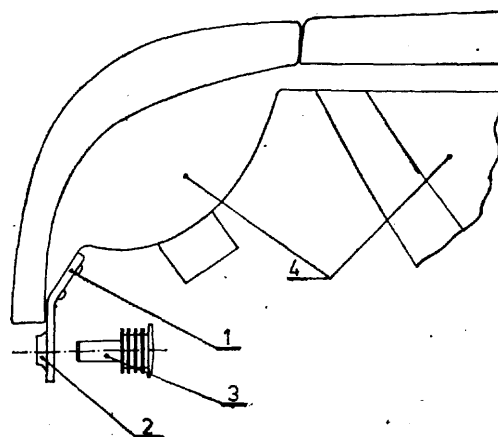
Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Marek Orłowski, Henryk Łukawski, Paweł Maczyński, Maciej **Pełczyński**).

Element mocujący reflektor wbudowany do pojazdów mechanicznych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie prostego i taniego mocowania reflektora.

Element mocujący składa się ze wspornika (1) z oczkiem (2), w które wchodzi korek (3) mocowany na stałe w otworze pasa przedniego nadwozia. Wspornik (1) przymocowany jest do elementu optycznego reflektora (4).

Kształt korka (3) zapewnia możliwość odchylenia jego osi od osi otworu w nadwoziu. (1 zastrzeżenie)

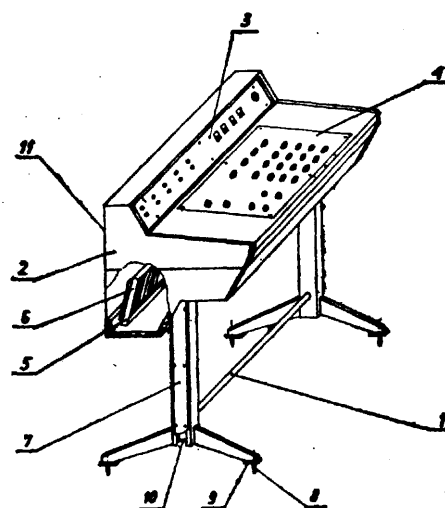

B61L

W. 71239

28.10.1983

Zakłady Wytwórcze Urządzeń Sygnalizacyjnych, Katowice, Polska (Jan Książek, Zygmunt **Rajkowski**, Jerzy Jakimowicz, Janusz **Tyszkowski**).

Pulpit sterowniczy, zwłaszcza do sterowania hamulcami torowymi na górkach rozrządowych

Pulpit według wzoru użytkowego wyposażony jest w stojak (1), na którym osadzony jest dwuczęściowy korpus (2). W dolnej, nieruchomej części korpusu (2) zamocowana jest rama (5) listew zaciskowych (6), zaś w górnej, odchylanej pod kątem 60°, osadzone są wymienne wkłady; sygnalizacyjny (3) i manipulacyjny (4). (1 zastrzeżenie)

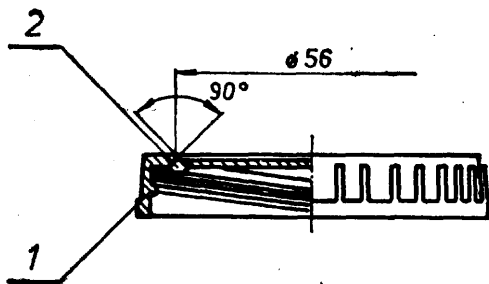
B65D W. 71270 04.11.1983

Lesław Książek, **Kostrzyń**, Polska (Lesław Książek).

Nakrętka

Nakrętka charakteryzuje się tym, że na obwodzie od strony wewnętrznej ma cztery wejścia gwintów (1), a na średnicy 0 56 mm fazę uszczelniającą (2) o szerokości co najmniej 1 mm i kącie 90°.

<1 zastrzeżenie>

B65D W. 71273 04.11.1983

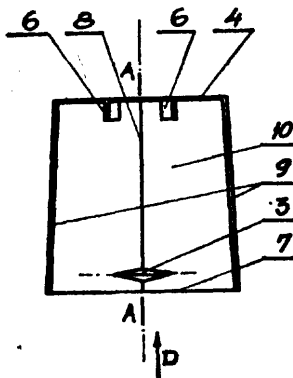
Andrzej Maślanka, **Łodygowice**, Polska (Andrzej Maślanka).

Nasadka kołpakowa do butelki z płynem kosmetycznym

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego kształtu nasadki kołpakowej, która nie ulegałaby odkształceniom przy natychmiastowym wyjmowaniu detalu z prasy po wtrysku i w czasie swobodnego stygnięcia tworzywa.

Nasadka kołpakowa ma ścianki (10) czołowe i ścianki (9) boczne w kształcie trapezu równoramiennego o wysokości nie mniejszej od 0,73 wysokości nie przykrytej nasadką kołpakową części butelki z tym, że długość krawędzi (7) większej podstawy trapezu ścianki (10) czołowej jest równa wysokości nasadki kołpakowej, a długość większej podstawy trapezu ścianki (9) bocznej wynosi 0,3 wysokości nasadki kołpakowej.

Pochylenie ścianek <9° (bocznych i ścianek (10) czołowych wynosi 3 stopnie. Otwór w płaszczyźnie przechodzącej przez krawędzie (7) podstawy oraz denko (4) o znacznie mniejszej grubości niż ścianki boczne i czołowe mają kształt dwóch zestawionych większy-

mi podstawami trapezów równoramiennych. W znacznej odległości od krawędzi (7) podstawy prostopadle do osi symetrii ścianek (10) czołowych wewnątrz znajduje się żeberko (3) usztywniające, które w przekroju ma kształt trójkąta, natomiast cała powierzchnia (11) zewnętrzna nasadki kołpakowej jest nieregularnie chropowata o fakturze bardzo drobnego piasku. (1 zastrzeżenie)

B65G
A22C

W. 71242

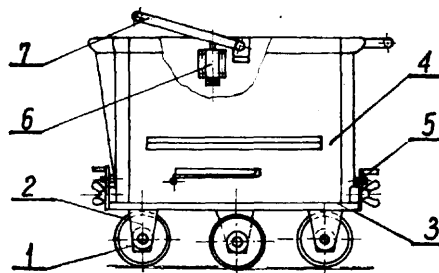
02.11.1983

Instytut Maszyn Spożywczych, Warszawa, Polska (Witold Engwert, Henryk Brett, Edmund Kosiba).

Wózek z odejmowanym podwoziem

Wózek zaopatrzony jest w koła jezdne (1) ułożyskowane we wspornikach (2), przymocowanych na stałe do platformy (3). Na platformie usytuowana jest wanna (4) mocowana do platformy (3) za pomocą zasuw (5). Zasuw (5) są umieszczone przy powierzchniach czołowych wanny (4), zaś na jej powierzchniach bocznych są umieszczone podnośniki (6) pałaka (7).

Wózek przeznaczony jest do przewozu produktów spożywczych. (1 zastrzeżenie)

B65G

W. 71286

07.11.1983

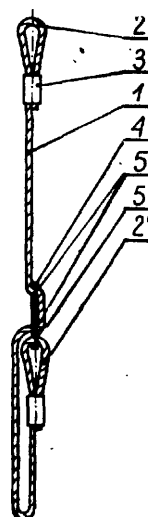
Piotrków Trybunalski, Polska (Stanisław Majewski, Ryszard Maciejewski).

Zawieszenie trasy przenośnika taśmowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie bezstopniowej regulacji zawieszenia przenośnika taśmowego.

Zawiesie składa się z liny (1) stalowej, której jeden koniec zakończony pętlą (2) służy do łączenia zawiesia z obudową, natomiast drugi koniec zakończony pętlą (2') jest połączony z płaskownikiem (4) poprzez otwór (5'). Płaskownik (4) jest osadzony przesuwnie na linie (1) poprzez przewleczenie jej przez dwa otwory (5).

(2 zastrzeżenia)

B66C

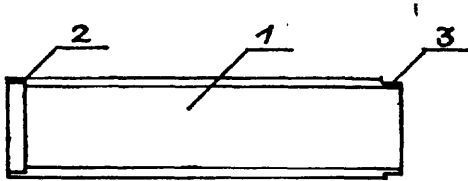
W. 69784

20.01.1983

Krośnieński **Kombinat** Budowlany, Krosno, Polska
(Zbigniew **Typrowicz**, Franciszek Laskoś).

Prowadnica kabla zasilającego budowlane żurawie wieżowe

Celem wzoru jest zwiększenie żywotności i uniwersalności prowadnic. **Prowadnica** charakteryzuje się tym, że złożona jest z segmentów (1) mających z jednej strony wybranie (2) wewnętrzne, a z drugiej wybranie (3) zewnętrzne. (1 zastrzeżenie)

B66C
B66D

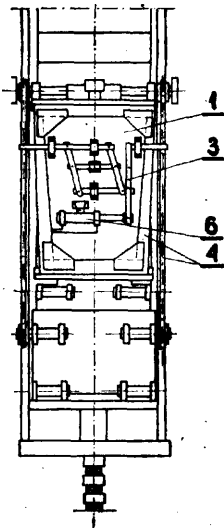
W. 71278

07.11.1983

Politechnika **Lubelska**, Lublin, Polska (Ryszard **Ostapiuk**, Dariusz Jazgarski).

Zabezpieczenie do zamknięć skipowych zwłaszcza dźwigowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania pewnego zabezpieczenia zamknięć skipowych.

Istotą wzoru **użytkowego** jest to, że układ dźwigni (4) **otwierających** Mapę skipu współpracuje z układem rygli (3), z ramionami poziomo przesuwalnymi w prowadnicach, zamocowanym na czołowej ścianie skipu (1), napędzanym poprzez siłownik (6) pneumatyczny, zasilany ze **zbiornika** sprężonego powietrza zamocowanego na ramie skipu. (1 zastrzeżenie)

B66D

W. 71151

10.10.1983

Kopalnia Węgla Brunatnego „Turów”, Bogatynia, Polska (Władysław Marczukiewicz, Stefan Kubasiewicz).

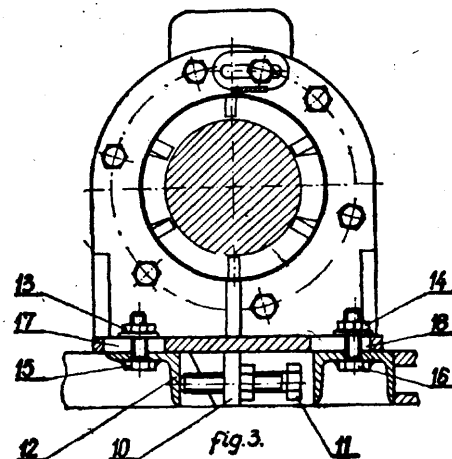
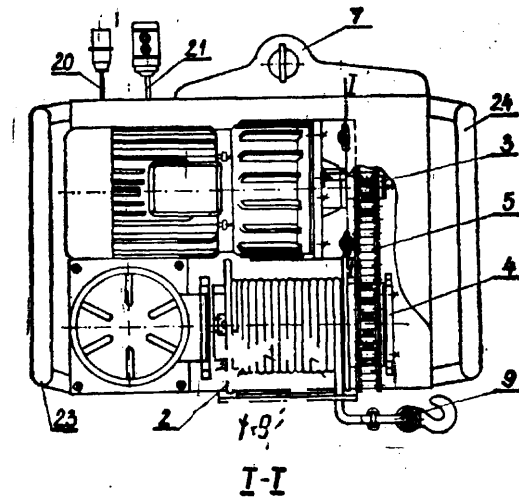
Przenośna wciągarka linowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie zamocowania i osadzenia wciągarki w niecce taśmy przenośnika zapewniającej jej **samoczynne** i swobodne ustawianie się w linii zrywania bez niszczenia powierzchni nośnej taśmy oraz bezawaryjne **roz/nawijanie** cięgna linowego na bęben linowy.

Przenośna wciągarka linowa według wzoru zawiera **motoreduktor** i bęben linowy (2) połączone poprzez przekładnię łańcuchową (3) i (4) zawierającą urządzenie napinające łańcuch (5) i umocowane do konstrukcji ramy nośnej mającej kształt czworokąta wypukłego zakończonego od strony wierzchołka płaskim **uchem zaczepowym** a od strony czołowej owalną ramką kierującą przez którą przewleczzone jest stalowe cięgno linowe (9).

Ponadto rama nośna (6) wyposażona jest w uchwyty (23) i (24) do jej przenoszenia i wspiera się na **pałkowych** płozach.

Urządzenie napinające łańcuch (5) ma przyspawany do podstawy **motoreduktora** płaskownik (10), przez który przechodzi gwintowana śruba (11) oraz kątownik oporowy (12) ramy nośnej (6) przenoszący nacisk śruby (11) na zespół napędowy **bęben** linowego (2). (3 zastrzeżenia)

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C02F
F04B

W. 71274

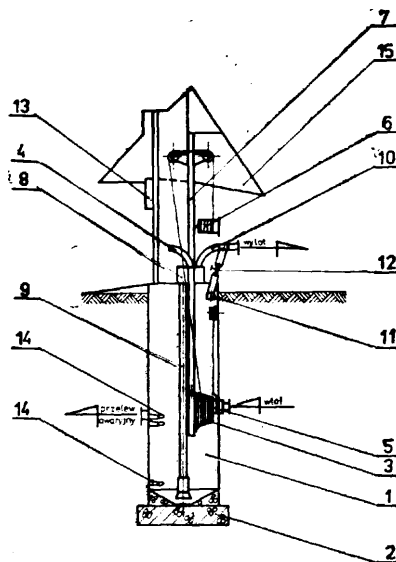
05.11.1983

Przedsiębiorstwo Kompletacji Dostaw, Poznań, Polska (Michał **Raczyński**, Wiesław Drabowicz, Henryk Kuśnierek, Zenon Tomaszewski).

Przepompownia cieczy zanieczyszczonych zwłaszcza do **oczyszczalni** ścieków

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przepompowni o **takiej** budowie, która umożliwi wytwarzanie jej w warunkach przemysłowych.

Przepompownia ma zbiornik (1) wykonany w kształcie walca bez dna. Dno stanowi wykonane na miejscu budowy posadowienie betonowe z dnem lejowym (2). W zbiorniku umieszczona jest krata koszowa (3) z odpowiednio ukształtowanym torowiskiem (4) umożliwiającym podnoszenie i opuszczanie kosza. Krata wyposażona jest w ruszt (5), w którym zatrzymywane są większe zanieczyszczenia mechaniczne unoszone przez ścieki w czasie podnoszenia kosza. Do podnoszenia kosza celem jego opróżnienia służy wciągarka (6) usytuowana na wsporniku (7). Przepompownia wyposażona jest w dwie pompy (8), z których jedna jest pracującą a druga awaryjną. Z pompami połączona jest centralnie umieszczona rura ssąca (9). (3 zastrzeżenia)

Dział D

WŁÓKIENNICTWO I PAPIERNICTWO

D06F

W. 71326

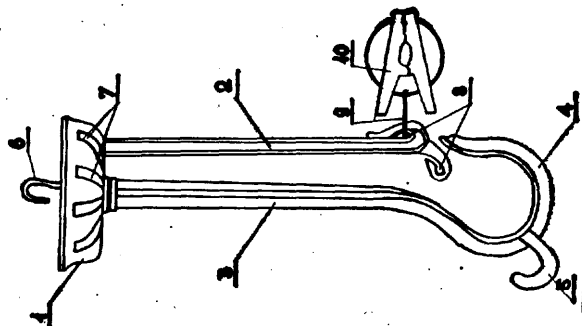
12.11.1983

Jacek **Iller**, Warszawa, Polska (Jacek **Iller**).

Wieszak

Celem wzoru jest opracowanie uniwersalnej konstrukcji **wieszaka**.

Wieszak **stanowi** czaszą (1) z gniazdami (7), w których promieniście i wahliwie osadzonych jest szereg ramion (2) zakończonych otworami (8), w których osadzone są kółka, na których z kolei zawieszane są chwytne elementy (10). W górnej powierzchni czaszy (1) osadzony jest obrotowy pręt (3) zakończony dwoma haczykami (4 i 5), natomiast z drugiej strony zakończony jest **haczykiem** (6). (1 zastrzeżenie)

Dział E

BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E02F

W. 71277

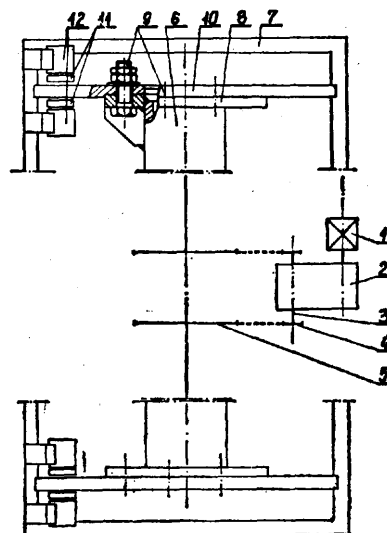
07.11.1983

Centralny Ośrodek **Badawczo-Projektowy** Górnictwa **Odkrywkowego „Poltegor”**, Wrocław, Polska (Zdzisław Hat, Jacek **Maciejewski**).

Mechanizm podnoszenia **wysięgnika** koła czerpakowego koparki

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** opracowania mechanizmu umożliwiającego szybkie zatrzymanie mechanizmu podnoszenia w przypadku awarii któregośkolwiek z elementów łańcucha kinematycznego tego mechanizmu.

Mechanizm podnoszenia zawiera dwa bębny linowe (6), z których każdy zaopatrzony jest w tarczę (10) **przymocowaną** trwałe do płaszcza bębna (6). Tarcza (10) usytuowana jest **między** klockami hamulcowymi (11) siłowników hydraulicznych (12). Siłowniki (12) zamocowanie są **na** konstrukcji **wsporczej** (7). Tarcza (10) mocowana jest za pomocą śrub **pasowanych** (9) **do** pierścienia ograniczającego (8) bęben linowy (6).

Możliwe jest **również** przyspawanie tarczy (10) do pierścienia ograniczającego (8) bęben linowy (6).

Mechanizm ten **działając** bezpośrednio na **bębny** linowe (6) czyli ostatni element łańcucha kinematycznego powoduje szybkie zatrzymanie ich co nie pozwala na zmianę położenia wysięgnika. (3 zastrzeżenia)

E02F
A01D

W. 71280

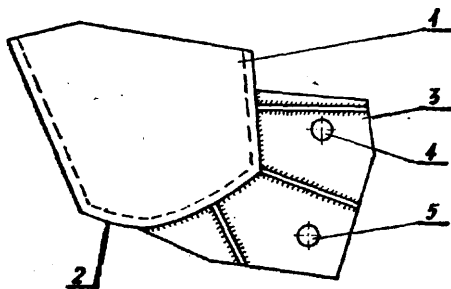
07.11.1983

Cukrownie Mazowieckie w Płocku - Cukrownia „Guzów”, Guzów, Polska (Stanisław **Stojewski**, Zdzisław **Kurcman**, Norbert Nowicki, Hieronim Kochel).

Łyżka koparki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie budowy łyżki współpracującej z koparką hydrauliczną K-606, przeznaczonej do robót załadunkowych i wyładunkowych materiałów rozdrobnionych, a w szczególności buraków cukrowych.

Łyżka koparki ma koryto (1) w przekroju poprzecznym stanowiące **nieforemny** sześciobok, do którego przyspawane są dwa elementy mocujące (3) z otworami (4) i (5), stanowiące połączenie z wysięgnikiem koparki. (2 zastrzeżenia)

E02F

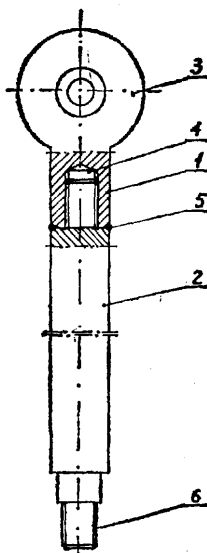
W. 71317

11.11.1983

Włocławskie Przedsiębiorstwo **Robót** Inżynierskich Budownictwa Przemysłowego „Hydrobudowa”, Włocławek, Polska (Kazimierz Zuchowski, Ryszard Hęś).

Tłoczysko siłownika spycharki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia materiałów stosowanych na tłoczysko siłownika spycharki oraz zmniejszenia pracochłonności wytwarzania tłoczyska.

Tłoczysko składa się z dwóch części (1 i 2), z **których** jedna ma gwintowany otwór (4) do wkręcenia gwintowanej końcówki przeciwległej części (2), przy czym zewnętrzne powierzchnie obu części (1) i (2) są połączone ze sobą za pomocą spawu (5). (1 zastrzeżenie)

E04H
A47K

W. 71483

12.12.1983

Pierwszeństwo: 12.06.1983 r. - Międzynarodowe Targi Poznańskie (nr 21/MTP/83)

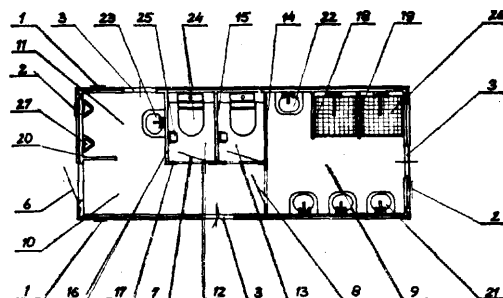
Jerzy Piskorz-Nałęcki, Szczecin, **Polska** (Jerzy Piskorz-Nałęcki, Marcei Figurski, Henryk Lisewski).

Kontenerowe pomieszczenie sanitarne

Pomieszczenie sanitarne według wzoru zbudowane jest w oparciu o stalowy szkielet kontenera o **prostopadłościennym** kształcie i wypełnione jest w płaszczyźnie ścian i sufitu płytami ściennymi i sufitowymi.

Pomieszczenie to podzielone jest za pomocą głównej ściany działowej (14) oraz ścianek działowych (15) i (16) na umywalnię (9) i dwie ubikacje (12) i (13). Ścianka poprzeczna (17) ubikacji wraz z równoległą do niej niepełną ścianką działową (20) oraz ścianą boczną (1) zaopatrzoną w okno (3) tworzy korytarz (10), zaś niepełna ścianka działowa (20) wraz z ścianką działową (16) ubikacji (12) wyodrębnia pomieszczenie (11) zaopatrzone w umywalkę (23) i dwa pisuary (27).

Umywalnia (9) wyposażona jest w dwa natryski (26) i umywalkę (22) usytuowane na jednej ścianie bocznej (1), zaś na drugiej przeciwległej ścianie bocznej (1) zainstalowany jest zespół trzech umywarek (21). Ubikacje (12) i (13) wyposażone są w muszle (24) i uchwyty (25) do papieru toaletowego oraz każda z tych ubikacji ma drzwi (7) osadzone w ścianie poprzecznej (17). (1 zastrzeżenie)

E05B

W. 71281

07.11.1983

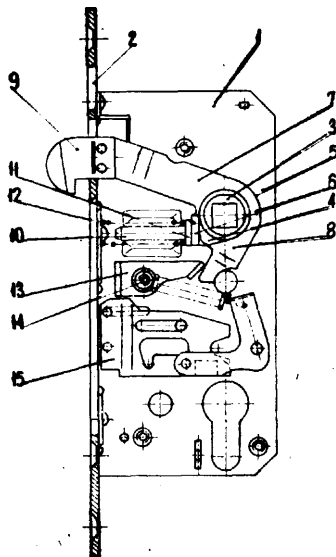
Fabryka Sprzętu Okrętowego „Remor”, Recz, Fabryka Mebli Okrętowych „Famos”, Starogard Gdański, Polska (Czesław Ciskowski, Stefan Góra, Jerzy Krzysztofiak).

Zamek zatrzaskowy do drzwi suwanych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania zamka o uproszczonej konstrukcji, **cechującego się** mniejszą materiałochłonnością i pracochłonnością wykonania niż stosowany dotychczas.

Zamek zatrzaskowy zaopatrzony jest w górny element zatrzaskowy, który ma orzech (3) o kwadratowym otworze w którym osadzony jest trzpień klamki, która ma kształt niefornej otwartej elipsy. Trzpień klamki ma kształt trzystopniowego walca, przy czym na pierwszym stopniu walec umocowany jest zewnętrzną średnicą w obudowie zamka (1), na drugim stopniu walca usytuowany jest obrotowo zatrzask (5), a na trzecim stopniu walca wyprofilowany jest występ orzecha (4) w kształcie wierzchołkowo zaokrąglonego trójkąta. Zatrzask (5) ma dwa ramiona (7 i 8).

Dłuższe ramię składa się z nachylonego pod kątem występu zatrzasku (6) o wyprofilowanym elemencie prostokątnym, który jest połączony z nieforemnym zaokrąglonym na zewnętrznej powierzchni elementem zaczepowym zatrzasku (9), krótsze ramię (8) zatrzasku jest w kształcie wyprofilowanego rombu z wyłobioną podstawą. Z zatrzaskiem styka się rygiel (13), który umiejscowiony jest obrotowo na kołku (14). Pod ryglem usytuowany jest ogranicznik (15). Między wewnętrzną powierzchnią łba trzpienia (11) a wewnętrzną powierzchnią czoła obudowy (2) jest umiejscowiona sprężyna śrubowo-naciskowa (12). (2 zastrzeżenia)

E05B

W. 71282

07.11.1983

Fabryka Sprzętu Okrętowego „Remor”, Recz, Fabryka Mebli Okrętowych „Famos”, Starogard Gdański, Polska (Czesław Ciskowski, Stefan Góra, Jerzy Krzysztofiak).

Zamek wpuszczany do drzwi wahadłowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania zamka skutecznie blokującego drzwi wahadłowe. Zamek zaopatrzony jest w element rolkowy (1) w kształcie walca o zaokrąglonych krawędziach podstaw, który jest osadzony obrotowo w widelkach wyłobionej zapadki (2). Wierzchnia powierzchnia uchwytu (9) jest w kształcie prostokąta o zaokrąglonych krawędziach bocznych a część chwytana uchwytu jest nachylona, przy czym z wewnętrznej części chwytnej uchwytu (9) wykształtowany jest występ o zaokrąglonych krawędziach w kształcie walca. (1 zastrzeżenie)

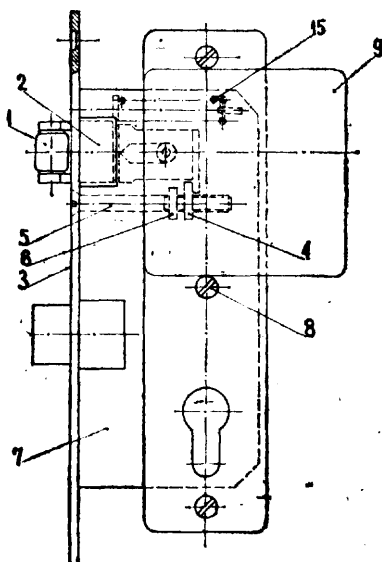

Fig. 1

dziach bocznych a część chwytana uchwytu jest nachylona, przy czym z wewnętrznej części chwytnej uchwytu (9) wykształtowany jest występ o zaokrąglonych krawędziach w kształcie walca. (1 zastrzeżenie)

E05B

W. 71283

07.11.1983

Fabryka Sprzętu Okrętowego „Remor”, Recz, Fabryka Mebli Okrętowych „Famos”, Starogard Gdański, Polska (Czesław Ciskowski, Stefan Góra, Jerzy Krzysztofiak).

Zamek drzwiowy wpuszczany zwłaszcza do kabin sanitarnych

Zamek drzwiowy wpuszczany, zwłaszcza do kabin sanitarnych, składający się z obudowy (1), sprężyn (11), (12) naciskowych oraz rygla (28), charakteryzuje się tym, że ma orzech (19) o kształcie (21) półkolistym na powierzchni obwodowej, przechodzący promieniom w kształt o przekroju prostokątnym i tworzący występną (22), zaś wewnątrz orzecha (19) znajduje się otwór (24) przelotowy, w którym za pomocą trzpienia osadzone jest pokrętło o kształcie zbliżonym do podstawy ku wierzchołkowi. (1 zastrzeżenie)

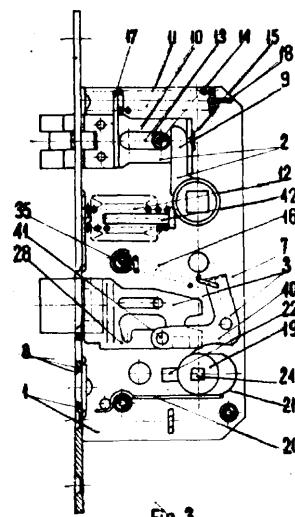

Fig. 3

E05B

W. 71284

07.11.1983

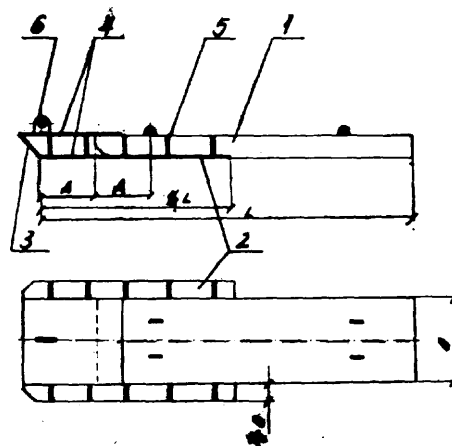
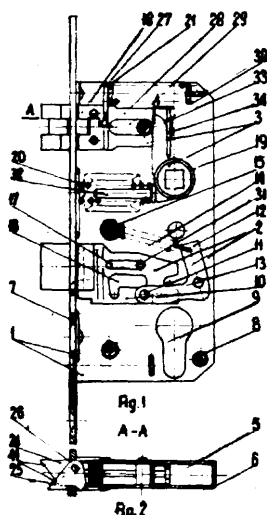
Fabryka Sprzętu Okrętowego „Remor”, Recz, Fabryka Mebli Okrętowych „Famos”, Starogard Gdański, Polska (Czesław Ciskowski, Stefan Góra, Jerzy Krzysztofiak).

Zamek drzwiowy wpuszczany

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania zamka eliminującego całkowite przenoszenie drgań, zwłaszcza przez klamkę i zapadkę, lekkiego i o małym gabarycie.

Zamek drzwiowy wpuszczany składający się z obudowy (1), orzecha (19), sprężyn (20), (21) naciskowych, sprężyny skrętowej, rygla (10), kołków (13), (26), charakteryzuje się tym, że ma zapadkę (18) dzieloną składającą się z prostokątnych i zakończonych klinem (41) dwóch zaczepów (24) i zderzaka (25) usytuowanego uchylnie pomiędzy dwoma zaczepami (24).

Zaczepy (24) i zderzak (25) są ze sobą połączone za pomocą kołka (26), a następnie zaczepy (24) wraz z płytą (27) zaczepową połączone są z elementem (28) zapadki (18) dzielonej, w którym usytuowany jest otwór (29) podłużny, zaś zapadka (18) dzielona połączona jest za pomocą orzecha (19) z klamką (23), która wraz z podkładką (37) ipołączona jest ze sprężyną skrętową usytuowaną w gnieździe korpusu. W dolnej części zanika usytuowany jest rygiel (10) wraz z ogranicznikiem (12) połączonym ze sprężyną (14) naciągową. (3 zastrzeżenia)

Spągownica do górniczej obudowy zmechanizowanej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie konstrukcji spągownicy obudowy zmechanizowanej, umożliwiając eksploatację pokładów węgla obudową zmechanizowaną prowadzoną po piaskowej warstwie spągowej.

Spągownica według wzoru użytkowego składa się z części zasadniczej (1) i części dodatkowej zbudowanej z blach bocznych (2), płyty osłonowej (3), płyty powierzchniowej (5), przy czym część dodatkowa połączona jest nierozłącznie z częścią zasadniczą spągownicy. (1 zastrzeżenie)

E21D

W. 71168

14.10.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego „Mysłowice”, Mysłowice, Polska (Marian Machnicki, Stefan Gołas, Lucjan Kuzior, Zbigniew Kozłowski).

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F15B

W. 71276

07.11.1983

Łódzkie Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Obrońców Pokoju „Uniontex”, Łódź, Polska (Władysław Baraniak, Wiesław Ludwiczak).

Siłownik pneumatyczny jednostronnego działania

Celem wzoru jest uproszczenie konstrukcji siłownika i zwiększenie niezawodności działania.

Siłownik pneumatyczny jednostronnego działania składa się z cylindra (1) z pokrywą (3), wewnątrz którego znajduje się tłok (4) połączony z tłoczyskiem (5). Cylinder (1) ma w dnie (2) osiowy otwór dla tłoczyska (5) i jest połączony gwintowym połączeniem z pokrywą (3), w której osadzona jest tulejka (6) w miejscu wlotu roboczego czynnika. Tłok (4) ma na obwodzie co

najmniej dwa pierścieniowe naciecia, w których osadzone są pierścieniowe uszczelki (7). Siłownik zawiera przegubowe złącze w postaci walcowego trzpienia (9) wkręconego w cylinder (1) i kostki (11) połączonej z trzpieniem (9) przy pomocy kołka (12). (3 zastrzeżenia)

F21V

W. 71157

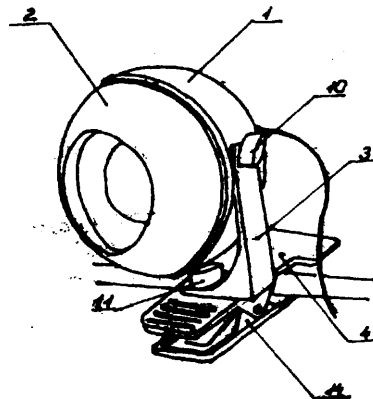
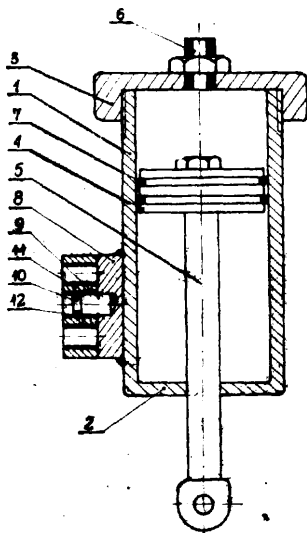
11.10.1983

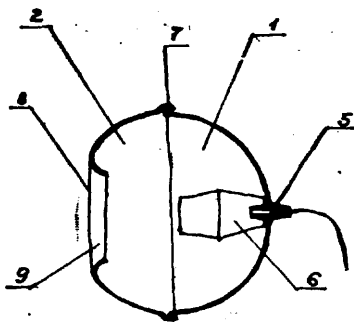
Henryk Gierszyński, Sopot, Polska (Henryk Gierszyński).

Oprawa oświetlenia miejscowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania oprawy oświetlenia miejscowego o szczególnie prostej konstrukcji i łatwej technologii wytwarzania z małej liczby części.

Oprawę tworzy dwuczęściowa obudowa kulista, składająca się z tylnej półkulistej części (1) i przedniej półkulistej części (2). Ta oprawa jest połączona wspornikiem (3) z dwuczęściową klamrą (4).

Tylna część (1) ma uformowaną tuleję (5) do nakręcania typowej oprawki (6). Przednia część (2) ma otwór (8) o wywiniętym obrzeżu (9).

Wspornik (3) z zagiętego pod kątem prostym płaskownika, ma przy obu zakończeniach otwory na modyfikacyjne śruby (10 i 11).

Obie części klamry (4) są identyczne. (4 zastrzeżenia)

F23D
F27B

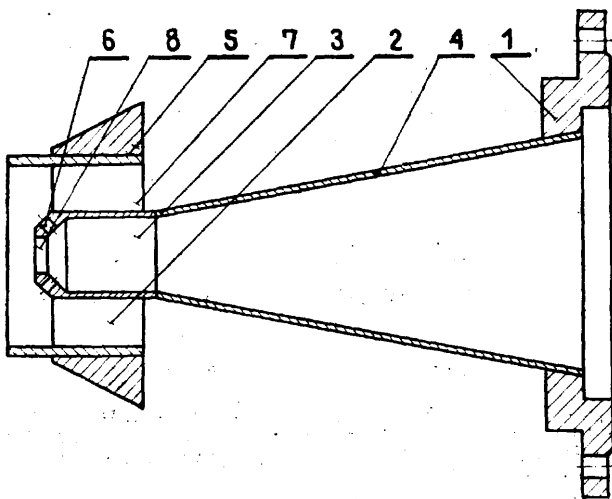
W. 71279

07.11.1983

Huta 1 Maja, Gliwice, Polska (Jerzy **Tomanek**, Jan Góra, Roman **Oleksiak**, Franciszek Wrona, Sylwester **Rosłom**).

Palnik gazowy, dyfuzyjny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji palnika na **gaz** koksowniczy, **długopłomiennego**, przeznaczonego do opalania tunelowych pieców grzewczych w hutnictwie.

Palnik składa się z dwóch współosiowych **dysz**, gazowej (3) i powietrznej (7).

Dysza gazowa (3) umieszczona wewnątrz dyszy powietrznej (7) ma wykonane na swoim obwodzie, przy środkowym otworze (8), otwory (6) stabilizacyjne. Do dyszy gazowej przyłączony jest konfuzor (4) wykonany w kształcie ściętego stożka którego podstawa o większej średnicy **połączona** jest z kołnierzem modyfikacyjnym (1). Tak **wykonany** palnik zbudowany jest wewnątrz korpusu znanej konstrukcji. (1 zastrzeżenie)

F24F

W. 71290

08.11.1983

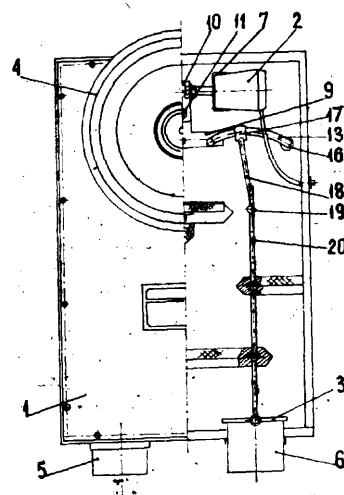
Zakłady Okrętowych Urządzeń Chłodniczych i **KH**-matyzacyjnych „**Klimor**”, Gdynia, Polska (Krzysztof Wójcik, Stanisław Białek, Roman Pokorski, Feliks Kolański).

Szafka nawiewna dwuprzewodowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania **konstrukcji** szafki nawiewnej umożliwiającej automatyczną regulację i utrzymanie **stałej** temperatury zadanej **na** termostacie przy zachowaniu stałej ilości doprowadzonego powietrza.

Szafka nawiewna ma mechanizm regulacyjny składający się ze współpracującego z termostatem siłownika (2), łącznika dźwigowego (9) i wygiętej dźwigni (13), na której jest osadzona przesuwne kostka (17). Do kostki (17) przymocowany jest pręt (18) połączony z tuleją (19). Tuleja (19) jest połączona poprzez pręt (20) z **przepustnicą** (3).

Szafka nawiewna dwuprzewodowa przeznaczona jest do wysokociśnieniowych instalacji klimatyzacyjnych i **stosowana** w pomieszczeniach statkowych lub innych. (1 zastrzeżenie)

Dział G FIZYKA

G01M
F16B

W.

31.10.1983

Hutnicze Przedsiębiorstwo Remontowe, Katowice, Polska (**Ryszard** Zakrzewski).

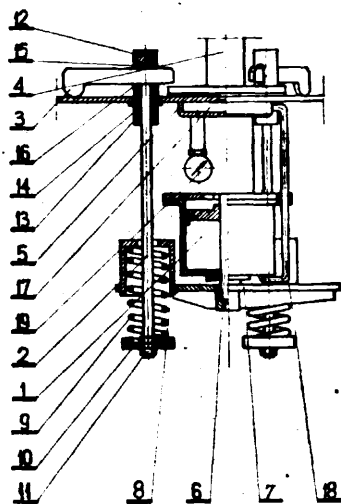
Urządzenie mocujące armaturę kołnierkową do stołu prasy **hydraulicznej** przy próbach szczelności

Celem wzoru jest **zapewnienie** tłumienia nierównomiernej pracy tłoka **siłownika** oraz amortyzowania docisku szczek.

Urządzenie, składające się z siłownika, cięgieł oraz łap mocujących, według wzoru **charakteryzuje** się

tym, że ma na dolnym końcu drąg (6) siłownika (1) zamocowaną okrągłą tarczę (7), na której rozmieszczone są równomiernie trzy odwrócone miseczki (8) ze spiralnymi sprężynami (9), wewnątrz których prowadzone są cięgia (2), mające na dolnych końcach kółki oporowe (10) mocowane nakrętkami (11).

Górne końce cięgieł (2) zakończone są tłoczkami (12), osadzonymi **przesuwnie** nad spiralnymi sprężynami (13) w **cylinderkach** (14), zamocowanych do płyty stołu (5), a w gniazdach (15) tłoczków (12) i w otworach (16) cylinderków (14) osadzone są nastawne łapy mocujące (3). Pomiędzy cięgielami (2) pod płytą stołu (5) zamocowana jest okrągła komora wyrównawcza (17), połączona **przewodem** (18) z **przestrzenią** pod tłokiem siłownika (1). (1 zastrzeżenie)

G M

W. 71318

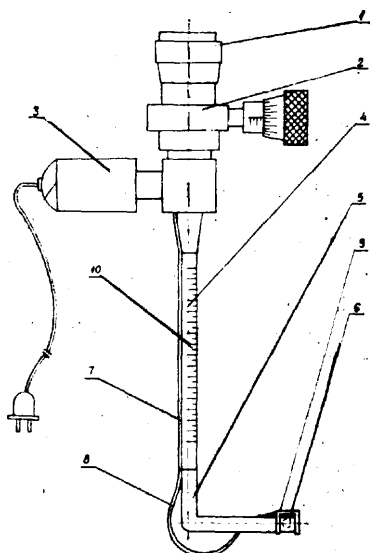
11.11.1983

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Ryszard Szczepanik, Robert Wrona, Wojciech Klimaczak, Andrzej Gulewicz).

Przyrząd optyczny do oględzin trudno dostępných elementów konstrukcji maszyn i urządzeń

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia dokonywania pomiaru oglądanych uszkodzeń oraz zwiększenie pola obserwacji przyrządu.

Przyrząd składa się z obrotowo osadzonego okularu (1) z zespołem mikrometrycznym (2) do pomiaru oglądanych uszkodzeń oraz części lunetowej (4), na końcu której jest osadzony wymiennie kolimator (5) z okienkiem (6) i oprawką (9) źródła światła. Część lunetowa (5) zaopatrzona jest w milimetrową podziałkę (10). (1 zastrzeżenie)

G01R

W. 71260

04.11.1983

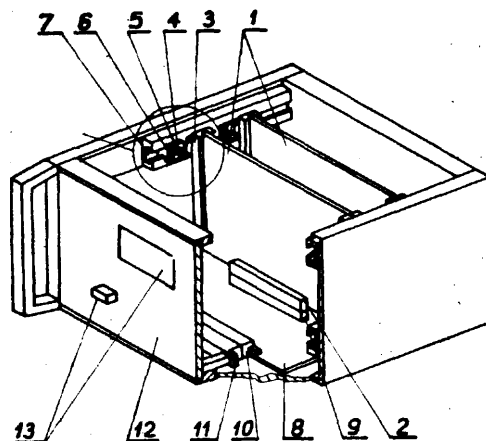
Państwowe Zakłady Teletransmisyjne TELKOM-PZT, Warszawa, Polska (Andrzej Zomerfeld).

Przyrząd, zwłaszcza do pomiaru wielkości elektrycznych

Celem wzoru jest uproszczenie montażu, uruchomienia oraz konserwacji przyrządu.

Przyrząd zawierający typowe bloki funkcjonalne w postaci płytek drukowanych (1) zakończonych wtyka-

mi złącz wielobiegunowych (2) połączonych zbiorczą płytą drukowaną (8) zawierającą gniazda złącz wielobiegunowych przy czym płytki te umieszczone są w suwakach (3), według wzoru charakteryzuje się tym, że prowadnice (3) utrzymywane są w suwakach (6) obejmujących obustronnie krawędzie rowka prowadzącego (7) i blokowane wkrętami (4) oraz płytką dociskową (5). Ponadto płyta czołowa (2) przyrządu, zawierająca elementy regulacyjne i wskaźnikowe (13), jest wsuwana od przodu obudowy i łączy się za pomocą gniazda złącza wielobiegunowego (11) z wtykiem tego złącza, znajdującym się na przedniej krawędzi zbiorczej płyty drukowanej (8). (2 zastrzeżenia)

G03B

W. 71265

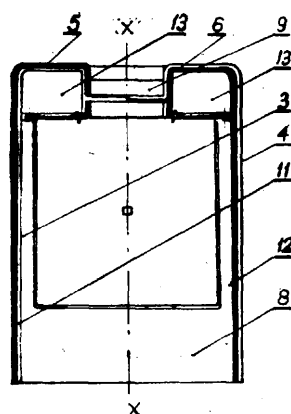
04.11.1983

Łódzkie Zakłady Kinotechniczne, Łódź, Polska (Stefan Janiszewski, Franciszek Szczepanek).

Obudowa projektora

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania obudowy projektora cechującej się większą funkcjonalnością niż dotychczas stosowane.

Obudowa projektora charakteryzuje się tym, że ma kształt dwudzielnego, składającego się z dwóch identycznych połówek, wydrążonego, cienkościennego, pozbawionego podstawy graniastostupa, przy czym połówki w podziałowej, przechodzącej przez oś symetrii $x-x$ płaszczyźnie pionowej mają kształt wydłużonej, dużej litery „M”, której pionowe wydłużenie „nogi” tworzą boczne ścianki (3), (4) i której spłaszczone poziome wierzchołki (5), (6) łączą się łamaną pod kątem prostym linią, tworząc wybranie „U”, przechodzące ku czołowym ściankom, (8) w prostokątne otwory (9) kształtujące ułatwiające transport uchwyty (10) a połówka ma w pionowej płaszczyźnie podziałowej ściankę wyposażoną w występ (11) i wgłębienie (12) łączące się po obroceniu drugiej połówki o 180° z identycznym wybraniem (12) i wgłębieniem (11) połówki drugiej i tworzące po ich złożeniu obudowę projektora. (4 zastrzeżenia)

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01R

W. 70934

30.08.1963

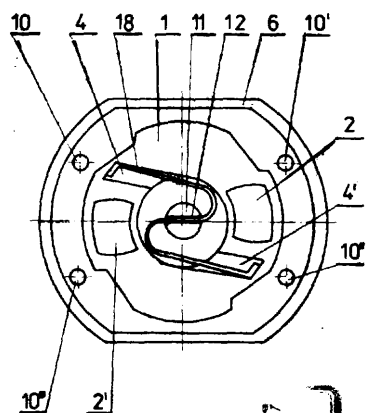
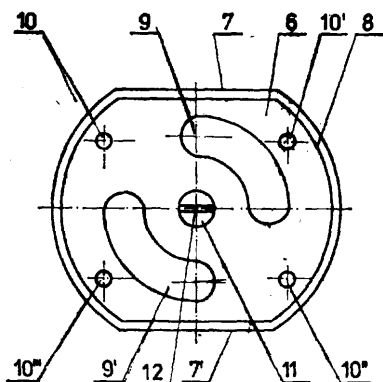
Aleksander **Malak**, Krzysztof **Siwkowski**, Warszawa, Polska (Aleksander Malak, Krzysztof Siwkowski).

Gniazdowa wkładka zabezpieczająca przed
porażeniem elektrycznym

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania wkładki gniazdowej zabezpieczającej przed porażeniem elektrycznym.

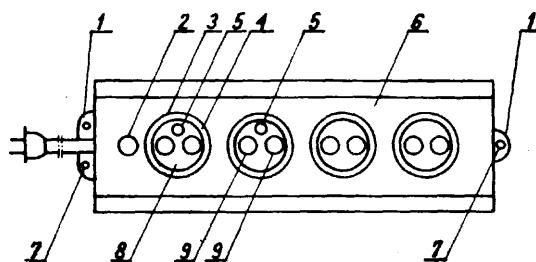
Wkładka wyposażona jest w cylindryczną tarczę **blokującą** z otworami gniazdowymi (2, 2') o średnicy większej od średnicy otworów w gnieździe energii elektrycznej oraz symetrycznie rozmieszczonymi na obwodzie **wycięciami** oporowymi osadzoną luźno i obrotowo we wnętrzu obudowy (6) za pomocą sprężyny zwrotnej (18) w **kształcie** litery „S” zamocowanej w walcowym występie (11) usytuowanym w osi symetrii obudowy (6). Końce sprężyny (18) są osadzone we wgłębieniach (4, 4') tarczy (1).

Obudowa (6) ma na obrzeżu kołnierz (8) oraz ma dwa łukowe wycięcia (9, 9') stanowiące przewodnice bolców wtykowych **odbiornika** energii elektrycznej, umieszczone w przeciwnych obszarach ograniczonych osiami symetrii i **kołki** oporowe (10, 10', 10'', 10''') usytuowane promieniowo na tarczy (1) (1 zastrzeżenie)

rego konstrukcja pozwoliłaby zwiększyć trwałość **rozgałęźnika** oraz zapewniłaby łatwą wymianę uszkodzonych elementów na nowe.

Przedłużacz z rozgałęźnikiem czterogniazdowym **według** wzoru ma metalową pokrywę (6), w **której** znajduje się otwór (2) wskaźnika napięcia oraz cztery otwory gniazd (3), poprzez które wystają ponad płaszczyznę pokryw (6), usytuowane szeregowo w jednej płaszczyźnie kołnierze (4) wkładki izolacyjnej (8), w **której** polach objętych kołnierzami (4) **znajdują** się **otwory** (5) dla kotłów uziemiających i otwory (9) dla kołków wtyczkowych. Stopy mocujące (1) z otworami mocującymi (7) pozwalają przytwierdzić **rozgałęźnik** w dowolnej pozycji do podłoża. W korpusie **rozgałęźnika** umieszczony jest wskaźnik napięcia oraz cztery typowe gniazda wtyczkowe, przymocowane **śrubami**, do spodu korpusu i połączone równoległe żyłami przewodu zasilającego. (2 zastrzeżenia)

H02G

W. 71301

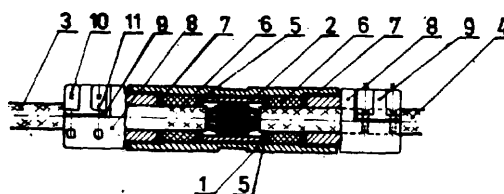
11.11.1983

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Witold **Leonowicz**, Wincenty **Kościelecki**).

Złącze rurowe wodoszczelne **małośrednicowe**
do stałych połączeń odcinków wielożyłowych
przewodów elektrycznych, zwłaszcza dla
magnetometrów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania nowej konstrukcji **małośrednicowego** wodoszczelnego złącza do stałych lecz rozbieralnych połączeń w trasach kablowych wieloodcinkowych dla magnetometrów, nadających się w stanie zmontowanym do bezproblemowego zwijania na standardowych bębnach kablowych oraz umożliwiającego wykonywanie próby szczelności trasy kablowej drogą wdmuchiwania sprężonego powietrza przez przewód.

Złącze według wzoru charakteryzuje się tym, że składa się z cylindrycznego **małośrednicowego** jednolitej **budowy** przelotowego o stałej zewnętrznej średnicy korpusu (1), we wnętrzu którego w środkowej części jest osadzona luźno izolacyjna cienkościenna sztywna oporowa tuleja (2), wewnątrz której stanowi komorę łączeniową wprowadzonych do niej łączonych galwanicznie z odizolowanymi wzajemnie końcówkami przewodów (3 i 4), **zamkniętą** obustronnie dwoma płaskimi jednakowymi cylindrycznymi oporowymi podkładkami (5). Podkładki te współpracują każda z odpowiadającymi im elastycznymi uszczelniającymi cylindrycznymi o znacznej smukłości uszczelnieniami (6), zwłaszcza gumowymi, wypełniającymi wodę i **gazoszczelnie** przestrzeń pomiędzy korpusem (1) i przewodami (3 i 4). (1 zastrzeżenie)

H01R

W. 71259

04.11.1983

Krystyna **Chmurzyńska**, Jerzy **Chmurzyński**, Warszawa, Polska (Krystyna Chmurzyńska, Jerzy Chmurzyński).

Przedłużacz z **rozgałęźnikiem** czterogniazdowym

Wzór użytkowy **rozwiązuje** zagadnienie opracowania przedłużacza z **rozgałęźnikiem** czterogniazdowym, któ-

**Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków
opublikowanych w BUP Nr 17/84**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
235720	G01B	51
236863	B01D	6
237223	B60S	17
237635	C07C	26
237792	F01K	45
238838	B65G	19
238966	A63F	5
239129	B61L	19
239342	B01L	8
239490	B66F	21
239547	C07C	26
239594	H05B	60
239595	H05B	60
239597	H05B	60
239598	H05B	61
239727	B01F	7
239797	A01N	1
239803	C23F	38
239861	B29C	15
239864	C01C	23
239894	C08L	33
239912	C04B	25
239914	C04B	25
239931	C08L	33
239936	C08L	33
239937	C23F	39
239940	C23F	39
239941	C23F	39
239942	C10M	36
239943	C23F	39
239953	C08K	33
239971	C10M	36
239984	C05D	25
240003	C03B	24
240056	C08J	32
240058	C08J	32
240082	C09K	35
240106	C10C	35
240109	C03C	24
244113	C01G	23
240114	C25C	39
240117	C11B	36
240140	C23C	38
240142	C10G	35
240143	C08J	33
240144	C08J	33
240146	C08L	34
240147	C08L	34
240158	C10G	36
240160	C03C	24

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
240176	C01G	23
240186	C08L	34
240190	E02B	11
240231	C04B	25
240232	C04B	25
240255	C01B	22
240256	C07C	26
240258	C07C	26
240259	C08L	34
240266	C09D	35
240294	C08L	34
240304	C07C	27
240305	G01N	52
240311	C07G	31
240358	A63H	6
240359	F16K	48
240360	C22C	36
240361	C07G	31
240362	B65B	19
240366	G01J	51
240373	A61M	4
240378	F16D	47
240380	B61D	18
240382	G06F	56
240383	B05B	10
240388	B02C	8
240389	B02C	8
240390	B02C	9
240391	B02C	9
240397	B01D	6
240398	E21B	42
240400	C09J	35
240401	F16F	47
240404	A61M	4
240405	H02M	58
240406	B08B	10
240407	B66C	21
240418	F16B	46
240419	F16H	47
240420	B29F	15
240422	C22C	38
240423	H01H	57
240424	C05F	25
240425	F16B	47
240426	E04B	41
240428	B21D	11
240431	G01G	51
240432	H03K	58
240438	B01D	7
240439	B01D	7

1	2	3
240442	B03C	9
240443	H01T	57
240444	B23K	43
240445	BCCS	17
240448	A22C	3
240452	B23F	11
240453	B03B	9
240454	B61F	18
240456	E21D	43
240463	C02F	24
240464	H03B	58
240465	F24D	49
240467	B23G	12
240473	F02P	45
240475	A01C	1
240479	H04L	59
240480	G01R	53
240488	G05F	56
240490	B22C	11
240493	G01R	54
240499	B65G	20
240503	G01N	52
240504	G01L	52,
240505	G01L	52
240514	C07H	31
240515	B08B	10
240516	B66F	22
240517	F15B	46
240518	G12B	56
240519	E21D	43
240520	F16H	48
240521	G02F	55
240523	B23K	13
240529	E21D	44
240530	B65G	20
240531	B23F	12
240536	A23B	3
240547	F15B	46
240550	G01R	54
240551	G01P	53
240553	G03C	55
240554	B61B	17
240555	B61B	18
240556	B65G	20
240557	C07C	27
240558	H03K	59
240561	G01N	53
240562	D03D	40
240563	F28D	50
240572	G05B	55
241257	C07C	27
241806	C07D	28
241938	A01N	2
241968	C07D	28
242009	C07D	23
242389	C07D	29
242467	C12N	37
242534	C07D	29
242536	C07D	29
242538	C07D	30
242612	C12N	37
242625 T	B60Q	17
242776	C07D	30
242777	C12P	37
242778	C12N	37

1	2	3
242988	C07D	30
243006	A61K	4
243085	A63H	5
243122 T	A01N	2
243134	C12N	37
243169 T	F02P	45
243198	C07D	31
243199	C07D	31
243253 T	A23J	3
243295 T	C07J	32
243315 T	C12P	37
243328 T	C07C	28
243384 T	D06P	40
243428 T	C23C	38
243467 T	G01N	53
243478 T	C07C	28
243548 T	C09B	34
243587 T	C10L	36
243667 T	C01G	23
243773 T	A61K	4
243807 T	C01B	22
243808 T	C01B	22
243870 T	C01G	24
243886 T	C08G	32
243917	C12P	37
243970 T	A16H	3
243996 T	B26D	14
244012 T	G01R	54
244019 T	B60D	16
244048 T	B29F	15
244049 T	B29B	15
244054 T	B43L	16
244088 T	B65G	21
244089 T	E21D	44
244097 T	B21D	11
244124 T	A61H	4
244133 T	C02F	24
244136 T	H02J	57
244139 T	H03K	59
244143 T	E02B	41
244144 T	F24D	49
244145 T	F24D	49
244146 T	F24D	50
244159	C07D	31
244316 T	E21B	43
244468 T	F02N	45
244547 T	B63H	19
244939 T	C10L	36
244955	B27B	14
244956	B27B	15
245010	A61M	5
245083	E02D	41
245084	A01C	1
245085	H01J	57
245086	H04N	59
245001 T	E04H	42
245131	F28D	50
245146	B23P	13
245159	E04B	42
245201	B60G	16
245202	E21C	43
245306	F04B	46
245359	B03C	10
245585	F16H	48
245965 T	B25B	14

**Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych
opublikowanych w BUP Nr 17/84**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
~~69784~~	B66C	69
69820	A41D	62
70779	A47B	62
70934	H01R	76
71033	B25B	64
71068	A47C	63
71151	B66D	69
71157	F21V	73
71168	E21D	73
71200	B60N	67
71218	B60B	66
71239	B61L	67
71241	G01M	74
71242	B65G	68
71259	H01R	76
71260	G01R	75
71265	G03B	75
71266	B04B	63
71267	B07E	64
71268	B79F	65
71270	B65D	68
71273	B65D	68
71274	C02F	70
71275	B23B	64
71276	F15B	73
71277	E02F	70

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
71278	B66C	69
71279	F23D	74
71280	E02F	71
71281	E05B	71
71282	E05B	
71283	E05B	
71284	E05B	
71285	A01K	
71286	B65G	68
71287	B60Q	67
71288	B60Q	67
71290	F24F	74
71292	B42F	66
71296	B01J	63
71298	A41D	62
71299	B25B	65
71301	H02G	<i>71</i>
71305	B29H	65
71306	B30B	65
71308	B04C	64
71317	E02F	71
71318	G01M	75
71326	D06F	70
71483	E04H	71
71804	B60B	66

SPROSTOWANIA

Nr BUP	Str.	Nr zgłoszenia	Jest	Powinno być
18/1983	8	P. 235143	Eugeniusz Baca, Andrzej Płodowski, Władysław Szpytma	Eugeniusz Baca Stanisław Górak, Andrzej Płodowski, Władysław Szpytma
20/1983	43	P. 235629	Manfred Gołombka	Manfred Gołombek
5/1984	43	W. 70165	Henryk Pytarz	Paweł Pytasz
7/1984 7/1984	60 61	W. 70636 W. 70613	Henryk Wojtusiewicz Stanisław Kotruś	Henryk Wojtusiak Stanisław Kotnis
8/1984	48	W. 70662	Maria Hanowska	Maria Janowska

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	.1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport.	.0
Dział C - Chemia i metalurgia.	.22
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo.	.40
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	.41
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska.	.45
Dział G - Fizyka.	.51
Dział H - Elektrotechnika.	.57
Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków.	.77

II. Wzory użytkowe

Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	«I
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport.	.63
Dział C - Chemia i metalurgia.	.70
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo.	.70
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	.70
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska.	.73
Dział G - Fizyka.	.74
Dział H - Elektrotechnika.	.76
Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych.	.79

Cena 200 zł

INDEKS 35326